

မှန်တငြားသစ္စ

ဘောင်ဝံသ

အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ပဲ ဆောင်းပါးများ

မောင်ဝံသ
မန်တာပြော သစ္စာ

ပထမအကြိမ် - ဉာဏ်လာ ၂၀၁၃
တန်ဖိုး - ၂၀၄၀ ကျပ်

ପ୍ରକାଶକ

ପ୍ରକାଶକ

ବ୍ୟାକୁ ରୂପାଳମ୍ଭଃ (ଆଲାଯିଲମ୍ଭଃ) : ଗୋକୁଳତତ୍ତ୍ଵଃ । ରକ୍ତକୁଞ୍ଜମ୍ଭଃ

ଫକ୍ତ: - (୦୧) ୨୨୨ ୧୦ / ୦୬୭୦୮୦୯୮୮

e-mail: daung73@gmail.com

ထုတ်ဝေသူ-ဒေါ်ခင်မျိုးမြတ် (ဝိဘရင်)၊ နှစ်းအောင်းဘပ် - အမှတ်
၂၁၅၊ ရွှေ့လမ်း၊ စမ်းအောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အတွင်းနှင့်
အပဲးပုံံဖိနယ်-ဒေါ်ခင်လှ (စာပေလောက) ၁၃၃၊ ၃၃ လမ်း၊
ကျောက်တဲးတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စာမူ ၆၄၄ပြုချက်အမှတ်
၃၁၀၀၈၈၀၀၉၀၉။ ဗုံးကုန်နှင့်ပြုချက်အမှတ် ၃၁၀၀၀၂၃၁၁၀။ စောင်ရေး
-၅၀၀။ အပဲးသရုပ်ဖော်-ကာတွန်း ငွေကြည်။ အပဲးဒီဇိုင်း - ချုပ်ကြည်

၁၃၁

မှန်တာဇ်ပါ့၊ သာစွာ / မောင်ဝံသာ - ရန်ကုန်

ବେଳିପତ୍ର । ୧୦୦

ବାନ୍ଦିଲେ ପରିମଳା ।

(c) ପ୍ରକାଶକ ବିଷୟ

५०८-००९

မှန်စာင်ပြေသူ

မောင်ဝံသ

၂၀၁၄ ခုနှစ် မြန်မာ ရေးသားဖုန်း စာအုပ်များ

၁။	ကုစ်ဆင်းရား (အထူးဖွဲ့စည်)	၁၉၃၁၁၉၃၁၁၉၃၁
၂။	မိုးရွှေခါယန် (အထူးဖွဲ့စည်)	၁၉၃၁၁၉၃၁၅၀၂
၃။	နှစ်ဆင် (အထူးဖွဲ့စည်)	၁၉၃၄
၄။	အာယန်းဒေး(သီး)နှီးလိုပြည်မှုကြယ်နီ(အထူးဖွဲ့စည်) ၁၉၃၅	၁၉၃၅
၅။	ဘို့ဂျိတ်သမ္မတဆောတ် (အထူးဖွဲ့စည်)	၁၉၃၅၁၉၃၆၃၃
၆။	သမ္မတကတော်၏ ဘဝခန်း (အထူးဖွဲ့စည်)	၁၉၃၆၂၀၀၄
၇။	မာရှုယ်တိတိုး (အထူးဖွဲ့စည်)	၁၉၃၆၁၉၃၈၀၁၂၀၂
၈။	မြန်မာချုပ်သော မောင်ဘက်တန် (အထူးဖွဲ့စည်)	၁၉၃၈၂၀၀၃၂၀၂
၉။	ခရားရှုက် (အထူးဖွဲ့စည်)	၁၉၃၉
၁၀။	ကုစ်ဆင်းရား၏ ဘို့ဖြူတော်နှစ်များ	၁၉၃၁၂၀၀၃
၁၁။	မိုးမမြင်မြောမမြင် (ဘာသာပြန်)	၁၉၃၁၂၀၀၂
၁၂။	ခေတ်ပြိုင် ကမ္မားရေးရာ အတိုင်း	၁၉၃၂
၁၃။	ကုစ်ဆင်းရား၏ ကသောင်းကန်းများ	၁၉၃၃၂၀၀၃
၁၄။	စတီးပဲလ်နှင့် မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာ	၁၉၃၄၂၀၀၃
၁၅။	ရွှေ့နောက်း ပယ်ရီမေဆင်နှင့် ခွေးအူသံအမှု	
၁၆။	- နှင့် ခုနှစ်ထွားပျို့ဖြူအမှု	
၁၇။	- နှင့် တောလေမအမှု	
၁၈။	- နှင့် လျှို့ဝှက်သော စာရေးဆရာမအမှု	
၁၉။	- နှင့် သေနတ်ကိုင်သော ကလေးအမှု	
၂၀။	- နှင့် ကတ္တိပါလက်သည်းအမှု	
၂၁။	- နှင့် စားပွဲထိုးမကလေးအမှု	
၂၂။	- နှင့် ခြေရာပျောက်သက်သေအမှု	
၂၃။	- နှင့် ကချေသည်အမှု	
၂၄။	- နှင့် ဆေးလိပ်သည်မလေးအမှု	
၂၅။	- နှင့် အစားထိုးမျက်နှာအမှု	
၂၆။	- နှင့် လက်နှိပ်စက် စာရေးပအမှု	
၂၇။	- နှင့် နှုတ်ခြမ်းကွဲအိမ်ပြိုးအမှု	
၂၈။	- နှင့် အမွှေခံသမီးအမှု	
၂၉။	- နှင့် အိုင်အိုယူ လူသတ်မှု	
၃၀။	- နှင့် လင်ကွာမလေး အမှု	(၁၉၃၉-၁၉၄၀)
၃၁။	အရှင်ဇန်ကာဘိုင်သုတေ	
	သာသနရေး နျော်မှုန်းချက်များ	၁၉၄၃
၃၂။	ကြယ်များဆီသီး(အကာသသိပ္ပါးညာဏ်စမ်းပဟောင်း)၂၀၀၂	

၃၃။	ဒုတိယအတွေး (အတွေးအမြင်ဆောင်းပါးများ)	၂၀၀၃
၃၄။	ကန္တ္တုထိပ်တန်းနိုင်းများ၏	
	နိုင်းရေး စီးပွားရေး မြှင့်ကွင်းကျယ်	၂၀၀၃
၃၅။	ဂလိုဘယ်လိုက်အေးရှင်း သဲတရှပ်ရှပ်	၂၀၀၃
၃၆။	နိုင်းတကာအတွေး နိုင်းတကာအမြင်	၂၀၀၃
၃၇။	သတင်းစာပညာ သဘောတရားနှင့်လက်တွေ့	၂၀၀၅
၃၈။	မှတ်ဖွယ်သုတ	၂၀၀၅
၃၉။	မှတ်ဖွယ်သုတ-၂	၂၀၀၆
၄၀။	ဖူကူးယာမ သိုးမလေးခေါ်လီ အီဒီအာမင်နှင့် မျက်မှုံးရောက် ကန္တ္တုရောရာ	၂၀၀၅
၄၁။	နိုင်းခြားသွား စီးပွားရေးလုပ်မည်ဆိုလျှင်	၂၀၀၆
၄၂။	အအေးပွဲအသိပာန်	၂၀၀၇
၄၃။	သူတို့ဆိုက စာမည်းများ	၂၀၀၇
၄၄။	ဂလိုဘယ်လိုက်အေးရှင်း ဒုတိယလိုင်း	၂၀၀၇
၄၅။	မည်သိသော လူဖြစ်ရမည်နည်း	၂၀၀၇
၄၆။	ဝေါမြို့က မိဂိုင်းသို့	၂၀၀၇
၄၇။	အမေရိကန်နိုင်းနှင့် ယနေ့ကန္တာ ယုံကြည့်မှ ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း	၂၀၀၈
၄၈။	သတင်းနှုကာ	၂၀၀၈
၄၉။	ကန္တ္တုစီးပွားရေးလုပ်ခုပျော်က ပုံရိပ်များ	၂၀၀၈
၅၀။	မိတ်ဆွေတိုးပွားရေး	၂၀၀၉
၅၁။	မှတ်ဖွယ်သုတာ-၃	၂၀၀၉
၅၂။	အရင်းရှင်းစနစ်၏အနာဂတ်နှင့် ကန္တ္တုရွှေ့ရေး	၂၀၀၉
၅၃။	ပါဝါအပျော့နှင့် ကျေားလေးကောင်	၂၀၀၉
၅၄။	နိုင်းကြီးသားများ၏ အက်တိကက်	၂၀၀၉
၅၅။	မာကရက်သက်ချာ (နိုင်းရေး အအေးပွဲအိုး)	၂၀၁၀
၅၆။	ရှာမှ ရှားတဲ့နိုင်းရေးသမား	၂၀၁၀
၅၇။	ပစ်တိုင်းတောင် နိုင်းရေးသမား တိန်ရွှောင်ဖိန်	၂၀၁၀
၅၈။	ဝေါမြို့က လာခဲ့တယ်	၂၀၁၀
၅၉။	နိုင်းရေး စာကိုးစကားကိုး	၂၀၁၀
၆၀။	ခေတ်မီ နိုင်းရေးဝါဟာရ အသိပာန်	၂၀၁၀
၆၁။	နိုင်းရေးစာရေးသမား တွမ်ပိန်း	၂၀၁၀
၆၂။	ပထမတန်းစားနိုင်း၊ ပထမတန်းစားစိတ်ဓာတ်	၂၀၁၁
၆၃။	ကန္တ္တုသမိုင်းမှတ်တိုင်များနှင့် ကန္တ္တုသတင်းထူးများမှတ်တမ်း	၂၀၁၂

တရေးဆရာ: သတင်းစာဆန် ဦးနိုးသိမ်း (ဟန်စံသာ) ကိုယ်ရေး ပုဂ္ဂန်များ

အမည်ရင်း ဦးနိုးသိမ်း။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် စပြောလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ပဲခူးတိုင်း၊ ပေါ်မြှေနယ်၊ မြစ်ကျိုးရွာတွင် အဖ ဦးမောင်ခင်၊ အမိ ဒေါ်မြစ်နှင့် ဖွားမြင်သည်။ မြစ်ကျိုးရွာတွင် မူလတန်း၊ ပဲခူးမြို့၊ အမျိုးသားတန်းမြို့၊ ကျောင်း (ယခု အ.ထ.က ၃)တွင် ဆယ်တန်းအထိုး၊ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လို့ စိန္တာဘွဲ့(မြန်မာ့အောင်လုပ်သူများ) အနောက်တိုင်းသိမ်း။ ဒဿန်ကောဇ် ဘာသာတွေဖြင့် ၁၉၆၇ ၌ အောင်မြှင့်သည်။

၁၉၆၇ တွင် ပြန်ကြေားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သတင်းစာပညာသင်တန်း ကျောင်း၊ ပထမပတ် သင်တန်းမှ သင်တန်းဆင်းခဲ့သည်။ အသက်မျှေး ဝမ်းကျောင်း၊ သတင်းစာပညာ ဖော်လို့ရှစ် (Professional Journalism Fellowship) ဖော်ရှိကုန်တဗ္ဗာသို့လို့၊ အမေရိကန်နိုင်း (၁၉၇၂)၊ ရောင်း ဖူးဆဲလ် (Reagan-Fascell Democracy Fellowship) ဒီပိုကရေး ဖော်လို့ရှစ်၊ ဝါရှင်တန်းဒီပို့၊ အမေရိကန်နိုင်း (၂၀၁၀-၂၀၁၁) တို့ ရရှိခဲ့သည်။

လုပ်သားပြည်သူ့နောက်သတင်းစာ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင် (၁၉၆၇-၁၉၇၀)၊ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ စီနီယာအယ်ဒီတာ (၁၉၇၀-၁၉၇၈) ဟံသာဝတီသတင်းစာ၊ ခေါင်းကြီး၊ ဆောင်းပါး အယ်ဒီတာ (၁၉၇၈)၊ စိုင်တေသာင်သတင်းစာ သတင်းအယ်ဒီတာ (၁၉၇၈-၁၉၈၀)၊ ခေါင်းစာပေ တည်ဆောင်သူနှင့် အပ်ချုပ်သူ (၁၉၇၃ မှ ယနေ့အထိ)၊ ‘အတွေးအမြင်’ မဂ္ဂဇင်း တည်ဆောင်သူနှင့် စီစဉ်သူ (၁၉၈၄ မှ ယနေ့အထိ)၊ ‘သတင်းထူး ရှာနာယ်’၊ ‘ဘက်စုရာနာယ်’ ထုတ်ဝေသူ၊ အယ်ဒီတာ (၁၉၈၈)၊ ‘တော်ဝင်ရာနာယ်’ အယ်ဒီတာ (၁၉၉၄-၉၅)၊ ‘ပြည်သူ့ခေါ်ရာနာယ်’ ထုတ်ဝေသူ၊ အယ်ဒီတာ (၂၀၁၀ မှ ယနေ့အထိ) လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

နိုင်းရေး လူမှုရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ အနေဖြင့် ပဲခူးခိုင် ကျောင်းသာသမဂ္ဂ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လို့ ပုဒ္ဓဘာသာအသင်းကြေး အမှုဆောင် (၁၉၆၁-၆၂)၊ ပြည်ကျောင်းဆောင်၊ တကောင်းကျောင်းဆောင်၊ ပင်းယ ကျောင်းဆောင် သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်းများနှင့် ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လို့ ကျောင်းသား ပြည့်စုစုတေပါ်၍ ကျောင်းသား အခွင့်အစည်းများတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အထက်တန်းကျောင်းသားဘဏ်တည်းက ကျောင်းမဂ္ဂဇင်းနှင့် စာနှုန်းအချို့တွင် ကလောင်သွေးခဲ့သည်။ ၁၉၂၂၂၃ တွင် အထောက် တော်သတင်းစာ၏ တဗ္ဗာသို့လို့သတင်းထောက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီး ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လို့ သတင်းထောက်အသင်း အုပ္ပါယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၃ တွင် ဒေါက်တာဟင်နှင့်ကစ်ဆင်းကျား နိုင်ငံရေး အတွေ့ဖွဲ့၌ စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခြင်းဖြင့် လုံးချင်းစာအုပ်နယ်ပယ်သို့ စတင် ဝင်ရောက်သည်။ ထိန်းကစ်၏ ခေါင်းစာပေကို စတင် တည်ဆောင်သည်။ နိုင်ငံရေးအတွေ့ဖွဲ့စာအုပ်များ ဆက်တိုက် ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဂေလျား အရေးတော်းပြေားတွင် သတင်းစာတိုက်ပေါင်းစုံ သပိတ်ကော်မတီကို ဦးဆောင်းသုတေသနီးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သူဖြင့် စိုလ်တော် သတင်းစာတိုက် အယ်ဒီတာအဖြစ်မှ အခြောင်းစားပေးခြင်း ခဲ့ခဲ့ရသည်။ ထိန်းကောက် ၁၉၈၈ မှ ၂၀၀၁ အထိ နိုင်ငံရေးနယ်သို့ ရောက်ရှိသွားကာ စာပေနယ်နှင့် ကင်းကွာခဲ့သည်။ ဟံသာဝတီးဝင်းတင်ကို အကြောင်းပြု၍ အမျိုးသား ဒီဇိုင်းရေးအဖွဲ့အစည်းဝင်ရောက်ပြီး ပုံမှန်းစဉ်များရေးအဖွဲ့၏ ပဟို့ဗို့စီး အဖွဲ့ဝင်၊ ပဟို့အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် အဆင့်ဆင့် တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည်နှစ် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ဝါမြို့နယ် အမှတ် ၂ မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူရွာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခြင်း ခဲ့ခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံရေးတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်အတွင်း ၁၉၉၇ ရှုလိုင် ၂၀ ရက်မှ ၁၉၉၈ ဝါပြီ ၂၄ အထိ ပုံမှန် ၁၀(က)ဖြင့် တစ်ကြိမ် အင်းစိန်တော်တွင် ထိန်းသိမ်ခံပြု ၁၉၉၀ အောက်တိုဘာ ၂၃ တွင် ပြန်လည် အဖော်အရှုံသည်။ ၆၅၁တစ်ကြိမ်တွင် စစ်ခုံးမှ ထောင်ဒက် ၇ နှစ် ချမှတ်လိုက်သော်လည်း စိုလချုပ်မှုးကြီး စောမောင်နှင့် စိုလချုပ်မှုးကြီး သန်ရွှေ အာဏာ အပြောင်းအလုပ်ကြောင့် ၁၉၉၂ ဝါပြီ ၂၉ တွင် ပြန်လည် လွှတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန့် ရုကြည် ၁၉၉၅ ရှုလိုင်လတွင် နေအိမ်အကျော်ချုပ်မှ ယထမအကြိမ်ပြန်လည် လွှတ်မြောက်လာပြီး နောက် ၁၂နာရီကျည်းမှုပေးမှုကြောင့်ဟု ဆိုကာ ၁၉၉၆ မေလ ၂၁ ရက်မှ ၂၀၀၁ စွန်လ ၁၃ ရက်အထိ ပုံမှန် ၁၀(က)ဖြင့် အင်းစိန်တော်တွင် ထိန်းသိမ်ခံပြု ခဲ့ခဲ့ရသည်။

၂၀၀၁ ရှုလိုင်လမှစ၍ စာပေနယ်သို့ ပြန်ရောက်ကာ မဂ္ဂဇင်း ဂျာနယ်များတွင် ဆောင်ပါး၊ ဝတ္ထုနှင့် နိုင်ငံတကာရေးရာ ဝေဖန်ချက်များ ရေးသားလျှက် ရှိပါသည်။ မိမိအပေါ် ကျေးဇူးတရားကြီးမားခဲ့သော သတင်းစာလောကအား ကျေးဇူးသံသည် အနေဖြင့် စာနယ်ဇင်းသမား ပုံးဆက်သစ်များအတွက် အထောက်အကြုံဖြစ်စေရန်၊ သတင်းစာပညာ သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့၊ ကျေးဇူးကို ရေးသားပြစ်ပြီး ၂၀၀၅ ခုတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာ သုတေသနမှု စာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော ‘အတွေ့ဖွဲ့၌ အတိတာ’ စာအုပ်ဖြင့် ထွန်းဖောင်အောင်၊

စာပေဆက် ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သော ‘ရွှေမှ ရွှေတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားနှင့် နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးများ’ စာအုပ်ဖြင့် ၂၀၁၁ ခု သုတေသနပို့စာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုတွင် ထုတ်ဝေသော ‘အောင်ပါ နိုင်ငံရေးဝါဘာရအဘိဓာန်’ စာအုပ်ဖြင့် ထွန်းဖောင်ဒေါ်ရှင်း စာပေဆု ရရှိသည်။ စာပေသက်တမ်းအတွင်း ၂၀၁၂ ခုနှစ်အထိ စာအုပ် ၆၂ အပ်ရေးသား ထုတ်ဝေပြီး ဖြစ်သည်။

၂၀၁၁ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအတွက် အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ် ရွှေးချယ်ရေးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားသတ်မှတ်ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများနှင့် လက်ရှိနိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအား ကုလိပ်ထောက်ပံ့ရန် ဟံသာဝတီရှိုံးဝင်တင် ဖောင်ဒေါ်ရှင်းကို တည်ထောင်ရေးအတွက် ၂၀၁၂ မတ်လတွင် စတင် လုံးဆော် အကောင် အထည်ဖော်ခဲ့ပြီး ကိုယ်တိုင်လည်း ဘဏ္ဍာတိန်းတစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။

၂၀၁၂ ခု ဗြိုဟ်လတွင် နှစ် ၅၀ အတွင်း ပထမဗုံးဆုံးအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ သတင်းစာဆရာများ ညီလာခဲ့မှ ရွှေးကောက် တင်ပြောဂျ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာဆရာအသင်း (Myanmar Journalists Association-MJA)၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် လျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၃ ခုစက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ စာနှစ်များကောင်စီ (ယာယို)ကို ဖွံ့ဖြိုးလောက်ရှိခဲ့ပြီး အတိတေသနပြုလုပ်မှုအဖြစ် ရွှေးချယ်ခြင်း ခဲ့ရသည်။

ကျိုးမာရေးအခြေအနေ ဆိုးရွားလာမှုကြောင့် စိတိရိယဆေးရှုတွင် ဆေးကျေသူမှ ခံယူခဲ့သည်။ ဆေးရှုတွင် ရိုမောင်အတွင်း သာ ဗြိုဟ်၊ ၂၀၁၃ ဇန် ပြည့်သူ့ခေတ်ရှာနှစ် ‘ပြောချင်လွန်လို့’ ကဏ္ဍအတွက် ‘၂၆ နှစ်တာ အတွက် ၂၆ ရက်ကြာ လက်စားခေါ်ခြင်း’ စာမျက် နောက်ဆုံး ရေးသားခဲ့သည်။

သာ ဗြိုဟ်၊ ၂၀၁၃၊ တန်ခိုက်နှင့် နှစ်ကို ၆ နာရီ ၁၅ မြိုန်တွင် စိတိရိယဆေးရှုတွင် ကွယ်လွန်သည်။ အမှတ် ၃၀၀၈ အခန်း ၆ (အ) မဟာဝဏ္ဏလပ်မြှုပ်လုပ်မှု (အထက်) ကျောက်တံတားမြှို့ယယ် ရန်ကုန်မြှုပ်တွင် နေထိုင်လျက်ရှိပြီး ကွယ်လွန်ခို့ကြိုတွင် နေ့အော်မြှင့်မြင့် (ဒေါင်းစာပေ အတွေး အမြင် မရှုစင်) သမီးကြီး မထိုက်တိုက်နှစ် (နှစ်ကို) သမီးလတ် မလတ်လတ် နှစ် (လွှာလပ်နှစ်) သားကြီး နောင်နောင်နှစ် သားငယ် ဒေါက်တာ ချမ်းသားနှင့် မေ့ောင်ခြုံပြည့်ထိုက်နှင့် မလိုလိုနှစ် တို့ ကျွန်းရှင်သည်။

မတိက

ဆေးရုပေါကအမှာစာ

၇၉
ရွှေအဖွဲ့အဝည်းအတွက် အပေါင်းလက္ခဏာများ

ပို့သုညထွေ ကြီးစိုးလွှမ်းစိုးတဲ့ ၁၈၀

ပင်နယ်တိတော့ ကန်လိုက်ဖြဲ့ ၂၂

ရွှေငယ်ထွေအတွက် ပိုရို ၂၆

ကျွန်ုင်တော်နှင့် ဆောင်းသိပ်ပက်များ ၃၀

အိပ်နှီးချင်းသက်သံငရေးနှင့် ဘဏ္ဍားသားငရေးသတီ ၃၅

ပညာငရေးမှာ ဘာထွေမှားနှုံသလဲ ၄၀

ရွှေ့ဝရာနှဲနာဝရာ ဘယ်ဟာကို ရှေ့ထားကြုံသလဲ ၄၄

ပလ္လာ့ငြိုးသုံး၊ ဒုံး၊ ဘုပ်နှဲနှင့်ဆေးတိန်းညီးနိုင်တဲ့ ၄၀

သချက်အကွဲ့ ၅၃

မြို့ဂုဏ်ထွက်ကြို့ ၅၀

ထိုင်းမှာ ဒီပိုကင်ရှစ်မင်္ဂလာသူး ၆၂

ကိုဘာငရာ သို့မဟုတ် ပစ်ပုန်တဲ့ သင်ဘားအတွင်းက
ဓမ္မာထုတ်လိုက်တဲ့ အပျက်သင့် ၆၆

လက်ခုပ်ကြုံဘာပေးစိုးပြုင်ထားပါတယ် ၇၂

- အနတ်လက္ခဏာ ပြန်ဝေချင်ပါ ၇၆
- ရရှိနားသာဖုန်းပြို ၈၀
- လူထွေ သိပ်မင်္ဂလာက်တတ်ကြမတော့ဘူးဆိုရင် ၈၄
- ဒီစိကင်ရရီကျင့်သုံးမှု သန်းစင်စိုးလတ်တန်ချောင်း ၈၈
- နိုင်ငံရေးပဟုသုတေသနလိုပြန်ကြမှုပဲ ၉၂
- ရှော်သုံးစုနဲ့ ပျောက်ရင်ပါ ၉၆
- သန်းရှင်တော်ပြို ဝတ္ထုင်အောင် ရှာ ရအောင်ရှင်း ၁၀၀
- ပြည်သူတွေ ပါဝင်ရမယ့် နိုင်ငံရေးတော်သန်းပြီ ၁၀၈
- နိုင်ငံရေးလုပ်ရာမှု မင်္ဂလာက်ပါနဲ့ ၁၁၂
- အင်ရှုံးကြီးနိုင်ငံရေး ဘသီးသာကျွေတော်စုနှင့်
ရိုးသားပွင့်လင်းသော ရှုမြင်ချက် ၁၁၇
- ရှာနယ်ထွေစုနှုန်း ပတ်ကောင်းလာ၍ ပယ် ၁၂၁
- တဲ့သဲ့ဟောင်းကြီးခဲ့တာကျိုကိုပြည်သဲ့ ၁၂၅
- တော်လုန်နှီးသက်မှ တည်ဆောက်ရောမျိုးသက်သို့ ၁၂၉
- ဒီစိကင်ရရီစိုး နီးအောင်ပင်လုပ်း ၁၃၄

- ကြိုနိုင်နဲ့ ပူရိုက်ရက် ၁၃၉
- ပေါ်တာကရှုကာမျိုတာနိုင်ငံရေး ၁၄၂
- ရွတ်တော်နိုင်ငံရေးနှင့်သီပိုင် ဘာမြစ်သို့ ၁၄၆
- မောင်ဝါသ သတိဆွဲလိုက်ပြီ ၁၅၀
- ဘအိုန်တရားသူကြိုးမျိုး ဘအံ့ဌာမြတ် ၁၅၅
- နိုင်ငံရေးမှာ ပြည်သူ့ဘများ၊ ဝါဝင်ရဟယ် ၁၅၉
- ဘသွင်ကူး၊ ပြောင်းလျှောက်ပြသေနာ ဘသီး ၁၆၃
- ဘလိုက်ဘအံ့ဌာကွဲနှင့် ဒွေးကောက်ပွဲရပ် ၁၆၉
- ဒီပိုကေရမိကို ဘရိုင်တကြည့်ကြည့် ၁၇၃
- နဲ့ဘိုင်လည်းမဟုတ် ပြောက်ဘရိုင်မက်လည်းမဟုတ် ၁၇၈
- နှုတ်တက်ရွှေရွှေတ်ဝန်ကြုံရဟယ် ဂါထာတစ်ပုံး ၁၈၂
- ဘရင်းရှင်းဝန်ဘတွင်းက တော်ကျန်ရေး ၁၈၆
- ရာရိုင်နှုန်းပြည့်ထောက်ပါရမေး ၁၉၀

ဆေးရုံပေါ်က အမှာစာ

‘မှန်တာပြောသွာ’ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ် ထုတ်ဝေရန် အသင့်ဖြစ် နေပြီလို ပြည်သူ့ခေတ် ပိုင်းတော်သားတွေက ပြောပြီး အမှာစာ ရေးနိုင်ရင် ရေးပေးဖို့တောင်းဆိုလာပါတယ်။ ကျွန်ုတ်က ဝိတိရိယ ဆေးရုံက မဆင်းရသေးပါဘူး။ ကျွန်ုးမာရေး ပြန်လည်ထူထောင်နေ ရတုန်း ရှိပါသေးတယ်။ အခု အမှာစာကိုလည်း သမီးကို နှုတ်တိုက် ချေပေါ်ပြီး ရေးလိုက်ရပါတယ်။

မှန်တာပြောသွာ ဆောင်းပါးတွေက True News သွာဂျာနယ်မှာ ၂၀၀၈၊ ၂၀၀၉၊ ၂၀၁၀ လောက်က စာပေစိစစ်ရေးကို အရှေ့ပိုင်အတိမ်းတွေ နဲ့ ရေးခဲ့ရတဲ့ ဆောင်းပါးတွေ အများစုပ်ဝင် ပါတယ်။ True News မှာ ရေးခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးတွေအပြင် Messenger ဂျာနယ်၊ Popular News စတဲ့ ဂျာနယ်တွေမှာ ရေးခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးများကိုလည်း မှန်တာပြောသွာ ခေါင်းစဉ် အောက်မှာ ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဆောင်းပါးအောင်လုံးဟာ မှန်တာပြောသွာ ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ် အောက်မှာ ရှိသင့်တဲ့ အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေလို့ ကျွန်ုတ်က ယုံကြည်လိုပါပဲ။

ဆင်ဆာ မလွှတ်သေးသော နှစ်များတွင် စ ၁ ပေစိစစ်ရေးကို ‘ဖြုတ် ထုတ် ဖြတ်’ စီရင်ချက်များကို သည်ညည်းခဲ့၍ ကျွန်ုတ်က မှန်တာပြောသွာ ဆောင်းပါးများကို ဖော်ပြပေးခဲ့သော True News သွာဂျာနယ် အယ်ဒီတာအဖွဲ့နှင့် Popular News ဂျာနယ်၊ Messenger ဂျာနယ် အယ်ဒီတာအဖွဲ့များအား ကျေးဇူးတင်စကား မဓာတ္တရှုံးကျွန်ုတ်က တာဝန်မကျေဟု ခံယူလျက် ကြိုနေရာမနေ၍ လိုက်လွှာ ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဟောင်းသ

၂၄၊ ဧပြီလ ၂၀၁၃

လူအဖွဲ့အစည်းအတွက် အပေါင်းလက္ခဏာများ

အခုံတော် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ မျှော်လင့်အားတက်စရာ ဖြစ်ရပ်အချို့ ခပ်စိပ်စိပ် ပေါ်ထွက်လာနေတာ အားလုံးအထိပါ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ နိုင်ငံ အရေးကိစ္စမှန်သမျှ၏၊ အခေါင်အချုပ်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ ထူးခြားသိသာတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ ပေါ်ထွက်လာနိုင်ဖွယ်ရှိတဲ့ အရိပ်လက္ခဏာတွေကို မြင်တွေ့နေကြရခြင်းက ဆယ်စုစု၌ နှစ်ခုကျော်ကားလအတွင်း ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသားတွေအဲ မျှော်လင့်ချက် အဆင့်ကို အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိနေစေခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့လို မြှင့်မာနိုင်ငံ အတွင်းမှာ တစ်လျှောက်လုံး ရှိလာခဲ့ကြ သူတွေခဲ့သဘောထားမျှသာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှစ်ဆယ့်ရှစ် လုပ်ရှားမှုကြီးနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး ပြည်ပကိုရောက်ရှိ သွားခဲ့ကြသူတွေ ဟာလည်း တိုင်းပြည်အနာဂတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိတ်ဝင်တစား စောင့်ကြည့်နေကြတယ်ဆိုတဲ့ အသံတွေ ကြားနေရပါတယ်။ ရှစ်ဆယ့်ရှစ် လုပ်ရှား ရှိန်ကာန် မှုကြီးခဲ့၊ အကျိုးဆက်ရလဒ်တစ်ခုအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့တဲ့ ‘ပမာနိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ညီ’ (ABSDF) အမည်ရှိ လက်နက် ကိုင်ကျောင်းသားအဖွဲ့အစည်းခဲ့တက်ကြ လုပ်ရှားသူတစ်ညီးအဖြစ်ကနေ ပညာရှင်အဖြစ်ကို ပြောင်းလဲသွားခဲ့သူတစ်ညီးနေပြည်တော် နှီးနောဖလှယ်ပွဲတစ်ခုကို ရောက်လာပြီး ‘နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်အတွင်း ဒီလို အခြေအနေမျိုး တစ်ခါမှ မကြံခဲ့ဖူးလို ရင်တွေခုနှစ်နေပါတယ်’ လို ပြောခဲ့တဲ့ အကြောင်း မှတ်သား လိုက်ရတယ်ပုံ။

အရပ်ဘက်အပေါ်ပြုလှထု အဖွဲ့များ

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ (နည်းလွှန်ပြီး နေးလွှန်းသေးတယ်လို ဆိုလိုက ဆိုစေ ဦးတော့) အခုံလို နိုင်ငံရေး အခြေအနေတွေ ပြောင်းလဲ တိုးတက်လာနေချိန်မှာ ကျွန်တော်ထူးထူးခြားခြား သတိပြုမိနေခဲ့အပြောင်းအလဲနယ်ပယ် တစ်ခုကတော့ Civil

Society လို ခေါ်တဲ့ အရပ်ဘက်အခြေပြု လူထုအဖွဲ့အစည်းများ နယ်ပယ် ဖြစ်ပါတယ်။ အခုံတလော သီးသန့် ပရဟိတလုပ်ငန်းတစ်ခုခုကို အာရုံခိုက် လုပ်ဆောင်ဖို စိတ်တူကိုယ်တဲ့ သဘောချင်းတူမျှကြတဲ့ မိတ်ဆွေတွေ စုစည်းပြီး အဖွဲ့ကလေးတွေ ဖွဲ့စည်းထုတေသာင်လာကြတဲ့ သတင်းတွေကို ကျွန်ုတော်တို့ အဆက်မပြတ် ကြားလာ နေရပါတယ်။

ကမ္မာရာသီဥတုမြေပြားလဲလာမူ (တစ်နည်း) ကမ္မာကြီးပူနွေးလာမူကို အန်တဲ့ စိန်ခေါ်ဖို ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ သဘောဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်း ကာကွယ် စောင့်ရောက်ရေးအဖွဲ့တွေ၊ ငွေကြားချို့တဲ့ဆင်းရဲနွဲမ်းပါးသူတွေမှာ သွေးလိုအပ်တဲ့ ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်လာရင် နေရာမရွေး၊ အခါန်မရွေး သွေးရရှိစေဖို ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ သွေးလုံရှင် အဖွဲ့တွေ၊ ကျူရှင်လေဆာတတ်နှင့်လို့ အခြေခံပညာရေးနဲ့ ဖြစ်စေ အဆင့်မြင့် ပညာရေးနှုန်းဖြစ်စေ အလုပ်းဝေးနေကြရရှာသူတွေကို ပညာအလုံး ပေးဖို ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖွဲ့ထားတဲ့ ပညာဒါနအဖွဲ့တွေ၊ လက်ညီး ဆရာမည်ထိုက်စွာ ပုဂ္ဂိုလ်စရိတ် မိန့်ဖော်ဆိုတဲ့ လူသားတွေရဲ့ ပထမဦးဆုံးသော ဆရာဖြစ်တဲ့ မိဘ နှစ်ပါးမရှိရရှာကြလို့ လူအဖွဲ့အစည်းမှာ အမြဲတမ်း အောက်ကျ နေသွား ကြရဖိုများနေတဲ့ ကံအကျိုးပေးမလုသူ ကလေးငယ်တွေအတွက် တတ်နှင့်သမျှ ထောက်ပဲ ကူညီဖိုဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖွဲ့ထားတဲ့ မိဘမဲ့ ကလေး ကူညီရေးအဖွဲ့တွေ၊ အသက်တစ်ရာမနေရပေမယ့် အမှုတစ်ရာ ကြံ့ရတတ်တယ်ဆိုတဲ့ လူလောကကြီးမှာ တရားမှုတူမှုကို တောင်းဆိုဖို မစွမ်းမိန့်ရရှာကြသူတွေကို ဖေးမ ကူညီဖို ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖွဲ့ထားတဲ့ ဥပဒေ အထောက်အကူ ပြုအဖွဲ့တွေ၊ နိုင်ငံတကာ အဆင့်မိဆောင်းကြီးတွေ ဟောတစ်ခု ဟောတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာနေချိန်မှာ ကွမ်းယာဆိုင်က စပ်ဆေး လေးတွေနဲ့ စန်းသွားနေကြရရှာတဲ့ ‘ဖွဲ့တော်ကြာ ပြာစ ခရာဆန်ကျွတ်’ လူတန်းစား တွေရဲ့ကျွန်းမာရေးအတွက် တတ်နှင့်သမျှ ကူညီ စောင့်ရောက်ပေးဖို ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖွဲ့ထားတဲ့ ကျွန်းမာရေးဒါနအဖွဲ့တွေ စသဖြင့် စသဖြင့် သာရုံမခေါ်ဘဲ မနေနိုင် လောက်စရာ ပရဟိတအဖွဲ့လေးတွေ အခုံတလော အာရုံခိုက် အလျှို့အလျှို့ပေါ်ထွက်လာတာကို မြင်တွေ့ကြားသီးနေရပါတယ်။

သုပေါင်းလာတောင်ဒေါရှင်းနှီးနောပလုယ်ပွဲ

ပြီးခဲ့တဲ့ စနောက်တစ်ဘာ ၃-၄ က မော်ဘီ ဧည့်နှစ်ပင်နားက မေတ္တာရှင် ရွှေပြည်သာကျောင်းမှာ သယ်အိုးဆရာတော်လို့ ထင်ရှားတဲ့ အရှင်သုမဂ္ဂလက ပရဟိတ အသင်းပေါင်း ၁၀၀၀ကျို့ကို စိတ်ကြားပြီး ပရဟိတအသင်းများ

အပြန်အလုန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နှီးနှောဖလှယ်ပဲ တစ်ရပ် ကျင်းပတယ်။ သုမဂ္ဂလာ ဖောင်ဒေးရှင်းတည်ထောင်ဖို့ပြင်ဆင်မှုတွေလည်း တင်ပြတယ်။ ပရိသတ် ၃၀၀၀ လောက်တက်ရောက်တဲ့ အဲဒီ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲကြီးကို စည်းသည်အဖြစ် ကျွန်ုတ်ရောက်သွားပါတယ်။ အလွန်မှုလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာစွေခေါ်ခြာ ပါတယ်။

တကယ်တော့ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံသားတွေဟာ အကုအညီလိုအပ်နေသေ့တွေကို အကုအညီပေးတဲ့ကိုစွဲနယ်ပယ်မှာ တစ်နည်းပြောရရင် ပရဟိတ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်မှာ ဒေသအဆင့်ကိုတောင် ကျော်လွန်ပြီး ကမ္ဘာအဆင့်အထိ ဂုဏ်သတင်း မွေးပျုံ၊ ကော်ကြားခဲ့တဲ့ နိုင်ငံခြားသားတိုင်းက ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ဖော်ရွှေပူး။ ငါမှာ အကုအညီပေးတတ်မှုတို့ကို မထုတ်ဖော် မရှိုးကျော်ဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်လေ ရိုက်တာ ကမ္ဘာသိဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းပြောရရင် အဲဒီ အကုအညီပေးချင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်အခဲနဲ့ လွှတ်လပ်မှုရဲ့ ပေါင်းစည်းခြင်းတစ်ခုအဖြစ် အရပ်ဘက်အခြေပြု လူထုအဖွဲ့အစည်းတွေ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံမှာ ထွန်းကားအားကောင်းခဲ့ဖူးပါတယ်။

အငြောင်းအလေးများကြောင့်

ဒါပေမဲ့ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ၁၉၆၀ အစောပိုင်းနှစ်တွေမှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေးအငြောင်းအလေးတွေက ကျွန်ုတ်တို့ လူ အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အခြားသော နယ်ပယ်တွေလိုပဲ အဲဒီနယ်ပယ်ကိုလည်း ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ပါတယ်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှာ ပြဋ္ဌာန်းလိုက်တဲ့ ‘နိုင်ငံတော် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ကာကွယ်စောင့်ရောက်သော ဥပဒေ’ က မြန်မာနိုင်ငံရေးမှာ မြန်မာဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီမှတစ်ပါး အခြား သော နိုင်ငံရေးပါတီများရဲ့ တည်ရှုမှုကို နိုံးချုပ်သွားစေခဲ့တယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ နိုင်ငံရေးရဲ့ အက်အလက်မျှသာဖြစ်တဲ့ အဲဒီအရပ်ဘက် အခြေပြု လူထုအဖွဲ့ အစည်းတွေဟာလည်း လုံးလုံးလျားလျား ပျောက်ကွယ်သွားတာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောမယ်ဆိုရင်တောင် တစ်စိတစ်စ ချည့်နဲ့အားနည်းသွားခဲ့ရတာတော့ အမှန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အကျောင်းသမား အတွေးအခေါ်တွေ

ပြည်သူလှုထားများစုကြိုးရဲ့ စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ရှုထောင့်ကြည့်မယ် ဆိုရင်တော့ ‘ဝဝစား ၁၀၁၀၈နေ့ ဝ၀၁၂၀၂၁၇’ ဆိုတဲ့ ‘ဝသုံးလုံး’ အတွေးအခေါ် ‘မလုပ် မရှုပ် မပြုတဲ့’

ဆိုတဲ့ ‘မသုံးလုံး’ အတွေးအခေါ် ‘ခေါ်ရင်လာ နိုင်းတာလုပ် ခံမပြောနဲ့ နှီးစား’ ဆိုတဲ့ ‘ခလေးလုံး အတွေးအခေါ်’ စတဲ့ အချောင်သမား အတွေးအခေါ်တွေ လွှမ်းမိုးတွင်ကျယ်လာခဲ့တာ အမှန်ပါပဲ။ ဒီအခြေအနေနဲ့ တစ်ဆက်တည်းမှာ အများအကျိုးကို လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် တန်းတူရှည်တဲ့ အခြေခံနဲ့ စိတ်တုသဘောတူသူတွေချင်း စုပေါင်းလက်တွဲလုပ်ဆောင်ကြရတာဖြစ်တဲ့ အရပ်ဘက် အခြေပြု လူထုအဖွဲ့အစည်းတွေ လုံးလုံးလျားလျား သက်ငင်ပြတ်မသွားဘဲ ဘာသာရေးဝတ်အသင်းတွေ ပုံးသဏ္ဌာန် နဲ့ ငွေ့ငွေ့ကဗေား ကျွန်းနေသေးတာ အတွက်တော့ ကျွန်းတော်တို့ နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ပြင်းထန် နိုင်မာတဲ့ အများအကျိုးပြစ်တော်ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရပါတော့မယ်။

ချိတ်ဆက်တည်းနောင်ထားကြရတယ်

တကယ်တော့ အဖွဲ့အစည်းဆိုတာ ကျွန်းတော်တို့လူသားတွေနဲ့ တစ်ပါတည်းလိုလို မွေးဖွားပေါ်ပေါက်လာခဲ့တဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ သမိုင်းဦးဘုံးမြေပြခေတ်မှာ ဆင်တွေ၊ ကြြတွေလိုလည်း ခွန်အားမကြီး၊ ကျားတွေ၊ ခြေသေ့တွေလိုလည်း မသန်မာ၊ မြေတွေ၊ ကင်းတွေလိုလည်း အဆိပ်မရှိ သမင်တွေ ဒုရယ်တွေလိုလည်း မပေါ်ပါး မလျင်မြန်တဲ့ လူသားတွေဟာ မိမိတို့ဘဝရပ်တည် ရှင်သန်ရေးအတွက် မိမိတို့ အချင်းချင်း ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ချိတ်ဆက်တည်းနောင်ထားကြတဲ့ လူအဖွဲ့အစည်းအပေါ်မှာပဲ လုံးလုံးလျားလျား မိမိအားထားခဲ့ကြရတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း ‘လူဆိုတာ အဖွဲ့အစည်းအားဖြင့်သာ ရှင်သန် ရပ်တည် နိုင်တဲ့ တိရှိအောင်တစ်မျိုးဖြစ်ပါတယ်’ (Human is an social animal) လို့ ပညာရှင်တွေက ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ လူသားရဲ့ အဲဒီမွေးရာပါပိုင်ခွင့်ကို လူသားဆီက ပုံသဏ္ဌာန်တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ခွဲထုတ်ဖို့ကြိုးစားခဲ့သူ မှန်သမျှဟာလည်း မအောင်မြင်ခဲ့ကြောင်း အနိုင်အမာ အကြိမ်ကြိမ် သက်သေပြုခဲ့ပြု့ဖြစ်ပါတယ်။

အခုအချိန်မှာ ကျွန်းတော်တို့နိုင်ငံမှာ နိုင်ငံသားအားလုံး မျှော်လင့် တောင့်တော်ကြတဲ့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာတော့မယ်လို့ မျှော်လင့်နိုင်တဲ့ အနိုင်အယောင်တွေ စတင်မြင်တွေနေကြရပါပြီ။ ဒီအချိန်မှာ အရပ်ဘက် အခြေပြု လူထုအဖွဲ့အစည်းတွေ အပြုံးအနိုင်း ပေါ်ထွက်လာနေတာဟာ နိုင်ငံကို ချစ်မြတ်နိုးသူ အားလုံး လိုက်လုံနေ့တွေ့စွာ ကြိုဆိုကြရမယ် အေခြေအနေတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ ဂလိုဘယ် လိုက်လေးရှင်းခေတ်မှာ လူသားတွေ (တစ်နည်း) ပြည်သူတွေရဲ့ လိုလားချက် လိုအပ်ချက်တွေဟာလည်း တစ်နောက်ခြား များပြားလာနေတာမူး

အဲဒါတွေ အားလုံးကို အစိုးရတစ်ခုတည်းက ခိုင်ခံဖြေရှင်းပေးဖို့ဘယ်လိုမှမဖြစ်နိုင်ဘူး
ဆိုတဲ့ အချက်ဟာ အရင်ကထက် ပိုပိုပြီး ထင်ရှားပေါ်လွှင် မြင်သာလာ နေပါ တယ်။
ဒါကြောင့်လည်း အခြေအနေနဲ့ လိုအပ်ချက်အရာ အရပ်ဘက် အခြေပြု လုလေ
အဖွဲ့အစည်းတွေ ပေါ်ထွက်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် ဒီအဖွဲ့အစည်း
တွေဟာ နိုင်င့်အကျိုး အမှန်တကာယ် သယ်ပိုးထပ်းဆောင်နေတဲ့ အစိုးရတွေအတွက်
အနတ်လက္ခဏာ မဟုတ်ပါဘူး။ အပေါင်းလက္ခဏာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို
သမွာတော်း၌ သိန်းစိန်း၌ ဆောင်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရ ကလည်း ကောင်းကောင်းကြီး
သိရှိထားလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်ုတ် ယုံကြည်ပါတယ်။

၆၊ စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၁

ဗိုလ်တွေ ကြီးစိုးလွမ်းစိုးတဲ့ ၁၁၀

နိုင်ငံရေး သဘောတရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သုံးလေးဆယ်လောက်က ဆရာဒဂ္ဂန်တာရာရဲ့ အဆိုအမိန့်တစ်ခုကို သတိရမိတယ်။ ဆရာက ‘နိုင်ငံရေးဆိုတာ စီးပွားရေးစနစ် ပြည်ပြောင်းလဲဖို့ လူစုလူဝေးနဲ့ တောင်းဆိုတာဖြစ်တယ်’ လို့ ပြောခဲ့တာဖြစ်တယ်ပျော်။ ဖတ်ဖူးခဲ့တာ ကြောပြီဆိုတော့ တိတိကျကျတော့ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အမိက ဆိုလိုချက်ကတော့ အဲဒီအတိုင်း ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ပြောနိုင်တယ်ပျော်။

ဓနညွှာကို ဘယ်လို ခွဲဝေသလဲ

ဆရာရဲစကားကို ကျွန်တော် နားလည်သဘောပေါက်တာကတော့ ကမ္မာမှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သမျှ တော်လွန်ရေးတွေ့ပြည်တွင်းစစ်တွေ့ လူထုအံ့ကြမ်းတွေအားလုံးဟာ နိုင်ငံရဲ့ ဓနညွှာကို ဘယ်လိုခွဲဝေသလဲဆိုတဲ့ ကိစ္စအပေါ်မှာ မကျေမနပ်ဖြစ်ရာကနေ မြစ်ဖျားခံလာခဲ့ကြတာချည်းပဲဆိုတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ‘လူတိုင်းဟာ တစ်ခုခုကို ရောင်းပြီး အသက်ရှင်နေကြတာဖြစ်တယ်’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးတစ်ခုလိုပဲ ကမ္မာပေါ်မှာရှိသမျှ နိုင်တိုင်းဟာလည်း မိမိပိုင်ဆိုင်တဲ့ သယ်လာတ အရင်းမြစ်တွေကိုဖြစ်စေ မိမိ ထုတ်လုပ်တဲ့ ကုန်စည်နှင့်ဆောင်မှုတွေကို ဖြစ်စေ ရောင်းချွင်းကနေ မိမိရှင်သန် ရပ်တည်နိုင်မယ့် ဝင်ငွေကို ရရှိနေတာဖြစ်တယ်ပျော်။

အသိုင်းအပိုင်း၊ အဖွဲ့အစည်း၊ နိုင်ငံရုပ်လို့ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ချိန်ကစပြီး လူသားတွေ ဒီကနေအထိ မပြတ်ရင်ဆိုင်နေကြရတဲ့ အမိကပြဿနာကြီး တစ်ခုက

အဲသလို ရလာတဲ့ဝင်ငွေတွေကို ခဲ့ဝေသုံးစွဲတဲ့ကိုစွဲဖြစ်တယ်ပျ။ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာ ကို ကိုင်တွယ်သုံးစွဲတဲ့ အပ်ချပ်သူ လူတန်းစား (အစိုးရ)နဲ့အပ်ချပ်ခံလူတန်းစား (ပြည်သူ)တို့ကြားမှာ အဲဒီဝင်ငွေခဲ့ခေါ်သုံးစွဲတဲ့ကိုစွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သဘောထားကွဲပြေားမှုဟာ တစ်လျှောက်လုံး ရှိလာခဲ့တဲ့ အခြင်းအရာတစ်ခြေဖြစ်တယ်ပျ။ အဲဒီ သဘောထားကွဲပြေားမှု နက်ရှင်းပြင်းထန်လာတဲ့အခါ သပိတ်တွေ၊ ဆန္ဒပြုပွဲတွေ လူထုအဲကြော်မှုတွေစာတဲ့ အသွင်သဗ္ဗာန်မျိုးစုံနဲ့ပေါ်စွာက်လာပြီး အဲဒါကိုယ်မှန်ကန်ကန် မဖြေရှင်းနိုင်တဲ့အခါ လူမျိုးစုံတွေရဲ့သူပုန်ထမ္မာတွေ ပြည်သူတွေရဲ့အုကြေတော်လုန်မှု တွေ ပေါ်စွာက်လာပြီး အဲဒီကနေ့ ရှည်လျားကြမ်းတမ်းတဲ့ ပြည်တွင်း စစ်တွေကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့တာပဲ ဖြစ်တယ်ပျ။

တရားမျှတမူ ကျခုံးပြီဆိုရင်

အပ်နဲ့ထွင်းရနဲ့ ပြီးသွားနိုင်တဲ့ကိုစွဲတစ်ခု ပုဆိန်နဲ့ပေါက်ရတဲ့ အခြေအနေအထိ ရောက်လာပြီရင်တော့ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ထိုးနိုက်နှစ်နာ ဆုံးစုံမှုက သိပ်ကို ကြိုးတယ်ပျ။ ‘ပြည်တွင်းစစ်တစ်ခုရဲ့ ပထမဆုံးသေနတ်သဲ့ ပေါ်စွာက်လာချိန်မှာ အဲဒီ သေနတ်ကျည်ဆန် ထိုးမှန်ပြီး ကျခုံးသွားသောတော့ တရားမျှတမူဖြစ်တယ်’ ဆိုတဲ့ နာမည်ကျော်နိုင်ငံရေးအဆိုအမိန်တစ်ခု ရှိတယ်ပျ။ တရားမျှတမူ ကျခုံးသွားပြီ ဆိုမှတော့ အဲဒီလူအဖွဲ့အစည်းဟာ ‘တောတွင်းဥပဒေ’ Law of the Jungle ကြိုးစိုး လွှမ်းမိုးရာ တိရှိစွာနှစ်ကမ္မာအဖြစ်သို့ လျော့ကျသွားပြီပေါ်ပွား။ တိရှိစွာနှစ်ကမ္မာ ဆိုတာ ပြို့များမှန်တို့၊ လူအခွင့်အရေးနဲ့ ဒီမိုကရေစီ ပလား၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု သုည ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အားလုံး အသိ ဖြစ်တယ်ပျ။

ဒီကနေ့ ကမ္မာကြိုးကိုကြည့်လိုက်ရင် ဒီအချက်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင် တွေ့နိုင်တယ်ပျ။ နိုင်ငံရဲ့ နန်္ဂာကို မှန်မှန်ကန်ကန်နဲ့ တရားနည်းလမ်းကျွော ခဲ့ဝေမှုပြုနိုင်တဲ့ နိုင်ငံများဟာ ပြို့မြှင့်ပြို့များချမှုးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေကြပြီး အဲသလို မလုပ်နိုင်တဲ့ နိုင်ငံများကတော့ မှန်တိုင်းထန်နေကြတာ ဖြစ်တယ်ပျ။

နိုင်ငံ နှစ်မျိုးနှစ်တား

နိုင်ငံရဲ့နေသွား ခဲ့ဝေမှုစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ (တစ်နည်း) နိုင်ငံရေးစနစ်ပြုပြင် ပြောင်းလဲဖို့ ပြည်သူတွေရဲ့အုကြေတွေနှစ်ကန်လုပ်ရား မှတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ နိုင်ငံတွေ ထဲမှာလည်း ပေါ်စွာက်လာတဲ့ ရောက်ကြည့်ပြီး ပြောမယ်ဆိုရင် နှစ်မျိုးနှစ်တား

ရှိနေတာ ကို မြင်တွေ့နိုင်တယ်ပျော်။ တစ်မျိုးကတော့ ဉာဏ်ပညာနဲ့ အမြဲ့အမြင် အတက်အတန်ရှိတဲ့ အစိုးရတွေ အုပ်ချုပ်တဲ့နိုင်ငံ တွေဖြစ်ပြီး နောက်တစ်မျိုးကတော့ ဉာဏ်ပညာ အမြဲ့အမြင် နည်းပါးတဲ့ အစိုးရတွေ အုပ်ချုပ်တဲ့နိုင်ငံတွေ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ပထောက်မျိုးအစားနိုင်ငံတွေမှာ လူထုကြီးရဲ့ ဆန္ဒ(နိုင်းယူဉ်ချက်အရ) မြန်မာနဲ့ ဆန်ခန်ပြည့်ဝန်ငံတာကြောင့် အဲဒီနိုင်ငံတွေဟာ ငြိမ်းချမ်း လွတ်လပ် ဖြုံးပြုး တိုးတက်တဲ့ ဒီပိုကရေစိန်ငံ လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ ထိခိုက်နစ်နာ ဆုံးရှုံးမှု နည်းပါးစွာနဲ့ ရောက်ရှိလာနိုင်ခဲ့ကြတယ်ပျော်။

ဒုတိယအမျိုးအစားနိုင်ငံတွေမှာတော့ ဉာဏ်ပညာ၊ အမြဲ့အမြင် နည်းပါးတဲ့ ဖိုးသုညတွေ ကြီးစိုး လွမ်းမိုးတဲ့ အစိုးရတွေဟာ မိမိတို့ပြည်သူတွေရဲ့ တရားနဲ့ လော်ညီတဲ့ ဆန္ဒကို ဖြေဆုံးအာခံဆန္ဒကြောင်းပြီး မိမိတို့ အာဏာ တည်ပြရေးအတွက်သာ ခေါင်းမာမာနဲ့ လုပ်ဆောင်ခဲ့တဲ့အတွက် နိုင်ငံဖြုံးပြုးတိုးတက်ရေး ရွှေထောင်ကဗြာ့ရင် ကြီးစွာသော ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရတယ်ပျော်။ “ဖွတ် မိကြောင်းဖြစ် မြစ်မချမ်းသာ” ဆိုတဲ့ စကားပုံနှိပ်ကတော့ ကွက်တိပါပဲပျော်။ (ကွယ်လွန်သူ ဝန်ကြီးချုပ် ဟောင်း ဦးနှက လူဖျော်လူညွှန်တွေကို ဖိုးသုညလို့ သုံးနှစ်းခဲ့တာ သဘောကျလွန်းလို့ ယူဆုံးလိုက်တာပါ။)

ဘာရပ်နှစ်ဦးငော်သနိုင်ငံများရဲ့ဆုံးရှုံးမှု

IMF ရဲ့ အချက်အလက်တွေကို အသုံးပြုပြီး ပထောက်နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံ အဖွဲ့အစည်းများ မကြောသေးခင်က ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ အစိုင်ခံစာ တစ်စောင်အရ ‘အာရပ် နှစ်ဦး’ လို့ တင်စားခေါ်ပေါ်နေကြတဲ့ လူထုအုကြော်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ လစ်ပျော်။ ဆီးရိုးယား၊ အိဂဲစ်၊ တူနီးရား၊ ဘာရိန်းနဲ့ ယိမ်နိုင်ငံတွေရဲ့ စုစုပေါင်း GDP ဆုံးရှုံးမှ ဒေါ်လာ ၂၀.၆၇၅ ဘီလျှော့ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာင်ဆုံးရှုံးမှု ဒေါ်လာ ၃၂၂၂၈ ဘီလျှော့ရှိခိုက်လို့ သိရတယ်ပျော်။ ယိမ်ငဲ့လစ်ပျော်ဟာ အခွန်အခ ဆုံးရှုံးမှု အဆိုးဆုံးခုံးခဲ့ရတဲ့ နိုင်ငံတွေ ဖြစ်ပြီး ယိမ်ငဲ့လစ်ပျော်ဟာ ၇၇% နဲ့ လစ်ပျော်က ၈၄% ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်ပျော်။ လူထုအုကြော်များ မငြိမ်မသက်ဖြစ်မှုများကြောင့် နိုင်ငံရဲ့ GDP အများဆုံး ဆုံးရှုံးခဲ့ရတဲ့နိုင်ငံက လစ်ပျော်ဖြစ်ပြီး ဒေါ်လာ ၇.၆၇၅ ဘီလျှော့ဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်လို့ အဲဒီအစိုင်ခံစာမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ လူအသက်ဆုံးရှုံးမှုတွေ၊ အမြဲ့အမြင် အဆောက်အအုံ ပျက်စီးမှုတွေ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနဲ့ နိုင်ငံခြား တို့ကိုရှိခိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ၊ ဆုံးရှုံးသွားခဲ့မှုတွေ မပါသေးဘူးလို့ ဆိုတယ်ပျော်။ အဲဒီတွေပါ ထည့်တွက်ရင်တော့ ဆုံးရှုံးမှုဟာ မကြပြုရဲ့လောက်အောင် ဖြစ်သွားနိုင်တယ်ပျော်။

အဲဒါဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ တရားနည်းလမ်းကျတဲ့ ဆန္ဒကို ဉာဏ်ပညာ အမောင် အမြင် နည်းပါးတဲ့ ဖိုးသုညအစိုးရတွေရဲ့ မိုက်မဲစွာ အာခံ ဆန္ဒကျင်ခဲ့မှုတွေကြောင့် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံတွေ ကုန်ကျခဲ့ရတဲ့ စရိတ်တွေ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ကိုယ့်နိုင်ငံအတွက် စိတ်သက်သာရာရပါ

ဒီရေကို လက်ဖဝါးနဲ့တားဖို့ ကြိုးစားခဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက် သို့မဟုတ် လူတစ်စု ကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှု အများအပြားနဲ့ ကြိုးတွေခဲ့ကြရတဲ့ အဲဒီနိုင်ငံတွေက ပြည်သူတွေအတွက် စာနာစိတ်တွေဖြစ်ပေါ်နေမိတဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ သူတို့ဆိုက ကပ်ဘေးဆိုးမျိုးကို ရှောင်လွှဲနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပုံရတဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအတွက်တော့ စိတ်သက်သာရာရမိသလို ခံစားနေရတယ်ပျော်။

၁၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၁

ပင်နယ်တီတော့ ကန်လိုက်ပြ

မြန်မာ့နိုင်ငံရေးကို စိတ်ဝင်တစား ဖောင်ကြည့် လေ့လာ အကဲခတ်နေကြသူ အားလုံး သိကြတဲ့ အတိုင်း ၁၉၉၀ ရွှေ့ကောက်ပွဲတုန်းက တောင်ပြုကမ်းပြီ အနိုင်ရခဲ့တဲ့ NLD ဒီချုပ် ပါတီက နိုင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှာ ဒီချုပ် အဖွဲ့ဝင်များ အတွက်သာမက တိုင်းပြည်ရဲ့ အနာဂတ်အတွက်ပါ အင်မတန်မှ ထူးခြား အရေးပါတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တစ်ရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့တယ်ပျော်။ အဲဒါကတော့ ပါတီကို မှတ်ပုံတင်ဖို့နဲ့ လာမယ့် ရွှေ့ကောက်ပွဲတွေမှာ ပါဝင်ယျုံပြုင် သွားဖို့ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ကြိုတင်ခန်းမှန်းလိုရပါတယ်

ဒီချုပ်ဟာ ၂၀၁၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တုန်းက လည်း အခုလိုပဲ ထူးခြား အရေးပါတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့ဖူးပြီး အဲဒီတုန်းကတော့ ပါတီကို မှတ်ပုံမတင်ဖို့ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီတုန်းကနဲ့ အခုကြား မတူခြားနား တဲ့ အခြေအနေတစ်ခုကတော့ ဟိုတုန်းက ဆုံးဖြတ်ချက် ထွက်မလာခင်ကလေး အထိ ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကျ လာမယ်ဆိုတာ ခန့်မှန်းလို့ မရနိုင်ဖြစ်နေခဲ့ပြီး အခုကတော့ ဆုံးဖြတ်ချက်မချမိုး ရက်အတန်ကြာကတည်းက ဘယ်လို ဆုံးဖြတ် ချက်မျိုး ကျလာလိမ့်မယ်ဆိုတာကို လူအတော်များများက ကြိုတင်ခန်းမှန်း ထားနိုင်ခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲသလို ဘာကြောင့်ဖြစ်ခဲ့ရတာလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့တော့ အားလုံးက သိထားကြပြီးသား ဖြစ်လို ကျွန်ုတ် မပြောတော့ဘူးပျော်။

မတူကွဲပြားတဲ့ အမြင်တွေ

နိုင်ဘာ ၁၈ ဆုံးဖြတ်ချက်ကျမလာခင်မှာ ဒီချုပ် မှတ်ပုံတင်သင့်၊ မတင်သင့် ကိစ္စနဲ့
ပတ်သက်ပြီး မတူကွဲပြားခြားနားတဲ့အမြင်ရှိရှိတွေ နှစ်အက်စလုံးက မိဒိယာတွေပေါ်က
တစ်ဆင့် မိမိတို့အမြင်တွေကို အပြန်အလှန် တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ကြတာ နိုင်ငံရေး
စိတ်ဝင်စားသူတွေ အားလုံး အသိဖြစ်တယ်ပျော်။ ကျွန်တော်က ဒီကိစ္စဟာ တိုင်းပြည်
အတွက် တကယ့်ကို အရေ့ကြီးတဲ့ကိစ္စပြစ်တယ်လို့ ခံယူထားသူဖြစ်တာမို့ လေလို့
မိဒိယာမှာရော ပုံနှစ် မိဒိယာမှာပါ ဒီအကြောင်း အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးတင်ပြ
ငြင်းခဲ့မှုတွေကို တတ်နိုင်သမျှ ဖတ်ရှုနားထောင် စူးစမ်းလေ့လာခဲ့တယ်ပျော် အဲသလို
စူးစမ်းလေ့လာနေသူ တစ်ယောက် အနေနဲ့ ပြောရရင် ဘက်နှစ်ဖက်စလုံးရဲ့ တင်ပြမှု
တွေမှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖို့ ထိုက်တန်နေတဲ့ တစ်နည်းပြောရရင် အင်မတန်မှာကို
ခြေခြာမ်မြှင့်ရှိတဲ့ ကျိုးကြောင်းပြုမှတွေရှိနေတာကို တွေခဲ့ရတယ်ပျော်။ အထူးသဖြင့်
စာတမ်းစောင်ပေတစ်ဖွဲ့အနေနဲ့ ဘဇ္ဇဝ ရွှေးကောက်ပွဲအနိုင်ရ ပြည်သူလွှာတ်တော်
ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးအပါအဝင် ဒီချုပ် အဖွဲ့ဝင်တစ်စုက နိုင်ဘာ ၃ ရက်နေ့နဲ့
ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ စာတမ်း နိုင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့နဲ့ ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ ‘NLD ကို ယုံ
ကြည်ကိုစားတန်ဖိုးထားခဲ့ကြသည့် ပြည်သူပြည်သားများ’ လို့ လက်မှတ်ထိုးထားတဲ့
စာတမ်းနဲ့ နိုင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှာ ဝင်ခဲ့တဲ့ ‘NLD လွှဲပေါ်မှာရဲ့ သဘောထား
ကြသာချက် (၁/၂၀၁၁)’ တို့ကို ဖတ်ရှုခွင့်ရရှိခဲ့တာကြောင့် ကျွန်တော် အဲသလို
ပြောဆိုရ တာဖြစ်တယ်ပျော်။

အယူအဆဖော်ထုတ်တာကို အားပေးသင့်

တချို့မိတ်ဆွေတွေက ဒီချုပ် ခေါင်းဆောင်ရဲ့ သဘောထား ဘယ်သို့ ဘယ်ပုံဆိတာ
များဆလို့ ရနေဖြီဖြစ်တဲ့အချိန်မှာ ဒီလိုမိုး ထပ်တွန်မှတ်သင့်ဘူး ဒီချုပ် အတွင်း
သဘော ကွဲပွဲ ကုန်ပြီလို့ ထင်စရာ ဖြစ်မယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့
ခုလို မတူကွဲပြားတဲ့ အယူအဆတွေကို ပြုမဲ့ ချေမှုစွာ ထုတ်ဖော်ကြတာကို အားပေး
သင့်တယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ တစ်ဆွေးတစ်သံ တစ်မိန့်ခုံတာမိုးဟာ ဒီမိုကရေစီ
နိုင်ငံရေးမှာ မရှိအပ်ဘူးလို့ ကျွန်တော် အကြော်ကြိမ် ရေးခဲ့ပြီး ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဂိုးပေါက်ကို ဘောလုံးပြေးသွားနေချိန်

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အခုအချိန်မှာ ဘုရားရဲ့ အကျိုးဆက်အဖြစ် ပြည်သူလူထောက်ခံမှ အရှုံးဆုံး ပါတီကြီးအဖြစ် ပေါ်တွက် လာခဲ့တာဖြစ်တဲ့ ဒီချုပ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ‘သစ္ာ’ ရှာနယ်ပါ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ထဲမှာ ကျွန်တော်ရေးအဖွဲ့သလို ပင်နယ်တိစပေါ်ပေါ်က ဘောလုံးကို သူတို့ ဂိုးဝင်မယ်ထင်တဲ့ဘက်ကို ကန်သွင်းလိုက်ပြုဖြစ်တယ်ပျော်။ အခုအချိန်ဟာ ဂိုးပေါက်ရှိရာဘက်သို့ ဘောလုံးအချိန်နဲ့ ပြေးသွားနေတဲ့ အချိန်ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် တင်စားချင်တယ်ပျော်။

လူများစုံသွားနှင့် ကိုက်ညီ

ဒီမိုက်ရေးလုထုလူပ်ရှားမှုကြီးထဲက ပေါက်ဖွားလာတာဖြစ်တဲ့ ဒီချုပ် ပါတီရဲ့ အနှစ်မ တာဝန်က ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံကို တရားမျှတ လွတ်လပ် တန်းတုရည်တရှိ ပြုပဲ့ချုပ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တဲ့ ဒီမိုက်ရေးနိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်လာသည်အထိ ပြည်သူတွေကို ဦးဆောင် ခေါ်ယူသွားနိုင်ရေးပဲ ဖြစ်တယ်ပျော် ပါတီမှတ်ပုံတင်ရေး၊ မတင်ရေး၊ ရွှေးကောက်ပွဲ ဝင်ရေး၊ မဝင်ရေးတို့ဆိုတာတွေက အဲဒီတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရာမှာ လိုအပ်ရင် လိုအပ်သလို ပြောင်းလဲကိုင်စွဲ ကျင့်သုံးသွားရမယ့် နည်းပရိယာယ်တွေပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့် ကိုင်စွဲတဲ့ နည်းပရိယာယ် မှန်၊ မမှန် ဆိုတာကို ပန်းတိုင်ရောက်၊ မရောက် (အနည်းဆုံးတော့ ပန်းတိုင်နဲ့ နဲ့ကပ်လာနေခြင်းရှိ မရှိ) ဆိုတာနဲ့ပဲ ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရာမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဖြေဖွဲ့၊ မဖွဲ့ဆိုတာကိုပဲ ကြည့်ပြီး တွက်နည်းမှန်ခဲ့ခြင်းရှိ၊ မရှိ ပြောဆိုနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့် ပါတီမှတ်ပုံတင်ဖို့ ရွှေးကောက်ပွဲ ဝင်စွဲ နိုင်သွားလ ၁၈ ရက်နေ့မှာ ဒီချုပ်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ မှန်သလားမှာ သလား ဆိုတာကို တွက်လာမယ့် အဖြေကိုပဲ စောင့်ကြည့်ပြီးမှ ပြောကြစိုးလားပျော်။

ဒါပေမဲ့ ဒီချုပ် က အဲဒီဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခဲ့ပြီးတဲ့ နောက် ပေါ်တွက်လာတဲ့ ပြည်တွင်းပြည်ပက တို့ပြန်မှုတွေအရ သုံးသပ်ရမယ် ဆိုရင်တော့ အဲဒီဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ မှန်တယ်လို့ မပြောနိုင်သေးသွားဆိုရင်တော် လူများစုံကြီးရဲ့ ဆန္ဒနဲ့ကိုက်ညီနေတယ်လို့တော့ ပြောရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဟောက်ပြန်တယ်ဆိုတာ

မှတ်ပုံမတင်ဖို့ပြင်းပြုဆန္ဒရှိခဲ့ကြသူတွေကတော့ ဒီချုပ် ခေါင်းဆောင်တွေ အောက်ပြန်သွားပြီလို့ ယူဆကောင်း ယူဆကြမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေရာမှာ အမျိုးသား

ခေါင်းဆောင်ကြီး ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး
ပြန်သတိရသင့်ကြတယ်ပျော် ပိုလ်ချုပ်က ဖောက်ပြန်တယ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို
ကိုယ်ကျင့်သိလ တိမ်းပါးချွတ်ချော်သွားတာမျိုးအတွက်သာ အသုံးပြုသင့်ပြီး
အခြေအနေ အချိန်အခါ ပေါ်မှတည်ပြီး အတွေးအခေါ်အယဉ်အဆပြောင်းလဲသွားတာဟာ
ဖောက်ပြန်တာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောခဲ့တာ မှတ်သား စရာပဲပျော်။

အနာဂတ်အကိုးဆက်ကိုကြည့်

လူတစ်ယောက် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရဲ့တန်ဖိုးဟာ အမိက အားဖြင့် သီလနဲ့
ပညာပေါ်မှာ မှတည်တာဖြစ်တယ်ပျော် အားလုံးသိကြတဲ့ အတိုင်း ဒီချုပ် ခေါင်းဆောင်
တွေဟာ သီလအရာမှာ မှတ်ကျောက်အတင်း ခဲ့ကြပြီးသာလို့ ပြောနိုင်တယ်ပျော်။
ဒါပေမဲ့ ပညာနဲ့ ပတ်သက်လာရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ပုထုဇ္ဇာလူသား ဘယ်သူ
မဆိုဟာ အငြင်းပွားစရာ ရှိသူတွေ ဖြစ်တာကြောင့် ပညာညာဏာမြောင်းအမြောင်နဲ့
ပြည့်စုံတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက် ဟုတ်၊ မဟုတ်ဆိုတာကတော့ အနာဂတ်အကိုးဆက်တွေက
အဆုံးအဖြတ် ပေးသွားမှာပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အဲသလို အဖြေထွက်မလာသေးခင် စပ်ကြားကာလမှာတော့
ဒီမိုကရေစီ လိုလားတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပြည့်သူအားလုံး အချိန်အခါ အခြေအနေနဲ့
ကိုက်ညီမှုရှိကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်နေတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့တဲ့ ဒီချုပ်ရဲ့ရှေ့
ခြေလှမ်းတွေကို စိတ်ရည်ရည် စောင့်ကြည့်ကြပါစို့လားပျော်။

လူငယ်တွေအတွက် ဖို့ရမ်

တိုးတိုးတစ်မျိုး ကျယ်ကျယ်တစ်ဖဲ့ မကျေနပ်သံတွေ ထွက်ပေါ့ခဲ့တဲ့ ရွှေကောက်ပဲ တစ်ခုက တက်လာတဲ့ တခီးက အမည်ခံလို ခေါ်ဝေါ သုံးနှစ်းခဲ့ကြတဲ့ အရပ်သား အစိုးရက နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတာချို့ လုပ်ဆောင်လာခဲ့ ပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံကို တစ်ခိုန်က အဖက်မလုပ် ပိုင်းပယ်ထားခဲ့ကြတဲ့ ကမ္ဘာ ဒီမိုကရေစိ နိုင်ငံကြီးတွေက ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွေ အခုတလေး ဥဒုပို့ ဝင်ထွက် သွားလာပြီး ရွှေလမ်းငွေလမ်းဟောက်လာ နေကြတာ အားလုံး အမြင်အကြား ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်တွာ။

ဘပေရိကန်ဝန်ကြီးနဲ့တွေဆုံးဝင်၍

အဲဒိတဲ့မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံထဲမှာ ရှိနေခိုက် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တွေဆုံးစဉ်မှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပြောဆို သွားခဲ့ကြတဲ့ စကားတွေကလည်း မြန်မာပြည်သူတွေအတွက် အားတက်ချွင်လန်း ဝမ်းပြောက်စရာ တွေချည်း ဖြစ်တာမို့ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်နှီးပါးကြား နိုင်ငံတကာ စက်ပိုင်းရဲ့ အစွမ်းအဖျား အစပ်နားလိုလိုမှာ နေထိုင်လာခဲ့ကြရတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေ ရင်ထဲ မျှော်လင့် ချက်တွေ ဝေဆာပြည့်ဖြီးလာခဲ့တာ အမှန်ပဲပျော်ပြုပြီး

အချက်ပြနိစိတ်လက္ခဏာ

ကမ္ဘာဒီမိုကရေစိနိုင်ငံကြီးတွေက တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေ အခုလို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံထဲကို ဥဒုပို့ဝင်ထွက်လာကြပြီး ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေနဲ့

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ထိတွေဆက်ဆံလာကြတဲ့ အခြေအနေဟာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ အနေနဲ့ ဒေသတွင်းမှာ တစ်ချိန်က ရရှိခဲ့ဖူးတဲ့ မြင့်မားတဲ့ နေရာတစ်ခုကို မကြားတော့ မယ့် တစ်ချိန်မှာ ပြန်လည်ရရှိလာတော့ မယ်ဆိုတာကို ပြသတဲ့ အချက်ပြနိမိတ် လက္ခဏာတစ်ခုလည်း ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆမိတယ်ပျော်။

သေနှိပ်ပျော်ဘာဘာရာ အငောင်းပါ

အားလုံးသို့ကြတဲ့ အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ ဒေသတွင်းမှာ အင်မတန်ထူးခြားတဲ့ ဂိုလ်သေသလက္ခဏာတွေကို ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ အရေးတောင်အာရုံဒေသကုန်းမကြိုးမှာ အကြိုးမားဆုံး နိုင်ငံဖြစ်တယ်။ အခုအချိန်မှာ စီးပွားရေးတစ်ဟျိန်ထိုး တိုးတက်လာနေတဲ့ ကမ္ဘာလူဦးရေ အများဆုံး နိုင်ငံကြိုးနှစ်ခု ဖြစ်တဲ့ တရာတဲ့ အီနှိပ်ယတို့ နေသာမက ဒီကနေ့ကမ္ဘာပေါ်မှာ စီးပွားရေး အလျင်မြန်ဆုံး နှစ်နဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေတဲ့ ဒေသတစ်ခု ဖြစ်တဲ့ အရေးတောင်အာရုံ ဒေသက နိုင်ငံများနဲ့ပါ နယ်မြေချင်းထိစပ် နေတဲ့ တစ်ခုတည်းသောနိုင်ငံ ဖြစ်တယ်ပျော်။ တစ်နည်း ပြောရရင် တရာတဲ့ အီနှိပ်ယနဲ့ အရေးတောင်အာရုံ ဒေသကြီး သုံးခု ဆုံးတွေ့ရာ ဖို့ခဲ့ လောက်ဆိုင်နေရာမှာ တည်ရှိနေတဲ့ သေနှိပ်ပျော်ဘာဘာရာ အင်မတန်မှ အရေးပါတဲ့ တစ်ခုတည်းသောနိုင်ငံ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ကမ္ဘာအဘယ် ထည်ဝါဒဲ့

ဒါကြောင့်လည်း အဲဒီအချက်တွေ အပါအဝင် အခြားသော အားသာချက်တွေကို အသုံးပြုပြီး တစ်ချိန်က ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ ခေတ်က ခေါင်းဆောင်တွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို နိုင်ငံတကာစောင်မြင့်ထက်မှာ ထိုက်တန်တဲ့ နေရာတစ်ခုရအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့ကြတာ သမိုင်းမှာ အထင်အရှားဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချိန်က ကမ္ဘာလာတ်ခုမှာ ထင်ရှားကော်ကြားခဲ့တဲ့ ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများ အဖွဲ့ကို စတင်ထူထောင်တဲ့ နိုင်ငံတွေထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံပါဝင်ခဲ့ပြီး စစ်အေးခေတ်ရဲ့ ဦးဆောင်အခြေခံမှုကြီးဖြစ်တဲ့ ဌိမ်းချမ်းရေး အတူယဉ်တွဲနေထိုင်မှုကို ဖော်ညွှန်းတဲ့ (ဘန်ဒေါင်းမှု)ကို ချမှတ်ရာမှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဦးဆောင်ပါဝင်တဲ့ နိုင်ငံတော်ခု ဖြစ်ခဲ့တယ်ပျော်။ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ထူးခွားမြားအရေးပါအရာရောက်မှုနဲ့ ကမ္ဘာအလယ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ တင့်တယ်ထည်ဝါဒဲ့ ပုံးပေါ်တည်ခဲ့ဖွား ပုံးပေါ်တည်ခဲ့မှု ကို နိုင်ငံတကာ မိသားရုက အလေးအနာက်ထား အသီအမှတ်ပြုကြောင်း အထင်အရှား ဖော်ပြလိုက်တဲ့ လုပ်ရပ်တစ်ခုကတော့ မြန်မာနိုင်ငံသားတစ်ဦးကို ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့

ကြိုင်းအတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တည့်တည့်တည်း တာဝန်ပေးခန့်အပ်ခဲ့မှုလည်း
ဖြစ်တယ်ပျော်။

အဲဒီနောက်ပိုင်း နိုင်ငံတကာ အလယ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်လိုဖြစ်သွား
ခဲ့တယ် ဘာကြောင့် အဲသလိုဖြစ်သွားခဲ့တယ်ဆိတ်တာ တွေကိုတော့ အေးလုံးသိပြီးသားမှို
အစပြန်မဖော်တော့ဘူးပျော်။

လမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်နေဖြ

ကျွန်တော် အပေါ်မှာ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အခုအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ
နိုင်ငံတကာစင်မြင့်ထက်မှာ ကျွန်တော်တို့ တစ်ချိန်က ရရှိခဲ့ဖူးတဲ့ မြင့်မားတဲ့နေရာ
တစ်ခုကို မကြောခင် ပြန်လည်ရရှိတော့မယ့် လမ်းကြောင်းပေါ်မှာ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်
တယ်ပျော်။ အစိုးရရဲ့တာဝန် အရှိခဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း ဘယ်တော့မှ နောက်ကြောင်း
ပြန်လည်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ လုသိရှင်ကြား အနိုင်အမှာ ပြောဆိုယားခဲ့ကြတာ
အေးလုံး အသိမ့် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ အဲဒီနေရာကို ပြန်လည်ရရှိတော့မယ့်ဆိတ်တာ
သေချာနေတယ်ပျော်။

၆၀ကျော် ၇၀ကျော်တွေ

ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ အရရေးအကြီးဆုံး အင်အားစုကတော့ ကျွန်တော်တို့ ထုံးစံအတိုင်း
အပြဲပဲ ရည်ညွှန်းပြောဆိုနေကြရတဲ့ လူငယ်တွေပဲပျော်။ ဒီကနေ့ အစိုးရအဖွဲ့ကို
ခေါင်းဆောင်နေတဲ့သူတွေရော နိုင်ငံရေးပါတီတွေကို ဦးဆောင်နေတဲ့သူတွေကိုရော
ကြည့်လိုက်ရင် အသက် ၆၀ ကျော် ၇၀ ဝန်းကျင် လူကြီးတွေချည်းဖြစ်တာကို
တွေကြရမှာဖြစ်တယ်ပျော်။ သူတို့ဟာ အလွန်ဆုံး နောက်ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု ဒါမှမဟုတ်
တစ်ခုကော်ကော်လောက်ဆိုရင် နိုင်ငံတာဝန် ပါတီတာဝန်တွေကို လူငယ်တွေထဲ
လွှာပေးကြရမှာပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

စေတနာမှန် ဘရည်အချင်းရှိသူငွော်

အဲသလို တာဝန်လွှာပြောင်းရပူးချိန်မှာ လူချွော်လူလတ်တွေဖြစ်နေကြမှာ ဖြစ်တဲ့
ဒီကနေ့ လူငယ်တွေအနေနဲ့ မိမိတို့ရဲ့ဘက်ခုအရည်အသွေးများကို မြင့်တင်ထားကြရ
မယ့် အလုပ်ဟာ အခုအချိန်မှာ မဖြစ်မနေအားသွားကြိုးပေါ်လုပ်ဆောင်နေကြရမယ့်
လုပ်ငန်းဖြစ်တယ်ပျော်။ စေတနာမှန်သော်လည်း အရည်အချင်းမရှိ၊ အရည်အချင်းရှိသော်

လည်း စေတနာမမှန် စေတနာလည်း မမှန် အရည်အချင်းလည်း မရှိ စေတနာလည်း မှန် အရည်အချင်းလည်း ရှိခိုတဲ့ လူငယ် လေး မျိုးထဲမှာ နောက်ဆုံး လူငယ် အမျိုးအစားများ လက်ထဲသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ရောက်ရှိမှုသာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်တော့ အတိတ်ဆုံးရဲ့ ခြောက်အီပိမက်ကို အပြီးအပိုင် မေ့မြှုပ်သီဥပ္ပါယ်ပြီး အနာဂတ်ကို စိုးရို့မြုပ်ပန်မှု ကင်ရှင်းစွာ မျှက်နှာမှနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒီမိကရေစီနှောပည့်ပွဲကြီးသို့။

တိုင်းပြည်အတွက် စေတနာမှန်တဲ့ လူငယ်တွေ မိမိတို့ရှာ့ဘာက်ဆုံး အရည်အသွေးကို မြှင့်တင်ရာမှာ အရေးတကြီး လုပ်ဆောင်သုတေသနတဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုကတော့ အခါ အားလုံးစွာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ပုံမှန်ပဲဖြစ်ဖြစ် စုဝေးတွေဆုံးကြပါး နိုင်ငံကောင်းရာကောင်း ကျိုးဖြစ်စေမယ့် အကြောင်း အရာများကို ဆွေးနွေးကြခြင်း ဖြစ်တယ်ပျော်။ တစ်ချိန်က လူငယ်တွေ အဲသလို တွေဆုံးဆွေးနွေးစကားစိုင်ဖွံ့ဖြိုးဆိုရင် အာဏာပိုင်တွေက ‘ဒီကောင်လေးတွေ အဖျက်အမောင့်လုပ်ကြမှုမှာလား’ ဆိုတဲ့ သံသယမျှက်လုံးနဲ့ ကြည့်လေ့ရှိကပေမယ့် အခုလို ခေတ်ပြောင်းစပ်နေတဲ့ အချိန်မှာတော့ လူငယ်တွေရဲ့ အဲသလို ဖို့ရို့လေးတွေကို လွှာတ်လွှာတ်လပ်လပ် လုပ်ခွင့်ပြုကြလိမ့်မယ်လို့ ယူဆနိုင်တယ်ပျော်။ အင်းဝခေတ် စာဆိုကျော် ရှင်မဟာရဇ္ဈသာရရဲ့ ‘သုစ္စပါဘာ ဂိုလ်သို့’ ဆိုတဲ့ ဟညာရှာမိုးရာမှာ အသုံးပြုတဲ့နည်းလမ်း ရှင် ခုထဲမှာ တွေဆုံးဆွေးနွေးစကား ပြောဆိုခြင်းလည်း ပါတာကြောင့် လူငယ်တွေ အဲဒီနည်းလမ်းကတ်ဆင့် မိမိတို့ရဲ့ သမိုင်းပေါ်သတဲ့ နိုင်ငံတကာ ပေါ်သတဲ့ တွေးခေါ် ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းပဲ့ မြှင့်တင်ကြတာကို ဒီမိကရေစီလိုလားသူ ဘယ်သူမဆိုက အားပေးကြမည်သာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒီဖို့ရို့လေးတွေကတ်ဆင့် နိုင်ငံတို့တက်ရေးကို ထက်သန်တက်ကြစွာ လုပ်ဆောင်ချင်ကြတဲ့ လူငယ်လူရွှေယ်အားလုံး ပါဝင် တက်ရောက်တဲ့ ဒီမိကရေစီထွန်းကားတည်တဲ့ပြန့်ပွားရေး နှီးနောဖလှယ်ပွဲကြီးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာမယ့်နောကို မျှော်လင့်နေ့ကြောင်းပါပျော်။

ကျွန်တော်နှင့် ဆောင်းအိပ်မက်များ

အခုရက်ပိုင်း ညနေ နေဝါဒသွားပြီဆိုရင် နည်းနည်းလေး ချမှုစိမ့်စိမ့်ဖြစ်လာပြီး ညျသန်းခေါင်ကျော်လောက်ဆိုရင် သိသိသာသာအေး လာလို့ တစ်နွေးလုံး တစ်မိုးလုံး ပစ်ထားခဲ့တဲ့ စောင်ကို အိပ်ချင်မှုးတွေ့နဲ့ ဖော်ဆွဲပြီး ခြုံရတဲ့ ညျတွေ ဆက်တိုက်လိုကို ကြံ့လာရတော့မှ သို့ ဆောင်းတောင် ရောက်လာပြန်ပြီကော ရယ်လို့ သတိပြု မိတ္တုတယ်ပျော်။

ကြက်သီးဖြန်းရုံးလောက် အအေးဓာတ်ကို သယ်ဆောင်လာတဲ့ မြောက်ပြန် လေနှေးအတွေ ဆောင်းညျတွေ ရောက်လာပြီဆိုတာနဲ့ တစ်တွဲတည်းပါလာတာ ကတော့ ‘ဆောင်းတွေးအိပ်မက်ကယာက်ကယာက်’ ဆိုရှိစကားမှန်ကုန်ကြောင်း ထပ်တာလဲလဲ သက်သေပြန်တဲ့ ဟိုရောက် ဒီရောက် အိပ်မက်တွေပဲဖြစ်တယ်ပျော်။

အပေါ်ရောက်လိုက် အောက်ပြန်ကျေလိုက်

အခုရက်ပိုင်းအတွင်း ညုတိုင်းလိုလို အဲဒီကယာက်ကယာက် ဟိုရောက် ဒီရောက် အိပ်မက်တွေက ကျွန်တော်ရဲ့အိပ်စက်ခြင်းကို စိုးမိုးထားကြတယ်ပျော်။ အိပ်မက်တွေက ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးဖြစ်ကြပေမယ့် အားလုံးမှာတူညီတဲ့ တစ်ခုတည်းသော အချက်ကတော့ ရုံးလာကိုစတာစိုးရသလို ပြန်ခဲ့အနဲ့ အပေါ်ရောက်သွားလိုက် ပြန်ခဲ့အောက်ပြန်ရောက်လိုက်။ အခုပဲ ပျော်လိုက်ရဲ ချက်ချင်းပဲ ဝမ်းနည်းကြောက့်လိုက်ရဲ အဲသလို ဆန်ကျင်ဘက် ခံစားမှုတွေ ရောနောလုံးတွေ့နေတာဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီ ဆောင်းအိပ်မက်တွေက ကျွန်တော်ရဲ့ဆောင်းညျတွေကို သိမ်းပိုက်ထားကြတယ်ပျော်။

မသိမိတဲ့ပြန်မှတ်များ

ဒီပိမက်ဆိတာ လက်တွောဝမှာ ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းနေရတဲ့ အကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်တွေအပေါ် မသိမိတဲ့ တဲ့ပြန်မှ ပုံသဏ္ဌာန် တစ်မျိုးဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ စိတ်သရပ်ခွဲပညာရှင်တွေရဲ့ ရေးသားချက်ကို ဖတ်ဖူးထားတော့ ကျွန်တော် အခါ တလော မက်နေရတဲ့ ဆောင်းဒီပိမက် တွေဟာ အဲသလိုမျိုး ဖြစ်လေမလားလို့ လည်း တွေးနေမိတယ်ပျော်

တောင့်တာမျှော်လင့်နေတဲ့အရာနှင့်၊

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့နှင့်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြန်မာပြည်သူ တွေရော ကမ္ဘာပြည်သူတွေပါ လတ်တလောမှာ ပြင်းပြင်းပြုပြ လိုလား တောင့်တ ဆောင့်မျှော် နေကြတဲ့ အရာနှစ်ခုက ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းချထားခြင်း ခဲ့နေကြရတဲ့ အကျဉ်းသားအားလုံး အမြန်ဆုံးနဲ့ ခြင်းချက်မရှိပြန်လည် လွတ်မြောက်လာကြရေးနဲ့ ထားရှုပြုမှု ရေးရဲ့ အရေးအကြီးဆုံးသောကန်နှင့် ဝန်ကျင်အနေအထားအဖြစ် တစ်နှင့်လုံးမှာ သေနတ်သံတွေ ရပ်စဲတိတ်ဆိတ် သွားရေးပဲဖြစ်တယ်ပျော်

မြစ်ဆုံးရေကာတာ ကိစ္စ

စတုတွေမလုပ်ဖို့ အလေးထားကြရမယ်ဆိုတဲ့ သမ္မတကြီးရဲ့ စကားကို အားကိုး အားထားပြုပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင်တော့ ကျွန်တော့ရဲ့ ဆောင်းတွင်း ဒီပိမက်ကယာက်ကယာက်တွေဟာ အဲဒီကိစ္စနှစ်ခုနဲ့ တိုက်ရိုက် ဆက်နွယ်နေတယ်လို့ ကျွန်တော် တထစ်ခုယုံးနေမိတယ်ပျော်။ တကယ်တော့ ပြောရရင် ကျွန်တော့ရဲ့ ဆောင်းဒီပိမက်တွေဟာ မိုးနောင်းကာလကတည်းက ပြောက်ကျိုပြောက်ကျား စတင်နေခဲ့တာဖြစ်တယ်ပျော်။ တိတိကျကျပြောရရင် စရေဝတီမြစ်ဆုံး ရေကာတာ သတင်းနဲ့အတူ သန္ဓာတ်နေခဲ့တာဖြစ်တယ်ပျော်။ ပြည်သူ တွေရဲ့ ဆန္ဒကို မဆန္ဒကျွုံ ပါဘူးလို့ ဝန်ကြီးတစ်ပါးက ပြောလိုက်၊ နောက်ဝန်ကြီးတစ်ပါးက ဘယ်သူတွေပဲ ကန်ကွက်ပါစေ အဲဒီစီမံကိန်းကို ဆက် လုပ်သွားမယ်လို့ ပြောလိုက်။ အဲဒီဝန်ကြီးကပဲ ဒီကိစ္စအတွက် လွတ်တော်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူပါမယ်လို့ ပြောလိုက်နဲ့ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေဟာ ရိုလာကိုစတာစီးရသလို အပေါ်ရောက်သွားလိုက်၊ အောက်ပြန် ကျသွားလိုက်။ ဒီပိမက်ထဲမှာလည်း ကျွန်တော်ဟာ ထိပေါက်လိုက်၊ လက်မှတ် ပျောက်သွားလိုက် ပြန်ရှာတွေလိုက်၊ နောက်တစ်ခါ ပြန်ပျောက်သွားလိုက်နဲ့

ရနှုက်ဆုံး သမ္မတကြီးရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် ထွက်ပေါ်လာတော့မှပဲ ကျွန်တော့ရဲ့ ညျတွေထဲက ရရာဝတီ ခြောက်အိပ်မက်လည်း ထွက်သွားတော့တယ်ပဲ။

ရတနာသိုက်ဖြော်တစ်ခြေးပဲရသလို

ရရာဝတီအိပ်မက်ထွက်သွားပေမယ့် ယုံကြည်ချက် အကျဉ်းသားအိပ်မက်နဲ့ ဌ်မြို့ချမ်းရေးအိပ်မက်တွေက ကျွန်နေခဲ့သေးတာ ဖြစ်တယ်ပဲ။ အကျဉ်းသားကိစ္စမှာလည်း အပ်သားအဖိုးရတက်လာပြီး မကြာမိမှာ အထွေထွေလွတ်ဌ်မြို့ချမ်းသာ ခွင့်ပေးမယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေ ထွက်လာတော့ ကျွန်တော့အိပ်မက်က ရတနာသိုက် မြှုပ် ကောက်ရတဲ့ အိပ်မက်။ ပြစ်ဒဏ်တစ်နှစ်ပဲ လျှောပေါ်ပေး လိုက်တယ်ဆိုတဲ့ အမိန့်ထွက်လာတော့ ကျွန်တော့အိပ်မက်က ကျွန်တော် ကောက်ရတဲ့ ရတနာသိုက် မြှုပ်က တစ်ခြေးပဲဖြစ်နေတဲ့ အိပ်မက်။ ဒုတိယတစ်ကြိမ် လွတ်ဌ်မြို့ချမ်းသာခွင့်အမိန့် ထွက်လာပြန်တော့ ကျွန်တော့အိပ်မက်က ရတနာသိုက်ရှိတဲ့ရှာနားရောက်လာပေ မယ့် ဂုဝကို ရှာမတွေ့တဲ့ အိပ်မက်၊ လွတ်လာတဲ့အထဲ ယုံကြည်ချက်အကျဉ်းသား နှစ်ရာလောက် ပါလာတယ် ကြားရတော့ ကျွန်တော့အိပ်မက်က ရတနာသိုက်ရဲ့ သလွန်စ ရွှေမန်ကျဉ်းသီးတစ်တောင့် ကောက်ရတဲ့ အိပ်မက်။ လူအခွင့်အရေး ကော်မရှင်ရဲ့ ဒုတိယအကြိမ် မေတ္တာရုပ်ခံချက် ထွက်လာတော့ ကျွန်တော့အိပ်မက်က ရှာနားရောက်နေပါလျက် ဂုဝပြောက်နေတဲ့ အိပ်မက်။ နောက်တစ်နေ့မှာ ယုံကြည်ချက် အကျဉ်းသားတချို့ (လေးပါးယောက်) ရဲ့ထောင်အပြောင်းအရွှေ့သတင်းကြားရတော့ ကျွန်တော့အိပ်မက်က ရတနာသိုက်ရှိတဲ့ ဂုဏ်းနဲ့ ပြန်ဝေးသွားပြန်တဲ့ အိပ်မက်။ ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းကျေခံနေရသူဆိုတာ မရှိပါဘူးဆိုတဲ့စကားမျိုးတွေ ကြားလိုက်ရတော့ ကျွန်တော့အိပ်မက်က ရတနာသိုက်မြှုပ် ကျပြောက်သွားတဲ့ အိပ်မက်။

ထိုလက်မှတ်ပျောက်ပျောက်သွားသလို

ဌ်မြို့ချမ်းရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကျွန်တော့အိပ်မက်တွေကလည်း အဲသလိုပဲပဲ။ မီဒီယာ တွေထဲမှာ အပစ်အခတ်ပုံရေးအေးခွွှေးနွေးပွဲတွေ လုပ်နေပြီဆိုတဲ့ သတင်းနဲ့ တိုက်ပွဲတွေ ဆက်ဖြစ်နေတော်းပဲဆိုတဲ့ သတင်းတွေ တစ်လှည့်စီ ထွက်ပေါ်နေတဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ ကျွန်တော့ရဲ့အိပ်မက်တွေကလည်း ထိုပေါက်လိုက်၊ လက်မှတ်ပျောက်လိုက်၊ ပြန်ကောက်ရလိုက်၊ ပြန်ပျောက်လိုက်နဲ့ ကျွန်တော့အိပ်မက်ကပေးတဲ့ အိပ်မက်။

နဲ့ရောဂါရနာသူဖြစ်နေပြီး၊ ထိုးစစ်ဆင်တိုက်နိုက်မှတွေ ပုံပိုင်းဖို့သမ္မတကြီးက ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ထံ ညွှန်ကြားချက်ပေးပို့လိုက်ပြီ ဆိုတဲ့ သတင်းကြောင့် ဒီတစ်ခါတော့ ထိဆောင့်တကယ်ရတော့မယ်ဆိုတဲ့ အိပ်မက်မက်ခဲ့ပေမယ် ထိုးစစ်ဆင် တိုက်နိုက်မှတွေ ဆက်ရှိနေဆဲပဲ ဆိုတဲ့ ကောဇိုင်အောဘဝနှင့်ရှုတွေရဲ့ပြောစကားတွေ ကြားနောပြန်တော့ ကျွန်တော်အိပ်မက်ထဲက ထိဆောင့်ပုံကြီးဟာ တဲ့လျှပ်လို ထိမရ ကိုင်မပြစ်နေပြန်တယ်ပျော်။ ဒီကြားထဲ အစိုးရာဘက်က ပြီးချမ်းရေးကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်က ပြီးချမ်းရေးရနိုင်နောက်ထပ် သုံးနှစ်တောင် စောင့်ရလိမ့်ဆုံးမယ်လို ပြောလိုက်ပြန်တော့ ပြေား... ပါတဲ့ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေရဲ့သောက မျှက်ရည်တွေ နောက်ထပ် အနည်းဆုံး သုံးနှစ်တော့ ဆက်ကျေရှိုးမယ့် သဘောပါလား လို့တွေ့မိပြီး ကျွန်တော်အိပ်မက် တွေလည်း ဝက်ပါထဲမှာ တဲ့လည်လည် ဖြစ်ခဲ့ပြန် တယ်ပျော်။

ဆောင်အိပ်မက်တွေ မလိုချင်

ရှင်းရှင်းပြောရရင် ကျွန်တော်ရဲ့ လူဘဝသက်တမ်းတစ်ခုလုံးနဲ့ပါး ကာလအတွင်း ပြည်သူတွေအနေနဲ့ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် မျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်တန်းတွေ မြင်နေကြရတာဖြစ်တဲ့ ဒီကနေ့ကာလမှာ ကျွန်တော် ဆောင်းတွင်းအိပ်မက် ကယောက်ကယောက်တွေ မက်မနေချင်တော့ဘူးပျော်။ ပြည်သူတွေ အဲဒေါ်မျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်တန်းကလေးတွေ မြင်လာရအောင် လုပ်ပေးခဲ့တဲ့ အစိုးရတစ်ရပ်ကို တချိုက် မယုံသက်ရော်ပြောနေကြတဲ့ စကားတွေကိုလည်း ကျွန်တော် မကြားချင်တော့ ဘူးပျော်။ လက်ရှိအစိုးရဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ရာသက်ပန် တည်တဲ့ နိုင်မြဲရေးဆိုတဲ့ ‘မဟာသေနရှိပျော်ဟာ’ တစ်ရပ်ကို ချမှတ်ကျင့်သုံးနေတာသာဖြစ်တယ်၊ လူထု ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ NLD ဒီချုပ်ကိုသူတို့တရားဝင်(Legitimate) ဖြစ်ဖို့ အတွက်သာ အသုံးချေနေတာဖြစ်တယ်၊ လက်ရှိအစိုးရဟာ သူအရင်က စစ်အစိုးရ အဆက်ဆက်လိုပဲ နိုင်ငံရေးသမားတွေကို ခါးခါးသီးသီး မှန်းတိုးတဲ့ အစိုးရ ဖြစ်တယ်၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို ဓားစာခံတွေအဖြစ် သဘောထားတဲ့ အစိုးရဖြစ်တယ်၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေအပေါ်လည်း အမြင် သဘောထား မပြောင်းဘဲ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့လူမျိုးရေးအမြင်ရှိတဲ့ ခွဲထွက်ရေး ဝါဒသောင်းကျဉ်းသူတွေအဖြစ် ဆက်လက်ရှုမြင်နေတဲ့ အစိုးရဖြစ်တယ်စတဲ့ ပြည်တွင်း ပြည်ပ လူတာချို့၍ စကားတွေကို ကျွန်တော်မှာ လက်လည်းမခံချမ်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပြေားလည်း မပြေားနိုင်ဖြစ်နေရတယ်ပျော်။

မျက်တော်ထိုးမခံရအောင်

ပြီးခဲ့တဲ့အမျိုးသားအောင်ပွဲနောက NLD ရုံးချုပ်မှာ ကျင်းပတဲ့ ဟောပြောပွဲမှာ ကပ္ပါယရာကြီးကိုလေး (အင်းဝဂုဏ်ရည်)က သူ့ဟောပြော မှုအဆုံးမှာ ‘သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန် သက်တော်ရာကျော်ရည်ပါစေ’ လို့ ဟစ်ကြွေးခဲ့တယ်ပျ။ ကျွန်တော်တို့ စတုတွေမလျှိုင်သားအားလုံး မျက်တော်ထိုး မခံရဘဲ လက်ရှုအဖိုးရကို အားရပါးရ ထောက်ခံကြိုးဆိုနိုင်ကြဖို့ အရေးအတွက် ဆောင်ကြည့်ပေးပါလို့ သမ္မတကြီးနဲ့တော့ နိုင်င့်ခေါင်းဆောင်အားလုံးကို မေတ္တာရပ်ခံလိုက်ပါရစေပျော်။

၂၀၁ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၁

အိမ်နီးချင်းဆက်ဆံရေးနှင့် အမျိုးသားရေးသတိ

သည်တစ်ပတ်တော့ အိမ်နီးချင်း တရာ်ပြည်ကြီးနဲ့ ကျွန်တော်တို့နှင့်တင်နေတဲ့ အဖိမ်မာပြည်ဆက်စပ်ပတ်သက်နော်တွေကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်မိသမျှ တင်ပြ ချင်တယ်ပျော်။

အခု အရှေ့တောင်အာရုဒေသလို့ခေါ်ခေါ်နေကြတဲ့ ဒေသကြီး တစ်ခုလုံးကို တစ်ချိန်က သမိုင်းပညာရှင် တွေက အင်ခိုချိုင်းနားဒေသကို ခေါ်ဝေါ့ခဲ့ကြတာအားလုံး အသိပါ။ နိုင်ငံအကျယ်အဝန်း ပမာဏအရရော၊ လူဦးရေအရရော၊ ယဉ်ကျောမူ အစဉ်အလာအရပါ အင်မတန်မှ ကြီးမားရင့်သောင်းခိုင်မာလှတဲ့ အိန္ဒိယနဲ့ တရာ် ဆိတဲ့ နိုင်ငံကြီး နှစ်ခဲကြားမှာ တည်ရှိနေတာကြောင့် ပထဝ်သဘောအရ ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ထင်းခနဲ့ လင်းခနဲ့ ဖြစ်သွားအောင် Indochina လို့ ခေါ်ဝေါ့ခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဂိန္တာ့မဏီမတိုင်းသားအသီး

အင်ခိုချိုင်းနားဆိုတဲ့ အတိုင်း အဲဒီဒေသနိုင်ငံတွေ နယ်များမှုဒေသတွေဟာ အဲဒီနိုင်ငံကိုး နှစ်ခဲကလာတဲ့ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး ယဉ်ကျေားမှု နိုင်ငံရေး စတဲ့ သက်ရောက်မှုမျိုးစုံ ကို မလွှဲမရောင်သာ ခံယူခဲ့ကြရတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအကြောင်း ကိုပဲ သီးခြားရွေးထုတ် ပြောမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ လူများစုကြီး ကိုးကွယ် နေကြတဲ့ စုဒ်ဘာသာဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ရောက်ရှိလာခဲ့တာဖြစ်ပြီး ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံမှာ တစ်ချိန်က အင်မတန်မှ ကျော်ကြားထင်ရှားခဲ့တဲ့ ပါတီကြီးတစ်ခုဆိုရင် တရာ်ကွန်မြှုံးနှစ်ခေါင်းဆောင်ကြီး မော်စီတုံးနဲ့ အတွေးအခေါ်ကို လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်

အပြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ဖူးတာဖြစ်တယ်ၤ။ အဲသလိုပဲ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ လူဦးရေ မှာလည်း (ဆရာတိများကျော် အသုံးအနှစ်နဲ့ ခဏာတားပြီးပြောရင်) စိန်တိုင်းသားတွေနဲ့ မရှိမတိုင်းသားတွေရဲ့အချိုးက သိပ်မနည်းလုတ္တဲ့အတိုင်းအတာနဲ့ ပါဝင်နေတယ်ပျား။

အီနိယ-တရုတ်-ဂျပန်နဲ့မြန်မာ့နိုင်ငံရေး

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ သမိုင်းတစ်လျှောက် ဘာသာရေးနဲ့ယဉ်ကျေးမှုအရ အီနိယ ဘက်ကို ပိုမိုတိမ်းညွှတ်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအရေလည်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး လုပ်ရှားမှုတစ်လျှောက် တရုတ်နဲ့ပတ်သက်ခဲ့တာ အလွန်နည်ပါးတယ်။ ထင်ရှားတဲ့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဂုဒ္ဓ-နေရားတို့ ခေါင်းဆောင်တဲ့ အီနိယ ကွန်ကရာက်ပါတီနဲ့ အီနိယ ကွန်မြှော်စုစုပါတီနဲ့ အဆက်အစပ်များခဲ့တယ်။ ကိုယိုနီ လက်အောက်က လွတ်မြောက်ဖို့ ရန်းကန် လုပ်ရှားကြရေးလူငယ်ခေါင်းဆောင်တွေ အတွေးထဲ ‘အနှစ်နဲ့နဲ့တော့ မရတော့ဘူး။ အကြမ်းနည်းနဲ့မှုပဲ ရတော့မယ်’ ဆိုတဲ့ အယူအဆ သန္ဓာတည်လာချိန် (၁၉၄၀ထံစိုက်) ကျတော့မှ တရုတ်တော်လှန်ရေး သမားတွေနဲ့ ဆက်စီအောင် ပထမဆုံး ကြိုးစားခဲ့ကြတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံမှာကလည်း ပြည်သူကို ဖိနိုင်အပ်စိုးနေပေမယ့် နယ်ချွေဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တွန်းလှန်တိုက်ထုတ်ဖို့ စိတ်ကူး ရှိပုံမရတဲ့ ချုန်ကေရိုတ်အစိုးရကို မော်စီတုံးဦးဆောင်တဲ့ ကွန်မြှော်စုစုပါတီက ပြည်သူတွေရဲ့ အင်အောင်ကိုပါရယူပြီး တော်လှန်နေတဲ့ အချိန်နဲ့တိုက်ဆိုင် နေတာမျိုး သခင်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်တဲ့ သခင်လူငယ်တစ်စုဟာ တရုတ်ကွန်မြှော်စုစုပါတီဆီ အရောက်သွားပြီး အကုအညီတောင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြတဲ့အထိ တရုတ်ပြည်နိုင်ငံရေးက မြန်မာ့နိုင်ငံရေးအပေါ် ဥက္ကလသက်ရောက်မှုရှိခဲ့တယ်ပျား။ သခင်အောင်ဆန်းတို့ တရုတ်ကွန်မြှော်စုစုပါတီအဆက်အသွယ်ကိုစောင့်ရင်း ဂျပန်အဆက်အသွယ်တွေက လက်ရှိုးအောင် ခေါ်သွားကြတဲ့ သမိုင်းတစ်ကွက်ဟာ အလွန် စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတယ်ပျား။

ပါတီစုံမှ တန်ပါတီသို့။

တရုတ်နိုင်ငံရေးက မြန်မာ့နိုင်ငံရေးအပေါ် ဥက္ကလသက်ရောက်မှုဟာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ် တစ်ဆင်ချိုးကျွေားခဲ့တဲ့ ၁၉၆၂ ၂ နောက်ပိုင်းမှာ ပိုပြီးထင်ရှား လာခဲ့တယ်။ အကြောင်းကတော့ အဲဒီနှစ်ထဲမှာ နိုင်ငံတော်အကောက် သိမ်းယူခဲ့တဲ့ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်စုက နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရဲတဲ့အချိန်ကစလို့ ကျင့်သုံးလာခဲ့တဲ့ (အီနိယနိုင်ငံရေးစနစ်နဲ့ အနှစ်သာရအားဖြင့် အတူတူဖြစ်တဲ့) ပါတီစုံစနစ်ကို

ဖျက်သိမ်းပြီး တရုတ်နိုင်ငံမှာ ကျင့်သုံးနေတဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ်နဲ့ ‘ကြောင်းတူသံကွဲ’ ဖြစ်တဲ့ တစ်ပါတီ စနစ်ကို ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့ကြလိုပဲ ဖြစ်တယ်ပျော် အဲဒီအချိန်မှာ တောထဲကနေ အစိုးရကို လက်နက်စွဲကိုင်ပုန်ကန်တိုက်ခိုက်နေကြတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေ ထဲက အင်အားအကြီးဆုံးအဖွဲ့အပါအဝင် အဖွဲ့အချိန်ရဲ့လက်စွဲသဘောတရားကလည်း တရုတ်ကွဲနဲ့မှန်ပါတီ ကိုင်စွဲထားတဲ့ လက်ဝံပါဒဲဖြစ်တာမို့ အဲဒီကာလတွေမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့နိုင်ငံရေးဟာ အာဏာရရော အာဏာမဲ့ပါ ဒါနိုယထက် တရုတ်နဲ့ အများကြီး ပိုနိုစပ်ခဲ့တာဖြစ်တယ်ပျော်

တရုတ်ကို အားထားခဲ့ရချိန်

ရှစ်ဆယ်ရှစ် လျှပ်ရှားမှုကြီး နောက်ပိုင်းမှာတော့ အဲဒီအခြေအနေမက ပိုပြီး နက်ရှိုင်းသွားခဲ့တယ်ပျော်။ အကြောင်းကတော့ နိုင်ငံတော် အာဏာကို မြန်မာ့ ဆိုရှုယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီလက်ထဲက လွှဲပြောင်းရယူခဲ့တဲ့ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင် တွေက နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ပါတီစုစနစ် သို့ပြန်လည်ပြောင်းလဲလိုက်ပြီလို့ ပြောဆိုခဲ့ကြ ပေမယ့် လက်တွေ့မှာ စစ်တပ်ကသာ အပ်ချုပ်တဲ့စနစ်ဖြစ်နေတာကြောင့် အနောက် ဒီမိုကရေးနိုင်ငံကြီးတွေက မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ဒေါ်ခတ်ပိတ်ဆို အရေးယူမှုတွေ ချမှတ်ခဲ့ကြတယ်။ ဒီအနေအထားကို ခုခံကာကွယ်နိုင်ဖို့အတွက် မြန်မာ့ စစ်ခေါင်းဆောင်တွေ့ဟာ မိမိတို့အပေါ် နိုင်ငံတကာ မျက်နှာစာမှာ ရှေ့နေလုပ်ပြီး အခိုင်အမာ ကာကွယ်ပေးခဲ့တဲ့ စိတ်အာဏာပိုင် တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ သမိုင်းမှာ မကြံဖြူးလောက်အောင် ရင်းနှီးနှီးစပ်လာခဲ့တာပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်

ဂါတ္တာ ဒီတဲ့ဒက်

နိုင်ငံနှစ်ခု အဲသလောက် နှီးနှီးကပ်ကပ် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဆက်ဆံလာကြတဲ့ကိုစွဲမှာ နှစ်နိုင်ငံစလုံးက ပြည်သူတွေ ရှုထောင်က ကြည့်ရင် အကြီးအမြတ်တွေ ရှိခဲ့ကြလိမ့် မယ်ဆိုတဲ့အချက်ကတော့ သံသယဖြစ်စရာမလိုဘူးပျော် ဒါပေမယ့် အင်အားကြီးတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုနဲ့ အင်အားသေးတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုနဲ့ အထူးသာဖြင့် ခြေစည်းရှုံးချင်းကပ်နေတဲ့ အင်အားကြီးတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုနဲ့ အင်အားသေးတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုတို့နဲ့ ပုံမှန်ထက် ပိုပြီး နက်ရှိုင်းနှီးကပ်တဲ့ ဆက်ဆံရေးမှာ ဘေးထွက်ဆိုးကြီး သက်ရောက်မှုဒေါ်ကို နိုင်ငံကယ်က ပိုပြီးခဲ့ရမှာဖြစ်တယ်ဆိုတာ ရှင်းတယ်ပျော်။ နိုင်ငံကြီးခဲ့ စိတ်အိုးတဲ့ဒက်ကို နိုင်ငံကယ်က ကြောလလ ပိုခံစားရလေဖြစ်မှာ အသေအချာပါပဲပျော်

နယ်ဝပ်မြို့တွေနဲ့လွှာလေး

ဒါကြောင့်လည်း မြန်မာနယ်စပ်မြို့တွေဟာ တရုတ်မြို့တွေနဲ့ တစ်နောက်ခြား ပိုပိုပြီး တူလာနေကြပြီ၊ မြန်မာဘုရင် နောက်ဆုံးမင်းဆိုက်ခဲ့ရာ မန္တလေးမြို့တဲ့ အချက်အချာ နေရာအသားလုံးလိုလိုကိုတောင် မြန်မာအမည်နဲ့ပေါ်မယ် မြန်မာစကား မပြောတတဲ့ အသားဖြောနိုင်စပ် မျက်ပေါက်ကျဉ်းကျဉ်းတွေက စီးနင်းသိမ်းပိုက်ထားကြပြီဆိုတဲ့ အရေးအသားတွေ ဒီဇက်နှစ်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော်ကို ခပ်စိပ်စိပ်ဖတ်လာခဲ့ကြ ရတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အခုရက်ပိုင်းအတွင်း ကျွန်တော် ဖတ်လိုက်ရတဲ့ I.H.T သတင်းစာပါ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကဗျာလည်း အမျိုးပျောက်မှာစိုးကြောက်သူ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသား တွေ့ရဲ့သွေးတို့နှင့် ကို ပိုပိုပြီးမြန်စောမှာဖြစ်တယ်ပျော် အဲဒီဆောင်းပါးက တရုတ်နိုင်ငံမှာ ကျားမအချို့၊ အလွန်အမင်း ကွာဟမှုကြောင့် အိမ်ထောင်ဖက် ရှားမတွေ့နိုင်သူ တရုတ်အမျိုးသားတွေ ပိုပိုပြီး များလာနေတဲ့အကြောင်း ဖြစ်တယ်ပျော်။ အမေရိကန် နိုင်ငံမှာ ကျားမအချို့က ၁၀၈း၁၀၀ ရှိနေချိန်မှာ တရုတ်ကျေးလက်ဒေသ တွေ့မှာ ၁၂၀း၁၀၀ ဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း ပြည်နယ် ကို ခုံမှာဆိုရင် ၁၆၀း၁၀၀ လောက်တောင် ဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း ဖော်ပြထားတယ်ပျော်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ အမျိုးသမီးငယ်လေး တွေ တရုတ်ပြည်မှာ အရောင်းစား ခံနေကြရတဲ့ အခုတာလော ခပ်စိပ်စိပ်ကြားလာရ တဲ့သတင်းတွေနဲ့ ဒီဆောင်းပါးကို ဆက်စပ်ကြည်ပြီး ကျွန်တော်တော့ ရင်မောမိတာ အမှန်ပဲပျော်။

အိမ်နီးချင်းကို ရွှေးလိုမာရ

ဆွဲပျိုးဆိုတာ မခေါ်ရတယ် မတော်ချင်လို့တော့ မရဘူးဆိုသလို ကုန္တာမှာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံဆိုတာလည်း ရွှေးလို့ရတာမျိုး မဟုတ်ဘူးပျော် ကိုယ့်အိမ်နီးချင်း ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသည်ဖြစ်စေ မဖြစ်မနေ မိတ်ဝတ်မပျက် ဆက်ဆံရ မှာပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ထက် အဆပေါင်းများစွာ အင်အားပိုမိုကြိုးထွားတဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံနဲ့ ဆက်ဆံရတဲ့ နိုင်ငံငယ်တစ်ခုရုံးပြီးခါးခေါင်းဆောင် တွေအနေနဲ့က တော့ အင်မတန်နဲ့ ပါပါးနှပ်နှပ်နဲ့ သတိတမန် ဉာဏ်မြေကျတုတ်လုပ်ကြဖို့တော့ လိုသပေါ်ပျော်။ ရေတိအကျိုးထက် ရေရှည်အကျိုးကို ကြည်ပြီး လျော့တန်လျော့ တင်းတန်တင်း နည်းပရိယာယ်ကြယ်ဝစ္စနဲ့ ဆက်ဆံခဲ့ကြတဲ့ အိမ်နီးချင်း ဒစ်ပလို မော်တွေကို နမူနာယူနိုင်ကြမယ်ထင်တယ်ပျော်။

အရိုးသားရေးသတိနဲ့ဆင်ခြင်

မြန်မာပြည်သူများ၏အကျိုးစီးပွားရှုထောင့်က ရပ်တည်ပြီး ရောဝတီမြစ်ဆုံးရေကာတာ စီမံကိန်းကို မြန်မာနိုင်ငံဘက်က မကြာသေးခေါက်ပဲ ပုဂ္ဂန်လိုက်တယ်။ နှစ်ပေါင်း ၅ီးဆယ်ကော်အတွင်း ပထာမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အမေရိုကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး တစ်ဦး မြန်မာနိုင်ငံ လာလည်တယ်။ အခုတလော ကြားရတဲ့သတ်းတစ်ခုမှာ မန္တေသနများမြှို့က ကြော်ငြာဘုတ်ကြီးတွေမှာ မြန်မာနဲ့ အင်္ဂလိပ် ဘာသာနှစ်ခုက လွှဲပြီး တော်းဘာသာစကားတွေ အသုံးပြုဖို့ တားမြစ်လိုက်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီလုပ်ပုံ၏ ပစ်မှတ်က တရှုတ်ဘာသာစကားလို့ ဆိုကြတယ်။ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကော်အတွင်း ပထာမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် တရှုတ်သံအမတ်ကြီးက ဒီချုပ်ပေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်နဲ့ လာတွေ့သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအတွက် အလွန်တရာ့ အရေးပါတဲ့ တရှုတ်နိုင်ငံနဲ့ ဆက်ဆံရေးမှာ နိုင်ငံပေါင်းဆောင်တွေနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း လိုက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေကလည်း အမျိုးသားရေးသတိနဲ့ မပြတ်မလပ် ဆင်ခြင် နေသင့်ကြတယ်လို့ တိုက်တွန်းလိုက်ရကြောင်းပါတွာ။

၂၇၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၁

ပညာရေးမှာ ဘာတွေမှားခဲ့သလဲ

၂၀၁၂ ခုနှစ်ဟာ နှစ်ပေါင်းဝါးဆယ်ကြာကာလအတွင်း ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ ပြည်သူတွေအတွက် လွတ်လပ်ရေး ဒီမိုက်ရေးရေး၊ လူအခွင့်အရေး၊ ပြိုမ်းချမ်းရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စတဲ့ ကမ္မားလူသားအားလုံး၊ ရရှိခဲ့စား ပိုင်ဆိုင်နိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ကောင်းမြတ်ခြင်းတရားတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်တွေ အပြီးပြက်ဆုံး လင်းလက်တော်က်ပမယ့် နှစ်တစ်နှစ်ဖြစ်ဖွှုယ် ရှိနေတာကြောင့် ဒီနှစ်အတွက် ကျွန်တော်ရဲ့ပထမဆုံးဆောင်းပါးကို လောကမှာ အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ပညာအကြောင်းနဲ့ ဖွင့်လိုက်ချင်တယ်ပျော်။

ပညာသည် တန်ခိုးအာနိသင်

‘ပညာသည် တန်ခိုးအာနိသင်’ (Knowledge is power) လို့ အလယ်ခေတ် ပြီတိသျ္ဌလူမှုပေးပညာရှင်ကြီး ဆာဖရန်စစ်သောကွန်က ဆိုခဲ့ဖူးတယ်ပျော်။

ပညာဟာ ကမ္မားမှာ လူသားရယ်လို့ ပီပီပြင်ပြင် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာ ချိန်ကစလို့ ဒီကနေ့ တတိယထောင်စုနှစ်ထဲ ဝင်လာခဲ့တဲ့အချိန် အထိ လူသားရဲ့ အရေးအရာတွေမှာ ဘယ်တန်းကမှ အောက်တန်းနောက်တန်း တစ်နောက်မှာ အထား ခဲ့ခဲ့ရဖူးတာ မဟုတ်ဘူးဆိုပေမယ့် ဒီကနေ့ခေတ်လောက် ပညာကို လူအရေးကိုစွဲ အားလုံးရဲ့ထိပ်ဆုံးမှာ အထူးပြုးစားပေး အလေးထား အာရုံစိုက်နေကြတာမျိုးကတော့ လူ သမိုင်း တစ်ခုလုံးအနေနဲ့ ပြောရရင် ဒါပထမဆုံးဖြစ်တယ်လို့ဆိုရလိမ့်မယ် ထင်တယ်ပျော်။

၂၀၁၁ခုနှစ်အတွေးမြားဆုံးအာရပ်နှစ်ဦး

နှစ်ဟောင်းအကုန် နှစ်သစ်အကျိုးကာလထုတ်ဝေတဲ့ ပြည်တွင်းပြည်ပ စာနယ်ငင်၊ အားလုံးလိုလိမှာ ကုန်လွှန်သွားခဲ့ပြုဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်ခဲ့အတွေးမြားဆုံး အခြင်းအရာ တစ်ခုကို ဆန်စစ်သုံးသပ်ခဲ့ကြရောမှာ အားလုံးဟာ အာရပ် ကဗ္ဗာမှာ ရာစိန်နှင့် ဒါ့ အိပ်ပျော်နေခဲ့ကြတဲ့ ပြည်သူတွေ နီးထလာကြပြီး ပြည်သူစွမ်းပကား (People Power) နဲ့ အာဏာရှင် အစိုးရတွေကို တွေ့နဲ့ဖြေချေ ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့ကြမှုကို တင်စား သုံးနှစ်ဦးတဲ့ 'အာရပ်နှစ်ဦး' ကို တည်တည့်တည်း ရွှေးချယ်ခဲ့ကြတယ်ပဲ။ တစ်ဆက် တည်းမှာ အဲဒီအာရပ်ကဗ္ဗာက လုထုလုပ်ရှားမှုတွေရဲ့ဝင်ရှိးဟာ တွေ့တာ၊ ဖွံ့ဖွဲ့ဘွဲ့တဲ့ ဂုဏ်လုံး၊ ယဉ်ကျေးမှု အိုင်ပက်၊ အိုင်ဖုန်း စတဲ့ ခေတ်မိဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာနဲ့ နည်းပညာပစ္စည်းတွေ ဖြစ်တယ်။ တစ်နည်းပြောရရှင် ပညာပ ဖြစ်တယ်လို့ ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာသုံးသပ်သူ အားလုံးက မီးမောင်းထိုးပြဲခဲ့ကြတယ်ပဲ။

ဗျွှုံးသည် ပညာအဓိကဘူရား

ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံမှာ လူများရုံကြီး ကိုးကွယ်ရာ ဗျွှုံးသာသနာကို ထူထောင်ခဲ့တဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာပုံစံဟာလည်း သခြားအဓိက၊ စိရိယအဓိက၊ ပညာအဓိကဆိုတဲ့ ဘုရားတွေအနက် ပညာအဓိက ဘုရားဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဗျွှုံး ဘာသာဝင်တိုင်း အသိဖြစ်တယ်ပဲ။ အဲဒီခဲ့အကျိုးဆက်အဖြစ် ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံဟာလည်း ပညာကို အထူးအလေးအမြတ်ထားရှိးစားပေးတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးသမိုင်း၊ လူမှုရေးသမိုင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းတွေကို လေ့လာကြည့်ရင် အထင်အရှား မြင်တွေ့နိုင်တယ်ပဲ။ ပြည်သူတွေရဲ့ အသက်ဒိုးအိမ် စည်းစိမ်အားလုံးကို လူတစ်ဦးတည်းက ပိုင်ဆိုင်တဲ့ သက်ရှိးဆုံးပိုင်ဘုရင်စနစ်မှာတောင် ပညာရှင်တွေ လူအဖွဲ့အစည်းရဲ့ ရှေ့ခုံးတန်း ထိပ်ဆုံးတန်းမှာ နေရာပေးခြင်းခဲ့ကြရတဲ့ အဖြစ် အပျက်တွေ ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံသမိုင်းမှာ အများအပြားရှိခဲ့တာ သမိုင်း လေ့လာသူ အားလုံး အသိဖြစ်တယ်ပဲ။

ပညာရွှေနှစ်ရာ ပျောကျေချာ

ဒါပေမဲ့ လွှာနဲ့ ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကာလအတွင်း အဲဒီအခြေအနေဟာ ယိုယွင်း ယိမ်ယုံင်ခဲ့ရတယ်ပဲ့၊ ‘ပညာအခြေခံ လူအဖွဲ့အစည်း’ ဆိုတဲ့ သဘောတရား အဲဒီကာလအတွင်း တရားဝင် ဖျက်သိမ်းခြင်းခဲ့ရတာ မဟုတ်ပေမယ့် လက်တွေ

အနှစ်သာရအရတော့ ပညာဟာ ဦးစားပေး အဆင့်ကနေ လျှောကျခဲ့ရ (ဒါထက် ပိုမိုး ပိုပိုပိုပိုပိုရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖြစ်သွားအောင် ပြောရရင်) ပညာဟာ သစ္စာခံမှုရဲ့ နောက်ကို ပို့စ်လိုက်ခြင်း ခဲ့ရတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အကျိုးဆက်ကတော့ အားလုံးသိကြတဲ့ အတိုင်းပါပဲ။ အဲဒီခေတ်ရဲ့ ပထမ မျိုးဆက်ကာလမှာ နိုင်ငံပော့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အနည်းဆုံးနိုင်ငံ' (LDC) ဖြစ်သွားခဲ့ပြီ ဒုတိယမျိုးဆက်ကာလမှာ 'မြဲးနိုင်သောနိုင်ငံ' (Failed State) တစ်ခုအဖြစ်ဆိုသို့ တရွေ့ချွေလျှောကျနေတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ကျေရောက်သွားခဲ့တာပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

သဘောကြီးပြန်ပေါ်ပောသလို

အခုတော့ တဖြည်းဖြည်းချင်း နစ်နေတဲ့ သဘောကြီးဟာ တစ်ချိန်က အတိုက်အခဲ ဖြစ်သွေ့အပါအဝင် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အားကြိုးမာန်တက် ပေါ်ထုတ်နေတဲ့ရေတွေ ကြောင့် တဖြည်းဖြည်းချင်း ရေပေါ်ကို ပြန်ပေါ်ပြန်ပြီပျော်။ အဲဒီဖြစ်စဉ်ရဲ့ အစမှတ် တစ်ခုကတော့ 'စတုတွေမလွှာ့နိုင်ကို အလေးထား ကြရမယ်' ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတော်သမွာတူကြီး ဦးသိန်းစိန်ရဲ့စွာကား ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်ကတော့ ယူဆတယ်ပျော်။ သမွာတူကြီးရဲ့ အဲဒီစွာကားက လက်တွေ့အနှစ်သာရအရ ပြောရရင် ရာစုတစ်ဝက်လောက် အမိုက်ပဲ့ ထဲရောက် နေခဲ့တဲ့ 'ပညာ'ကို ဆွဲထုတ် ဆေးကြောသနစိစင်တိုက်ချွေတိပြီး သူရဲ့နေရာမှန် ဖြစ်တဲ့ နဝရတ်ကိုးပါး စီခြေထားတဲ့ ကလပ်ပေါ်ပြန်တင်ပေးလိုက်တာဖြစ်တယ်ပျော်။ ပညာလောကသားတစ်စုရဲ့အခန်းကလွှာကို လေးစားအသိအမှတ်ပြုကြဖို့ အပ်ချုပ်ရေး ယနှစ်ရားအဆင့်ဆင့်ကို ညွှန်ကြားလိုက်တာဖြစ်တယ်ပျော်။

ပုဂ္ဂလိကကော်များထူးထောင်ခွင့်

အဲဒီနောက်ပိုင်း ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နောက်ထပ်ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုတွေ အစိုးရက ဦးဆောင်ပြုလုပ်လာတာကို မြင်တွေ့ခဲ့ကြရတယ်ပျော်။ အဲဒီထဲမှာ အထင်ရှား ဆုံးကတော့ ပုဂ္ဂလိကကော်များ တည်ထောင်ခွင့် ဥပဒေ ထွက်ပေါ်လာခြင်းနဲ့ ၂၁၂၂ ပညာသစ်နှစ်က စပြီး တက္ကသိလ်ပညာသင်နှစ်ကို ကစ်နှစ်တိုးလိုက်တဲ့ အစိအစဉ်တို့ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ကျွန်တော်က လွတ်လပ်ပြို့ချမှု့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ရေး အတွက် ပညာရေးဟာ အခရာဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို နက်နက် ရှိုင်းရှိုင်း နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်ထားသူဖြစ်တာပဲ့ ပညာရေးတိုးတက်ဖို့ အမှန်တကယ်

ရည်ရွယ်တဲ့ ဘယ်လိုကြီးပမ်းမှုမျိုးကို မဆို ယောကုအားဖြင့် ကြိုဆိုချင်ပါတယ်ပဲ။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့ အဲဒီကြိုးပမ်းမှုတွေကိုလည်း ကြိုဆိုတယ်ပဲ။

ဘာတွေများခဲ့သလဲ

ဒါပေမဲ့ နှစ်ပေါင်းပါးဆယ်လောက် ယိုယွင်းယိုင်နဲ့နေခဲ့တဲ့ ပညာရေး ယန္တရားကြီး တစ်ခုလုံး၊ အားကောင်းမောင်းသန် ဖြစ်လာဖို့ ဆိုရင် အဲဒီကာလမှာ ဘာတွေ မှားခဲ့တဲ့ ဆိုတယ်ပဲ။ အမှန်ရောက်အောင် အမှားပြင် ပြောင်းလဲလာတဲ့ ခေါ်စားစနစ်နဲ့လေလာ ဖော်ထုတ်ပြီး အမှန်ရောက်အောင် အမှားပြင် ပြောင်းလဲလာတဲ့ ခေါ်စားစနစ်နဲ့အညီ အသစ်ထပ်မံ ဖြည့်စွက်တာ မျိုးတွေ မလုပ်ဘဲနဲ့ကတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ကျွန်ုတော် ယူဆတယ်ပဲ။

ဥပမာ ဒီမိုကရေးပညာရေးစနစ်မှာ အမိုကအခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်သူ (Stake holder) တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ကော်မားသားတွေရဲ့ တကယ့်ရှင်ထဲက အသတွေ ကြားနိုင်ဖို့ အရေးမှာ ပင်မအခြေခြားဖြစ်တဲ့ စစ်မှန်တဲ့ ကျောင်းသား ကိုယ်စားလှယ်တွေ ထွက်ပေါ်လာအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ ဆရာက သင် ကျောင်းသားက ထို့နားထောင်ပြီးတော့ တကယ် ဘာမှနားမလည်ဘဲ အလွတ်ကျက် ပြန်ဖြတ်တဲ့ တစ်လမ်းသွား ပညာရေးစနစ်ကို ဘယ်လိုပြုပြင် ပြောင်းလဲမလဲ။ အချွေယ်မတိုင်ခင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းထဲရောက်နေကြတဲ့ ကလေးသုတယ်အားလုံး မဟုတ်တောင် အမှားစုကြိုးစာသင်ခန်းထဲရောက်လာအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ တစ်နောက် သုံးလေးနာရီလောက် ဘတ်စကားပေါ်မှာ အလဟသော အချိန်ဖြို့ပြီးမှရောက်နိုင်တဲ့ ပြို့စုံပြီးဖြေားက နေရာတွေမှာ တက္ကသိုလ်တွေ ရောက်နေတာ ဘာကြောင့်လဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်နေတာ သဘာဝ ကျော်လားနိုင်ငံအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန့်ရဲ့လား။ အကျိုးထောက် အပြစ်က ပိုများနေသလား။ တက္ကသိုလ်ကြီးတွေဟာ ခမ်းနားကြိုးကျယ် သလောက် ပညာရေးအနှစ်သရ မယ်မယ်ရရ မရှိတဲ့ ‘အဆင်းလှဆန်း လွှဲပေါက်ပန်း’ တွေလို့ ဖြစ်နေသလား။ ‘တက္ကသိုလ်ရဲ့အသက်ဟာ သုတေသန’ ဆိုတဲ့စကားနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံက တက္ကသိုလ်တွေကိုက်ညီရဲ့လား စတဲ့ စတဲ့ မေးခွန်းပေါင်းများစွာအတွက် အပြန်ဆုံး အဖြေရာလုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိဘဲနဲ့တော့ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံ ကဗျာကြီး မဆိုတားနဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတဲ့ ချိုက်တောင် အမိုက်နိုင်ဖို့ မလွယ်သေးဘူးလို့ ကျွန်ုတော် ထင်တယ်ပဲ။

လွမ်းစရာနဲ့နာစရာ ဘယ်ဟာကို ရှေ့ထားကြမလဲ

၂၀၁၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁၊ ရက်နေ့၊ ညသန်းခေါင်ယံ ၁၂ နာရီတိတိ အချိန်မှာ ၂၀၁၂ အတွက် မျှော်မှန်းပြီး ‘ပျော်ဆွင်စရာ နှစ်သစ်ဖြစ်ပါစေ’ လိုက်မှာသူ ကဗ္ဗာသား တွေ သံပြိုင်အော်ဟန်ကြွေးကြေား ဆုတောင်းခဲ့ကြတယ်ပျော်ပြု။

တွေ့နှင့်တွေက ပြည်သူတွေအတွက်တော့ မပြောတတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ပြည်သူတွေအတွက်ကတော့ တကယ့်မင်္ဂလာရှိတဲ့ ၂၀၁၂ နှစ်သစ်ဟာ ငန်နာရီလ ၁၃၊ ရက်နေ့မှ စတင်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ပြည်သူအားလုံး အသီဖြစ်တယ်ပျော်။ ရှင်လိုင်ပြန်တဲ့နေ့ မဂ်လာဆောင်တဲ့နေ့နဲ့ ထောင်က လွတ်တဲ့နေ့ဆိုပြီး လူတစ်ယောက် ရဲဘဝမှာ အပျော်ဆုံးနေ့ သုံးနေ့ရှိတဲ့အနက် ထောင်ကလွတ်တဲ့နေ့ရဲအပျော် ဘယ်လောက် နက်ရှိင်းကြီးမားတယ်ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျော်တွေခဲ့စားခဲ့ဖူးသူ တွေ ကောင်းကောင်းသိကြပါတယ်။ အဲဒီနေ့က လွတ်လာသူတွေထဲမှာ တချိန်း ထောင်ထဲမှာ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု ကော်ကြာအောင် နေခဲ့ကြရသူတွေ ဖြစ်ကြတာဖို့ ပိမိတို့ ချစ်သောသူများနဲ့ အဲဒီလောက်ကာလကြာကြာ ခွဲခွာနေကြရရာကနေ ရှတ်တရှက် အခုလို ပြန်လည်ပေါင်းစည်းနိုင်ခဲ့ကြရမှာ သူတို့ရင်ထဲ ခံစားနေရတဲ့ ပျော်ဆွင် ဝမ်းမြောက်မှုကို ကျွန်တော်တို့စာနာသော့မောက် နားလည်း နိုင်ပါတယ်ပျော်။

အမိကဏ္ဍတွေပါလာပြီ

လွတ်လာသုင်တဲ့သူတို့ ထောင်တွေထဲမှာ ကျွန်နေသေးတာ မှန်ပေမယ့် ဒီတစ်ကြိုင် မှာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေ မျှော်လင့်တောင့်တနေကြတဲ့ အဓိက ယုံကြည်ချက် အကျဉ်းသားအားလုံးလိုလို ပြန်လည် လွတ်မြောက်လာကြတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် မှန်မှာ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနဲ့ နိုင်ငံတကာ အသိင်းအဝိုင်းကလည်း သူတို့ရဲ့ ဝမ်းသာပိတိကို အရင်းအတိုင်း မခြင်းမချိန်ဖော်ပြနေကြတာကို ပိုဒီယာတွေက တစ်ဆင့် မြင်တွေ

ကြေားသိ နေရလတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အပေါ်ပေါ်အပေါ်ဆင့်နေ ကြတယ်ဖြား ဒါအပြင် ရှစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးဆက်ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင် မင်းကိုနိုင် သရက်ထောင်က ၁၃ ရက်နေ့ မနက် ၁၀ နာရီလောက်မှာ လွှတ်လာတာဖြစ်ပေယဲ့
ရန်ကုန်က သူမိသာစာ ဆိုကို ၁၄ ရက်နေ့ညာ ၉ နာရီလောက်မှာ ပြန်ရောက်လာနိုင်တဲ့
အထိ လမ်းခေါ် မြို့အဆင့်ဆင့်က ပြည်သူတွေက တစ်ခဲနက်ကြော်ဆည့်ခဲ့ ခဲ့ကြ
တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေ ကြေားရတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ ကြက်သီးမွေးည်းထဲ
လောက်အောင် ဝမ်းသာပိတ္တာဖြစ်ခဲ့ရတယ်ဖူ။

ကျွန်တော်ကြေားဝါးပါတယ်

ဒါပေမဲ့ ပြန်လည်လွှတ်ပြောက်သူများဟာ ပြည်သူအကျိုး နိုင်ငံအကျိုး၊ အများ အကျိုး၊
အတွက် ဘဝသာမက လိုအပ်ရင် အသက်ကိုတောင် ပေးအပ်စွန်လွှတ်ဖို့ ပိုင်းဖြတ်
ထားကြသူများပါပီ ပီဒီယာတွေရဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဖော်ကြားရာမှာ မိမိတို့ရဲ့ ပုဂ္ဂလိက
ပော်စွမ်းပေါ်မှုနဲ့ ဘဝရှေ့ရေးထက် ရောဆက်လုပ်ကိုင်သွားမယ့် မိမိတို့ရဲ့
နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်များအကြောင်း ပိုမိုအလေးထားပြီး ပြောသွားတာ တွေကို
ကြားရ ဖတ်ရတော့ ဒီလို သူရဲ့ကော်အာဏာနည်တွေ အများကြိုးရှုံးနေတဲ့ ငါတို့
တိုင်းပြည် မကြာခင် ဒေသရဲ့ထိပ်ဆုံး နိုင်ငံအဆင့်ကို ဘာကြောင့် မရောက်နိုင်ရမှာ
လဲဆိုပြီး ကျွန်တော် တစ်ကိုယ်တည်း ကြုံမှဝါးမဲ့တယ်ပျော်။ လွှတ်ပြောက်လာသူ
အများစုက ဒီကနေ့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ ဦးတည်လျောက်လမ်းနေတဲ့ လမ်းကြောင်း
အပေါ် နှစ်သက်ကျော်မှုရှိနေကြပါး အဲဒီလမ်းကြောင်းအတိုင်း ဆက်လက်
လျောက်လမ်း ချိတ်ကိုသွားနိုင်စေဖို့ ပိုင်းဝန်းပုံးပုံးကူညီသွားကြပါမယ်လို့ ကတိပြုခဲ့ကြ
တဲ့ စကားသံတွေကလည်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ အနာဂတ်အတွက် အားတက်စရာ
စည်တော်သံတွေ ဖြစ်တယ်ပျော်။

စတ်ထားတွေ ပြင်ကြပယ်

အခုလို နိုင်ငံအတွက် မူးလာအပေါင်းနဲ့ ခညောင်းနေတဲ့ မူးလာအခိုနှုန်းများကျွန်တော်တို့
ပြည်သူအားလုံး (ပြည်သူအားလုံးလို့ ဆိုရာမှာ ရာစုတစ်ဝက် ကျော်လောက်
တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် ခါးခါးသီးသီး နာနာကြည်းကြည်း ဖြစ်ခဲ့ကြတဲ့ အနီးရအဆက်ဆက်
ရဲ့ဘက်တော်သား အားလုံးနဲ့ အတိုက်အခဲ အဆက်ဆက်ရဲ့ဘက်တော်သားအားလုံးကို
ဆိုလိုတာဖြစ်တယ်ပျော်) တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် အမျှကိုအခဲ မရှိ သံသယမထား

ဘ တကယ်ကို စစ်မှန်တဲ့ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအမြင်နဲ့ ကြည့်နိုင်ကြလေ အောင် ပိုမိုတို့ရဲ့ စိတ်နေစိတ်ထား (mindset) များကို ပြန်လည်ဆေးကြောလျှော်ဖွဲ့ သန်စင်ကြမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ပငါးနိုင်ဝရာ အပေါ်အတော်

တကယ်တော့ အတိုက်အခဲအဆက်ဆက်ဘက်က ကြည့်ရင် အဲဒီနှစ် ငါးဆယ်ကာလ ဟာ ဘယ်လို့မှ မေ့ပျောက်လို့ မရနိုင်လောက်စရာ ခါးသီးနှာကြည်းစရာအတိ ပြီးခဲ့တဲ့ အမှာ့အင်ခေတ်ကာလတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့တော့ပျော်ရဲ့ မိမိကိုယ်တိုင်ရဲ့ဘဝမှာ ထိနိုက်အက်ရာရ ဆုံးရှုံးနှစ်နာခဲ့ရတာ၊ မိမိရဲ့သော်ရဲ့ဘက်များရဲ့ ဘဝတွေ ဆုံးရှုံးနှစ်နာခဲ့ရတာ၊ တချို့ဆို အသက်တောင် စွန့်လွှာတ်ပေးဆပ် သွားခဲ့ရတာတွေကြောင့် အတိုက်အခဲတွေရဲ့ မျက်လုံးတွေဟာ ဘယ်လောက် ရင့်ကျက် ပြည့်ဝမှုနဲ့ ဆေးကြောသန့်စင်ထားသည်ဖြစ် ပါစေ ဒေါသာအမျက် အစိုးအလျှော့တွေကတော့ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအထိ ရှိနေခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်၏ ဒါကြောင့်လည်း အဲဒီကာလအတွင်း အစိုးရအဆက်ဆက် လုပ်ခဲ့တာမှန်သမျှ ကျွန်ုတ်တို့ အကောင်း မမြင် နိုင်ခဲ့ကြတာ၊ စိတ်ထဲမှာ ‘ကောင်းသာပဲ’ လို့ မြှင့်ရင်တောင် နှုတ်က ပြောမထွက်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ကြတာဖြစ်တယ်ပျော်။

တည်တဲ့ ဧရိုးပမ်းကြတာ

၁၉၆၂-၂၈ ကာလမှာရော ၁၉၈၈-၂၀၁၀ ကာလမှာပါ အပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ အစိုးရတွေဟာ နိုင်ငံကောင်းကျိုးအတွက်လို့ သူတို့ယူဆတဲ့ကိုစွဲတွေကို လုပ်ခဲ့ကြမှာ သေခြာပေမယ့် အဲဒီကာလတွေအတွင်း လွှာတ်လပ်မှု၊ ဒီမိမိကရေစိနဲ့ လူအခွင့်အရေးများ လုပ္ပါယို့ပိုက် ထားပြုင်း ခံနေကြရတဲ့ ကျွန်ုတ်တို့ အတိုက်အခဲတွေရဲ့ မျက်လုံးတွေထဲမှာတော့ အဲဒီတွေဟာ တစ်ပါတီအာဏာ ရှင်စနစ်၊ အဲဒီနောက်စစ်အာဏာရှင်စနစ် ရေရှည် တည်တဲ့နိုင်ပြောရေးအတွက် အားထုတ်ကြိုးပမ်းမူတွေပဲ ဖြစ်ခဲ့တယ်ပျော်။ လမ်းစဉ်ပါတီ ခေတ် နိုင်းချုပ် သွားချိန်မှာ ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံဟာ ဒေသတွင်မှာ သစ်တောနဲ့ သတ္တု သယ်လာတ အရင်းအမြစ်တွေကို ထိန်းသိမ်းအထားနိုင်ဆုံး နိုင်ငံအဖြစ် တည်ရှိ နေခဲ့တာ ရှုံးဆယ်ရှစ်နောက်ပိုင်း စစ်အစိုးရလာက်ထက်မှာ လမ်းတံတားနဲ့ တက္ကာသိုလ် ကောလိပ် စတဲ့ အခြေခံအဆောက်အအုံတွေ တစ်ဟုန်တို့ တို့တက်များပြားလာခဲ့တာတွေကို ကျွန်ုတ်တို့ အတိုက်အခဲတွေ ‘ချုစ်သော မျက်စီးနဲ့ ကြည့်နိုင်စွမ်းမရှိ ဖြစ်ခဲ့ကြတယ်ပျော်။

နိပ်ကျပ်ချေမှန်းရေး အစိက

တစ်ဖက်မှာ အဲဒီနှစ် ငါးဆယ်ကာလအတွင်း အစိုရအဆက်ဆက်ကလည်း အတိက်အခံတွေအပေါ် ခက်ထန်တင်းမာတဲ့ မျက်လုံးနဲ့ပဲ တောက်လျှောက် ကြည့်လာခဲ့တာဖြစ်တယ်ပျော်၊ ‘ငါတို့နဲ့ သဘောထားချင်းမတူတဲ့ နိုင်ငံကောင်းကြိုး လုပ်ဆောင်သူ’လို့ မမြင်ဘဲ နိုင်ငံကောင်းအောင် ငါတို့ ဒီလောက်လုပ်ပေး နေတာတောင် အကောင်းမမြင်ဘဲ အဆိုမြင်ဝါဒီ အဖျက်သမားတွေလို့မြင်တဲ့အတွက် ညီးနှင့် ဆွေးနွေး အဖြော်ရှာလက်တွဲ ပူးပေါင်း လုပ်ကြရမယ့်အစား အပြတ် နှိပ်ကျပ် ချေမှန်းဖို့သာ တစိုက်မတ်မတ် လုပ်ဆောင်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်၊ ခေတ်ဦးမှာ နိုင်ငံရေး တက်ကြွလုပ်ရားသူတွေကို တစ်ကျမ်းပိုမြို့ပြီး ‘ယုံကြည်ချက်အမြစ်နှစ်ပစ်ဖို့’ ကြိုးစား ခဲ့သလို ခေတ်လယ်မှာ ထောင်တွေထဲ အလုံးအရင်နဲ့ ထည့် အသတ်တိသွား ခေါ်ပိုးပမ်းခဲ့ပြီး ခေတ်နောင်မှာ မကြားရုံး မနားသာစရာထောင်ဒဏ်တွေနဲ့အတူ မိသားစုံ နဲ့ ဝေးရာ အကျဉ်း ထောင်တွေ ပို့တဲ့နည်းနဲ့ ‘ဤမိဝင်ပိပြား’ သွားခေါ့ပိုးပမ်းခဲ့တာ အားလုံးအမြင် အသိဖြစ်တယ်ပျော်၊ ထောင်ထဲမှာ ရာဝတ်ပြစ်မှု ကျွဲ့လွန်ထားသူတွေပဲ ရှိတယ်ဆိတဲ့ အပြော့နဲ့ အတိက်အခံတွေအပေါ် စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ ထိုးနှက်တဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ မိမိတို့လုပ်ရပ်ကိုလည်း မိမိတို့ကာကွယ်ခဲ့တာဖြစ်တယ်ပျော်။

ဘယ်အမြင်နဲ့ကြည့်မလဲ

အခုအချိန်မှာတော့ အဲဒီအမောင်ခေတ်နိဂုံးရဲ့နှိမ်းစနေပြုဖြစ်တယ်ပျော်။ လွတ်လပ် ပြီးချမ်းတဲ့ ဒီမိကရေးစိန်ငံတော်သစ်ရဲ့ အခြေခံ အတ်မြစ်ဖြစ်တဲ့ အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို အားသွေ့နှုန်းကြိုးပမ်း တည်ဆောက် ကြရမယ့် အခုလုံးအချိန်ပိုးမှာ အစိုရနဲ့ အတိက်အခံ နှစ်ဖက်စလုံးက အတိတ်ကို ပြန်ကြည့်တဲ့အခါ ‘လွမ်းစရာ လာ နာစရာနဲ့ဖျောက်’ ဆိတဲ့ အမြင်နဲ့မကြည့်ဘဲ ‘နာစရာရှိရင် လွမ်းစရာနဲ့ ဖြော်ဆိတဲ့အမြင်နဲ့ ကြည့်ကြရမှာဖြစ်တယ်ပျော်၊ ‘ကျွဲ့နှင့်တို့ မေ့တော့မမေ့နိုင်၊ သို့သော ခွင့်လွတ်နိုင်သည်’ (We cannot forget but we can forgive) ဆိတဲ့ အတွေးအခေါ် ပိုင်ရှင်မှားသာလျှင် လူသစ် စိတ်သစ် ဘဝသစ်ကို တည်ဆောက်နိုင်စွမ်းရှိသွားမှု ဖြစ်ကြတာကြောင့် ကျွဲ့နှင့်တို့အားလုံး အခုလုံး မက်လာအချိန်မှာ မက်လာရှိတဲ့ အတွေးအခေါ်ပြောင်းလဲမှုကို စတင်လုပ်ဆောင်ကြပါစို့လို့ တို့က်တွေနဲ့ နှီးဆော် လိုက်ချင်တယ်ပျော်။

မန္တိုင်ကြီးသုံးခု အပြန်အလှန်စစ်ဆေးထိန်းညီနိုင်တဲ့စနစ်

လောကမှာ စွယ်စုံ ဘက်စုံ ထူးချွန်တဲ့လူ အင်မတန်ရှားပါတယ်။ တစ်သိန်း တစ်ယောက် တစ်သိန်းတစ်ယောက်လောက်သာ ရှိနိုင်တာမျိုးမျိုး သူတို့ဟာ ခြင်းချက်လူသားတွေဖြစ်တယ်ပျ။ ကျွန်တော်တို့ဆီက ကွယ်လွန်သူ ရှုပ်ရှင်မင်းသား ကိုဝင်းဦးလိုလူမျိုးတွေပေါ်ပျော်၊ သရုပ်ဆောင်လုပ်တော့လည်း အောင်မြင်၊ သီချင်းဆိုတော့လည်း အောင်မြင်၊ ဒါရိုက်တာလုပ်တော့လည်း အောင်မြင်၊ စာရေးတော့လည်း အောင်မြင်၊ မဂ္ဂဝင်းထုတ်ဝေတော့လည်း အောင်မြင်။ အင်မတန်မှ ရှားပါးတဲ့လူမျိုးပေါ်ပျော်။

လေ့ကျင့်ပုံချင်းမတူကြရို့

အားကစားမှာလည်း ထူးချွန်တယ်ဆိုတဲ့ အားကစားသမားတွေဟာ သူတို့ သန်ရာသန်ရာ အားကစားနည်းတစ်မျိုးမှာသာ ထူးချွန်ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျ။ ဒီလိုဖြစ်ရတာကလည်း လူတစ်ယောက်ဟာ အားကစားနည်းမျိုးစုံမှာ ထူးချွန်အောင်မြင်သူ မဖြစ်နိုင်တဲ့အတွက် သူတို့ စိတ်အားထက်သန်ရာ အားကစားနည်းတစ်ခုတည်းကိုပဲ စူးစုံစိုက်စိုက် လေ့ကျင့်ရာကနေ အဲဒီအားကစားနည်းမှာ ထူးထူးချွန်ချွန် အောင်မြင် ခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျ။ အပြေား ရေကူး စက်သီးစီး စတဲ့ အားကစားနည်းသုံးလေးငါးမျိုး ပေါင်းစပ် ထားတဲ့ ပင်တာသလွန်တို့ ဒက်ကာ သလွန်တို့လို ပြိုင်ပဲတွေမှာ အောင်မြင်သူတွေဟာလည်း အပြေားတစ်ခုတည်း ဒါမှုမဟုတ် ရေကူးတစ်ခုတည်း

ပြင်ရတဲ့ ပြင်ပွဲတွေမှာ အောင်မြင်သူတွေမဟုတ်တာကို တွေ့ကြရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်
ဒါအပြင် မိတာတစ်ရာ ချိန်ပို့ယော မိတာနစ်ရာ မိတာလေးရာ လက်ဆင့်ကမ်း စတဲ့
ပြင်ပွဲတွေမှာလည်း ချိန်ပို့ဖြစ်နိုင်ပေမယ့် မာရသွန်ပြင်ပွဲမှာ ဝင်ပြောရင်တော့
ပန်းဝင်တဲ့အထိ ပြောနိုင်ရင်တောင် ကံကောင်းပျော် အဲသလိုပဲ အောင်မြင်တဲ့ဘောလုံး
သမားတစ်ယောက်ကို လက်ထွေ့စင်ပေါ်သွားတင် ပေးလိုက်ရင် နာနပ်ယဉ်ရဖို့ များမှာ
ဖြစ်သလို ထူးချွန်တဲ့ ဘတ်စက်ဘောသမားတစ်ယောက် တင်နှစ်ပြိုင်ပွဲ သွားဝင်ရင်
ဘောလုံး မျက်နှာမျိန်ပြီး ပစ်လဲရင်လဲမှာပဲပျော် ဒီလိုဖြစ်ရတာတွေရဲ့အကြောင်းရင်ဟာ
ကစားနည်းတွေရဲ့ သဘောသဘာဝ မတူကြတာအပေါ် မူတည်ပြီး ကြိုတင် ပြင်ဆင်
လေ့ကျင့်ထားကြပုံချင်း မတူကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်

ပဏီးပြိုင်ကြီးတွေ

အတ်သစ်နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ့မှာလည်း ဒီသဘောပါပဲး နိုင်ငံတော်တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်း
တည်ဆောက်ရာမှာ တစ်ခုးကောင်းတစ်ယောက်ကောင်းနဲ့ မဖြစ်ဘူးဆိုပြီး ဥပဒေ
ပြေရေး မလူ့ပိုင်း အပ်ချုပ်ရေးမလူ့ပိုင်း တရားစီရင်ရေးမလူ့ပြိုင်ဆိုတဲ့ မလူ့ပိုင်ကြီး သုံးရပ်
ခွဲ့ခြားထားတာဟာ မခွဲ့မဖြစ်လို ခွဲ့ခြားထားတာဖြစ်တယ်ပျော် အဲဒီမလူ့ပိုင်ကြီးသုံးခု
တစ်ခုကိုတစ်ခု အပေါ်အလှန် စစ်ဆေးထိန်းညီရင်း ဟန်ချက်သိညီရင်တည် (check
and balance) နေကြမှသာ နိုင်ငံတစ်ခုဟာ တည်ပြုပဲ လုပ်ခြုံပြုပဲးချမ်းစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုး
တက်နိုင်တယ်ဆိုတာကို သမိုင်းအတွေ့အကြုံတွေအရ သိရှိခဲ့ကြပြီးဖြစ်တာဖို့ နိုင်ငံရေး
သိပ္ပံ့ပညာရှင်တွေက အဲဒီမလူ့ပိုင်သုံးရပ် သဘောတရားကို အခိုင်အမာ အနှစ်ချုပ်
ဖော်ထုတ်ထားကြတာဖြစ်တယ်ပျော် ဒီဘောကြော်ခေါ်မှာတော့ ဒီမိုကရေးစနစ် နိုင်မာစွာ
ရှင်သနဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေကြပြုဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတွေက မိဒီယာလောက်ကို နောက်ထပ်
မလူ့ပိုင်တစ်ခုအဖြစ် တလေးတစား နေရာ ပေးပြီး ကျိုးမလူ့ပိုင်သုံးခုကို စိုင်းဝန်းကျည်း
စစ်ဆေးထိန်းညီစေရင်း ဒီမိုကရေးစနစ်နှင့် ပိုပြီးနိုင်မာသထက် နိုင်မာအောင် ကြိုးပမ်း
နေကြတာ တွေ့ရတယ်ပျော်

ဝင်လာချင်လွန်းလို့

ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်လောက်ကစပြီး ပေါ်ထွက်လာခဲ့တဲ့
ဒီမိုကရေးဘက်ကို ဦးတည်တဲ့ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲ မူတွေရဲ့အကြော်ဆက်အဖြစ်
အခုခံရင် နိုင်ငံတော်က ကော်ပိရေးရှင်းကြီးတွေ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံထဲ ဝင်ပြီး

ရန်းနှိမ်ပုံမှတွေ လပ်ကြီးခြေလမ်းတပ်ပြည်ဖြစ်နေတာ အားလုံးအသိဖြစ်တယ်ဟာ။ (နှင့်ယဉ်ချက်အရ) နှစ်ပေါင်းများစွာ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှ ရှားပါးချိတဲ့ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကလည်း အဲဒီနိုင်ငံတကာ ကော်ပိရေးရင်းကြီးတွေ နိုင်ငံထဲ ရဲရတင်းတင်း ဝင်လာပြီး ငွေလုံးငွေရေးမဟာဏ ကြိုးကြိုးနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလုပ်ကိုင်ချင် စိတ်တွေ ပေါ်ပေါ်လာအောင် ဖြစ်နိုင်သမျှ နည်းလမ်းပေါင်းစုံသုံးပြီး အားသွှန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေတာ တွေ ရတယ်ပျော်။

သွားရည်ကျဝရာ စက်မှုဓနတွေ

ဒီနှစ်ထဲမှာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ၆ ရာခိုင်နှစ်းရှိလာမေ့ဖို့ခဲ့တဲ့ ရည်မှန်းချက် နဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို အသေတွင်မှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ သူတွေအတွက် ဆွဲဆောင်မှု အရှိရှိုံး ဖြစ်လာမေ့ဖယ် အခွန်မက်လုံးဥပဒေကြမ်းတစ်ခုကို ကျွမ်းကျင်သူတွေ ရေးဆွဲနေကြတဲ့ အပြင် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေအတွက် အမိက အနောင့်အယုက် အဟန်အတားကြီး တစ်ခုဖြစ်နေတဲ့ အမေရိကန်ဒေါ်လာနဲ့ မြန်မာကျေပွဲ ငွေတရားဝင် လဲလှယ်နှစ်းတစ်မျိုးတည်းဖြစ်ရေးကိုလည်း အိုင်အမ်အက်စ် အကုအညီနဲ့ စတင် ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါအာပြင် ရှိထားပြီးသား စက်မှုဓန တွေသာမက ဘားအဲ၊ ထားဝယ်နဲ့ သိလဝါတို့လို တည်ဆောက်ဖို့ စိုင်းပြင်းနေတဲ့ ဒရာမစက်မှုဓနကြီး တွေကလည်း နိုင်ငံခြားက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေကို သွားရည် တများများကျခေါ်လျက် ရှိတယ်ပျော်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသုံးပြီး

ပညာရှင်တွေရဲ့ လေ့လာဆန်းစစ်ချက်တွေအရ နိုင်ငံတစ်ခုထက် ဝင်ရောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း သုံးမျိုး ရှိတယ်လို့ ဆိတ်တယ်ပျော်။ ပထမဆုံးတစ်မျိုးက အဲဒီနိုင်ငံက သစ်၊ သတ္တာ၊ ရေနှင့် ဓာတ်ငွေစွဲတဲ့ သဘာဝ သယ်ဇာတရင်းမြစ်တွေကို ထုတ်ယူမယ် ကုမ္ပဏီတွေ။ ဒုတိယတစ်မျိုးက သူတို့ထုတ်လုပ်တဲ့ ကုန်ပစ္စည်းတွေကို ရောင်းချွဲဖို့ ဝင်လာတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးတစ်မျိုးကတော့ သူတို့ရဲ့ငွေကြေးနဲ့ နည်းပညာတွေကို အသုံးပြုပြီး အဲဒီနိုင်ငံထဲမှာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဆောင် မယ် ကုမ္ပဏီတွေဖြစ်ဖြစ်တယ်ပျော်။

အဲဒီကုမ္ပဏီ သုံးမျိုးထဲမှာ တတိယကုမ္ပဏီမျိုးတွေသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအတွက် ရေရှည်အကျိုးဖြစ်တွန်းစေမှာ ဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့ အချက်ကတော့

ရှင်းတယ်ပျော်။ ဒါပေမဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ အိမ်နီးချင်းနှင့်တွေ့နဲ့ ယဉ်ရင်တောင် နှင့်ခြားရင်းနီးမြှုပ်နှံမှ မည်မည်ရရ လောက်လောက်လားလား မရှိခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့ နှင့်အတွက်တော့ ကျွန်တဲ့ကုမ္ပဏီနှစ်မျိုးကိုလည်း ငြင်းဆန်လို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူးပျော်။ အိမ်သာလို့ ဝင်လာတဲ့ ထည့်သည်တွေကို ဖြော်ကြောင်ကျား ခွဲခြားလို့ မရသေးဘူး ပေါ်ပျော်။

သားရဲတွေ ခေါ်ပသွင်းပို့။

ဒါပေမဲ့ တာဝန်ပိုပိုလုပ်များအနေနဲ့ နှင့်သားများခဲ့ ဘဝများ ပိမ့်တိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရေးကို မျှော်ကိုပြီး နှင့်ခြားက ရင်းနီးမြှုပ်နှံသူတွေကို ပိတ်ခေါ် ကမ်းလှမ်းရာများ ‘သမင်ကို ခုနှစ်အပ်ကိုကြဖြတ်ဝါးမျိုးစားသောက်ဖို့လောက်ကိုပဲ ခြောင်းနေတဲ့ သားရဲတွေကို ခေါ်ပသွင်းမလာမိစေဖို့ အထူးသတိထားကြလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် မျှော်လင့်တယ်ပျော်။ ကိုယ့်နှင့်ထဲ ဝင်ရောက်ရင်းနီးမြှုပ်နှံလုပ်ကိုင်ရာများ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် သက်ရောက်မှ အကဲဖြတ်ချက် (EIA) လုမ္မရေးအပေါ် သက်ရောက်မှ အကဲဖြတ် (SIA) ကျွန်းမာရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုအကဲဖြတ်ချက် (HIA) ယဉ်ကျေးမှုအပေါ် သက်ရောက်မှုအကဲဖြတ်ချက် (CIA) တွေကို အလေးထားတဲ့ မှတ်ကျောက်အတင်ခံပြီးသား ကုမ္ပဏီကြီးတွေကို အစိကပစ်မှတ်ထား ဆွဲဆောင်ကြလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်တယ်ပျော်။

တရှတ်ကို မင်ရှင်းပို့။

အခုရက်ပိုင်းအတွင်း နှင့်ခြားရင်းနီးမြှုပ်နှံမှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အင်တာနက် သတင်းတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်လိုက်ရတယ်ပျော်။ အဲဒါကတော့ သူနှင့်ထဲက စုစုပေါင်း ဟက်တာ ၈၀၀၀ လောက် အကျယ်ရှိတဲ့ လယ်မြေ ၁၆ ခုကို တရှတ်ကုမ္ပဏီတော်ခုကို ရောင်းမယ့် နယူးစီလန်အစိုးရရဲ့ အစီအစဉ်ကို နယူးစီလန်တရားရုံးတစ်ရုံးက ပိတ်ပင် တားမှုစီလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းဖြစ်တယ်ပျော်။

သတင်းထဲမှာ ဖြစ်စဉ်အသေးစိတ်မပါလို့ မသိရေပေမယ့် တရားဥပဒေ စို့မိုးရေးကို နှစ်ပေါင်းများစွာ တော်မှတ်တောင့်တလာခဲ့ရတဲ့ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ တရားရေး မလုပ်င်က အုပ်ချုပ်ရေးမလုပ်င်ကို စစ်ဆေးထိန်းညွှေ့ (check and balance) လိုက်ခြင်း ကို ပြသတဲ့ တစ်ချက်တည်းနှင့်တင်းကို ဖတ်ပြီး ရင်ထဲမှာ ကျော်ပေါ် အားရစိတ် ဖြစ်ပေါ် ခဲ့တာကိုတော့ ကျွန်တော် ဝန်ခံတယ်ပျော်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာလည်း မထူးပြုတဲ့ မရှိတဲ့ ခုတစ်ခုနဲ့တစ်ခု လွှတ်လပ် အမိအခိ
ကင်းစွာ ရပ်တည်နိုင်ပြီး တစ်ခုကိုတစ်ခု အပြန်အလှန် စစ်ဆေး ထိန်းညီနိုင်တဲ့
အနေအထားဖို့ ရောက်လာဖို့ ပန်းတိုင်ထားပြီး ကြိုးစားကြရမှာပဲပြု။ အဲဒီပန်းတိုင်ကို
မမေ့မလျှော့ ဦးတည်နေကြဖို့ကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ စတုတွေမထူးပြုတဲ့ အခါမလပ်
သတိပေး တွေ့နားအားပေးနေမည် ဖြစ်ကြောင်းပါပြု။

၂၁၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၁၂

သံချုပ်အလွမ်း

‘သစ်ရွှက်ရော်၏ ကုန်နိုင်ယ်၊ သီဂိုတစ်ဝက်၊ အက်၍ဆေးစုံ၊ ခြယ်သောပုံသို့၊ ရက်မြိုင်-တွင်၊ တောာလုံးလင်းသာ’

နိုင်ငံရေးသတ်းစာဆရာအဖြစ် ဂုဏ်ယူနေတဲ့ မောင်ဝံသတစ်ယောက် ရှုပ်/သံလွှုင့်တဲ့ ဘောလုံးပွဲကြည့်တယ် ပြောလိုက် အငြင်းခွဲ ကြည့်တယ် ပြော လိုက်နဲ့ ဟော ... ခုတစ်ခါ လာပြန်ပြီ။ အနုအလှ သမှတ်ယသံပါတဲ့ ကပ္ပါတွေ ဘာတွေ ရွှေတ်လို့ တစ်ချိန်က ဆရာမင်းလူရောခဲ့တဲ့ နာမည်ပြီး ကပ္ပါတစ်ပုဒ်ရဲ့ ခေါင်းစဉ်လို့ ‘ဘာတွေပြစ်ကုန်ကြပြီလဲ’လို့ အဝေးဝါတွေ မဖြစ်ကြပါနဲ့ရွာ။

ဆောင်းအကုန် နွေအကူး လေရှုံးတွေ တသုန်သုန်တိုက်ခတ်လာနေပြီး ဥပုဇွန်လေးတွေလည်း တစာစာတွေနှင့်ကျူးမှုနှင့်မှာ ကျွန်တော် ရင်ထဲ ဘယ်ဆီ ဘယ်ဝယ်ယူန်းမသိ လွမ်းသလိုလို ဆွေးသလိုလို ဖြစ်လာတာနဲ့ပါ၊ စပ်ထဲရောက်လာတဲ့ နွေဘွဲ့ကပ္ပါတွေးတစ်စကို ရွှေတ်လိုက်မိတာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာမှဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူးပျော်။

ကမ္မာတစ်ရွားက နွေးလို့တွေ

အားလုံးသို့ကြတဲ့အတိုင်း ကမ္မာတစ်ရွားမှာ ‘နွေးလို့’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးကလည်း အတော်ကလေး ခေါ်စားနေတာကိုပျော်။ အာရပ်နွေးလို့ တဲ့။ အာဖရိကနွေးလို့တဲ့။ ရရှုနွေးလို့တဲ့။ ဟိုတလောလေးက အစွေးရေးမှာ ဆန္ဒပြုပြီတွေ ရက်သတ္တုပတ်နဲ့ သီပြီး ဖြစ်လာတော့ အစွေးရေးမှာရော နွေးလို့ဖြစ်လာဦးမှာလား ဆိုပြီး ဂျာနယ်လစ်တွေက

ပေါ်စွာနှစ်ခုကြဖူးတယ်ပျ။ အဲသလိုပဲ မလေးရှားမှာ အတိက်အခံခေါင်းဆောင် အနိဂုံးအီဘဏ္ဍာဟင်ကို တရားရုံးက တရားသေလွှတ်လိုက်တော့ မလေးရှားမှာ နွေဦးပေါက်လျာတော့မှာလာ။ နောက်တော့ တရာ်ပြည်က လယ်သမား ဆန္ဒပြုတွေ အတော်များလာတာကို ကြည့်ပြီး နိုးတို့ပြည်ကိုရော နွေဦးကို ရှောင်လို လွတ်နိုင် ပါတော့ မလားဆိုပြီး သတင်းထောက်တွေ၊ အယ်ဒီတာတွေ၊ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် တွေ ပြောခဲ့၊ ဆိုခဲ့၊ ရောခဲ့၊ သားခဲ့ကြသေးတယ်ပျ။ မဟုတ်မှ လွှဲရောဆိုပြီး အနာဂတ္တိဟောကိုနဲ့ ထုတ်သူအဖြစ် လက်မထောင်ချင်လိုပဲလာ။ ဒါမှမဟုတ် ဆရာတန့်တယ် (အောင်မြင်) ရေးချွေးသလို ‘ခနားတစ်လုတ်အတွက် ဝါစာကမာလုပ်’ ကြ တာပဲလားတော့ မပြောနိုင်ဘူးပေါ်ပြား။

ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံမှာကတော့ အခုမှ တကယ်နွေဦးအစစ်က စတာ ဖြစ်တယ်ပျ။ တင်စားချက်နွေဦးမဟုတ်ဘူး။ တကယ့် အစစ်အမှန် နွေဦးပျုံးမြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ဇာတိဌာန် ကပိုလဝတ်ပြည် ပြန်ချင်တဲ့ စိတ်ခံစားမှု ပေါ်ပေါက်လာအောင် ကာဋ္ဌဒါယီ အမတ်က စကားအလက်ဘာ တန်ဆာ အမျိုးမျိုးဆင်ပြီး တဖွဲ့တနဲ့ စီကားပတ်ကုံး စကားတွေနဲ့ ခြုံသအမှုမ်းတင်ခဲ့တဲ့ တကယ်ကို လုပ်တဲ့နွေဦးကို ရောက်နေတာ ဖြစ်တယ်ပျ။

အနှစ်သာရရှိတဲ့ နွေဦး

ပြောရရင် ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံအတွက် ဒီနွေဦးဟာ ရာစာတစ်ဝိက ကာလအတွင်း အလုပ်ဆုံးနွေဦး အဓိပ္ပာယ်အနှစ်သာရ အပြည့်ဝဆုံး နွေဦးဖြစ်တယ်ပျ။ သဘာဝအရ လုပ်တဲ့ နွေဦးဖြစ်သလို နိုင်ငံရေးအရ အနှစ်သာရပြည့်ဝတဲ့ နွေဦး ဖြစ်တယ်ပျ။ အကြောင်းကတော့ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကားလအတွင်း ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူ အများဆုံး ပါဝင်ခွင့် ရရှိနေကြတဲ့ နိုင်ငံရေးဝန်းကျင် အနေအထား တစ်ရပ်မှာ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်အတွက် အရေးကြိုးတဲ့ ထင်ဟပ်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်လာမယ့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခု ဆင်နှံဖို့ ရှိနေတဲ့ နွေဦးဖြစ်နေတာ ကြောင့်ပဲပြု။ ဘုရာဝ ရွှေးကောက်ပွဲ မကျင်းပမိန့် ကျင်းပပြီးစ နွေဦးဟောလည်း အာနွေဦးလိုပဲ လုပ်ခဲ့တာပါပဲလို စောဒကတက်ချင်သောတွေ ရှိကောင်းရှိုံးမှာဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီတုန်းက ရှစ်သယ့်ရှစ် မျိုးဆက် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် မင်းကိုနိုင်က ထောင်ထဲမှာ၊ လူထဲခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုယ်တိုင်က အိမ် အကျယ်ချုပ်၊ ကျော်နေရတဲ့အပြင် အဲဒီအခြေအနေတွေရဲ့ အကျိုးဆက်အဖြစ် ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံအပေါ် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းရဲ့ အမြင်ကလည်း မကြည်

မလင်ဖြစ်နေတဲ့ အနေအထား တွေ့နဲ့ တွဲစပ်ထားတဲ့ နွေဦးဖြစ်တာကြောင့် အဲဒီအပြစ် အနာအဆာတွေ ကင်းရှင်းနေတဲ့ ဒီကနေ့ နွေဦးကိုသာ နှစ်ငါးဆယ်အတွင်း အလုဆုံး နွေဦးလို ကျွန်တော် ဆိုခြင်း ဖြစ်တယ်ပျ။

သဘာဝကရာဇ်နွေဦး

တြေားနိုင်ငံတွေရဲ့ နွေဦးတွေမှာ ဘယ်လိုအကိုရပ်တွေ ပါဝင်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် မသိပေမယ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ နွေဦးကတော့ တပ်တောင်တာ ပိုလ်ထ အခြေအစု အသင်းအပင်းများစွာ ဝန်းရုံခနေတဲ့ သဘာဝကရာဇ်တစ်ပါး ပဲဆိုတာ ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံသားအားလုံး သိပါတယ်ပျ။

အဲဒီထဲမှာ အထင်ရှားဆုံးသော အခြေအစုတွေထဲက တစ်ခုကတော့ လေရှုံးနဲ့ အတူ လွှင့်မျောပြီး မှန်မှန်လွှင့်ပုံနေတဲ့ ဥသ္တတ္ထုသံဖြစ်တယ်ပျ။ နောက် အခြေအစုက တော့ အစွမ်းကုန်ဖူးပွင့်လာကြတဲ့ ပန်းပေါင်းစုံဖြစ်တယ်ပျ။ အဲဒီ ပန်းတွေထဲမှာ အခေါင်အချုပ်ကတော့ ‘တစ်နှစ်တွင် သည်တစ်လ၊ တစ်လတွင် တစ်ရက်တည်။’ ခက်ခဲတဲ့ ရက်ပုဒ္ဓာ ပွင့်ရှာကြ စုံမြှုပ်တွင်း’ ဆိုသလို နွေဦးရဲ့အလုဆုံး အထူးဆုံး တစ်ရက်ကို ရွှေ့ပြီး အစွမ်းကုန်ပွင့်အာလေ့ရှိတဲ့ ပန်းပိတောက်မင်းဖြစ်တယ်ပျ။ အဲဒီတွေပြီးတဲ့ နောက် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ နွေဦးရဲ့ အထူးခြားဆုံး အခြေအစုကို ကတော့ နှစ်ဟောင်းမှ နှစ်သစ်သို့ ကူးပြောင်းခြင်းကို အမှတ်အသားပြုတဲ့ သက်နှင့် ပွဲတော်ကြီး ဖြစ်တယ်ပျ။

သက်နှင့်သချက်

အောအချိန်မှာ အဲဒီသက်နှင့်ပွဲတော်ကြီးရဲ့ ရေးတော်ပြီး ‘တူးပို တူးပို’ တေားသံတွေကို လည်း ပို့နားတွေ့က ခို့စိတ်စိပ်ကြားလာ နေပြီပျေား ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော် ဆောင်းပါးအစမှာ ရေးခုံသလို ကျွန်တော်ရင်ထဲ ဘယ်ဆီ ဘယ်ဝယ် ဘာကိုများ လွှားသလိုလို ရွေးသလိုလို ဖြစ်နေပါလိမ့်ဆိုတာကို နှစ်နှစ်တွေးကြည့်လိုက်ပိတော့ တြေားဟုတ်ပါရှိုးလား။ ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးတွေရင်ထဲ ‘နှစ်လွှာပေါင်းမှ တစ်ရွှာက မည်တဲ့’ စွဲယောက်ရှုကို မြင်နေကြသလို သူပါမှ သက်နှင့်အစစ်မည်သလို မြင်နေကြတဲ့ ‘သချုပ်’ တွေပဲ ဖြစ်တယ်ပျ။

အလုတ်ခွန် မပါသော ရထား၊ ခင်ပွန်းယောက်ရာ၊ ဖို့သော မိန်းမတို့ဟာ လောက အလယ်မှာ မတင့်တယ်သလို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက ပြည်သူတွေအတွက်လည်း

သက္ကန်သံသံချပ်ဆိတာ နစ်လွှာပေါင်းမှ တစ်ချိန်မည်တဲ့ စွမ်တော်ရွှေကိုလို တင့်တယ်
ပြီး ကျက်သရေ မင်္ဂလာရှိတဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့တာ အားလုံးအသိဖြစ်တယ်ပျော်။ သက္ကန်
နဲ့ သံချပ် ပေါင်းဖက်မှု သမိုင်းကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တိတိကျကျ မသိပေမယ့်
သမိုင်းခေတ် အတော်စောစော ကတည်းက သူတို့နှစ်ခု အတွေ့အဖက်ဖြစ်ခဲ့ကြတာ
ဖြစ်တယ်ဆိတာလောက်တော့ ကျွန်တော် သိတယ်ပျော်။ အားလုံး သိကြတဲ့အတိုင်း
သံချပ် ဆိုတဲ့ ကျွောလက်းက ကလည်းလူအတွဲအစည်း အသိုင်းအပိုင်းအတွင်း ဖြစ်
ပျက်နေတာတွေထဲက အမြင်မတော်တာတွေကို အပြုသဘောနဲ့ ထောက်ပြန့်
ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ပျော်ရွှေ့ရယ်မောရင်း ပြုပြင်သွားစေနိုင်မယ့်စကားလုံး အသုံးအနှစ်ပျိုး
တွေနဲ့ ရောစပ် သိဆိုရတာ ဖြစ်တာမူ့ မြန်မာပြည်သူ အားလုံးလောက်က ချစ်ခင်
နှစ်သက်ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အဖြေသိမ့်ဝရာ ဖြစ်ခဲ့တယ်

၁၉၆၂ မှ ပါတီစု ဒီမိုကရေစိစနစ် တစ်ခန်းရပ်သွားပေမယ့် ဒီမိုကရေစိရဲ့ အခက်
အလက်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ သံချပ်တွေကတော့ နောက်တစ်ကြိမ် နိုင်ငံရေးအလုပ်အပြောင်း
ဖြစ်တဲ့ ၁၉၈၈ နားရောက်တဲ့အထိ အုံဖွယ်သရဲ့ ဆက်လက်ရှင်သနနေခဲ့ပြီး
အဲဒီကာလနောက်ပိုင်းကျ မှာသာ ‘မျိုးတုံးပျောက်ကွယ်’ သွားခဲ့တာ အားလုံးအသိ
ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒီမိုကရေစိ ဆိတ်သုည်းနေတယ်လို့ အများသိထားခဲ့ကြတဲ့ လမ်းချုပ်
ပါတီခေတ်တစ်လျှောက်လုံးမှာ သက္ကန်သံချပ်တွေဟာ အခြေခံပြည်သူလှထူ
အများစုကြီးအတွက် ဖြေသိမ့်ဝရာဖြစ်ခဲ့တယ်ပျော်။ ကိုယ်စောင်စိုင်းတို့ မောင်ကြော့မှု
တို့ စတဲ့ သံချပ်ဆရာတွေ၊ ‘ဆိတ်ပါးစပ် နတ်မျက်စိ’ ‘အနှစ်စွမ်းအားရှင်’ စတဲ့
သံချပ်အဖွဲ့တွေဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ အသည်းကျော်တွေပေါ့ပျော်။ ကျွန်တော်
ကြော့မှုးသလောက အခါ လူထုခေါင်းဆောင်တစ်ခိုးဖြစ်နေပြီဖြစ်တဲ့ ရှစ်သယ်ရှစ်
မျိုးဆက် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် မင်းကိုနိုင်တို့ နာမည်ကျော် ဟာသသရှိဆောင်
ပေလုပ်တို့ဆိုင်လည်း တစ်ချိန်က သံချပ်အဖွဲ့သားတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါးတယ်လို့ သိရတယ်ပျော်။

သက္ကန်သံချပ်တွေကို သတိရလိုက်တာနဲ့ ၁၉၈၈ခုနှစ် ဒီချုပ်ရဲ့ သက္ကန် သံချပ်
ပြုပွဲတွေကို ပြောမြင်လိုက်တယ်ပျော်။ ၅၄ တက္ကသိုလ်ရိုပ်သာလမ်း ဒီချုပ်ရဲ့ထိုစဉ်က
ငြာနချုပ်ရော့မှာ စင်ကြီးထိုးပြီး တိုင်းနဲ့ ပြည်နယ် အဖွဲ့ပေါင်းစီးကဲ အကအလုပ်တွေအပြင်
သဘာဝကျကျ သံချပ်ထိုး ပြုပွဲဝင်ကြတာကို။ ပြုပွဲ ကြိုးကြပ်သူလူကြိုး
တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီပွဲဟာ ရှန်ကိုမြို့ရဲ့
နောက်ဆုံး သက္ကန် သံချပ်သံတွေ ဝေစည်းခဲ့တဲ့ပဲ့ဖြစ်မယ် ထင်ပါတယ်။ သက္ကန်လည်း

ပြီးရော့ ပြုပွဲဝင် သံချပ်ဟောင်တွေလည်း အင်းစိန်ထောင်ထဲ ရောက်ကုန်ကြတာ
ပါပဲဗျာ။

လမ်းမပျောက်အောင် သတိပေးနိုင်

မည်သိရှိစေ၊ သံချပ် အထူးသဖြင့် သကြံနှစ်သံချပ်တွေဟာ ဘယ်သူပဲ ဖြစ်ဖြစ်
ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ရယ်ဟောပျော်စွဲင်ရင်း ကိုယ့်ရဲ့ ချွေတ်ယွင်း အားနည်းချက်တွေကို
မသိမသာပြုပြင်သွားစေနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေး ရစေတဲ့အရာတွေ ဖြစ်တာကြောင့်
ကျွန်တော်တို့ လူအဖွဲ့အစည်းအတွက် ဘယ်ဘက်က ကြည့်ကြည့်သို့ကြည့်သို့ အရေးပါတဲ့
အခြင်းအရာ တစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ နိုင်နိုင်မာမာ ယုံကြည်ထားတယ်ပျော့။ အထူးသဖြင့်
အခုလို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ အိမ်နှီးနားချင်းနိုင်ငံတွေနဲ့ ယဉ်ရင်တောင် အတော်ကလေး
နောက်ကျ နေပြုဖြစ်တဲ့ အချိန်မျိုးမှာ သကြံနှစ်သံချပ်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး
ဒီမိုကရေစိပန်းတိုင်ဆိုသို့ ချိတ်ကောက်ရောင်းလမ်းပျောက်မသွားစေဖို့ လမ်းဖောက်
မမှားစေဖို့ လမ်းကောက်မသွားမိစေဖို့ သတိပေးတဲ့ နေရာမှာ အများကြီး အထောက်
အကြံ ဖြစ်စေမှာဖြစ်တယ်ပျော့။

ဒီကြောင့် နစ်ပေါင်းငါးဆယ်အတွင်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ အလုဆုံးနေ့ကြီးကို
ဖြတ်သန်းနေခိုန်မှာ အဲဒီနေ့ကြီးရဲ့ သကြံနှစ်ဟာ ဦးမြှေ့မြှေ့သဲသဲ သံချပ်ပြုပွဲကြီးတွေနဲ့
ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ သကြံနှစ်သာ ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ဒီနေ့ကြီးဟာ တကယ့်ကို အလုထူး
တဲ့ မြန်မာ့နေ့ကြီးဖြစ်လာမှာ စက်နဲ့ မှချုပ်ပဲပျော့။

၂၀၁ ဆောင်ဝါရီ၊ ၂၀၁၂

မြိုက်ထဲက တွက်ကြံ

လွန်ခဲ့တဲ့ နစ်ပေါင်း ၅၀ နီးပါးကာလအတွင်း နိုင်ငံရေးကို စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသူတွေ တစ်နည်း ပြောရရင် ကိုယ့်နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တက်တက်ကြွေ့ကြွေ ပါဝင်လူပ်ရှားလိုသူတွေအတွက် ရွှေ့စရာလမ်းက အနှစ်သားရအရ ပြောရင် (in effect) နစ်ခဲ့တယ်။ ရှိခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်လမ်းက တပ်မတော်က အတွင်းသား အမာခဲ့အဖြစ်ရှိနေတဲ့ အဘကာရအဖွဲ့အစည်းနဲ့ ပူးပေါင်းတဲ့လမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလမ်းက ရှင်းရှင်းပြောရရင် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး တာဝန်များကို အထိရောက် ဆုံးထမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ အနေအထား (တစ်နည်း) နိုင်ငံတော် အကြံးအကဲနေရာမျိုးကို တပ်မတော်သားမဟုတ်သူ တစ်ဦးအနေနဲ့ ရရှိရောက်ရှိဖို့ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်တဲ့ လမ်းပါ။

တော်နဲ့ထောင်

နောက်တစ်လမ်းကတော့ အစိုးရနဲ့ ဆန်ကျင်တဲ့လမ်းပါ။ အဲဒီလမ်းကို ရွှေ့ချယ်သူတွေ အတွက်လည်း လက်တွေမှာ ရောက်ရှိသွားဖို့ သေချာပေါက် မျှော်လင့်ထားနိုင်တဲ့ နေရာက နစ်ခဲ့ရှိပါတယ်။ တစ်ခဲ့က ထောင်ထဲနဲ့ နောက်တစ်ခဲ့က တော်ထဲပါ။

အဲဒီကို ဝန်းကျင်အနေအထားမျိုးမှာ နိုင်ငံရေးခံယဉ်ချက်လည်းရှိ အစိုးရခဲ့မှုပါဒ် များကို မနှစ်သက်လို့ အစိုးရနဲ့လည်း မဟုးပေါင်းနိုင်။ ထောင်ထဲ သို့မဟုတ် တော်ထဲကိုလည်း မသွားနိုင်ကြသူတွေအတွက် ရှင်းသန်စရာဘာဝ ပုံစံတစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီကတော့ ‘အပြစ်ရှိသူ တစ်ယောက်ရဲ့ ခံစားချက်မျိုး’ (guilty conscious) နဲ့ အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတော့တယ်။

အနားသုံးနား

ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ပေါ်ဟာ အနီးရနဲ့ သဘောထားချင်း မတူသူများအတွက် လုပ်ရား စရာ နိုင်ငံရေးကျက်လပ် (Political Space) မရှိ တပ်မတော်သားမဟုတ်ရင် နိုင်အကြီးအကဲဖြစ်ခွင့်မရှိတဲ့ အနားတစ်နား၊ အနီးရလုပ်သမျှ အကုန်ဆန့်ကျင့်မယ် ဆိုတဲ့ အနားတစ်နား၊ အပြစ်သား ခံစားချက်ကြီးကို အမြဲရင်မှာ ပွေ့ထားရတဲ့ အနား တစ်နားဆိုတဲ့ အနား သုံးနားနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ပြိုဂံလဲမှာ ပိတ်မြို့ပြီး ထွက်မရဖြစ်နေခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အကျိုးဆက်ကတော့ ကမ္ဘာအဆင့်မပြောနဲ့ ဒေသအဆင့်မှာတောင် ကိုယ့်နောက်မှာ လူနည်းသထက်နည်းပြီး ကိုယ့်ရေမှာ လူများသထက် များလာနေတဲ့ အခြေကို ဆိုက်နေခဲ့တာပါပဲ။ (လက်ရှိကျင့်ပေနေတဲ့ ပြုကြို့မြောက် အရေးတောင်အာရုံအားကေားပြုပွဲနဲ့ အဆင့်ထော်ကာ ဒီအချက်ကို သက်သေပြနေဖို့ပါတယ်။)

ပြောင်းလဲတော့မှာလား

အခုတော့ အဲဒီအခြေအနေဟာ အခြေအမြှစ်ကစပြီး အရင်းခံကျကျွှေ့ပြောင်းလဲ သွားတော့မှာလားလို့ စဉ်းစားနိုင်လောက်စရာ အရိပ် အယောင် တချိုက် ထင်ထင် ရှားရား မြင်တွေ့နေရပါပြီ။ ၂၀၁၀ ဧပြီကောက်ပွဲက ပေါ်ထွက်လာတဲ့ နိုင်ငံတော် သမ္မတိုးသိန်းစိန် အနီးရရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက် တချိုက် အဲသလို တွေးစရာဖြစ်လာ အောင် ပုံပိုးကူညီခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အနီးရရဲ့ အဲဒီလုပ်ဆောင်ချက်တွေအပေါ် ပြည်တွင်း ပြည်ပ နိုင်ငံရေး အင်အားစုတွေကလည်း လိုက်လျော့ညီတွေ တုံ့ပြန် ခဲ့ကြပါတယ်။

မှတ်တိုင်ကြီးနှင့်

ဒီလိုနဲ့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲ ရေးစီးကြောင်းဟာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုမိုသွားကြပ်လောက်မြန်ဆန်လာခဲ့ရောက်နေ အခုနိုင် သမိုင်းတွင်လောက်တဲ့ မှတ်တိုင်ကြီး (Land Mark) နှစ်ခုကို ဖြတ်ကျော်နိုင်ခဲ့တဲ့ အနေအထားကိုတောင် ရောက်ရှိခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတွေ ကတော့ ၂၀၁၄ မှာ အဖွဲ့များကြော်အဖြစ် မြန်မာ့နိုင်ငံကို တာဝန်ယူခွင့်ပေါ်ဖို့ အာဆီယံ ခေါင်းဆောင်တွေက သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြခြင်းနဲ့ မှတ်ပုံတင်ဖို့ NLD ပါတီက ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းတို့ပါပဲ။

နဂါးကြီး ဝင်းက ဝါး ကျွဲ့နာတယ်

အဲဒီဖြစ်ရပ်တွေရဲ့ဖော်ပြချက်က နဂါးကြီးတွေကတော့ ခေါင်းကစပြီး ကျွဲ့နာပြခိုတာ ပါပဲ၊ တစ်ချိန်က မျက်နှာချင်းဆိုင်ပြီး ထိပ်တိုက်တွေဖို့ တူရှုပြနေသလို ပြင်တွေနေရတဲ့ နဂါးကြီးနှစ်ကောင်ဟာ အခုန်ရင် ရန်ဘက်အသွင်မဟုတ် ပြင်ဘက်အသွင်နဲ့ တစ်ဖက်တည်းသောအရပ်ဆီသို့ ဦးတည်ရွှေလျားကြဖို့ အရိုန်ယဉ်ပြင်ဆင်နေကြပါ ဖြစ်ပါတယ်။ ပန်းတိုင်တစ်ခုတည်းဘက်ကို တူရှုပြပါး အပြေးပိုင်ကြမယ့် ပြင်ပွဲဝင် များရဲ့ အသွင်ကို ဆောင်နေပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာ နဂါးကြီးတွေရဲ့ခွဲ့ချွဲ့ကိုယ်တွေနဲ့တူတဲ့ ကျွဲ့နာတော်တို့ပြည်သူတွေက လည်း ခေါင်းရဲ့လူပ်ရားမူးနဲ့ အမိလိုက်ပြီး ရွှေလျားကြဖို့ လိုအပ်နေပါပြီ။

လွှာနဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ဂါးဆယ်နှီးပါးကာာလအတွက် ကျွဲ့နာတော်တို့နိုင်ငံ ပြည်သူ လူထုကြီးရဲ့ အစိတ်အပိုင်း အများအပြားဟာ အစိုးရ ဝန်ထမ်းတွေကို ရန်သူလို မမြင်ဘူးဆိုရင်တောင် မိတ်ဆွေတွေလိုတော့ လုံးဝမြှင့်ခဲ့ကြဘူး။ ရဲ့ တရားသူကြီး အကျဉ်းထောင်ဝန်ထမ်း ထောက်လမ်းရေးစား လုံခြုံရေးနဲ့ တရားသူပေါ်ဆိုင်ရာ အစိုးရဝန်ထမ်းတွေပါး ထားရှုတဲ့ သဘောထားကျတော့ ပိုလိုတောင်ဆိုပါတယ်။ အပြန်အလှန်အဖြစ် အဲဒီအစိုးရဝန်ထမ်းတွေက အဲဒီပြည်သူ အစိတ်အပိုင်းတွေအပေါ် ထားတဲ့ သဘောထားကလည်း သိပ်ကို ဆိုးခဲ့ပါတယ်။ နှစ်ဖက်အကြား ဆက်ဆံရေးက တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး အပြန်အလှန်ဖို့ခို့တဲ့ ဆက်ဆံရေး (Interdependent Relationship) မျိုး မဟုတ်ဘဲ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အပြန်အလှန် ချေဖျက်တဲ့ ဆက်ဆံရေးမျိုး (Intereliminate Relationship) သာ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ပိတ်နေနိတ်ထားတွေ ပြောင်းရမယ်

အခုအချိန်မှာ ကျွဲ့နာတော်တို့အားလုံးရဲ့ အဲဒီစိတ်နေစိတ်ထား (mindset) တွေကို အခြေခံကစပြီး ပြောင်းလဲနိုင်ဖို့ စတင်ကြီးပမ်းကြရတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်ဖက် စလုံးရဲ့အခြေခံစိတ်နေသဘောထား (Basic Mentality) တွေကို ပြောင်းလဲပစ်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွဲ့နာတော်တို့တိုင်းပြည်မှာ နိုင်ငံကံကြမှာကို အပြောင်းအလဲ ဖြစ်စေနိုင် တဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အင်အားစုတွေက ကျွဲ့နာတော် အထက်မှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ တို့ဂံကို ဖျက်ပစ်ဖို့ စတင်ကြီးပမ်းနေကြချိန်မှာ ကျွဲ့နာတော်တို့ ပြည်သူတွေက အဲဒီတို့ကို မြန်နိုင်သမျှ မြန်မြန် ပြီပျက်အောင် ဖြေဖျက်ကြဖို့ လိုပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ စကားစပ်မိလို ပြောချင်တာတစ်ခုက အခုလိုအခြေအနေ အချိန်အခါ
မျိုးရောက်လာတဲ့ အချိန်မှာတောင် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် တချိန့်လူပ်ရှားမှုတွေကို
မသက်ဘဲ မျက်လုံးတွေနဲ့ အနိုက်ပေါင့်ကြည့်ဖို့ တာဝန်ပေးခြင်းခံထားရပုံရတဲ့
အရပ်ဝတ် လုံခြုံရေးသမားတွေကို မြင်တွေ့နေ ရတာကတော့ နာမလည်နိုင်
လောက်အောင် ဖြစ်နေရကြောင်းပါ။

ထိုင်းမှာ ဒီနိုကရေစီမံသေသေးဘူး

ထိုင်းနိုင်းပါလီမန်ရွှေးကောက်ပွဲမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ဝါနှစ်က အာဏာသိမ်း ဖြုတ်ချံခဲ့ရတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း သက်ဆင်ရဲ့နှမ ယင်းလတ် ရှင်နာဝပ်ထရီးဆောင်တဲ့ ဖြူထိုင်း (Puea Thai party) ပါတီက အနှစ်ရသွားပြီဗျာ။

ယင်းလတ်ဟာ အစ်ကိုသက်ဆင်ရဲ့ ကိုယ်ပွားအဖြစ် ရွှေးကောက်ပွဲ ဝင်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အသက် င့် နှစ်ပဲ ရှိသေးပြီး ရုပ်ရည် သနားကမားနဲ့ ယင်းလတ်ဟာ စီးပွားရေးသမားဘဝကနေ နိုင်ငံရေးထဲဝင်ကြတာ တကယ်တမ်း နိုင်ငံရေးလုပ်သက် ပြောရင် သိတင်း ခြောက်ပတ်ပဲရှိသေးတယ်လို့ လန်ဒန်ထုတ် ဂါဒိယန်သတ်းစာကြီးက ရေးလိုက်တယ်ပဲ။ သို့ပေမယ့် ယင်းလတ်က နိုင်ငံရေးစကား ကောင်းကောင်းပြော တတ်သားပဲ။ ပထမဆုံး သူ ပြောလိုက်တာက ‘ဒါဟာ ဖြူထိုင်းပါတီက ရွှေးကောက်ပွဲ နိုင်လိုက်တယ်လို့ ကျွန်မ မပြောချင်ပါဘူး’ ဒါဟာ ထိုင်းပြည်သူတွေရဲ့ အောင်ပွဲဖြစ်ပါ တယ်’ တဲ့ပျား။ အတော် ‘နပ်’တယ်လို့ ပြောရမယ်ပျား။

ပြဿနာတွေတန်းစီလာဉီးမယ်

သက်ဆင်အုပ်စက ရွှေးကောက်ပွဲနိုင်လိုက်ပြန်ပြီဆိုတော့ ပြဿနာတွေကလည်း တန်းစီပေါ်လာဉီးမယ်လို့ ခန့်မှန်းတွေ ထွက်ပေါ်လာတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံရေးမှာ ပုလိပ် လူထွက်၊ စီးပွားရေးသမား သက်ဆင် နိုင်ငံရေးထဲ ဝင်လာပြီး ထိုင်းရတ်ထိုင်းဆိုတဲ့ ပါတီထောင်၊ ၂၀၀၁ ရွှေးကောက်ပွဲနိုင်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ် တက်ဖြစ်၊ တိုင်းပြည်စီးပွားရေး တက်အောင်လုပ်နိုင်တယ်ဆိုပြီး နာမည်ကောင်းရလာချိန်မှာ သူဟာ ဘုရင်နဲ့စစ်တပ် နဲ့လိုက်လျောညီတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် အာဏာသိမ်းခဲ့ရဲ အဲဒေါက်ပိုင်း ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ ဒီပိုကရေစီဟာ ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်နေခဲ့တာကလား။

အစိုးရငွေထွေသုံးဖြီးဝည်းရှုံးခဲ့တယ်

သက်ဆင် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့ခါနိမှာ အစိုးရငွေစာတ်နဲ့ အစိုးရပိုင် ငွေကြော အဖွဲ့အစည်း တွေကနေ ကျေးဇူာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ အဖွဲ့များဆီကို ဒေါ်လာ သန်း ၂၃၀၀ ထုတ်ချေခိုင်းတယ်။ လယ်သမားတွေနဲ့ အသေးစား လုပ်ငန်းရှင်ကလေးတွေဟာ ချေးငွေတွေ မကြုံစုံ ရခဲ့ကြတယ်။ အစိုးရရဲ့ အိုးဒေါ်မာတ်ကလည်း အစိုးအိမ် ဆောက်လုပ်ရေး ချေးငွေ ဒေါ်လာ သန်း ၅၂၀၀ ထုတ်ချေးခဲ့တယ်။ အိမ်သုံး ရီရိ ကွန်ပျိုးတာတွေ ဝယ်ဖို့ ဒေါ်လာသန်း ၃၀၀ ထုတ်ချေးတယ်။ တက္ကာစိကားသစ်တွေ ဝယ်ဖို့က ဒေါ်လာသန်း ၁၂၀၀၊ အစိုးရဝန်ထမ်းတွေ အားလပ်ရက် ခံစားခွင့် ချေးငွေ တွေ ပေးဖို့က ဒေါ်လာသန်း ၂၂၀၀ အသီးသီး ခွင့်ပြုခဲ့တယ်။

ထိုင်းကျေးဇူာ ထောင်ပေါင်း များစွာမှာ မြင်ကွင်းတွေ ပြောင်းလဲ သွားတယ်။ ကျေးလက်တွေမှာ အိမ်သစ်တွေ မော်တော်ဆိုင်ကယ် အသစ်တွေနဲ့ ပေါ်များလာတယ်။ ရွာသားတွေဟာ ကျေးဇူးဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေကနေ ငွေချေးခွင့်ရှိတယ်။ ယခင် အကြောင်းတွေ မဆပ်သေးဘဲ ဆိုင်းင့်ထားတုန်း နောက် အကြောင်းယူလို့ရသေးတယ်။

သက်ဆင်အမိန့်နဲ့ ထုတ်ချေးထားတဲ့ ကြွေးမြို့တွေဟာ နည်းနည်း နောနော မဟုတ်ဘူး။ ၂၀၀၁ က စပြီး အစိုးရပိုင်းသာတ်တွေက ဆင်းရဲသားတွေအတွက် ထုတ်ချေးရတဲ့ ကြွေးပေါင်းဟာ ဒေါ်လာ ၁၃ ဘီလျှော့ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုတယ်။

အမတ်တွေ အငရေးပပါတော့ဘူး

ထိုင်းရုံးနိုင်ငံရေး ဆက်ဆံးမှု အနေအထားလည်း ပြောင်းသွားတယ်။ အမတ်တွေဟာ ပြည်သူလှယ်နဲ့ အစိုးရအကြား ပေါင်းကူးတံ့တားအဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့ကြရောက သက်ဆင်ခေတ်မှာ အမတ်တွေရဲနေရာ ပျောက်သွား သတဲ့။ ပြည်သူလှယ် လိုအပ်ချက်ကို လွှာတ်တော်ကတစ်ဆင့် အစိုးရထဲ တင်ပြ အရေးဆိုရတဲ့ အလုပ်မျိုးကို အမတ်တွေ လုပ်စရာ မရှိတော့ဘူး။ မဲဆန္ဒရှင်တွေက သက်ဆင်အပေါ် ယုံကြည့်မှု အပြည့်နဲ့ မဲပေးခဲ့ကြတယ်။ အမတ်လောင်း ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ ဆိုတာကို ကြည့်မှုနေတော့ဘူး။ သက်ဆင်ရဲ ခေါင်းဆောင်မှုကို ထောက်ခံပြီး ထိုင်းရတ်ထိုင်း TRT ကို မဲထည့်ခဲ့ကြတဲ့ အနေအထား ဖြစ်သွားတယ်။ သက်ဆင်က ကျေးလက် ပြည်သူတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို ပြည်ဆည်းပေးတဲ့ လက်တွေ လုပ်ငန်းတွေကို (အမတ် တွေကဗျာ မတောင်းဆိုရဘဲ) လုပ်ပေးနေတယ်လို့ တော့သူတောင်သားတွေက ယုံကြည့်နေကြတယ်။

ကျေးလက်ကို နိုင်ရင် ပြီးကျေး

သက်ဆင်ဟာ ကျေးလက်တွေကို အပိုင်စည်းရှုံးထားနိုင်ရင် နောင် ဘယ်အခါန်ပဲ ရွှေးကောက်ပွဲလုပ်လုပ် သူပဲ နိုင်မယ်ဆိုတာ တွက်ထားပြီးသား၊ မှန်လည်းမှန်တယ်။ ဒုတိယအကြိမ်ရွှေးကောက်ပွဲနိုင်ပြီး ၂၀၀၆ခု စက်တင်ဘာ လမှာ အာဏာသိမ်းခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြားမှာ ထွက်ပြောနေရခါန် သူ့တဗ္ဗာတွေက ပါတီသစ်ထောင်ပြီး ရွှေးကောက်ပွဲ ဝင်ခဲ့တာတောင် နိုင်မြှုနိုင်ကာ အစိုးရ ဖွံ့ဖြိုးခဲ့သေးတာပဲ။ စားတော်ကဲကြီး ဆမတ် ဆိုသူတောင် သက်ဆင်ရဲ့ ကိုယ်ပွားအဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ် တက်လုပ်ခဲ့သေးတယ်ပဲ။

နောက်တော့ ဆမတ်အစိုးရကို လူထုဆန္ဒပြုခဲ့တွေနဲ့ ဖြုတ်ချုပြီးတော့ ဘုရင်နဲ့ စစ်တပ်က ကျောထောက်နောက်ခဲ့ပြုတဲ့ လက်ရှိဝန်ကြီးချုပ် အဘီဆစ်တက်လာတယ်။ သူအစိုးရကိုလည်း သက်ဆင်ကိုထောက်ခဲ့တဲ့ အနိုဝင်တဲ့ လူထုတွေက ဆန္ဒပြုခဲ့ကြီးတွေနဲ့ ဒုက္ခပေးပြန်တယ်။

သက်ဆင်ရဲ့ ထိုင်းရတ်ထိုင်းပါတီ ၂၀၀၁ကာစလို့ ရွှေးကောက်ပွဲဝင်ခဲ့တာ အခု အကြိမ်ဟာ လေးကြိမ်မြောက် ဖြစ်ပါတယ်။ နာမည်တွေ ပြောင်းပြီး အခုနောက်ဆုံး ဖြူထိုင်းနာမည်ဖြစ်သွားပေမယ့် သက်ဆင်ရဲ့ ပါတီလို့ပဲ ကျေးလက်လူထုက စွဲနေ တယ်။

ရုပ်နှီးဆန္ဒပြုခွဲတွေ

၂၀၁၀ နှစ်ဦးပိုင်း မတ်လထဲမှာ ကျွန်ုတ်တော် ဘန်ကောက်မြို့ကို အလည်ရောက်တော့ ရုပ်နှီးဝင်တွေ အကြိုးအကျယ် ဆန္ဒပြုစိုး လုစိနေခါန်ဖြစ်တယ်။ ဘန်ကောက်မြို့က အရောင်းအဝယ်သမားတွေ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေ၊ ကဗျာလုပ်ခုံသွားလုပ်ငန်း သမားတွေ ကျိုးလန့်စာစား ဖြစ်နေတယ်။ ဆန္ဒပြုခွဲတွေ ဖြစ်မှာကို ဘန်ကောက်မြို့သာ မြို့သား အများစုက မလိုလားဘူး။ တောာကလူတွေ မြို့တော်ပြီး စားရေချောင်လို့ ဆန္ဒပြနေကြတာနဲ့ပဲ ငါတို့ အလုပ်အကိုင်တွေ ပျက်ရတော့မယ်လို့ စိုးရိုးမှုပုန် နေကြတယ်ပဲ။

ကျွန်ုတ်တော် ဘန်ကောက်မြို့သားတွေရဲ့ အမြင်ဟာ သဘာဝ ကျသလားလို့ မေးကြည့်တော့ ကျွန်ုတ့် မိတ်ဆွေများက ထိုင်းနိုင်ငံရေးဟာ ရှုပ်ထွေးသယောင် ရှိပေမယ့် မရှုပ်ထွေးတဲ့အကြောင်း။ အခု ဖြစ်နေတာတွေဟာ တော့နဲ့ မြို့ အာဏာ လွန်ဆွဲပွဲကနေ ပေါက်ဖွား လာခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြတယ်။ မြို့နေပညာတတ် တွေနဲ့ ကြေးရတာက်တွေ စီးပွားရေးသမားတွေက စစ်တပ် ကျောထောက် နောက်ခဲ့ပြုထားတဲ့ လက်ရှိအစိုးရကို သဘောကျတယ်။ ဘုရင်ကလည်း လက်ရှိအစိုးရနဲ့

စစ်တပ်ဘက်က ရှိတယ်။ ကျေးလက်က လူတွေကတော့ သက်ဆင်လက်ထက်မှာ သူတို့ အနေအစား ခေါင်ပြီး အကျိုးခံစားခဲ့ရတာတွေကို ကျော်နေတယ်။ သက်ဆင်ဟာ အစိုးရငွေတွေကို နားလှည့်ပါးလှည့် လုပ်ပြီး ကျေးလက်က လူတွေကို စည်းရှုံးသိမ်းသွင်းခဲ့တယ်ဆိုတာ ရွာသားတွေ မသိဘူး။ သူတို့ဟာ စားရချောင်လို့ ဆန္ဒပြနေကြတယ်ဆိုတာထက် သက်ဆင်လက်ထက်မှာ သူတို့ စာဝတ်နေရေး ပြောလည်ခဲ့တာ အမှန် ဖြစ်လို့ သက်ဆင်နဲ့ သက်ဆင်ပါတီ အဆက်ဆက်ကို ထောက်ခဲ့ခဲ့ကြတာလို့ ဆိုတယ်ပျော်။

ငွေများမဲနိုင် ဒီမိုကရေစီလား

ဒါဆိုရင် ‘ငွေများ မဲနိုင်’ ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်နေပြီလားလို့ ကျွန်တော် သံသယ ဖြစ်လာတယ်။ အခု ယင်းလတ်နိုင်သွားပုံကိုပဲ ကြည့်ပျော် နောက်ဆက်တွဲ ပြသနာ တွေ့ကတော့ တထွေးကြီးလိုက်လာဦးမှာ မြင်ယောင်ပါသေးတယ်။

မည်သိရှိစေ၊ ရွှေးကောက်ပွဲ အနိုင်အရှုံး တရားဝင်မကြေသာသေးခင်၊ သို့မဟမယ့် မဲအခြေအနေတွေ အတော်သိပြီဆိုရင်ပဲ လက်ရှုံးဝန်ကြီးချုပ် အသိဆင်က သူတိရှုံးပါတယ် ဖြူထိုင်းပါတီ နိုင်သွားပါပြီလို့ သဘောထား ကြီးကြီး ရှုက်သိကွာရိရိ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုသွားတာ ကြားလိုက်ရတော့ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီ မသေ သေးသွား လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်လိုက်ရ ကြောင်းပါပျော်။

ଗୋଟାଏକ୍ ବୀଳଭାବୀ

မဝစ်မှန်တဲ့အင်အားအတွင်းက မွေးထုတ်လိုက်တဲ့
အောက်သော်

(ဆိုရိယက်အင်ပါယာကြီးပြော့ခြင်းနှင့် ၂၀၂၄ခုနှစ်များတွင် သုတေသန၊

ဒီနှစ်အေဒီ ၂၀၁၁ ခုနှစ်ဟာ ‘အမေရိကန်နိုင်ငြိုးဆောင်တဲ့ အနောက်တိုင်းလစ်ဘရယ်’ ဒီပါကရေစိန်င်တွေက ‘မကောင်းဆုံးပါ အင်ပါယာ’လို့ ခေါ်ဝါကြတဲ့ ဆိုရိယက ပြည်ထောင်စုကြီးပြုကဲသွားခဲ့မှ အနေ၏ ၂၀ တင်းတင်းပြည်ပြောက်ခဲ့တဲ့ နှစ် ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒုတိယကမ္မာစစ်အပြီးမှာ စတင် သန္တတည်လာခဲ့ပြီး ဘာလင်တံတိုင်းကို
တည်ဆောက်မှုနဲ့အတူ ပိပ်းစွာပေါ်ထွက်လာခဲ့တဲ့ ‘စစ်အေး’ ဆိုတဲ့ ခေတ်ကို
တစ်ခေတ်ကလည်း အဲဒီဆိုရိယက်ပြည်ထောင်စုကိုး ပြောကွဲခဲ့မှုနဲ့အတူ နိဂုံးချုပ်
သွားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အမေရိကန်၏အောင်တဲ့လစ်ဘရယ်ဒီမှုကရေစိန်ငံတွေနဲ့ဆိုပါယက်၏အောင်တဲ့ကွန်မြှောက် ဆိုရယ်လစ်နိုင်ငံတွေအကြား သဘောတရားရေး၊ အယူအဆရေးနိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး ယဉ်ကျေမှုမှတဲ့နယ်ပယ်အားလုံးမှာ တရားဝင်ရော၊ တရားမဝင်ပါ နည်းလမ်းပေါင်စုသုံးပြီး အကြိတ်အနယ်ယူပြုင်ခဲ့ကြတဲ့ အဲဒီစစ်အေးအေတိကြီး နိုးချုပ်ဘွားခဲ့ရတာဟာ ဆိုပါယက်ပြည်ထောင်စုရဲ့ နောက်ဆုံးသမ္မတမစောင်ကြောဘွဦး လက်ထက်မှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာလည်း အားလုံးအသိပ်ဖြစ်တယ်ပဲ။

သူရင်ကောင်းလား၊ ပြည်ပျက်သစ္စာဖောက်းလား

ကုန္တေသနလွှာက နိုင်ငံပေါင်များစွာတို့မှာ ပြည်တွင်စစ်ဆေးတွေကို မြှေးဖွား ဒါမှမဟုတ် လောင်စာဖြည့်ပေးခဲ့တဲ့ အဲဒီစစ်အေးဆိုတဲ့ တင်မှာ အေးစက်တဲ့ကာလရည်ကြီးတစ်ခု အဆုံးသတ်သွားခဲ့ရာမှာ အရေးအကြီးဆုံးကလွှာက ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ဂေါ်ဘာချောက် စစ်အေးတို့ကိုပွဲမှာ အနိုင်ရရှိသွားတဲ့ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေးနိုင်ငံတွေရဲ့အသိင်း

အပိုင်းက လိုက်လိုက်လဲလဲ ခို့ကျူးထောမနာပြုခဲ့ကြပါ့ ကမ္မာပြုမီ၊ ချမ်းစေရနာယ်လုပ်နှင့် ဆိုတဲ့ အမြင်ခံး ဂလ်ဒြပ်ကိုတောင် ချိုမြင်ခဲ့ပေမယ့် နိုင်ငံတကာစင်မြင်မှာ အမေရိကန်နဲ့ပဲခဲ့ချင်းယျာပြီး ထည့်ထည့်ဝါဝါရပ်တည်နှင့်ခဲ့တဲ့ ဆိုရိယက်အင်ပါယာ စေတိကို နှမြောတသအောက်မေ့သတိရ နေကြသူတွေကတော့ ဂေါ်ဘာချောက် အကြိုးခံးသော အမျိုးသားသွားဖောက်တစ်ယောက်အဖြစ် ရွှေမြင်ခဲ့ကြ အခုခုအထိ ရွှေမြင် နေကြဆဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေရဲ့သုမြင်းဟာ အဲဒီလိုပြီး ဆန်ကျင်ဘက်အမြင်တွေနဲ့ ပြည့်နှင်းနေတဲ့ ၁၁၈၂လမ်း ရည်ကြီး တစ်ပုဒ်ဖြစ်တာမို့ ဂေါ်ဘာချောနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော်လည်း အဲသလိုဆန်ကျင်ဘက်အမြင်နဲ့မျှော်နေတာ အဆန်းမဟုတ်ဘူးပျော်။ အမှန်အမှားဆိုတာ ရွှေမြင်သူရဲ့ ရပ်တည်ချက်ကိုထင်ဟပ် ကိုယ်စားပြုနေတဲ့အရာဖြစ်တာမို့ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဘယ်ဟာအမှန် ဘယ်ဟာအမှားဆိုတာ လူတိုင်းမှာ သုံးသပ်ရွှေမြင်ခွင့်ရှိရတယ်ပျော်။ အဲဒီရွှေမြင်ချက်တွေအတွက် သက်ရောက်မှု တွေကိုလည်း လူတိုင်းက မျှော်လင့်ကြရမှာပဲပျော်။

ယခု ကျွန်တော်ပြောပြုချင်တာက ဒီလ ၁၂ရက်နေ့နဲ့ ဘီဘီစီဝက်ဘူးဆိုက်မှာ ဖတ်ရှုခဲ့ရတဲ့ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဆောင်းပါးရှင်က ဘီဘီစီ သတင်းထောက် ဘရစ်ဂျက်ကင်ဒယ်လ်ဖြစ်ပြီး ဆောင်းပါးက မကြာသေးခင်က ဂေါ်ဘာချောနဲ့သူ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ တွေ့ဆုံးမေးမြန်းခန်းတစ်ခုအကြောင်းပါ။ ၁၉၉၁ ဉာဏ်တော်လထဲမှာ ဆိုရိယက် ပြည့်ထောင်စုရဲ့သုမ္ဓာဖြစ်သူ မစ်ခေါင်ဂေါ်ဘာချော ခရိုင်းမီးယားမှာ အားလပ်ရက်အပါန်အဖြစ်နေရာနဲ့ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းတွေအပေါ် မကျေမန်ဖြစ်နေကြတဲ့ ကွန်မြှေနှစ်အမာခံ ဆိုရိယက်ထိပ်တန်း ခေါင်းဆောင်တစ်စုက ဂေါ်ဘာချောကို ဖယ်ရှားဖြတ်ခဲ့ပြီး အာဏာသိမ်းဖို့ကြိုးပမ်း ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီအချိန်တိုင်းက မော်စကိုမြှေမှာ ဘီဘီစီသတင်းထောက် အဖြစ်တာဝန် ထပ်းဆောင်နေခဲ့တဲ့ ကင်ဒယ်က နှစ်၂၀ ကြာသွားပြီးတဲ့နောက်မှာ မစွဲတာ ဂေါ်ဘာချောနဲ့ တွေ့ဆုံးမေးမြန်းခန်း ပြုလုပ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဂေါ်ဘာချောနဲ့မူလဘူတာ

ကင်ဒယ်ရဲ့ဆောင်းပါးကို မူရင်းအနှစ်သာရမပျက်စေဘဲ လိုအပ်သလောက် ကောက် နှစ်ပြီး ဖော်ပြုလိုက်ပါတယ်။

သူကိုယ်တိုင်းဖွင့်ဟပာဝန်ခဲ့ချက်အရ မစွဲတာဂေါ်ဘာချောဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေးဝါဒတစ်ယောက်အဖြစ် သူရဲ့နှစ်းရေးဘဝကို စတင်ခဲ့သူမဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာ မျိုးချင်စိတ်ပြင်းထန်သူတစ်ဦးနဲ့ စွဲမြှေတဲ့ကွန်မြှေနှစ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

တက္ကသိလ်ကျောင်းသားဘဝ နောက်ဆုံးအတန်တင်စာမေးပွဲမှာ စတာလင်အကြောင်း အထူးပြု လေ့လာချက်စာတမ်းနဲ့ ဖြေဆိုဖို့ ရွှေးချယ်ခဲ့တာကိုကြည့်ရင် အဲဒီအချက်ကို မြင်နိုင်တယ်။ သူရဲ့စာတမ်းခေါင်းစဉ်က ‘စတာလင်ဟာ စစ်ပွဲမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဂုဏ်ကျက်သရေဖြစ်တယ်။ စတာလင်ဟာ ကျွန်တော်တို့လူငယ်ဘဝရဲ့စောင်ပဲတွေဖြစ်တယ်’လို့ဖော်ပြီး သူကွန်မြှုနစ်ပါတီထဲဝင်ဖို့ ဘယ်သူကမှ တိုက်တွန်းခဲ့တာမဟုတ်ဘူး၊ သူသော သူဆုန္တဲ့ ထက်ထက်သန်သန် အားတက်သရော ငင်ရောက်ခဲ့တာဖြစ်တယ်လို့ ဂေါ်ဘာချော့က ပြောပါတယ်။

ကွန်မြှုနစ်ပါတီဒါဆိုတို့ယိုက်ပြည်ထောင်စုရဲ့တည်လျှောက်လှမ်းနေတဲ့လမ်းအပေါ် သူပထမဆုံးသံသယဝင်လာတာက ၁၉၅၀ သူ မော်စကို တက္ကသိလ်ကို စတင်တက်ရောက်ခဲ့ချိန်မှာဖြစ်တယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။ ၁၉၅၃ မှာ စတာလင်ကွယ်လွန်အနီစွာရောက်သွားခဲ့ခြင်းက ပညာတတ် အသိင်းအပိုင်းကို မွန်းကျပ်မှုများထဲက လွတ်ပြောက်သွားစေခဲ့တယ်။ အဲဒီကာလမှာ မွန်တာဂေါ်ဘာချော့ဟာ သူရဲ့ နောက်ပိုင်းတော်ဆင်ခြင်မှုတွေကို ပုံလောင်းပေါ်ခဲ့တဲ့ လူတာချိန္တဲ့ပို့တွေ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီထဲမှာ ထူးထူးခြားခြားဖော်ပြရမယ့် တစ်ယောက်ကတော့ ဒေါ်နက်မလိနာအမည်ရှိ ချက်ကိုစစ်ပို့ပက်ကျောင်းသားတစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ဂေါ်ဘာချော့က မှတ်မှတ်ရရ ပြောပြပါတယ်။

လူသားပျက်နာနဲ့ဆိုရှယ်လေစ်ပါဒေ

ဂေါ်ဘာချော့ရဲ့အရင်းနဲ့ဆုံးသုတယ်ချင်းဖြစ်ခဲ့တဲ့ အဲဒီကျောင်းသား ဒေါ်နက်မလိနာဟာ နောက်ပိုင်း ၁၉၆၇ မှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ “ပရာဟာနော်” ရဲ့ စိသူကာဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီလူပုံရှားမှုကတော့ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို လူသားမျက်နှာ တပ်ဆင်ပေးဖို့ (Socialism with the Human Face) တစ်နည်းပြောရင် လူတစ်ဦးချင်ခဲ့လွတ်လပ်မှုနဲ့ အခွင့်အရေးများကို လေးစား အသိအမှတ်ပြုတဲ့ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ဖြစ်လာစေဖို့ အတွက် ချက်ကိုစလိုပက်နိုင်ငံကဲ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဝါဒီ ပညာတတ်များ ဦးဆောင်ဆင်နဲ့တဲ့ ‘အတွင်းပိုင်း တော်လှန်ရေး’ တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော်လှန်ရေးကို ၁၉၆၈ မှာ ချက်ကိုစလိုပက်ကိုယားနိုင်ငံကဲ အမှာခဲ့ကွန်မြှုနစ်တွေနဲ့ ဆိုပို့ယက်တင့်ကားတွေ ပူးပေါင်းပြီး ချော်နှုန်းပို့လိုက်ပါတယ်။ အဲသလို ချော်နှုန်းအပြီးမှာ ဆိုပို့ယက်ခေါင်းဆောင်တွေက ဆိုပို့ယက်တပ်နိုင်ငံရောက်သွားခဲ့ရတာဟာ ချက်ကိုစလိုပေါ်ကိုယား ပြည်သူတွေရဲ့ မိတ်ခေါ်ကဗ်းလမ်းချက်အရသာဖြစ်ကြောင်း တွင်တွင်ပြောဆိုခဲ့ကြပြီး ဆိုပို့ယက်ကွန်မြှုနစ်

ပါတီဝင်များကိုလည်း အဲဒီကျိုးကော်ဝင်ရောက်မှုဟာ မှန်ကာန်တရာ့မျှတူရှိကြောင်း အခိုင်အမာပြောဆိုကြဖို့ အဲဒီကျိုးကော်ဝင်ရောက်မှုအပေါ် မေးခွန်းထုတ်သူတွေကို ဆန်ကျင်ရှုတ်ချကြဖို့ ဥက္ကားခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ပါတီရဲ့သွားရှိက်တော်သား တစ်ဦးဖြစ်နေပြီဖြစ်တဲ့ ဂေါ်ဘာချော့ဟာလည်း ပါတီရဲ့ရှုပ်တည်ချက်အတိုင်း တစ်သေးမှတ်မှတ်လိုက်နာ ကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။

အမှန်တရားကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရရန်

ဒါပေမယ့် နောက်နှစ် ချက်ကိုစလိုပေးကိုယားနိုင်ငံကို ဆိုပို့ယက်ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အတူ အလည်အပတ်ရောက်ရှိသွားချိန်မှာတော့ မစွဲတာဂေါ်ဘာချော့ဟာ အမှန်တရားကို မှုက်စီကျိန်အောင် ပြင်တွေ့ခဲ့ပါတော့တယ်။

ဖောက်ပြန်ရေးသမားတွေရဲ့ တန်ပြန်တော်လုန်ရေးကို ချေဗျာန်းပစ်ဖို့ ပြည်သူ တွေက ဆိုပို့ယက်ပြည်ထောင်စုဆိုက စစ်ရေးအပါအဝင် ကူညီ ထောက်ပုံမှုအားလုံးကို လိုလိုလားလားတောင်းခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ဂေါ်ဘာချော့တို့အဖွဲ့ဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ဆန်ကျင်မှုနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ ပါတော့တယ်။ နေရာအတော်များများမှာ သူတို့တွေ ဆဲခဲ့ရတဲ့ ချက်ပြည်သူတွေရဲ့ သူတို့နဲ့ စကားပြောချင်စိတ်မရှိပုံကို မြင်တွေ့ခဲ့ကြပြီး သူတို့သွားရောက် လည်ပတ်တဲ့ စက်ရုံတစ်ရုံမှာလည်း အလုပ်သမား အားလုံး တို့လိုက သူတို့ကို ကျော်ခိုင်းထားခဲ့ကြပါတယ်။ အလုပ်သမားတွေဟာ ရန်လို အော်ဟစ်ဆန်ကျင်တာပျိုး မလုပ်နိုင်ကြပေမယ့် သူတို့ တတ်နိုင်တဲ့နည်းနဲ့ သူတို့ရဲ့ သဘောထားအမှန်ကို ပြသခဲ့ကြတာပါ။

အဲဒီအတွေ့အကြုံက မစွဲတာဂေါ်ဘာချော့ရဲ့အတွေ့အမြင်တွေကို အတော်လေး ပြောင်းလဲသွားစေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီခရီးကအပြန် ဂေါ်ဘာချော့ခေါင်းထဲမှာ အတွေ့သစ် အမြင်သစ်တွေ စတင်သနေ့တည်နေပါပြီ။

ထိပ်ဆုံးနေရာရောက်အောင်

ဒါပေမယ့် ဂေါ်ဘာချော့ဟာ ပါးနှပ်သူတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ စိတ်ထဲမှာ ဆိုပို့ယက် ပြည်ထောင်စု ကျင့်သုံးနေတဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ်နဲ့ပတ်သက်ပြီ သံသယတွေရှိစပ်နေပြီ ဖြစ်ပေမယ့် အပြင်ပန်းမှာတော့ အဲဒီစနစ်ကို အလုပ်အကျွေးပြုရာမှာ စပ်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး အဖြစ်၊ ရေးရှိုးစွဲ ဆိုပို့ယက် ခေါင်းဆောင်ဟော်းကြီးတွေရဲ့အရိုက်အရာကိုဆက်ဖို့ အသင့်တော်ဆုံးလှုပ်ယောင်းဆောင်အဖြစ်အများက ရှုမြင်လာအောင် ‘နေပြ’ နိုင်ခဲ့ ပါတယ်။

အခါအစည်အချင်းကြောင့်ပဲ ဆိပ္ပိယက်ပြည်ထောင်စု ကျင့်သုံးနေတဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ် အပေါ်ကြီးမားသောသံသယ စတင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီးတဲ့နောက် ၁၆ နှစ်အကြားမှာ မစွဲတာဂော်ဘာချောဟာ အဲဒီနိုင်ငံရေးယန်ရားကြီးရဲ့ ထိပ်ဆုံးနေရာအထိ တက်လုမ်းရောက်ရှိနိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အာဏာသင်းရန်ကြီးပမ်းမူ

ဆိပ္ပိယက်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာခဲ့ပြီးနောက် မကြာမိမာပဲ ဂော်ဘာချောဟာ သူ့ခေါင်းထဲမှာ နှစ်ရည်လများ အမြစ်တွယ် နေခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းတွေကို ‘ပယ်ရယ်စထရိအိကာ’ ‘ဂလပ်စန္တာ’ ခေါင်းစဉ်တွေနဲ့ စလုပ်ပါတော့တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ သူရဲ့အဲဒီနိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းတွေက ၁၉၉၁၊ ၂၅၊ ၂၀၈၂ ရက်နောက် ကွန်မြှော်နှစ်အမာခဲ့တွေရဲ့ အာဏာသိမ်းဖို့ကြီးပမ်းမူကိုဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး အဲဒီဇားအကျိုးဆက်အဖြစ် ဆိပ္ပိယက်ပြည်ထောင်စု ကြီးပြုကွဲမှုအထိ ဦးတည်သွားစေခဲ့ပါတော့တယ်။

ခေတ်သစ်ကွဲ့မှုဘာအင်အားရှင်နိုင်ငံကြီးနှစ်ခုထက် တစ်ခုရဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်ကို လက်လွှာတဲ့ ပြီးတဲ့နောက် အနှစ်နှစ်ဆယ်ကြာလာတဲ့ အခုအချိန်အထိ မစွဲတာ ဂော်ဘာချောဟာ အေးခေါက်တင်းမာမှုလွှာမျိုးကြီးစုံတဲ့ကာလရှည်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်တဲ့ စစ်အေးခေတ်ကို ကူညီနိုင်းချုပ် ပေးခဲ့သူတစ်ဦးအဖြစ် ချို့ကျိုးထောမနာပြုခြင်းကို ခံနေရခဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကာလတစ်လျှောက်လုံးမှာ သူ့ဟာ စေဖိန်ပြစ်တင်မှု တစ်ပုံတပင်နဲ့လည်း ကြံတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ပိမိစတင်ခဲ့တဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းကို အရိုန်ပြင့်စီးပွာ်ကွက်ခဲ့သူ့ ကွန်မြှော်နှစ်ပါတီကို သမိုင်္ဂီ္ဒ်၊ အမိုက်ပုံးထဲသို့ အချိန်စွမ်းနှစ်ပို့ပျက်ကွက်ခဲ့သူ့ သူ့ကိုထောက်ခဲ့သူတွေနဲ့ဆန်ကျင်သူတွေအကြား အင်အားချိန်ခွဲလျှော့သို့ရာမှာ သူတစ်ခါက အသုံးပြုခဲ့တဲ့ အပေးအယုံအလျှော့အတင်းတွေရဲ့သားကောင်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲကျရောက်သွားတဲ့ သူ စတဲ့စေဖိန်ပြစ်တင်မှုတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘယ်လိုတွေနှိုးသလဲ

ဒါပေမယ့် ဆိပ္ပိယက်ကွန်မြှော်နှစ်စနစ်ရဲ့ ထုတ်ကုန်တစ်ခုဖြစ်တဲ့လူတစ်ယောက်က အဲဒီကြီးမားလှတဲ့ ဘီလူးသရဲ့ အင်ပါယာစီမံခိုင်းကြီးတစ်ခုလုံး ပြီးလျှေားစေခဲ့တဲ့ ပထမဆုံးလက်သီးချေက်ကို ထိုးခဲ့လောက်တဲ့ သမတ္တိစီတ်ဓာတ်နဲ့ ပရိယာယ်တွေ ဘယ်လိုက ဘယ်လိုတွေနှိုးသွားခဲ့သလဲ ဆိုတဲ့အကြောင်းကတော့ ဘယ်လောက်

တွေးတွေး ဘယ်လောက်ရေးရေး တွေးဖို့ရေးဖို့ ထိုက်တန်တဲ့အကြောင်းအရာပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

ဘိဘီစီသတင်းဆောင်ပါးရှင် ဘရစ်ဂျက်က်ဒယ်လ်က သူဆောင်ပါးကို
အဲသလိုနိုင်းချုပ်ထားတယ်ပျော်။

တိုင်တစ်ခဲနက် ရှုရင်းပျက်ခဲ့ပုံတွေ

သူဆောင်ပါးက ကျွန်တော့အတွေးတွေးကို လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ်နှစ်ဆယ်က ကမ္မာပေါ်မှာ
ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ကြီးမားလှတဲ့သမိုင်းဆိုင်ရာ လူည်ပြောင်းမှုကြီးတစ်ခုနဲ့နောက်ဆက်တွဲ
ဖြစ်ပေါ်မှားဆိုလို ဆွဲခေါ်သွားခဲ့တယ်ပျော်။ ဆိုပိုယက်က မအောင်မြင်တဲ့ အာဏာ
သိမ်းပွဲပြီးနောက် မကြာမိမှာ တစ်ခိုင်ကအင်မတန်အင်အား ကြိုးမားလှုတယ်လိုယူဆ
ပြင်းခဲ့ခဲ့ရတဲ့ ဆိုပိုယက်အင်ပါယာကြီး ‘တိုင်တစ်ခဲနက် ရှုရင်းပျက်လို့’ ဆိုသလို
တစ်မဟုတ်ချင်း ပြီကွဲသွားခဲ့ပုံတွေး အဲဒီနောက်မကြာမိမှာပဲ နောက်ထပ်အင်ပါယာ
ငယ် တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ယူဂိစလားဟီယား ပြည်ထောင်စု ပြီကွဲသွားခဲ့ပုံတွေး အော့
လတ်တလော ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ‘အာရပ်နော်း’ အထိ ပုံရိပ်တွေကတော့ အစုပုံပျော်။

အဲဒီပုံရိပ်တွေထဲ နစ်မျောနေရင်း ကျွန်တော် စဉ်းစားနေမိတာတွေကတော့
‘မျိုးစွေမမှန် ပင်မသန်’ ဆိုသလို လွှတ်လပ်မှု တရားမျွေတမှု တန်းတူရည်တူရှိမှုဆိုတဲ့
လောကပါလတရားတွေအပေါ်မှာ တည်ဆောက်ထားတာမဟုတ်တဲ့အင်အားဟာ
အပြင်မှာ ပမာဏ ဘယ်လောက်ပဲ ကြိုးမားပေမယ့် တကေယ်တော့ စစ်မှန်တဲ့အင်အား
မဟုတ်ကြောင်း၊ အဲဒီအင်အားဟာ အနေး သို့မဟုတ် အမြန် မှချေမသွေပြီလဲ
ပျက်သွေးရမှာပဲ ဖြစ်ကြောင်း၊ အဲဒီအင်အားကို အပြင်ကလာတာမဟုတ်ဘဲ
အဲဒီအင်အား စနစ်ကြိုးက မွေးထုတ်ပေးလိုက်တဲ့အရာကပဲ ဖြိုလှပစ်မှာဖြစ်ကြောင်း
စတဲ့သင်ခန်းစာတွေပဲ ဖြစ်ကြောင်းပါပျော်။

လက်ခုပ်သွားပေးစို့ပြင်ထားပါတယ

မက္ခာသေးခင် တစ်ရက်က ဘီဘီစီ အင်တာနက်ဝက်ဟဲဆိုက်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ သတင်းတစ်ပုဒ် ဖတ်လိုက်ရတယ်ပျ။

သတင်းက ဂျိတ်မာလာနိုင်ငံကလာတဲ့ သတင်းပါ။ သတင်းမှာ ဂျိတ်မာလာ သမ္မတ အယ်လ်မာရိုက်လွှမ်က သူနှင့်ရဲ့ပြည်တွင်စစ်အတွင်း လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သုံးဆယ် နှစ်ပါးလောက်က ရွာတစ်ရွာမှာ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ရဲ့ အစုလိုက် အပြုလိုက် သတ်ဖြတ်မှုကို ခဲ့ကြရတဲ့ ကလေး။ လူကြီး။ ယောက်ရှား။ မိန်းမ နှစ်ရာရေးကျော်ကျော်တို့အတွက် တရားဝင်ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြထားတယ်ပျ။ ‘ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံရဲ့ သမိုင်းမှာ အမည်းစက်အဖြစ် စွန်းထင်း ပေကျော်နေခဲ့တဲ့ အဲဒီဖစ်ရပ်အတွင်း သေဆုံး သွားခဲ့ကြသူတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့မိသားနေဆွေမျိုးသားချောင်းတွေကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအနေနဲ့ နိုင်ငံရဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်ပေါင်းစု အကြီးအကဲအနေနဲ့ နိုင်ငံတော်ကို တိုင်တည် သစ္ားဆိုပြီး ကျွန်ုတ် ဝန်ချတောင်းပန်ပါတယ်’ လို့ မြို့တော်က ယဉ်ကျော်မှု နှစ်းတော်မှာ ပြုလုပ်တဲ့ တရားဝင်ဝန်ချတောင်းပန်ပွဲ အခမ်းအနားမှာ သမ္မတက ပြောဆိုခဲ့တယ်လို့ သတင်းက ဆိုတယ်ပျ။

ဒီသတင်းမှာ မိမိရှေ့က အစိုးရတစ်ခု လုပ်သွားခဲ့တဲ့ မကောင်းတဲ့လုပ်ရပ် တစ်ခုအတွက် ထမင်းရည်ပူလာ လျှောကွဲ ခေါင်းရောင်တာမျိုး မလုပ်ဘဲ ရဲရဲရင့်ရင့် တာဝန်ယူခဲ့တဲ့ သမ္မတတစ်ဦးရဲ့ လေးစားအားကျဖွယ် စိတ်ထားနဲ့ လုပ်ရပ်ကို မြင်တွေ့နိုင်ကြမှာ ဖြစ်တယ်ပျ။ ပြောမယ်ဆိုရင် သမ္မတကိုလွှမ်ဟာ အဲဒီရာအဝတ်မှုကြီးကို အစိုးရတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ကျွဲ့လွန်ခဲ့ချိန်မှာ အစိုးရနဲ့ ဘယ်လိုမှုပတ်သက်ဆက်စပ်မှု မရှိခဲ့သူ တစ်ဦးဖြစ်တာမို့ သူ သမ္မတဖြစ်လာချိန်မှာ အဲဒီရာအဝတ်မှုကြီးနဲ့ ပတ်သက်လို့

ဘာမှမပြောဘဲ နာစေးနေလိုရတယ်ပျော်။ အဲဒီရာဝဝတ်မှုကြီးအတွက် သူအနေနဲ့ တစ်ခုခုလုပ်ပေးဖို့ ဒါမှမဟုတ်ပြောပေးလို သူမှာ တရားဥပဒေအရ ဘာတာဝန်ထွေရာ (Legal Duty) မှ ရှိတာ မဟုတ်ဘူးပျော် ဒါပေမယ့် သူဟာ ကိုယ်ကျင့်သိကွာစိုင်းဆိုင်ရာ တာဝန်နှုမှု (Moral Obligation) အရ အခုလိုဝန်ချေတောင်းပန်ခဲ့တာ ဖြစ်တာကြောင့် ဂျိတ်မာလာသမွတ် အယ်လ်တာရှိကိုလွှမ်ဟာ လူကြီးလူကောင်း ဆန်သူ ကိုယ်ကျင့် သိကွာတရားကို တန်ဖိုးထားလေးစားသူ နိုင်ငံခေါင်းဆောင် တစ်ဦးဖြစ်တယ်လို ဆိုရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒီနေရာမှာ စကားပိုမိုလို နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအကြောင်း နောက်ကြောင်းပြန် ပြောပြချင်တယ်ပျော်။ အဲဒီနိုင်ငံကတော့ ဆားဘီးယားနိုင်ငံပါ။ နိုင်ငံတကာ ရေးရာများ ကို စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာခဲ့ကြသူတွေအနေနဲ့ အဲဒီနိုင်ငံအကြောင်းကောင်းကောင်း သိကြမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒုတိယ ကမ္မားစစ် အတွင်း နားဝါဒ် တိုက်ဖျက်ရေးသူရဲ ကောင်းဖြစ်ခဲ့တဲ့ မာရှယ်တီးတိုး ထူထောင်ခဲ့တဲ့ ယူရှိဆလား ပီးယားပြည်ထောင်စုမှာ ဆားဘီးယားဟာ အတွင်းသားအမာခဲ့နေရာက ပါဝင်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်တယ်ပျော်။

ဆိုပိုစိုက်ပြည်ထောင်စု ပြီးကွဲသွားခဲ့မှန့်အတူ ကမ္မားမှာ ကွန်မြှုန်းဝါဒ်ပါရဲ့သွား အရှင်အဝါ ကျဆင်းလာနေတဲ့ ဘုရား၊ အစောပိုင်းနှစ်တွေမှာ ကွန်မြှုန်းရဲ့ ယူရှိ ဆလားပီးယားပြည်ထောင်စုဟာလည်း ခွဲထွက်ရေး လုပ်ရားမှုတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတယ်ပျော်။ အဲဒီလုပ်ရားမှုတွေထဲမှာ လူသိအများဆုံးကတော့ ဘုရား၊ ကနေ ဘုရား၊ အထိ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဘေးစနီးယားနိုင်ငံရဲ့ ခွဲထွက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီစစ်ပွဲ အတွင်း ဘေးစနီးယား ဆူးသံတပ်ဖွဲ့တွေဟာ ဘေးစနီးယားမှုစလင်တွေရဲ့ ခွဲထွက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုကို ဟန်တားဖို့ကြိုးစားရင်း လူမျှိုးတဲ့ သာန့်စင်မှု လူသားပြစ်မှုကို ဆန်ကျင်မှုလို ဆိုနိုင်လောက်တဲ့ စရာမစစ်ရာဝဝတ်မှုကြီးတွေကို ကျူးလွန် ခဲ့ကြတယ်ပျော်။ အဲဒီထဲက အဆိုးဆုံးဖြစ်ပ်ဖြစ်တဲ့ ဆရိဘရင်နီးယားပြီးက ဖြစ်ပ်မှာဆိုရင် ဘေးစနီးယား ဆူးသံတပ်ဖွဲ့တွေဟာ ဘေးစနီးယား မှုစလင် အမျိုးသား ကြိုးငယ် ၈၀၀၀ လောက်ကို အစုလိုက် အပြုလိုက် သတ်ဖြတ် ခဲ့တာဖြစ်တယ်ပျော်။

တို့တို့ပြောရင် ဆူးသံတပ်ဖွဲ့တွေ အဲသလောက် ရက်စက်ကြမ်းကြတ်တဲ့ နည်းလမ်းတွေ သုံးပြီး ဟန်တားခဲ့ပေမယ့် ဘေးစနီးယားဟာ နောက်ဆုံးမှာ ယူရှိဆလားပီးယားပြည်ထောင်စုက ခွဲထွက်ပြီး လွတ်လပ်တဲ့နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ ခရီအေးရားခွဲထွက်ရေး လုပ်ရားမှု ဘေးစနီးယားခွဲထွက်ရေး လုပ်ရားမှုတွေရဲ့ ရိုက်ခတ်မှု ဂယက်အရှင်တွေကြောင့် ဆားဘီးယားမှာလည်း ဆလိုဘိုဒ်မိုလိုပစ်

ဦးဆောင်တဲ့ အစွမ်းရောက် အမျိုးသားရေးဝါဒ အစိုးရ ပြတ်ကျိုပြီး ဒီမိုကရေးစီးပါးရတစ်ရပ် တက်လာခဲ့တယ်ပျော်။

ဒါပေမယ့် ဘေးစနီးယားစစ်ပွဲမှု မကြားခံ မနာသာလောက်စရာ စစ်ရာလဝတ်မှု ကြီးတွေကို ဦးဆောင်ကျိုးလွန်ခဲ့ကြသူတွေအဖြစ် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းရဲ့ သဘောထားခြင်းခံခဲ့ရတဲ့ ဘေးစနီးယားဆေးသုတေသန နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် ရာနှင့်ပန် ကရာဇ်စွဲနဲ့ စစ်ဘက်ခေါင်းဆောင် ပိုလ်ချုပ်ကြီး ရက်ကိုမလာဒစ်တို့ကတော့ အဲဒီ စစ်ပွဲပြီးသွားလို့ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုကျော် ကြာလာတဲ့အထိ ဆားသီးယားနိုင်ငံထဲမှာ လုညွှပ်ပတ် ရှောင်ပုန်းနောက် ခဲ့ကြတယ်ပျော်။

မိလိုစိစစ်ခေတ်လွန် ဆားသီးယားအစိုးရ အဆက်ဆက်ဟာ သူတို့နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုး တို့တက်ရေးအတွက် တစ်ခုတည်းသော မျှော်လင့်ချက်အဖြစ် ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ ဝင်ရောက်ခွင့်ရရှိဖို့ ဆန္ဒပြင်းပဲခဲ့ကြတယ်ပျော်။ ဒါပေမယ့် လူအခွင့်အရေးနဲ့ ဒီမိုကရေးစီးပါးကို အဓိကထားတဲ့ ဥရောပ သမဂ္ဂက ဆားသီးယားနိုင်ငံကို သူတို့အဖွဲ့ဝင် ဝင်ခွင့်ပြုရေး အဓိက ခြွင်းချက်အဖြစ် ကရာဇ်စွဲ မလာဒစ်တို့နှင့် ကို အပြည့်ပြည်ဆိုင်ရာ ရာဇ်ဝတ် ခံရဲ့ ရှေ့မောက်အရောက် ပိုပေးရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြတယ်ပျော်။ တစ်နည်းအားဖြင့် လက်ရှိဆားသီးယားအစိုးရအနေနဲ့ သူရှော့က အစိုးရတစ်ခု ကျိုးလွန် သွားခဲ့တဲ့ စစ်ရာလဝတ်မှုများအတွက် တာဝန်ယူမှုအပြည့်ရရှိကြော်း အဲဒီနည်းအားဖြင့် သက်သေပြု တောင်းဆိုခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါပေမယ့် အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်ကပဲ အပုန်းကောင်းလွန်တာလား။ ဒါမှမဟုတ် မိလိုစိစစ်ခေတ် နောက်ပိုင်း ဆားသီးယားအာဏာပိုင်တွေကပဲ မျက်စီအမြင် ချိုတဲ့ကြလေသလားတော့ မပြောတတ်ဘူး။ ဆားသီးယား အီးယူဝင်ခွင့်ရရေးဟာ ‘နီးလျှက်နဲ့ဝေး’ ဆိုသလို ဖြစ်ခဲ့တယ်ပျော်။

အခဲတော့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်စလုံးကို ဆားသီးယားက လက်ရှုဖော်သီးပြီး အိုင်စီစီကို ပိုလိုက်ပြီပျော်။ ဒီတော့ ဆားသီးယား ဟာလည်း တာဝန်သိတာဝန်ယူတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ဥရောပသမဂ္ဂကို မကြာခင်ဝင်ရောက်ခွင့်ရရှိတော့မှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒီကနေ့ ကဗျာကြီးဟာ ပေါက်ကွဲတို့တက်နေတဲ့ သတင်းနည်းပညာတန်စိုးနဲ့ အပြောင်းလဲပြီးပြောင်းလဲနေပြီ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဟင်းလင်း ပွဲနှင့်သွားတဲ့ ကဗျာကြီးမှာ ဒီမိုကရေးရေး လူအခွင့်အရေး တရားမျှတော်ရေး တန်းတူညီမျှရေး ပြိုမ်းချမ်းရေး စတဲ့အသံတွေဟာ ကဗျာကြီးရဲ့နေရာတိုင်းမှာ အီးတဲ့ခီးဖွံ့ဖို့လိုက်တာနဲ့ အလုအယက် တို့ဝင်လာကြတဲ့အရာတွေဖြစ်နေပြီ ဖြစ်တယ်ပျော်။ တစ်ခိုင်းတည်းမှာ တာဝန်သို့ တာဝန်ယူဖို့ တာဝန်ခံနို့ဆိုတဲ့ တောင်းဆိုသံတွေဟာလည်း ဘယ်သူ ဘယ်အဖွဲ့အစည်း

ဘယ်အစိုးရမှ ရောင်ပြီးလို့ မရနိုင်တော့လောက်အောင် နောက်က တကောက် ကောက်လိုက် နေကြတာ ဖြစ်တယ်ပျ။

ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာလည်း အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ခေတ်သစ်တစ်ခု အတွင်းသို့ ချင်းနင်းဝင်ရောက်ဖို့ ကြိုးစားနေကြတယ်ပျ။ တစ်ချိန်ကလို ကမ္ဘာ တစ်စီတိတစ်ပိုင်း တစ်ခြမ်းတစ်ဖွဲ့တည်းနဲ့ ဆက်ဆံတာမျှေးမဟုတ်ဘဲ အရှေ့အနောက် တောင် မြောက် ပဲယာနိုင်ငံအားလုံးနဲ့ ချုပ်ကြည်ရင်းနှီးတဲ့ ဆက်ဆံရောတည်ဆောက်ဖို့ လုံးပန်းနေတဲ့ ကာလဖြစ်တယ်ပျ။ အထူးသဖြင့် ဒီမိုကရောစီ ပန်းတိုင်ဆီသို့ ဦးတည် ချိတ်ကိုနေပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာဒီမိုကရောစီနိုင်ငံများနဲ့ ဆက်ဆံရေး မှာ သမိုင်းစာမျက်နှာသစ် ဖွင့်လှစ်ဖို့ ရည်ရွယ်ကြိုးပမ်းနေတဲ့ ကာလဖြစ်တယ်ပျ။

ဒရာဝတီမြစ်ဆုံးရောကာတာကိစ္စ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့အတူ အရင်လှများရဲ့ အမှားကို ပြင်ခဲ့တဲ့ တာဝန်သိတာဝန်ခံတာဝန်ယူမှုရှိတဲ့ အစိုးရ တစ်ရပ်အဖြစ် ပြည်တွင်းပြည်ပက လက်ခုပ်သံတွေ ရရှိခဲ့တဲ့ လက်ရှိအစိုးရအနေနဲ့ နောက်ထပ် အဲသလိုအမှားမျိုးတွေကို ဘယ် လောက်များများနဲ့မြန်မြတ် ပြင်ဆင်ပိုးမလဲဆုံးတာကို ပြည်တွင်းကရော နိုင်ငံ တကာ မိသားစာပါ စိတ်ဝင်စားစောင့်ကြည့်နေကြတာ ဖြစ်တယ် ပျော်ရွယ်ပျော်ရွယ် စတုတွေမဏုံ့ပိုင်သားတွေအိုတာကတော့ လုပ်ငန်းသားဝန်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် မှုပိုင်ရေး ရတဲ့လူတွေဖြစ်တာကြောင့် အဲသလို လုပ်ရပ်မျိုး ပေါ်လာတာနဲ့ အရင်ဆုံး သွားပေါ်နိုင်ဖို့ လက်ခုပ်တပ်ပြင်ပြင်ဖြစ်နေကြပါတယ်လို့ ပြောပြချင်တယ်ပျ။

အနုတ်လက္ခဏာ မပြစ်စေချင်ပါ

မြန်မာပြည်သူတွေနဲ့ မြန်မာပြည်ကို ချစ်ဆောကြတဲ့ ကမ္မဘာပြည်သူတွေ လောလော ဆယ် စိတ်ဝင်တေား ပြောဆိုရွေးနောကြတဲ့ အကြောင်းအရာကတော့ မြန်မာအစိုးရက ထုတ်ပြန်လိုက်တဲ့ လွှတ်ပြိုးချမ်းသာခွင့် အမိန့် ကြေညာချက်နဲ့ နောက်တစ်နောက် အဲဒီအမိန့်အရ အကျဉ်းသားတချို့လွှတ်မြောက်ပေးခဲ့ကြတဲ့ ကိစ္စ ဖြစ်တယ်ပဲ။

ပြည်သူတွေရဲ့ မျက်စီ၊ နားနဲ့ ပါးစပ်အဖြစ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တာဝန်ပေးပြီး မြင်သမျှ ကြေားသမျှကို စတုတွေ့မထိုင် လောကသား တစ်ဦးအဖြစ် အစိုးရကိုရော ပြည်သူတွေကိုပါ ပြန်လည်တင်ပြ ပေးနေသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ အဲဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက် လို ပြည်သူတွေကြေား ပြောဆို ရွေးနေား ဝေဖန်သုံးသပ်နေ ကြတာတွေကို ဟန်တိုင်လုပ်လိုက်ပါရမေး။

ထူးမြေားနားသာ

ပြည်သူတွေရဲ့ အသံတွေထဲမှာ အကျယ်လောင်ဆုံးအသံကတော့ အဲဒီလွှတ်ပြိုး ချမ်းသာခွင့်အမိန့် အမှတ် ၄၉/ ၂၀၁၁ ရဲ့ အနုစ်သာရ အပေါ်ဘဝင်မကျကြတဲ့ အသံ ပဲစ္တာ။ ဒီအသံရဲ့ဆိုလိုရင်းက ဒီလိုပါ။ ပြည်တွင်းက နိုင်ငံရေးအင်အာစုအများကရော ပြည်ပက ကုလသမဂ္ဂအပါအဝင် နိုင်တာကာ အသိင်းအစိုင်းတစ်ခုလုံးကပါ အင်တိုက်အားတိုက် တောင်းဆိုနေကြတာက မြန်မာနိုင်းမှာ ဒီကနေ့ မရှိမဖြစ် လိုအပ် နေတဲ့ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြှုတ်ရေးအတွက် ကြီးစွာ အထောက်အကျဖြစ်စေမယ့် ယုံကြည်ချက်အကျဉ်းသားများ ခြင်းချက်မရှိပြန်လည်လွတ်မြောက်လာရေးဖြစ်တယ်။

မြန်မာအစိုးရရဲ့ ထိပ်တန်းတာဝန်ရှိသူများကလည်း အဲဒီတောင်းဆိုချက်ဟာ ကျိုးကြောင်း ဆီလော်ပြီး မဖြစ်မနေ ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ လိုအပ်တာကို သဘောပါက် ကြောင်း အခွင့်ကြံ့တိုင်း ပြောဆိုခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် အမိန့်ကြညာဥက် ထွက်လာ တော့ အဲဒီတောင်းဆိုချက်ကို ရည်ညွှန်းတဲ့စကားအသုံးအနှစ်း ပေါ်ဟာရ တစ်ခုမှ ပါမလာခဲ့ဘူး။ သမွာတိုးသိန်းစိန်း၌ ဆောင်တဲ့ အစိုးရက မိမိတို့ဟာ ပြည်သူလုဏ်က ရွှေးကောက်တင်ပြောက်လိုက်တဲ့ ဒီမိမိကရေး အရပ်သား အစိုးရဖြစ်တယ်လို့ တဖွဲ့ပြောနေပေမယ့် အဲဒီအမိန့်ကြညာဥက်အရ ပြောမယ်ဆိုရင် သူအရင်က ရွှေးကောက်ခဲ့ မဟုတ်တဲ့ အာဏာသိမ်း အစိုးရတွေရဲ့ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်နဲ့ ထူးမခြားနားသာ ဖြစ်နေပါတယ်။

အကျယ်လောင်ဆုံးအသံ

အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတွေက မိမိတို့ နိုင်ငံကိုကြော်သွားကြပြီဆိုတဲ့စကားနဲ့ မိမိဟာ ပကတိအခို့တရားကို လက်ခဲနိုင်စွမ်းရှိသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြုခဲ့တဲ့ သမွာတိုးသိန်းစိန်း၌ ယုံကြည်ချက်အကျဉ်းသား လွှတ်ပေးရောကိုစွမှာ တစ်မျိုးတစ်ဖုံးဖြစ်သွားခဲ့တာဟာ ဘာကြောင့်လဲ။ ဖြစ်နိုင်ခြေတွေကတော့ အများကြိုးပဲ့။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီကိုစွမှာ အစိုးရက ဒီလို ရပ်တည်လိုက်တာက ယုံကြည်မှု ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင်နေတဲ့ (တစ်နည်း) ပြည်သူလုဏ်ရဲ့ ယုံကြည်မှုကို ပြန်လည်ရရှိရေး ကြံးပမ်းပေါ်တဲ့ အခုလိုကာလမျိုးမှာ အစိုးရအတွက် အနေတိလက္ခဏာသာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအမိန့်ကြညာဥက်က အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြှုတ်ရေးကို လုပ်ဆောင်နေပါတယ်ဆိုတဲ့ အစိုးရရေးကားကို ပြည်သူတွေ ပို့ပြီး သသယဗ္ဗားလာဖို့သာ ဖြစ်ခေါ့တယ်။ အဲဒီအသံက အကျယ်လောင်ဆုံး ဖြစ်တယ်ပဲ။

ဧရာဝတီ ရမှတ်ထဲက ပြန်လည်သွားနိုင်

အဲဒီအမိန့်ကြညာဥက်အရ အကျဉ်းထောင်တွေက လွှတ်လာတဲ့ အကျဉ်းသားတွေကို ကြည့်ပြီး ပြည်သူတွေရဲ့ အဲဒီသသယဗ္ဗာ ပို့ပြီး ကြိုးထွားသွားခဲ့တယ်ပဲ။ အကြောင်းက တော့ လွှတ်လာသူ ၆၀၀၀ ကျော်ထဲမှာ ပြည်တွင်းပြည်ပက တော်းဆိုနေကြတဲ့ 'ယုံကြည်ချက်ကြောင့်' အကျဉ်းချုခံထားရသူ'က နစ်ရာဝန်ကျင်လောက်ပဲပြီး အမျိုးသား ပြန်လည် သင့်မြှုတ်ရေးနဲ့ ဒီမိမိကရေးစိန်ငံတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်မှာ

မဖြစ်မနေ ပါဝင်ရမယ့်သူ အတော်များများ ကျွန်ုပ်ခဲ့တာကြောင့်ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အတော်ကလေးဘဝင်မကျဖြစ်နေသူ မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ကို ကျွန်ုတော်က 'ဆန္ဒသိပ်မတော်ပါနဲ့များ' ဆက်ပြီး လွှတ်ပေးမယ်ဆိတ် သတင်း တွေ ကျွန်ုတော်တို့ ကြားထားပါတယ်။ မကြာခင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား တွေအားလုံး လွှတ်မမော်လာမှာပါ။ အားလုံးကို တစ်ပြိုင်တည်း လွှတ်မပေးတာက လုံခြုံရေး အတွက် စိုးရိုပူပန်လို့ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်'

လို့ ပြောတော့ သူက-

'အဲဒီအကြောင်းပြုချက်က မနိုင်လုပ်ပါဘူးများ အခု ကျွန်ုတော်တို့ နိုင်ငံမှာ အစပျိုးပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ဝန်းကျင် အနေအထား (atmosphere) အရ ပြောရင် နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား အသလုံးကို တစ်ပြိုင်တည်း လွှတ်ပေး လိုက်လို့ အဆိုထက် အကောင်းပြုစ်လာဖိုက်ပဲ ပိုများပါတယ်။ ထောင်ထဲမှာ နှစ်လရှည်ကြာနေခဲ့ကြရရာ ကနေ ပြန်လည် လွှတ်မြောက်လာလို့ ပျော်ဆွင် ဝမ်းမြောက်နေကြတဲ့ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ မိသားစုဝင်တွေဟာ စရာဝတီမြှစ်ဆုံးပိုက်နှစ်ဆိုင်း လိုက်မှုကြောင့် အားတက် ရွှင်လန်းနေကြတဲ့ ပြည်သူ့တွေနဲ့ ပေါင်းစည်းသွားကြမှာပါ။ ပြည်သူတွေခဲ့သူနဲ့ အေသီ မှန်မှန်ကန်ကန်လုပ်ဆောင်နေတဲ့ အစိုးရတစ်ခု တစ်နည်း ပြောရရင် ပြည်သူတွေရောက မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်ပြီး ကိုလိုနိုလက်သစ်တွေကို ခုခံဆန္ဒကြွင်သွားလို့ အားယူပြင်ဆင်နေပုံရတဲ့ အစိုးရတစ်ခု ကယိုမ်းကယိုင်ဖြစ်အောင် လုပ်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခုတိုင်း ဆက်သွားရင် အစိုးရဟာ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး ယုံကြည်မှ တည်ဆောက်ရေး အတွက် အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အခွင့် အလမ်းတစ်ခုကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရွှေး သွားရရှိင်တယ်လို့ ကျွန်ုတော်ထင်တယ်။ အခုတို့ မြန်မာအစိုးရဟာ စရာဝတီကြာင့်ရေ့ခဲ့တဲ့ အမှတ်ထဲက တချိုက်တောင် ပြန်ပြီး ဆုံးရွှေးသွားခဲ့ပြီလို့ တချိုက် ပြောနေကြတယ်လို့ ပြန်ပြီးပြောဆိုပါတယ်။

ဘာကြောင့် ရော်တောင့်သွားပါလိမ့်

ကျွန်ုတော်ကတော့ မိတ်ဆွေခဲ့အမြင်ကို ပြန်လည် ငြင်းချက် မထုတ်တော့ပါဘူး။ ကျွန်ုတော်မှာ ငြင်းချက်ထုတ်နိုင်တဲ့ အခွင့်အာဏာလည်း မရှိပါဘူး။ တစ်ခုပဲ စိတ်ထဲ အဲ့သွေ့နေမြတ်ပါတယ်။ သွွှေ့တော်ပြီး ဦးသိန်းစိန် ရာထုလက်ပြီး မကြာခင်လပိုင်းအတွင်း လွှတ်မြှုပ်းချမ်းသောခွင့် ကြော်မယ်လို့ သတင်းထွက်ခဲ့တယ်။ တကယ်တစ်းကျတော့ ကျခံနေရတဲ့ ထောင်ဒဏ်ကနေ တစ်နှစ် လျှော့ပေးတာ ဖြစ်နေတယ်။ ကြားရသူတိုင်း ဟာခနဲ့ဟင်ခနဲ့ဖြစ်ကန်တယ်။ ကျွန်ုတော်တို့လည်း အများကြီး မိတ်ပျော်သွားပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်တိ၊ အနေနဲ့ သမ္မတကြီးအပေါ်မှာ အကောင်မြင်တဲ့ဘက်ကို
တိမ်းညွတ်နေခဲ့လေတော့ နောက်တစ်ခါဆိုရင်တော့ ယုံကြည်ချက် အကျဉ်းသား
အားလုံးကို ထောင်ခါတော့မှာပါလို့ မူးပေါ်လင့်ချက်နဲ့ စောင့်နေခဲ့တာ ခုချိန်တိုင်
အောင်ပါပဲ။ ဟော အခု ‘နောက်တစ်ခါ လာပြန်ပြီဟော’ လို့ ပြောစရာ ဖြစ်အောင်
ဘာကြောင့်များ ခုလို ချော်တောင့်သွားပါလိမ့်ဖျား။

၁၈၁ အောက်တို့ဘာ၊ ၂၀၁၁

ရှေ့နာသားအဖုံးပြင်

နိုင်ငံရပ်ခြားဟာသတိ ပင်လယ်ရပ်ခြားဟာသတိ သူတို့ဆိုက ဟာသများတို့ဆိုတဲ့
ပေါင်းစဉ်အောက်က စာစုကလေးများကို စာဖတ်သူ အများစု ဖတ်ဖူးကြမယ်ထင်
ပါတယ်။ အနဲ့ခနဲ့ပါ၊ ဝါလုံးကွဲအောင်ရယ်ရတဲ့ ဟာသမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဖတ်ရှုခဲ့ရပြီးတဲ့
နောက်နှစ်ကာလအတော်ကြောတဲ့အထိ တစိမ့်စိမ့်တွေးလေ တစိုးခွဲရယ်ရလေဆိုတဲ့
ဟာသမျိုးတွေပါ။ ဆရာတင်ဆွဲမျိုးတို့၊ ဆရာခင်မောင်တို့၊ (မိမိတော်)တို့ဆိုရင် အဲဒီ
လိုမျိုးဟာသတိကလေးတွေကို ပေါင်းချုပ်စာအုပ်တွေတော် ရိုက်နိုပ်ထုတ်ဝေ
ထားကြပြီပါပြီ။ ဆရာမောင်ကောင်းထိုက်ကတော့ အဲဒီဟာသစာစုလေးတွေ
ဘာသာပြန်ဆိုတဲ့အလုပ်ကို စိုက်လိုက်မတတ်တတ်လုပ်နေသူပါ။ သူနှာမည့်နဲ့ ထုတ်ဝေ
ခဲ့တဲ့ အဲဒီလိုဟာသစာအုပ် အတွဲ ၂၀ ကျော်ကျော် လောက်တောင်ရှိပြီ ထင်တယ်ပါ။

အဲဒီဟာသစာစုကလေးတွေထဲမှာ အမျိုးအစား အခံပါပါပါတယ်။ မိန့်မတွေ
အကြောင်း၊ ယောက်ရှားတွေအကြောင်း၊ ဆရာဝန်တွေ၊ ရှေ့နာတွေ၊ အင်ဂျင်နိယာတွေ၊
ယဉ်ထိန်ခဲ့တွေ စတဲ့ ပရောဖက်ရှင်နယ်တွေအကြောင်း စသေဖြင့် ခုတာကာစွေနေတာ
ပါပဲ။ အဲဒီဟာသစာစုလေးတွေကို တိထွင်ရေးသားသူတွေရဲ့ မျက်စိတဲ့မှာ ကဗျား
လောက်ကြီးတစ်ခုလုံးဟာ လောင်ပြောင်သရောစရာတွေနဲ့ ပြည့်နောက်နေသလိုပါပဲ။
ယမမင်းကြီးနဲ့ ကောင်းကောင်းဘုံးက တမန်တော်တွေတောင် ချိန်မထားပါဘူး။

အဲဒီဟာသစုကလေးတွေထဲမှာ နိုင်ငံရေးဟာသတွေလည်း အချိုးအစားအတော်
များများ ပါဝင်ပါတယ်။ အဲဒီနိုင်ငံရေးဟာသတွေ ထဲမှာမ အများစုက ဆိုပိုယ်က
ပြည့်ထောင်စုကို သရော်တဲ့ဟာသတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးဟာသတွေဟာ
စစ်အေးခေါ်ထဲမှာ များများစားစား ထွက်ပေါ်လာကြတာဖြစ်ပြီး အဲဒီဟာသစာစု
တွေကို တိထွင်ရေးသားခဲ့သူတွေက ဆိုပိုယ်က ဆန့်ကျင်တဲ့ အနောက်နိုင်ငံသားတွေ

အထူးသဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသားတွေ ဖြစ်ကြတာမို့ သူတို့ရဲ့ အမိကပစ်မှတ်ဟာ ဆိုရိယက်ဖြစ်နေတာ အဲသုစရာ မဟုတ်ပါဘူး။

အဲဒီအချက်ကနေ ကောက်ချက်ဆွဲနိုင်တာတစ်ခုက လွတ်လပ်မှု၊ လွှာအခွင့် အရေး၊ ဒီပိုကရေစိစတဲ့ လူသားရဲ့ အခြေခံပိုင်ခွင့်တွေ ဆိတ်သုဉ်းနေတဲ့ ဒါမှမဟုတ်ပါးရှားနေတဲ့ အခြေအနေတစ်ခုအောက်မှာ နေထိုင်နေကြရတဲ့ ပြည်သူတွေနဲ့ အဲဒီပြည်သူတွေရဲ့ ကာယိကုက္ခာ၊ စေတသိကုက္ခာတွေကို စာနာနားလည်ကြသူ တွေဟာ အဲဒီဒုက္ခတွေထဲ (ခေတ္တာကျပ်ဖြစ်ဖြစ်) လွတ်မြောက်ရာ စိတ်ထွက်ပေါက်တစ်ခုအဖြစ် အဲဒီလိုမိုး ဟာသပုံပြင် ဇာတ်လမ်းလေးတွေကို တိတွင် ဖြန့်ဝေတတ်ကြတယ်ဆိုတာပါပဲ။

ရာရန်တစ်ဝက်ကော်ကာလအတွင်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာလည်း အဲသလိုမိုး ဟာသပုံပြင် ဇာတ်လမ်းလေးတွေ ထောင်ကော်း ရာဂကျေး မဟုတ်တောင်ဆယ်ကော်းချို့လောက်တော့ ရို့ခဲ့မှာ သေချာပါတယ်။ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ကြားဖူးတာတင် ဆယ်ပုဒ်မကလို့ အဲသလို အနိုင်အမာပြောနိုင်တာပါ။ တစ်ချို့နှင့်ကန္းကိုခိုးသတ်ပြီး အရပ်ထဲမှာ တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကျိုတ်ပြီး ရောင်းရတဲ့ အသားဖြစ်ခဲ့ဖူးတာမို့ အဲဒီတုန်းက အမဲသားကို တိုးတိုးသားလို့ ခေါ်ကြသလိုပဲ။ အဲဒီဟာသပုံပြင်ဇာတ်လမ်း လေးတွေကလည်း အပ်ချုပ်စုံ အစိုးရပိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေမကြားအောင် ပြည်သူတွေကြားထဲမှာပဲ တိုးတိုးတိတ်တိတ် ပြောဆိုရယ်မောကြရတဲ့ အရာတွေဖြစ်တာကြောင့် သူတို့ကိုလည်း တိုးတိုးပုံပြင်တွေလို့ပဲ အသိမှားကြပါတယ်။

အခုတော့ အကြောင်းကလည်း တိုက်ဆိုင်နေ ကျွန်တော်တို့ လက်တွေကိုတစ်လျှောက်လုံး ထိန်းချုပ်လာခဲ့တဲ့ စာပေစိစစ်ရေး ဌာနက လွတ်လပ်ခွင့်ကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ပေးလာတဲ့အချိန်လည်း ဖြစ်နေတာကြောင့် ကျွန်တော်ကြားဖူးထားတဲ့ တိုးတိုးပုံပြင် လေးတစ်ပုဒ်အကြောင်း ပြောပုံချင်ပါတယ်။

အဲဒီအမှန့်မင်းကို ကျောင်းထားခဲ့တာ

နိုင်ငံရေးစိတ်ဝင်စားတဲ့ မြန်မာစာဖတ် ပရီသတ်အများစုကတော့ ကြားဖူးပြီးသားဖြစ်မှာပါ။ ပုံပြင်က ရှေ့နေသားအဖအကြောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ တို့တို့လေးပဲ။ ပုံပြင်ကိုသားရှေ့နေက အင်ရှေ့နေ တစ်သက်လုံးလိုက်ခဲ့ပေမယ့် မပြီးပြတ်ခဲ့တဲ့ သူငြောင်းကို တစ်ဦးရဲ့အမှုကို သူပြီးပြတ်အောင် လိုက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း အဖေကို ဂဏ်ယူဝင့်ကြားစွာပြောဆိုတဲ့ အခန်းနှံဖွင့်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အဖေရှေ့နေက မင်းတော်တော်မိုက်ပါလား။ မင်းအခုလိုရှေ့နေဖြစ်တဲ့အထိ ကျောင်းတက်နှင့်ခဲ့တာ အဲဒီသူငြောင်းကိုးအမှုက

ရတဲ့ငွေတွေကြောင့်ကျုံနားလည်လားလို့ပြောလိုက်ပါတယ်။ ပုံပြင်လေးက ဒါပါပဲ။

မြည်တွင်းစစ်ကို အချိန်ဆွဲနေခဲ့တာ

အဲဒီပုံပြင်လေးရဲ့ သက်တမ်း ဘယ်လောက်ရှိခဲ့ပြီဆိုတာ ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ ကျွန်တော်စပီးကြားဖူးတာတင် ဆယ်စုနှစ် အတော်ကြားခဲ့ပြီး တော်တော်တော် အသက်ကြိုးနေလောက်ပါပြီ။ နိုင်ငံရေး စကားလိုင်းတွေမှာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းစစ်အကြောင်း ရောက်လာတိုင်းလိုလိုမှာ အဲဒီပုံပြင်လေးကို ကြားရလေ ရှိပါတယ်။ ပါလီမန်ဒီမိကရောစိုက် ဖျောက်သိမ်းပြီးနောက် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အစိုးရတွေ ဟာ (ပုံပြင်ထဲက ဖင် ရောနောက် အမှုကို အချိန်ဆွဲလိုက်နေသလိုမျိုး) ပြည်တွင်းစစ် ကို မပြီးနိုင်အောင် တမ်းအချိန်ဆွဲနေခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အချက် ပေါ်လှုပ်အောင် ဖော်ပြီး အဲဒီပုံပြင်လေးကို တိတွင်ခဲ့တာဖြစ်မှာ သေချာပါတယ်။

ပုံပြင်တို့ ပြက်လုံးတို့ဆိုတာက သူတို့ရဲ့ အခြေခံသာဝါအရှက် ကွင်းကွင်း ကွက်ကွက် ထိထိမိမိ စုံစုံရှုရှု ကွဲကွဲပြားပြားဖြစ်အောင် ဖော်ပြရတာမျိုး ဖြစ်တာ ကြောင့် တကယ့်အခြေအနေမှန်ကို ကိုယ်စားပြုတာကို မဆိုနိုင်ပါဘူး။ အထူးသဖြင့် စိနိုင်ပူးအောက်မှာ နေနေရတယ် လို့ ခံစားနေကြရတဲ့ ပြည်သူတစ်ရပ်ဟာ သူတို့က စိနိုင်သူလို့ပြင်နေတဲ့ လူတန်စားအကြောင်း ပြောဆိုရာမှာ လွန်ကဲတဲ့ဥပမာတွေ ဥပါဟရှုက် တွေ သုံးကြလိမ့်မယ်ဆိုတာ ဝေဒင်မေးစရာမလိုပါဘူး။

ကျွန်တော်ကတော့ စစ်အစိုးရအဆက်ဆက်ဟာ သူတို့အကျိုးစီးပွား အတွက် ပြည်တွင်းစစ်ကို မပြီးအောင် တမ်းအချိန်ဆွဲပြီး မွေးထား ခဲ့ကြတာဖြစ်တယ်လို့ မယုံကြည်ပါဘူး။ အဲဒီအစား အတွက်တွေ့ မာနတွေ့ အသယာတတွေ့ သံသယတွေ့ ဒေါသတွေကြောင့်သာ ပြည်တွင်းစစ် အခုအထိ သက်ဆိုရည်နေတာဖြစ်တယ်လို့ ယူဆသူပါ။

ဖြေားနိုင်တဲ့ စစ်ပွဲဆိုတာ မရှိ

လောကမှာ ဖြေရှင်းလို့မရနိုင်တဲ့ ပြဿနာဆိုတာ မရှိပါဘူး။ အဲသလိုပဲ မပြီးဆုံးနိုင်တဲ့ စစ်ပွဲဆိုတာလည်း မရှိပါဘူး။ အနည်းဆုံးတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက ပြည်တွင်းစစ်ဟာ ပါလက်စတိုင်း-အစွေရေးပဋိပက္ခနှင့် အခြားအနည်းငယ်သော ပဋိပက္ခတွေလို့ ကမ္ဘာနာ တစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် တန်းတုရည်တဲ့ အခြေခံပေါ်မှာ အမြဲ့အမြှင့်ရှိရှိ သဘောထား ကြိုးကြိုးထားပြီး ဖြေရှင်းရင် မကျေလည်းစရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။

သဘောထားကြီးရမယ်ဆိုရာမှာလည်း မကြေသေးမီက ထောင်က လွှတ်လာတဲ့
ပြည်သူချစ် ဟာသပညာရှင် ကိုဇာဂနာ ပြောသလို နိုင်ငံတော်အစိုးရာက်က ထားရှိ
ရမယ့် သဘောထားပါ။

အထူးသဖြင့် ကမ္မားအခြေအနေရော မြန်မားအခြေအနေပါ အခွင့်သာမူ ရှိနေ
တဲ့ အခုလို အချိန်မျိုးမှာ သမွာတကြီးဦးသိန်းစိန် ဦးဆောင်တဲ့ အစိုးရအနေနဲ့ ရာစုနှစ်
တစ်ဝက်ကော်ကြောလာခဲ့ပြီဖြစ်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကို အပြီးတိုင် ရပ်စဲချုပ်ပြီးသွား
အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့တဲ့ အစိုးရတစ်ရပ်အဖြစ် ကမ္မားသမိုင်းမှာ မော်ကွန်းတင်
ခံရမယ့် အခွင့်အရေးကို လက်မထွေတ်သင့်ပါဘူး။ ကျော်တို့ကတော့ ရေရှည်
အမူကြီးကို အပြတ်ဖြတ်ပစ်တဲ့ သားရှေ့နေရဲ့ လုပ်ရပ်မျိုးကိုပဲ လိုလားကြောင်းပါတဲ့

လူတွေ သိပ်မကြာက်တတ်ကြတော့ဘူးဆိုရင်

မှတ်သုံးမိုးကို သယ်ဆောင်လာမယ့် တောင်လေကလေး သုတေဖြူးစပြုလာ တယ်ဆိုရင်ပဲ ပူပြင်းလောင်မြှုက်တဲ့ နေကာလတစ်လျှောက်လုံး ညီးလော် နှစ်းလျှော် နေခဲ့ကြရတဲ့ မြှုက်ပင်ကလေးတွေအစ သစ်ပင်ကြီးတွေအဆုံး သွေးလာတဲ့ တောင် ပြန်လေထမာ ခေါင်းတမေ့မေ့ ရင်တစ္ဆေးစွင်းနဲ့ လွန်လူးနှီးကြလာနေကြသလိုပဲ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေး လေချီအေး ကလေး သွေးလာတယ်ဆိုရှုရှိသေး အပူရှိနိုင် ထန်ပြင်းတဲ့ ရာစာစ်ဝိုက်မျှ နေကျွွှောရ တစ်လျှောက်လုံး အကြာက်တရား အောက်မှာ ပြိုမ်းဝင်ပို့ပြား နေခဲ့ကြရတဲ့ ‘သတ္တာ’ပုရစ်ဖူးလေးတွေ တစ်ရစ်ချင်း ၁၀၈ ပြုလာနေတာကို တွေ့မြင်ရ တာ ခြင်လန်းအားရာရာကောင်းလှတယ်ဗျာ။

လောကပါလတရားနှစ်ပါး

အရှုက်နဲ့ အကြာက်ဆိုတဲ့ ဟိုရိနဲ့သွေ့တွေ့ပွဲတရားနှစ်ပါးဟာ လောကကြီး ပျက်စီး မသွားအောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရောက်တဲ့ လောကပါလတရားနှစ်ပါး ဖြစ်တယ် ဆိုတာ ပုံချွေသာသာဝင်အားလုံး သိကြတယ်ဗျာ။ ဒါပေမယ့် လောကကို စောင့်ရောက်တဲ့အရှုက်တရား ဆိုတာ မကောင်းမူပြုလုပ်ရမှာကို ရှုက်ခြင်းကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ်။ လောကကို စောင့်ရောက်တဲ့ အကြာက်တရားဆိုတာ မကောင်းမူ ပြုလုပ်ရမှာကို ကြောက်ခြင်းကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ် ဆိုတာတွေကိုတော့ လူတိုင်း တိတိကျကျ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်သဘောပေါက်ကြတယ်လို့ ကျွန်ုတော် မထင်ဘူး ဗျာ။ ဒီလိုဖြစ်ခြင်းမှာ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံမှာ ရာစာနှစ်တစ်ဝိုက်ကြာ လွမ်းမိုးတွင်ကျယ်သွားခဲ့တဲ့ တစ်ပို့နှစ်တစ်အာဏာ နိုင်ငံရေး စနစ်ကလည်း အရေးကြီး တဲ့ တစ်ခန်း တစ်ကလူ့က ပါဝင်စော်ခဲ့တယ်လို့ ကျွန်ုတော် ဆိုချင်တယ်ဗျာ။

မျက်နှာပြောင်တဲ့ 'ယဉ်ကျေးမှု'

ဒါကြောင့်လည်း နိုင်ငံဝန်ထမ်းတစ်ဦးက 'ကျွန်တော်လခကတော့ ငွောဝကျုပ်ပါ။ ဒါပေမယ့် အောက်ဆိုကတော့ တစ်လတစ်သောင်း လောက် ရပါတယ်' ဆိုတဲ့ စကားမျိုးကို လူပုံအလယ်မှာ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာ ပြောရတဲ့ အဲဒီလိုပြောတဲ့လူကို ပတ်ဝန်းကျင်က လူများစွာ အထင်ကြီးလေးစားအားကျေတဲ့ မျက်လုံးတွေနဲ့ စိုင်ကြည့်ကြတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု အဲဒီကာလအတွင်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ထွန်းကားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျ။ အများအကျိုးကို ချုပ်ချုပ်ချုံချုံဆောင်ရွက်ရမယ့်ကိစ္စမျိုး မှာတော့ ကြောက်စွဲနေပြီး အခွင့်အရေးယူတဲ့နေရာ၊ အများပိုင်ပစ္စည်း အလွှာသုံးစား လုပ်တဲ့နေရာ တွေမှာတော့ ရဲရဲပုံစံ ရှေ့တန်းထွက် မျက်နှာပြောင်ပြောင်နဲ့ မကြောက် ဖျော် လုပ်ဆောင်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု ထွန်းကားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျ။ အမှန်တကယ် ရှုက်သင့်၊ ကြောက်သင့်တဲ့ကိစ္စတွေကျတော့ မရှုက်မကြောက်လုပ်ကြပြီး မရှုက်သင့် မကြောက်သင့်တဲ့ကိစ္စတွေကျတော့ ရှုက်ခဲ့ကြ ကြောက်ခဲ့ကြတဲ့ 'ဖုန်းဆိုးကျတ်တီး' ကာလကြီးတစ်ခုပေါ့ပျေား။

အခုတော့ လောက်ထိုးပြောင်းပြန်ဖြစ်နေခဲ့တဲ့ အဲဒီဟီရိနဲ့ ဉာဏ်ပွာတို့ရဲ့ပုံရိပ်တွေ ဟာ သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန်အခိုးရဲ့ရဲ့ မကြောသေးခင် ရက်ပိုင်း လပိုင်း အနည်းငယ် အတွင်း လုပ်ခဲ့တဲ့ ခြေလုမ်းတာချိရဲ့ ထွန်းအားကြောင့် ပြန်လည် တည့်မတ်စပြုလာ နေတာကို မြင်တွေနေရတယ်ပျ။

လွှတ်တော်ထဲက မြင်ကွင်းဘာဆို။

အဲဒီထဲမှာ အထင်ရှား အမြင်သာဆုံးကတော့ လွှန်တော်ထဲက မြင်ကွင်းတွေပဲပျေား။ ပါတီကြီးတစ်ခုက မီးသေးအောင် လွှမ်းမိုးထားတဲ့ အဲဒီလွှတ်တော်အပေါ်ပြည်သူတွေ အမြင်မကြည့်ဖြစ်ခဲ့ကြတာ အားလုံး အသိဖြစ်တယ်ပျေား သို့သော စစ်မှန်တဲ့ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစိစစ်ကို ထင်ဟပ်နေတဲ့ လွှတ်တော်တစ်ခု ဖြစ်လာဖို့ အဝေါကြီး လျှောက်လုမ်းရှိုးမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်က ငြင်းမရသေးသည့် တိုင်အောင် အခုနောက်ပိုင်းမှာ တစ်စေတစ်စုံ ပိုမိုမြင်တွေ့လာကြရတဲ့ လွှတ်တော်တွင်းက ဒီမိုက ရေစိမြင်ကွင်းတာချိကြောင့် ပြည်သူတွေ စိတ်အတန်ပြုလာနေတာကို တွေ့ရတယ်ပျေား။ အထူးသုပြင် တပ်မတော်ကာကွယ်ရော်စီးချုပ်တစ်ဦးတည်းက ရွှေးချယ်ပေးပိုက်တဲ့ တပ်မတော်သား ကိုယ်စားလှယ်တွေ မိမိတို့ရဲ့သောထားအမြင်တွေကို လွှတ်လွှတ် လပ်လပ် တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းက ထူးခြားတဲ့ အခြေအနေတွေကို ဖော်ပြနေတယ်ပျေား။

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းရဲရတင်းတင်း

လွှတ်တော်ပြင်ပနိုင်းရေးမှာလည်း နိုင်းရေး အင်အားစုတွေဟာ ဖိမိတို့ မှန်တယ် ထင်တဲ့ အလုပ်တွေကို ရဲခံပံ့ပိုလုပ်ဆောင်နေကြတာ တွေ့နေရတယ်ပျော်၊ အဲဒီထဲမှာ စရာဝတီ ကယ်တင်ရေးကိစ္စဟာ ထင်ရှားတဲ့ ဥပမာတစ်ခုဖြစ်တယ်ပျော်၊ ဒါအပြင် ပရဟိတ စိတ် ထက်သန့်တဲ့ လူငယ် လူလတ်တွေဟာ အများအကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေကို အရင်ဘယ်တန်းကမှနဲ့ မတူအောင် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရဲရတင်းတင်း လုပ်ကိုင်လာ နေကြတာကို မြင်တွေ့ရတာ အားရစရာကောင်းလှတယ်ပျော်။

သတင်းထောက်ကို ပြောရဲဆိုရဲ

ဒီနေရာမှာ အထူးအလေးထား ဖော်ပြရမယ့်ကိစ္စတစ်ခုကတော့ နိုင်းဝန်ထမ်းများ၊ အပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက တာဝန်ရှိ ပူဂိုလ်မှားလည်းပဲ မမှန်ကန်တဲ့ အေကြာက်တရား လောင်းရိပ်အောက်က လွှတ်မြောက်လာနေကြပုံရတဲ့ ကိစ္စဖြစ်တယ်ပျော်၊ မကြာသေး ခင်ကအထိ ပုဂ္ဂလိက ရှာနယ်သတင်းထောက်တွေနဲ့ မတွေ့ရဲ့ မပြောရဲ့ မဆိုရဲ့ ဖြစ်ခဲ့ကြား၊ နိုင်းခြားအသံလွှုင့်ဌာနတွေက ဖန်းလာရင် လက်ခံစကားမပြောရဲ့ခဲ့ကြတဲ့ အဲဒီပူဂိုလ်တွေဟာ အခုအချိန်မှာ ရှာနယ်သတင်းထောက်တွေနဲ့ရော နိုင်းခြား အသံလွှုင့် ဌာနတွေနဲ့ပါ တာဝန်သိစိတ်၊ တာဝန်ယူစိတ် ရှိရှိနဲ့ လက်ခံတွေခုံ့ ပြော ဆိုနေကြတာကို ကျွန်းတော်တို့ ဖတ်နေကြားနေကြရတယ်ပျော်၊ အမိုးသေားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လည်းဖြစ် ငွေရှင်ကြေးရှင်တစ်ဦးလည်းဖြစ်သူတစ်ယောက်ဆိုရင် အဲသလို ရော်ယိုအင်တာပျော်၊ မကြာခဏ လုပ်သူဖြစ်လို့ သူ့ချုပ်တည်ချက် ထင်မြင်ယူဆချက်တွေကို ကျွန်းတော်တို့ မပြတ်သိရှိနေရတယ်ပျော်၊ ကိုယ့်ချုပ်တည်ချက် မှန်တယ် မှားတယ်ဆိုတာကို ပြည်သူက ဆုံးဖြတ်လိမ့်မယ်၊ ကိုယ့်အမြင် အယူအဆကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရဲရတင်းတင်း ပြောပြစိုက ကိုယ့်တာဝန် ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောထားမျှနဲ့ အခုလို ပြောပြနေတာတွေကို ကျွန်းတော်ကတော့ လက်ချုပ်မှားများ တိုးပေးတယ်ပျော်။

ဒီဂိုကေရာရိနဲ့တေပြစ်စစ်ရေး

တစ်လျှောက်လုံး စာပေလောကသားတွေနဲ့ တကျောက်ကျောက်၊ မတည့်အတူနေ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ စာပေစံစစ်ရေး ဌာနဲ့ ဒုညားကြားရေးမှားချုပ် ဆိုရင်လည်း မကြာသေးခင်က နိုင်းခြား အသံလွှုင့်ဌာနတစ်ခုနဲ့ အင်တာပျော်မှာ ဒီပိုကရေးနဲ့ စာပေစံစစ်ရေးဟာ

မအပ်စပ်ပါဘူးလို ရဲရဲတင်းတင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောချလိုက်တာ ကြားလိုက်ရ တယ်ပျ။ စာပေစိစစ်ရေး ဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးတစ်ယောက်ဆီက အဲဒီလိုစကားမျိုး ကြားရာတယ်ဆိုတာ တစ်ချိန်ကဆိုရင်တော့ ‘ကျားသားမှူးကြီး’ လို အလန်တကြား ရောွှတ်ရမယ့် ကိစ္စမျိုးမဟုတ်လားရာ။ မကြာသေးခင်ကပဲ True News သစာ ဂျာနယ်က ကျွန်တော့ ဆောင်ပါးတစ်ပုဒ်မှာ ဒီမိုကရေစိန့် စာပေစိစစ်ရေးဆိုတာ အမြင်မတော် ဆင်တော်နဲ့ ခလောက်လိုပါပဲလို့ ရေးထုံးကုတ်တာကို စာပေ စိစစ်ရေးက မဖြတ်မတော်ကဲ ခွင့်ပြုလိုက်ကတည်းက သူတို့တွေ့လည်း အလားတူ သဘောထား ရှိကြလို့ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ တွေ့က်ဆမိုးပါတယ်ပျ။

ဒီအခြေအနေတွေကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော်ကတော့ အကြောက်တရား လွမ်းမြှေးတဲ့ အမှာင် ခေတ်ကြီးထဲက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ ထွက်မြောက်တော့မှာလားဆိုတဲ့ အတွေးတွေ့နဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေ ဝေဖြော နေမြို့ကြောင်း ပါရား။

ဒီမိကရေစိစနစ်မှာ နိုင်ငံတော် အာဏာဆိုတာ တစ်ခုကိုတစ်ခု အပြန်အလုပ် ထိန်းကျောင်းမှုရှိသော်လည်း တစ်ခုအပေါ်တစ်ခု လွှမ်းမှုမှ လုံးဝမရှိတဲ့ ဥပဒေပြု မလွှာ့ပိုင် တရားရေးမလွှာ့ပိုင်နဲ့ အပ်ချပ်ရေးမလွှာ့ပိုင်ဆိုတဲ့ ထောက်တိုင်ကြီး သုံး ခုအပေါ် မိမိယာဆိုတဲ့ စတုတွေ မလွှာ့ပိုင်ရဲ့ အနီးကပ်စောင့်ကြည့်မှုအောက်မှာ တည်ရှိတဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုတာ အခုအချိန်မှာ နိုင်ငံရေးသီပုံးပညာရပ်ကို စိတ်ပါဝင်စား သူတိုင်း သိနေကြပြီးသားဖြစ်တဲ့ အခြေခံသဘောတရား တစ်ခုဖြစ်တယ်ဖြူ

ဘယ်လောက်ကျင့်သုံးနေသလဲ

ဒီမိကရေစိဆိုတာ ပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ ကျင့်စဉ်လည်း ဖြစ်တာကြောင့်
ဒီမိကရေစိပန်းတိုင်ဆိုသို့ ဦးတည် လျှောက်လုမ်းနေတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု ခရီးဘယ်
လောက်ပေါက်နေတာလဲဆိုတဲ့ အချက်ကို အဲဒီနိုင်ငံက နိုင်ငံရေးမှာ ပတ်သက်
ဆက်နွှယ်သူတွေ ဒီမိကရေစိကျင့်စဉ်ကို ဘယ်လောက်ကျင့်သုံး နေသလဲ ဆိုတဲ့
အချက်နဲ့ပဲ တိုင်းဘာရမှာဖြစ်တယ်ဖြူ တစ်နည်းပြောရောင် အထက်မှာ ဖော်ပြုခဲ့တဲ့
အာဏာမလွှာ့ပိုင်ကြီး သုံး ခုဟာ သူတို့ အမှန်တကယ် တည်ရှိရမယ့် တစ်ခုနဲ့တစ်ခု
'စစ်ဆေးထိန်းညီ' Check and Balance နိုင်တဲ့ အနေအထားမှာရှိခဲ့လား။ ဆိုလို
တာက မလွှာ့ပိုင်တစ်ခုက တစ်ခုအပေါ် မလျှော်သုံးပြီး လွှမ်းမှုးနေသလား။
အဲဒီအနေအထားမှာ မရှိဘူးဆိုရင် အဲဒါကို စတုတွေမလွှာ့ပိုင်ဖြစ်တဲ့ မိမိယာတွေက
ဝေဖန်ထောက်ပြကြရဲ့လား။ ဝေဖန်ထောက်ပြခွင့်ရော ရကြရဲ့လား စတဲ့ အချက်တွေ

နဲ့ ဒီမိုကရေစိခရီး ဘယ်လောက်ပေါက်နေသလဲ ဆိုတာကို တိုင်တာကြရမှာပဲ ဖြစ်တယ်ၢျာ

တရားဥပဒေစိုးမူ

အထူးသဖြင့်တော့ တရားဥပဒေစိုးမူရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းဟာ ဒီမိုကရေစိပန်းတိုင်သို့ ဉိုးတည်လျောက်လှမ်းနေတယ်ဆိုတာ တကယ် ဟုတ်၊ မဟုတ်။ ဒီမိုကရေစိကျင့်စဉ်များ ကို ကျင့်သုံးနေခြင်း တကယ် ရှိ၊ မရှိကို စစ်ဆေးတိုင်းတာတဲ့ အကောင်းဆုံး မှတ်ကျောက်ဖြစ်တယ်ၢျာ။ ရွှေစစ်ရင် မှတ်ကျောက်အတိုက်ခံနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ စကားလိုပဲ တရားဥပဒေစိုးမူ ရှိမရှိဆိုတဲ့ မှတ်ကျောက်နဲ့ တိုက်ကြည့်လိုက်ရင် ဒီမိုကရေစိ စစ်၊ မစစ်ဆိုတဲ့ အချက်ဟာ ဘွားဘွားကြီးပေါ်ထွက်လာမှာပဲ ဖြစ်တယ်ၢျာ။ တရားဥပဒေရဲ့ အထက်မှာ ဘယ်သူမှ မရှိဆိုတဲ့ စကားဟာ ဒီမိုကရေစိရဲ့ အသည်း နလုံးဖြစ်တယ်ၢျာ။

စွက်ပက် နောင့်ယှက်မူ ကင်းချေား

ဒီမှာ တရားဥပဒေစိုးမူ ရှိ၊ မရှိဆိုတာကို ဘယ်လိုတိုင်းတာမလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်း ထွက်ပေါ်လာတယ်ၢျာ။ ဒါကတော့ ရှင်းပါတယ်ၢျာ။ တရားရုံးကြားနာ စစ်ဆေးမှုတွေ ဟာ နိုင်ငံတကာ အဆိုင်းအရိုင်းက လက်ခံထားတဲ့ စခိုန်စည်းတွေနဲ့ ကိုက်ညီရဲ့လား။ တရားသူကြီးတွေဟာ သူတို့အလုပ်ကို လွှတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်နိုင်ကြရဲ့လား။ တစ်နည်းပြောရရင် တရားရေး မထဲ့ပိုင်ဟာ စတုတ္ထမဏ္ဍာ့ပိုင်အပါအဝင် အခြား မထဲ့ပိုင် တွေ အထူးသဖြင့် အပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍာ့ပိုင်ရဲ့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နောင့်ယှက်လွှမ်းမှုမှုမှ ကင်းလွတ်ရဲ့လားဆိုတာတွေနဲ့ စစ်ဆေးတိုင်းတာလိုက်ရင် လယ်ပြင်မှာ ဆင်သွားသလို အဖြောက ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ပေါ်ထွက်လာမှာပဲ ဖြစ်တယ်ၢျာ။

ကြိုတို့ စကားစပ်မိလို မကြာသေးခင် ရက်သတ္တုပတ် အနည်းငယ်အတွင်း ဖတ်ရှုဖြစ်ခဲ့တဲ့ တရားစီရင်ရေးစနစ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နိုင်ငံတကာ သတင်းတာချို့ အကြောင်း လက်တို့ပြီး ပြောပြုချင်တယ်ၢျာ။

တရားသူကြီး

သတင်းတစ်ခုက ဘရားလီးကလာတာဖြစ်တယ်ၢျာ။ သတင်းမှာ တရားသူကြီးတစ်ဦးက နိုင်ငံမှာ ကမ္ဘာ တတိယအကြီးဆုံး ဖြစ်လာမယ့် ရေကာတာကြီး တည်ဆောက်ရေး

လုပ်ငန်းတွေကို ရပ်ဆိုင်းထားဖို့ အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်တယ်လို့ ပါတယ်ပဲ။ အဲဒီ
စီမံကိန်းဟာ အစိုးရခဲ့ စီမံကိန်းဖြစ်တာကြောင့် အစိုးရရဲ့ရပ်တည်ချက်နဲ့ ဆန်ကျင်
နေတဲ့ အဲဒီစိရင်ချက်အတွက် အထက်ရုံးကို အယူခံတင်မယ်လို့ အစိုးရက ပြော
ပေမယ့် အဲဒီတရားသူကြီးကို ဖြအားပေးတာမျိုး၊ တရားသူကြီး ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်
ဆုံးဖြတ် စီမံကိန်းကို ဆက်လုပ်မယ်လို့ ပြောတာမျိုးတွေ မရှိခဲ့ဘူးပဲ။

ତାର୍ତ୍ତିପ୍ରକଳ୍ପରେଣୁଃ

နောက်သတင်းတစ်ခုက တရုတ်နိုင်ငံက လာတဲ့ ဖြစ်တယ်ပျော်။ နယ်မြှေးလေးတစ်ချို့၊
မြှေးခံတွေက မာတုစက်ရုံတစ်ရုံကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုတွေ
ပေါ်ပေါက်လာနေတယ်ဆိုပြီ။ အဲဒီစက်ရုံကို ပိတ်ပေးဖို့ ဆန်ကျင်ကန့်ကွက်သန္တပြု
တောင်းဆိုခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီကိုစွဲ တရားရုံးရောက်သွားတဲ့အခါ တရားသူကြီးက
အောက်ပိုင်တွေနဲ့ ဆက်စွဲထွက်နေတဲ့ စက်ရုံပိုင်ရှင်ဘက်ကမလိုက်ဘဲ ဒေသခံတွေရဲ့
တောင်းဆိုချက်အတိုင်း စက်ရုံပိတ်ဖို့ စီရင်ချက်ချမှတ်ခဲ့တယ်ပျော်။

သိမ်းပိုက်လယ်တွေပြန်ပေးစေ

နောက်သတင်းတစ်ခုက အီန္မာယကပျော်။ အုတာပရာဒက်ရှိပြည်နယ် အလာဟာဘတ်မြို့
တရားရုံးက လယ်သမားတွေဆိုက သိမ်းထားတဲ့ လယ်မြေတွေ ပြန်ပေးဖို့ ပြည်နယ်
အစိုးရကို အပိုန္မာပေးလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းဖြစ်တယ်ပျော်။

အဲဒီဖြစ်ရပ် သုံး ခု စလုံးမှာ တရားရေးမဏ္ဍာင်ဟာ အပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍာင်ဆိုက ရောက်ရှိကောင်း ရောက်ရှိလာနိုင်တဲ့ ဖြေအားကို မမူ ဘဲ ရဲရဲရင့်ရင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ် စိရင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာကို တွေ့ကြရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ တစ်နည်းပြောရင် ဒီဖြစ်ရပ် သုံး ခုဟာ ဒီမိုကရေစိုး တရားစိရင်ရေးစနစ် သို့မဟုတ် တရားဥပဒေစိုးမျိုးခြင်းရဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဥပမာဏတွေ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ပျက်စီဒေါက်ထောက် ကြည့်နေမှာ

အခုနိရင် ကျွန်တော်တိနိုင်ငံမှာ လွှတ်တော်က ဥပဒေတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု အတည်ပြု ထုတ်ပြန်နေတာ တွေ့ရတယ်ပဲ။ ကျွန်တော်တိ၊ စတုတ္ထမလိုင်သားတွေကတော့ အဲဒီ ဥပဒေတွေဟာ ဒီမိကရေးပြုပြင် ပြေားလဲရေးကို ဦးတည်တဲ့ ဥပဒေတွေဟုတ်မဟုတ် မျက်စီဒေါက်ထောက် ကြည့်နေ ဆန်စစ်နေမှာပဲပဲ။ ဥပဒေတွေ

သက်ဝင်လူပုံရှားလာတာနဲ့အမျှ အဲဒီပဒေတွေကို တရားရုံးတွေက ဆုံးဖြတ်စီရင် အကောင်အထည် ဖော်ကြရတော့မှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီအချိန်မှာ တရားသူကြီးတွေဟာ သူတို့လက်ထဲရောက်လာတဲ့ အမူကိစ္စတွေကို ဘယ်လောက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် အမိုအမိန်ကင်းကင်း ဆုံးဖြတ်စီရင်နိုင်ကြမလဲဆုံးတာကို ပြည်တွင်းကရော ပြည်ပကပါ အထူးအချိန်ကောင့်ကြည့်နေကြမှာ ဖြစ်ကြောင်းပါပျော်။

၁၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၁

နိုင်ငံရေး ပဟ္မသုတ ဘယ်လို ဖြန့်ကြမလဲ

ဂိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ကျောင်းသား၊ ခေါင်းဆောင်ဘဝတုန်းက ကျောင်းသားတွေ ပညာပဟုသုတ တိုးပွားစေဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ နိုင်ငံရေးလောကက ပညာရှင် တွေကို ဖိတ်ကြောပြီး ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှာ ဟောပြောပွဲတွေ အခါအားလျှော့စွာ ကျင်းပပေးခဲ့တဲ့ အကြောင်း ဖတ်ဖူးပါတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ ရှိခို့ကလည်း နစ်စဉ်လိုလို အဆောင် သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်းတွေက စာရေး ဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ ကြီးတွေ၊ နိုင်ငံရေးသမားကြီးတွေကို တက္ကသိုလ်နယ်မြေထဲ ပင့်ဖိတ်ပြီး ဟောပြောပွဲတွေ ကျင်းပပေးခဲ့ပါတယ်။

ပဟ္မသုတ အရင်းအမြစ်

လွှတ်လပ်ရေးရုပြီး ဒီမိုကရေစီ ခေတ်တစ်လျှောက်လုံးမှာ ပြည်တွင်းစစ်မီး အရှိန် အမြင်ဆုံး တောက်လောင်ခဲ့တဲ့ အချိန်တွေ လောက်ကလွှဲပြီး ကျွန်ုတ်ကလ တစ် လျှောက်လုံး နိုင်ငံရေး ပါတီတွေ၊ ပုဂ္ဂလိုက သတင်းစာတွေ အတော်ကလေး လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် လူပုံရား လုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ကြတာမို့ လူငယ်တွေအဖို့ နိုင်ငံရေး အပါအဝင် အခြားသော ပဟ္မသုတ အသိပညာရရာရကြောင်း အရင်းအမြစ်တွေ သိပ်မရားပါးခဲ့ဘူးလို့ ဆိုရမှာ ဖြစ်တယ်၏။

ရေးသူ ပတ်သူ ဆွဲနေ့ပွဲများ

ပြောရရင် ကျွန်တော်တိ နိုင်ငံမှာ ပါတီစုဒ်မိုကရေစိစနစ်ကို တစ်ပါတီစနစ်နဲ့ အစားထိုး ခဲ့တဲ့ ရောမအပြောင်းအလဲကာလကြီးတစ်ခုရဲ့ အစောပိုင်း အတော်ဝေးဝေးအထိ ကာလတွေမှာတော်မှ ကျွန်တော်တိ ပြည်သူတွေ အထူးသဖြင့် လှယ်ယောက်တွေအတွက် ပိမိတို့ ဦးနောက်ကို ကျော်ပြန်ကြီးထွားစေတဲ့ လွှတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်မှုဆိုင်ရာ ပညာဗဟိုတဲ့ ရရှာရကြောင်း အရင်းအမြစ်တွေရှိနိုင်ခဲ့သေးတယ်ပျော်၊ အဲဒီကာလမှ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ မရှိတော့ဘူးဆိုပေမယ့် လွှတ်လပ်ခွင့် အတော်အတန်ရှိနေသေးတဲ့ သတင်းစာတွေနဲ့ မစွဲလေး က ဓမ္မစိမာန်စာပေလှပ်ရှားမှာ ရန်ကုန် ပိုင်အမိမိအကရေးသူဖတ်သူ ဆွဲနေ့ပွဲတွေက ပြည်သူတွေကို စာပေ၊ နိုင်ငံရေးပညာဗဟိုတွေ ဒီမိုကရေစိအလေးအထတွေကို ဆက်လက် ပုံပိုးနေခဲ့ သေးတယ်ပျော်၊ အဲဒီကာလ နောက်ပိုင်း တစ်ပါတီစနစ် တဖြည်းဖြည်းချင်း အခြေစိုင် လာတာနဲ့အမှုပြည်သူတွေ အကြား ပါတီစုဒ်တော် လက်ကျွန်ဒီမိုကရေစိ အလေးအထ အကြားအမြင် ပညာဗဟိုတဲ့ တွေ တစ်စတ်စ ဖျော်ပိုန့် ကုန်ခန်း လာခဲ့တယ်၊ ဒါတောင်မှ နတ်တော်လကို စာဆိုတော်လအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးအနဲ့မှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ စာပေဟောပြောပွဲ တွေက ဒီမိုကရေစိ တ်မွတ်နေကြတဲ့ ပြည်သူတွေအတွက် ဖြေသိမှုဆုံး အားဆေးတစ်ခွဲကို ဖြစ်ခဲ့တယ်ပျော်။

တစ်ကျော်ပြန်လာသိန်း

အဲဒီနောက်မှာတော့ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း အဲဒီအားဆေးလေးတောင်မှ မဖို့ပဲရ တော့တဲ့ အခြေအနေကို ရောက်ရှိသွားခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တိနိုင်ငံရဲ့ဒီမိုကရေစိရေး အခြေအနေဟာလည်း ‘တွင်းနှင်း’ကြီးထဲ ကျေရောက်သွားခဲ့ရပြီး အဲဒီအခြေအနေရဲ့ အကျိုးဆက် အဖြစ် ၁၉၈၈ မှာ ပြည်သူတွေရဲ့ဒီမိုကရေစိတောင်းဆိုတဲ့ အုကြွလှပ်ရှားမှု ကြီးပေါ်ပေါက်လာ ခဲ့တော့တယ်ပျော်။

အခုတော့ အဲဒီအခြေအနေဟာ အပြောင်းအလဲတစ်ခုသိသို့ တစ်နောက်ခြား တူရပြုလာနေပြီ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အထူးသဖြင့် ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့ တက်လာတဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲဖြစ်တဲ့ သမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန်ရဲ့ရာထူးလက်ခံပိုင်ခွန်းထဲမှာ အများမော်လင့် မထားတဲ့စကားတွေ ပါလာခဲ့ပြီး အဲဒီနောက် တစ်ဆက်တည်းလိုလို အစိုးရနဲ့ လွှတ်တော်ရဲ့ဒီမိုကရေစိကို ရေးရှုတဲ့ လုပ်ရပ်တွေ တစ်ခုပြီး တစ်ခုဆိုသလို ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပြီးနောက်မှာ ဒီမိုကရေစိနိုင်ငံအဖြစ်သို့ တစ်ကျော်ပြန် ဦးတည်

လျှောက်လှမ်းရာမှာ အသက်ပမာ အရေးပါလှတဲ့ နိုင်ငံရေး၊ သမိုင်းနဲ့ အထွေထွေ စဟုသာတဆိုင်ရာ ပညာရပ်ဟောပြောပွဲတွေ တစ်စတစ်စတိုးတက် ပြန့်ဘား ထွန်းကား လာခဲ့တယ်ဖြာ။

ကျေးဇူးတင်ရမည့် ဘာမျှများ

ဒီနေရာမှာ အဲဒီလိမ့်ဗျား ဟောပြောပွဲတွေကို အတော်စောစောကတည်းက ဦးဆောင် ကျင်းပပေးနေခဲ့တဲ့ ကုန်သည်ကြီးများနဲ့ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း ဝါးလုပ်ငန်း အသင်း စတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကို ကျေးဇူးဥပကာရ အထူးတင်ရှိပြောင်း ပြောဖို့ မောက်နဲ့လို့ မဖြစ်ဘူးပြု။ အဲဒီအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ဦးစီးပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ဟောပြောပွဲ တစ်များ ကျွန်ုတ် သွားရောက် ဟောပြောခဲ့တာကလွှဲပြီး ကျွန်ုတ်ပဲ့ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှ ကျွန်ုတ် သွားရောက်နားထောင်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေမယ့် အဲဒီအဖွဲ့အစည်းတွေက ဦးစီးပြုလုပ်တဲ့ အထွေထွေစဟုသာတာ၊ နိုင်ငံရေးနဲ့ သမိုင်းဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲတွေဟာ ထူးထူးမြားမြား အောင်မြင်မှတွေ ရရှိခဲ့တာကို သူပြော ဝါပြောနဲ့ ပါဒီယိုတွေကတစ်ဆင့် ကျွန်ုတ် သိခွင့်ရရှိခဲ့တယ်ဖြာ။

အားတက်ချင်လန်းပါ

မကြာသေးမိတစ်ရက်ကလည်း ဝါဘိစ္စဘွဲ့ရများ အသင်းက စိတ်ကြားလို့ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးတွင် စတုတွေမထိုင်၏ အခန်း ကဏ္ဍဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ကျွန်ုတ် သွားရောက် ဟောပြောခဲ့တယ်ဖြာ။ အဲဒီဟောပြောပွဲကို အလွှာစုံ အရွယ်စုံ ကျားမအစုံက လူတွေ ခန်းလုံးပြည့်တက်ရောက်ခဲ့ရှုသာမက ဟောပြောပွဲအပြီး ပြုလုပ်တဲ့ မေးမြန်းဆွေးနွေးပွဲမှုလည်း တက်တက်ကြကြ မေးမြန်းဆွေးနွေး ခဲ့ကြတာကိုကြည့်ပြီး ကျွန်ုတ်ရင်ထဲမှာ တိုင်းပြည် အနာဂတ်အတွက် အားတက်ချင်လန်း စိတ်တွေ တဖ္တားဖ္တားပေါ်ထွေက်လာခဲ့မိ တယ်ဖြာ။

ဟောင်ရုံးဝင်းနှင့် ဦးကိုကိုလိုင်

မကြာသေးခင်က မော်နီတာကျားနယ်က ဦးစီးပြီး စာရေးဆရာကြီး ဟောင်ရုံးစုံနဲ့ နိုင်ငံတော်သမ္မတရဲ့ နိုင်ငံရေး အကြံပေးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဦးကိုကိုလိုင်တို့ကို စိတ်ကြားဟောပြောစေခဲ့တဲ့ပွဲမှုလည်း အင်မတန်မှ တက်ကြထက်သန်တဲ့ ဒီမိုကရေး အလေ့အထတွေကို မြင်တွေခဲ့ ကြရတယ်ဖြာ။ ဒီမိုကရေးစေတ်မှာ စာနယ်ငင်းတွေ

ဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ နာ။ မျက်စီ၊ ပါးစပ်ဖြစ်တာကြောင့် ပြည်သူတွေ အသိပညာ ဝဟုသတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အထူးလိုအပ်နေတဲ့ အရာတစ်ခုကို အခုလို ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့တာကို ကျွန်တော်တို့ ကျေးဇူးတင်ကြရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော် မော်နိတာ ရာနယ် လိုပဲ အခြားတတ်နိုင်တဲ့ ရာနယ်တွေကလည်း လိုက်လုပ်လာကြမယ်ဆိုရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲလို့ ကျွန်တော် တွေးနေမိတယ်တော်။

လူငယ်တွေအတွက် လမ်းကြောင်း

ဒီမိုကရေစိစနစ်ဆိတာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပြည်သူတွေအကြား ဖြန့်ဝေသုံးခွဲတဲ့ စနစ် ဖြစ်တယ်ပျော်၏ ဒါကြောင့် ပြည်သူတွေ အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေ ဂိမ်းဆိုင်၊ ဘိလီယက်ခုံ၊ ဘိယာဆိုင်၊ ကေတိုင်၊ အနိုင်ခန်းတွေအစား နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးလမ်းကြောင်းပေါ် မလွှဲမသွေ့ ရောက်ရှိလာမောယ့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာနဲ့ သမိုင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲတွေ မပြတ်ပေါ်ပေါက်နေစေဖို့ ကိစ္စအတွက် အစိုးရမှာ သာမက ပြည်သူ တွေ (တစ်နည်း) အရပ်ဘက် အခြေပြုလွှာအဖွဲ့အစည်းတွေမှာပါ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆမိကြောင်းပါတွော်။

၁၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၁

ရှေ့သုံးခနဲ့ ပုံကြောင်ငါး

ကျွန်တော်က ဘဝရပ်တည်ဗုအနေအထားအရ အခြေခံပြည်သူတွေနဲ့ တစ်သားတည်။ တစ်ဆက်တည်း ရိုနေတဲ့အပြင် စာနယ်ငင်းသမား တစ်ယောက်ဆိတဲ့ ပိုမိုရဲ့ အသက်မွေးဝိုင်းကြောင်း အလုပ်အရ မျက်စီ နားကို ကျယ်ကျယ်ဖွင့်ထားရသူဖြစ်လို့ ပြည်သူ တွေ့ရဲ့ရင်ခုန်သကို အတော်ကလေး ကြည်ကြည်လင်လင် ပိုပိုသသ ကြားသိ နေတယ်လို့ ပြောစုတယ်ဖြူ။

မြန်မာနိုင်ငံက အခြေခံပြည်သူလူထဲ အများစုံကြီးရဲ့ ရင်ထဲက စကားသံကို အရင်း အတိုင်းကြားရလေ့ရှိသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပွင့်ပွင့်လင်လင်း ပြောရရင် ပြည်သူ လုထ် ရောမအများစုံကြီးဟာ ၂၀၀၈ မှာ အတည်ပြုခဲ့တဲ့ အခြေခံသပဒေနဲ့ ပတ်သက် လို့ရော ၂၀၁၀ မှာ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်လို့ပါ မူးပြုလင့်ချက် ကြိုးကြိုးမားမား ထားခဲ့ကြတာ မဟုတ်ဘူးဖြူ။ ရင်းရင်းပြောရရင် အဲဒီ နှစ်စုစုတဲ့ကို သိပ်စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြတာ မဟုတ်ဘူးဖြူ။ အဲဒီကာလတွေတုန်းက ပြည်သူတွေအကြား ‘မပြောပါဘို့’ ပုံပြင်၊ ‘ရသေ့ရှစ်သောင်း’ ပုံပြင်တွေပဲ ဆက်လက်တွင်ကျယ်ပျော်နေခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ဖြူ။

စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ ထိုင်းထိုင်းမိုင်းမိုင်း တွေတွေဝေဝေ ဖြစ်နေကြတဲ့ ပြည်သူ တွေ ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့လာချိန်မှာ ဒီမိုကရေစီကို လွှာတ်တော် ကတစ်ဆင့် ဖော်ဆောင် မယ်လို့ ကြွေးကြေားထားကြတဲ့ ပါတီတခါ့ရဲ့ မဲဆွယ်လူပ်ရှားမှုတွေကြောင့် နည်းနည်းကလေး လူပ်တုတ်တုတ် ဖြစ်သွားခဲ့ကြသေးပေမယ့် ရွှေးကောက်ပွဲအပြီး မဲရေတွေက်ချိန်မှာ ဟိုက ဒီက ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ‘ကြိုးတင်မဲ့’ သတင်းတွေကြောင့် ပြန်ပြီး ပက်လက်လန်သွားခဲ့ကြရပြန်ပုံနှင့်တယ်ဖြူ။

ငရှုံးသုံးခု

ဒါပေမယ့် ရွှေးကောက်ပွဲနောက်ပိုင်းမှာ ပြည်သူတွေဟာ ရှေ့ခဲ့ 'Shock' ကြီးသုံးခုနဲ့
ကြော်ခဲ့ကြရတယ်ပျော်

ပထမဆုံး ရှေ့ခဲ့က ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့ တက်လာတဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့
အကြိုးအကဲ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန်ရဲ့ မိန့်ခွန်းတွေ ဖြစ်တယ်ပျော်
စစ်အစိုးရဟောင်းလက်ထက် ဝါကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူရဲ့ သမ္မတ
ရာထူး လက်ခဲ့ မိန့်ခွန်းမှာ စစ်အစိုးရဟောင်းရဲ့ ထူးမျှေးနား သဘောထားတွေပဲ
ပါလာမှာပဲလို့ ပြည်သူတွေထင်ယာခဲ့ကြပေမယ့် မိန့်ခွန်မှာပါတဲ့အချက် အတော်
များများကြောင့် ပြည်သူတွေ အငိုက်မိပြီး ရှေ့ခဲ့ရသွားခဲ့ကြတယ်ပျော်
အထူးသုံးဖြင့် နိုင်ငံရဲ့အခြေအနေမျိုးကို ဝန်ခံလိုက်တဲ့အချက်၊ အခြေခံဥပဒေ ကို လက်မံခိုင်သူတွေ
လွှတ်တော်ပြင်ပက နိုင်ရေးအော်အားစုတွေနဲ့လည်း လက်တွဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်
သွားမယ်ဆိုတဲ့အချက်တွေက ငေးငေးငိုင်ငိုင် ဖြစ်နေကြတဲ့ ပြည်သူတွေကို လုပ်နိုး
လိုက်သလို ဖြစ်သွားစေခဲ့တယ်ပျော်

ဒုတိယရှေ့ခဲ့က လူထဲခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ နိုင်ငံတော်
သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန်တို့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းစာတ်ပုံ ရှေ့မှာ ယဉ်တွဲရပ်နေ
ကြတဲ့စာတ်ပုံ သတင်းစာမှာ ပါလာခဲ့တုန်းက ဖြစ်တယ်ပျော်၊ ဆယ်စုနှစ် နှစ်ခုကျော်
လောက် ရန်သက်လိုသဘောထား ဆက်ဆံလာခဲ့တဲ့အစိုးရနဲ့ သဘောထား ကွဲပြား
သူတစ်ယောက်ကို အာအချိန်ကရပြီး တန်းတူရည်တူ ချစ်ချစ်ခင်ခင် ရင်းရင်းနှင့်နှင့်
ဆက်ဆံသွား တော့မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းစကားနဲ့ လက်ရှိ တပ်မတော်ဟာ လူအများ
(လူအနည်းလည်းဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်ပေါ့ကျော်) ထင်နေကြသလို စစ်အာဏာရှင် စနစ်ကို
ကျင့်သုံးမယ့် တပ်မတော်မဟုတ်ဘဲ ပြည်သူတွေ ချစ်ခင်ကြည်ညွှေ့လေးစားတဲ့
အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့လမ်းစဉ်အတိုင်း လျှောက်လှမ်း
သွားမယ့် တပ်မတော်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းစကားနှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်းမှာ ပေါ့ပို့
လိုက်တဲ့ အဲဒီ ဓာတ်ပုံ ကြောင့် ပြည်သူတွေရဲ့မှုန်ဝါးဖြောတော့နေတဲ့ မျှော်လင့်ချက်
ဒုတိယရှေ့ခဲ့ပြီး ပိုမိုလင်းလက်တော်ပသွားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်

တတိယရှေ့ခဲ့က ဇရာဝတီမြစ်ဆုံးမှာ ရေကာတာ တည်ဆောက်မယ့် စီမံကိန်းကို
ရပ်ဆိုင်းထားမယ်ဆိုတဲ့ သမ္မတကြီးရဲ့ ကြေသာချက် ထွက်ပေါ်လာခိုန်းမှာ ရဲ့တာ
ဖြစ်တယ်ပျော်၊ အခြေခံဥပဒေနဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲရဲ့ယုံကြည်အားထားလောက်ဖွံ့ဖြိုးအပေါ်
သံသယကြီးစွာ ရှိနေကြတဲ့ ပြည်သူတွေထံ မိမိတို့ အစိုးရဟာ ပြည်သူဆန္ဒကို

မဆန့်ကျင်တဲ့ အစိုးရဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းစကားပေးပို့ခဲ့တဲ့ အဲဒီလုပ်ရပ် ကြောင့် တတိယရှေ့ခံရသွားတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ မျှော်လင့်ချက်ဟာ ဒီတစ်ကြိမ်မှာ အတော် ကလေးမြင့်မားတဲ့နေရာအထိ ရောက်ရှိသွားခဲ့ တယ်ပျော်။

ဂိတ်ရှုပ်ထွေးစရာတွေ

ဒါပေမယ့် အဲဒီရှေ့ခံရတွေရဲ့တဲ့ကာလအတွင်းမှာရော နောက်ပိုင်းမှာပါ ပေါ်ထွက်လာ တဲ့ အစိုးရရဲ့လုပ်ရပ်တွေကတော့ ပြည်သူတွေကို စိတ်ရှုပ်ထွေးမှုတွေပဲ ဖြစ်ပေါ်စေ ခဲ့တယ်လို့ ပြောရမယ်ပျော်။

အဲဒီလုပ်ရပ်တွေအနက် အဓိကလုပ်တဲ့လုပ်ရပ်တစ်ခုကတော့ နယ်စပ်ဒေသ တွေမှာ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေနဲ့ တိုက်ပွဲများ (တချိုအချိန်မှာ ပြင်းထန်စွာ) ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေတဲ့ကိုစွဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ နောက်လုပ်ရပ်က မြန်မာ ပြည်သူကရော ကုလသမဂ္ဂအပါ အဝင် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအစိုင်းကပါ တစိုက် မတ်မတ် တောင်းဆိုနေကြတဲ့ အကျဉ်းသားလွှာတွေပေးရေးကိစ္စ ဖြစ်တယ်ပျော်။

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အချိုအရဲပါ လက်ရှိအစိုးရရဲ့ ပြုဗုဆက်ဆ နေပုံကြောင့် လက်ရှိအစိုးရရဲ့ အရင်ကရှိရဲ့တဲ့ စစ်အစိုးရတွေ အခြားအခြေခံက စပြီး ပျော်ပြီး ဗားနားမှုရှိနေပြီးဆိုတဲ့ အယုံအဆဟာ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်မှုတစ်ခုလားဆုံး ပြီး မေးခွန်းထုတ်စရာ ပေါ်ပေါက် နေတာ အမှန်ပဲပျော်။ အဲသလိုပဲ တိုင်းတစ်ပါးနယ်ချွေကို ကိုလိုနိုင်အစိုးရကတောင် သူနဲ့ သဘောထားမတူတဲ့သူတွေကို နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား လို့ သဘောထားနိုင်ခဲ့ပေမယ့် ဒီမိုက်ရေးနိုင်ငံ တည်ဆောက်မယ်လို့ ပြောထားတဲ့ မြန်မာတိုင်းရင်းသား အရှင်သားအစိုးရက စစ်အစိုးရဟောင်းတွေ လက်ထက်က ထောင်ဒက်ချုပ်တဲ့ထားကြရတဲ့ အစိုးရရဲ့ သဘောထားချင်း မတူသူတွေကို ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းချုပ်ခံနေကြရသူများ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား လို့တောင် သတ်မှတ်ခေါ်ဝါယံ့စွဲနိုင်ခြင်းမရှိတဲ့ အချက်က လက်ရှိအရှင်သားအစိုးရရဲ့ ဒီမိုက်ရေးကတိကဝင်တွေအပေါ် သံသယတွေ ပိုမိုတိုးပွားလာအောင် အားပေးနေ သလို ဖြစ်နေတယ်ပျော်။

ဒီနောက်မှာ ကျွန်ုတ် ငယ်ငယ်က ကြားခဲ့ဖူးတဲ့ လူပြက်တစ်ယောက်ရဲ့ ပြက်လုံးကို သွားသတိရမိတယ်ပျော်။ လူပြက်က ရရှိင်လုမ္ပား တင်သည်တစ်ယောက် ပစ်လိုက်တဲ့ကွန်ထဲမှာ ဖုံးစွမ်ကောင်ပါလာလို့ ဖုံးကို ဘာကောင်မှန်းမသိတဲ့ အဲဒီ တင်သည် ညည်းပြောပြောပုံကို ရရှိင်လေသဲနဲ့ ပြောပြီး ပြက်လုံးထုတ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီရရှိင်တင်သည်ညည်းပုံက ဒီလိုပျော် “ဝေး... ကြောင်လိုအိုချမှာကလည်း ရေထာ်

ရတော့ကြောင်လို့ မဆိုနိုင်။ ဝါးလို့ဆိုရမှာလည်း နှုတ်ခံဗီးမွှေးနှုနိုင် ဝါးလို့မဆိုနိုင်။ ဒီကောင် ဘာကောင်လဲပေါ့” လို့ ဖြစ်တယ်ပျော်။

သမ္မတကြိုးသိန်းစိန်းစိန်း၊ အခိုးရအနေနဲ့ ကြောင်လာ။ ဝါးလား ခွဲခြားမရ ဖြစ်နေ သူတွေကို မကြာခင်အချိန်ကာလအတွင်း ကောင်းစွာ သက္ကာရှင်းနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ကြောင်းပါပျော်။

၉၁ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၁

ဆန်ရှင်တစ်မြစ် တွေ့အောင် ရှာ ရအောင်ရှင်း

ဒီကန္တ ရွှေးကွက်စီးပွားရေးခေတ်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အဆုံး အဖြတ်ပေးတာက နိုင်ငံခြားတိုက်ရှိက် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှ (Foreign Direct Investment-FDI) ပဲဖြစ်တယ်ပျော် FDI က နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို နိုင်ဟာတဲ့ နိုင်ငံခြား ငွေ (Hard Foreign Currency) ကို အခွန်အခ ပုံသဏ္ဌာန်များမှတစ်ဆင့် အလုံး အရင်းနဲ့ ရရှိစေတာကြောင့် နိုင်ငံရဲ့ အထွေထွေ အသုံးစရိတ်အတွက် အကြိုးခုံးသော အထောက်အပူဖြစ်တဲ့ အပြင် အလုပ်အကိုင်သစ်များကိုလည်း ဖန်တီးပေးတာကြောင့် နိုင်ငံရဲ့ အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာကို ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ဖြေရှင်းပေးရာရောက်ပြီး အဲဒီကတစ်ဆင့် လူမှုရေး တည်ဖို့မှုကိုလည်း ဆောင်ကြည့်ပေးနိုင်တာ ဖြစ်တယ်ပျော်

ကွန်မြှုံးနှစ်ဝါဒ ခေတ်ကောင်းစဉ်တုန်းကတော့ အဲဒီဝါဒအဖိုးရေတွဲရဲ့ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အဲဒီကလမ်းစဉ်က ကိုယ်ထူး ကိုယ်ထ ကိုယ်အား ကိုယ်ကိုးရေး ဖြစ်တယ်ပျော် သူတို့၏ ကိုယ်ထူးကိုယ်ထ ကိုယ်အား ကိုယ်ကိုးဆိုတာက နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် FDI အပေါ် လုံးလုံးအလေးမထား သို့မဟုတ် မဆိုစေလောက်ကလေးသာ အလေးထားခြင်းကို ဆိုလိုတယ်။ မိမိပြည်သူတွေရဲ့ ကုန်ထုတ်စွမ်းအား မြင့်မှားရေးကို အလေးထား တွေ့နှင်းတင်မှုနဲ့ အဲဒီကို သွင်းကုန် လျှော့ချေရေး ရည်ရွယ်တဲ့တင်းကျပ်တဲ့ ဤခြေချွေတာရေး စဉ်ဗျားစဉ်ဗေားများနဲ့ ပေါင်းစပ်တဲ့ မူဝါဒဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီစီးပွားရေး မူဝါဒကို စီမံခိုင်းစီးပွားရေးမူဝါဒ သို့မဟုတ် အမိန့်ပေးစီးပွားရေး မူဝါဒလိုလည်း ရွှေးကွက်စီးပွားရေး ပညာရှင်တွေက ခေါ်ဝေါးသုံးနှစ်း ခဲ့ကြတယ်ပျော်။

အဲဒီစီးပွားရေးမူဝါဒ အောင်မြင်မှုရှိခဲ့တယ် မရှိခဲ့ဘူးဆိုတာကိုတော့ နှစ်ဆယ် ရာစုကုန်ဆုံးခါနီး နှစ်တွေမှာ ဆိုပို့ယက်ယူနှစ်းနဲ့ အရှေ့ ဥရောပနိုင်ငံတွေက ကြေတွေ့

ခဲ့ရတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေက ရှင်းပြနေတယ်ပျော် ကျွန်တော်တဲ့ အီမိန္ဒာချင်း ကမ္ဘာဒီယားနိုင်ငံမှာ ခမာနီအစိုးရ လက်ထက် (၁၉၇၅-၇၉) ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ သွေးလန်းချောက်ချေားစရာ လုအစိုးရ အပြုလိုက် သေဆုံးခဲ့ရမှုတွေကလည်း အဲဒီစီးပွားရေးမူဝါဒ ရဲ့ သမိုင်းစာမျက်နှာ တစ်ခုပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အက်ပိဒီအိုင်နောက် သဲကြီးမဲကြီးလိုက်

ဘာပဲပြောပြော ၁၉၉၇ တိန်းက အာရုံနိုင်ငံတရာ့၊ ကြံးတွေခဲ့ကြရတဲ့ ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်း ၂၀၀၈ မှာ ကမ္ဘာနိုင်ငံကြီးအများ အပြား ကြံးတွေခဲ့ကြရတဲ့ ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်းတွေ ရှိခဲ့တာတောင်မှ လွတ်လပ်တဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို (တစ်နည်း) နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် FDI အပေါ် အဓိက အလေးထားတဲ့ စီးပွားရေးစနစ်ကို နှစ်းပလွှင်ပေါ်က တွန်းချုနိုင်တဲ့ စီးပွားရေးစနစ် တစ်ခု အခုထိ ပေါ်မလာသေးတာ အထင်အရှေ့းဖြစ်တယ်ပျော် လွှာခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ဝန်းကျင်ကာလ အတွင်း စီးပွားရေးတစ်ဟုန်တိုး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့တော့ BRIC လို့ အတိုကောက် ခေါ်နေကြတဲ့ ဘရားရှား၊ အီနိုဒ္ဓနဲ့တရုတ်၊ အစောပိုင်း၊ အာရုံကျားတွေဖြစ်ကြတဲ့ ဟောင်ကောင်၊ တရုတ်တိုင်ပေးတောင်ကိုနိုးယား၊ စင်ကားပူး နောက်ပေါ်ပေါက်ကျားတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ မလေးရှား၊ အင်ဒီနီးရှား၊ ပီယက်နမ် စတဲ့ နိုင်ငံတွေ အားလုံးရဲ့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုရဲ့ သေးချက်ဟာလည်း FDI ပြင်တက်လာမှုပဲ ဖြစ်တယ်လို့ စီးပွားရေးပညာရှင် အားလုံးက တည်တည့်တဲ့ ကောက်ချက်ချုပ်ချုပ်ကြတယ်ပျော်။

ဒါကြောင့်လည်း ဒီကန္ဒာ ကမ္ဘာမှာ နိုင်ငံကြီးငယ်အားလုံးက FDI နောက်ကို အပြိုင်အဆင့် သဲကြီးမဲကြီး လိုက်နေကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ FDI ရဖိုးအရေး ဆွဲဆောင် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းမှုပို့ဗျားမှု လုပ်နေကြရတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ FDI ဝင်လာမယ့်လမ်းမှာ အနောင့်အယှဉ် အဟန် အတားဖြစ်မောယ့် အရာမှုနှင့်သမျက်နှာရှင်းလင်းဖယ်ရှားနိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ကျွန်တော်တဲ့ နိုင်ငံမှာလည်း အဲဒီလုပ်ငန်းကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက အထူး အလေးထားပြီး လုပ်ဆောင်နေတာ အထင်အရှေ့း မြင်တွေ့နေကြရတယ်ပျော်။ ဒါပေမဲ့ အဲသလို အားတက်စရာ သတင်းတွေကျားနေရတဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ ဘဝင်မကျချင် စရာ နားမလည်းနိုင်စရာ အခြားအနေတွေကိုလည်း မြင်တွေ့နေကြရတယ်ပျော်။

ဂျပန် ဘာကြောင့် ပြန်ထွက်

အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်နေ့ထဲတဲ့ ဟောဒန်သတင်းကျောနယ် အမှတ် (၂၈) ထဲက သတင်းတစ်ပိုဒ်ကို ဖတ်မိတော့ ကျွန်ုတော့ရင်ထဲက အဲဒီခဲ့စားချက် ပိုမြီးစူးရှု သွားခဲ့ တယ်ပျော်။ သတင်းက ‘အခြေအနေကြည့်ပြီး ဂျပန်တို့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလို့’ လို့ ခေါင်းစဉ် တပ်ထားတဲ့ သတင်းဖြစ်တယ်ပျော် အဲဒီသတင်းမှာ ‘အရင်ကတော့ ဂျပန်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တွေက ဝင်လာခဲ့ပြီးပေမယ့် ခဏနဲ့ ပြန်ထွက်သွားရတယ်။ သူတို့ (ဂျပန်) အကြောက်ဆုံးက Sanction (စီးပွားရေးပိတ်ဆိုမှု) ပဲ့ပြီးတော့ အရင်က ဒီနှစ်ငံရဲ့ စီးပွားရေးမှုပါဒ် အပြောင်းအလဲ မြန်တာကို ကြောက် တယ်’ ... လို့ အာဆီယံဂျပန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာ ခင်ရွှေက ပြောပါတယ်လို့ ဖော်ပြထားတယ်ပျော်။ နောက် အဲဒီသတင်း တစ်နေရာမှာလည်း ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်လာသူ လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးက ‘ကျွန်ုတော့အတွေ့အကြုံအရ ပြောရရင် တဗြားနှစ်ငံတွေက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဝင်လာဖို့က ဂျပန်ကို စောင့်ကြည့်ကြတာများတယ်။ ဂျပန်က စောစပ်သေချာတယ်’ လို့ ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားပြီး နောက်တစ်နေရာ မှာတော့ လက်ရှိ အခြေအနေမှာ မြန်မာနှစ်ငံရဲ့ စက်မှုကလ္လာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုက ၁၂ ကနေ ၁၃ ရာခိုင်နှစ်းအထိပဲ ရှိတယ်။ စက်မှုကလ္လာမှာ ၄၀% တိုးတက်မှု မရှိဘူးဆိုရင် တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူးလို့ ဖော်ပြထားတယ်ပျော်။

ဆန်ရှင်တွေ ဘာကြောင့်ပြန်

အဲဒီစကားတွေကို အနှစ်ချုပ်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ကျွန်ုတော်တို့ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဓိက အဟန်အတားဖြစ်နေတာက ‘ဆန်ရှင်’ Sanction တွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေကြရမှာဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီတော့ ကျွန်ုတော်တို့နှစ်ငံရဲ့ အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုး၊ ကိုရေး ခရီးလမ်းမှာ အဓိက အဟန်အတားအဖြစ် တည်ရှိနေတဲ့ အဲဒီ Sanction တွေကို ဖယ်ရှားရေးဟာ ကျွန်ုတော်တို့အားလုံးရဲ့ အမျိုးသားရေး တာဝန်ကြီး ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒီတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရာမှာ ကျွန်ုတော်တို့ ပထမဆုံး လုမ်းသင့်တဲ့ ခြေလုမ်းက အဲဒီ Sanction တွေ ဘာကြောင့်သာယ်လို့ စတင်ပေါ်ပေါက် လာသလဲ။ အခုအထိ ဘာကြောင့် ဆက်ရှိနေသေးတာလဲ ဆိုတာတွေကို စဉ်းစား သုံးသပ်ခြင်း ဖြစ်တယ်ပျော်။ ‘အတွေ့မှန်မှ အလုပ်မှန်မယ်’ဆိုတဲ့စကားအတိုင်း ပြဿနာရဲ့ တစ်မြစ်ကို မှန်မှန်ကန်ကန် တွေးတော့ ဆင်ခြင် ဖော်ထုတ်နိုင်မှုသာ အဲဒီပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မှာဖြစ်ကြောင်းပါပျော်။

မတူကွဲပြားတဲ့ အမြင်ဆိုတာ

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်နဲ့ လူထုခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းရက္ခည်တို့ တွေ့ခဲ့
ချေးနေးကြပီးတဲ့ နောက် ပြည်သူတွေကို အသိပေး ပြောကြားခဲ့တဲ့ ခေါင်းဆောင်
နှစ်ဦးရဲ့ စွဲကားထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ အမိကအချက်တစ်ချက်က ‘နှစ်ဖက်အကြား အမြင်
မတူတာတွေကို ဧက ဘေးအယ်ယာပြီး အမြင်တူတာတွေကို လက်တွဲလုပ်ဆောင်
သွားဖို့ သဘောတူခဲ့ကြတယ်’ ဆိုတဲ့ အချက် ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို အားလုံးမှတ်မိန့်
ကြလိမ့်မယ်ထင်တယ်ပျော်။

တိုးတက်ဖြစ်တွန်းမူငွေ

အခုခံရင် အားလုံးသိကြတဲ့ အတိုင်း ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံမှာ လိပ်ခဲ့တည်းလည်း
တအုံနေးနေးဖြစ်နေတဲ့ ကိုစွဲကြုံးနှစ်ခု ပြေလည်သွားပြီ ဖြစ်တယ်ပျော်။ တစ်ခုက ၂၀၁၄
မှာ မြန်မာနိုင်ငံအာဆီယံဥက္ကဋ္ဌဗျားဆောင်ခွင့်ရေးဖော်ပြီး နောက်တစ်ခုက
NLD ဒီချုပ် မှတ်ပုံတင်ရေး ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီပြဿနာကြီးနှစ်ခု ပြေလည်သွားမှု၊
အကျိုးဆက်အဖြစ် နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်ကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ်
အမေရိကန် နိုင်ငံဗြားရေးဝန်ကြီးတစ်ဦး ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံကို မကြာခင် အလည်း
အပတ် ရောက်ရှိလာတော့မှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အခြား အခြားသော သံတမန် ဆက်ဆံ
ရေး ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုတွေလည်း အများအပြား ဖြစ်ပေါ်နေတယ်ပျော်။

ဘာတွေ အမြင်မတူကြတာလဲ

ဒီအချိန်မှာ ကျွန်ုတ်က ခေါင်းဆောင် နှစ်ဦးရဲ့ ‘အမြင်မတူတာတွေ’ ဆိုတဲ့ စကားကို
ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြေကြည့်နေမိတယ်ပျော်။ ဘယ်အမြင်တွေမှာ မတူတာလဲ။ ဘာကြောင့်

မတူကြတာလဲ။ ဘယ်အမြင်က ယထာဘူတကျသလဲ စတာတွေကို ခုနစ်စဉ် အမျှင်တန်း တွေးကြည့်နေခိုတာ ဖြစ်တယ်ပျ။

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ၁၉၆၂ ၂မှာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့နိုင်ငံရေးဟာ အသွင် သလ္ာာနရော အနစ်သာရပါ လုံးဝပြောင်းလဲသွားခဲ့တယ်ပျ။ ၁၄နှစ်သက်တမ်းပဲ ရို့ခဲ့ရှာတဲ့ ပါလိမန် ဒီမိကရေခိုဟာ လက်စတုး ခဲ့လိုက်ရတယ်။ ဆန်ကျင်သူတွေက ‘စစ်အာဏာရှင်စစ်’ လို့ အမည်တပ်ခဲ့ကြတဲ့ အဲဒီ နိုင်ငံရေးစနစ် အပြောင်းအလဲကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသူတွေက ၁၉၆၂ ၂ခုနစ် မတ်လ ၂ရက်နောက သူတို့လုပ်ရပ်ကို မြန်မာနိုင်ငံမှာ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး ဆင်နွဲလိုက်ခြင်းလို့ မောက်ကွားထိုးခဲ့ကြ ပေမယ့် သူတို့နဲ့ သဘောထားချင်း မတူကွဲပြားသူတွေကတော့ အဲဒီနောကို မြန်မာနိုင်ငံ မှာ ဒီမိကရေခိုက္ခာယွန် အနိစ္စရောက်သွားတဲ့ နောအဖြစ် နောက်ပိုင်းမှာ ပိုပိုပီးရှုမျင် လာခဲ့ကြတယ်ဆိုတာ အထင်အရှေ့ဖြစ်တယ်ပျ။ ဆိုလိုတာက အဲဒီအခါနကဗျာပြီး ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန်ကျင်ခြားနားတဲ့ အမြင် နှစ်ခု ပေါ်ပေါ်လာခဲ့တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်ပျ။

အမြင်နှစ်ရပ်ကို ကိုယ်တားပြု

ပွဲ့ပွဲလင်းလင်း ပြောရရင် ဒီကနေ့ တည်ရှိနေတဲ့ သမွာတို့ ဦးသိန်းစိန်းဦးဆောင်တဲ့ အစိုးရနဲ့ လူထုခေါင်းဆောင် ခေါ်အောင်ဆန်း စကြည်းဦးဆောင်တဲ့ အင်အားစုတို့ဟာ အဲဒီမတူကွဲပြားခြားနားတဲ့ အမြင်နှစ်ရပ်ကို ကိုယ်တားပြုနေကြသူတွေလို့ ပြောနိုင် တယ်ပျ။ မကြာသေးမိုက ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦး ပြောဆိုခဲ့ကြတဲ့ ‘မတူတဲ့ သဘောထား အမြင်တွေ’ ဆိုတာဟာ အဲဒီနှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကျိုး ကာလတစ်လျောက်လုံး တည်ရှိလာခဲ့တဲ့ အမြင်မတူမှုတွေကို ဆိုလိုတာဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်တော့ ယူဆ တယ်ပျ။

ပျောကန်သင့်မြတ် သဘောထား

အမြင်မတူတာတွေကို ခေါ်သေးဖယ်ထားပြီး အမြင်တူတာတွေကို ပူးပေါင်းလက်တွဲ လုပ်ဆောင်ကြမယ်ဆိုတာ ဒီကနေ့လို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး အသည်းအသန်လိုအပ်နေတဲ့ ကာလမျိုးမှာ မဖြစ်နေထားရှုရေယ် အင်မတာန်မှ လျောကန်သင့်မြတ်တဲ့ သဘောထား ဖြစ်တယ်ပျ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးတကုပ် ကြို့နိုင်တောင့်တင်း ရေရှည်ခဲ့တဲ့ ဒီမိကရေခိုနိုင်ငံတစ်ခု တည်ဆောက်

ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီမတူတဲ့ အမြင်ဆိုတဲ့ ပြဿနာကို တစ်နေ့မှာ မလွှဲမသွေ့ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမှာပဲ ဖြစ်တယ်ပျော် အဲသလို တစ်နေ့နေ့မှာ မလွှဲမသွေ့ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမယ့် ပြဿနာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ အခုက်တည်းက လေ့လာသင့်တာတွေ လေ့လာ၊ စဉ်းစားသင့်တာတွေ စဉ်းစား ထားခဲ့ရင် အချိန်ကျေတဲ့အပါ ပိုပြီးလွယ်လွယ်ကုက္ကာ ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မယ်။ အနည်းဆုံးတော့ ဘယ်ပြဿနာကိုတော့ ပထမ၊ ဘယ်ပြဿနာကိုတော့ ဒုတိယ စသဖြင့် အမှတ်စဉ် ထိုးပြီး ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်ပျော်

ဒါတွေမှာ အမြင်ပတူနိုင်ဘူး

အဲဒီတော့ အမြင်ပတူမှုမလို့ ပြောစရာ ရှိနိုင်တာတွေထဲက အရောပါ အခြေခံကျေတဲ့ အမြင်တွေကို စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ ဟောဒါတွေ ထွက်လာတယ်ပျော်။

- (၁) ၆၂ အာဏာသိမ်းမှုဟာ ပိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝါင်းက သိမ်းတာလား၊ တပ်မတော်က သိမ်းတာလား၊ အာဏာသိမ်းတာဟာ သိမ်းဖို့လိုအပ်လို့လား၊ အာဏာလိုချင်လို့ သိမ်းတာလား။
 - (၂) စစ်မှန်တဲ့ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုမှုဆိုတာ ပြည်ထောင်စုကို ဖြော်မယ့်မှုလား၊ ပြည်ထောင်စုကို ပိုမိုနိုင်မာကျစ်လျစ်စေမယ့်မှုလား။
 - (၃) နယ်စပ်ဒေသက တိုင်းရှင်းသားလက်နှင်းကိုင်အဖွဲ့တွေဟာ သောင်းကျိုး သူတွေလား၊ တော်လှန်ရေးသမားတွေလား။
 - (၄) နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကော်ကာလအတွင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ အရေးအခင်းတွေဟာ ဆူပူအကြမ်းဖက်မှုတွေလား၊ အာဏာရှင်ဆန်းကျင် ဒီမိုကရေစိတ် တောင်းဆိုတဲ့ ဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုတွေလား။
 - (၅) ဒီမိုကရေစိနိုတဲ့ စကားလုံးရှေ့မှာ ‘စဉ်းကော်’ပြည့်ဝသော ‘ဆိုတဲ့ နာမဟိုသေသန ထည့်ဖို့ လိုအပ်သလား’၊ မလိုအပ်ဘူးလား။
 - (၆) ဒီမိုကရေစိမှာ အနောက်နိုင်ငံတွေအတွက် ဒီမိုကရေစိနဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေ အတွက် ဒီမိုကရေစိဆိုပြီး နှစ်ခုရှုရှုသလား။
 - (၇) တပ်မတော်ဟာ နိုင်ငံရေးမှာ ပါဝင်သင့်သလား၊ မပါဝင်သင့်ဘူးလား။
 - (၈) မြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားရှိသလား၊ မရှိဘူးလား။
- အဲဒါတွေက ရှုတ်တရက် ကျွန်တော်စဉ်းစားလို့ ရာသလောက် ကောက်ရေးချုလိုက်တာသာ ဖြစ်တာမို့ ကျွန်တော် မစဉ်းစားမိတာတွေလည်း ရှိချင် ရှိနော်းမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အချိန်ပသိုင်းဘဲ ညီယူရမယ်

အခု တင်ပြခဲ့တဲ့ အမြင်မတူမှုတွေကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် အားလုံးဟာ တစ်ခုနဲ့
တစ်ခု ဆက်စပ်နေတယ်ဆိုတာကို တွေကြရမယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ တချို့သော
အမြင်မတူမှုတွေဟာ နက်ရှင်းကျော်ပြန့်တာကြောင့် အချိန်ယူ ညီနိုင်းမှ တရွေ့ဆွဲ
နိုင်လာနိုင်စရာရှိတဲ့ အမြင်မျိုးတွေ ဖြစ်ပေါ်ယူ တချို့သော အမြင်မတူမှုတွေကတော့
အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို တကယ်ပဲ အလေးအနက်ထားတယ်ဆိုရင်
အချိန်မဆိုင်ဘဲ အမြင်ဆုံး ညီယူကြရမယ်အမြင်တွေ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်
သဘောရတယ်ပျော်။

အကျဉ်းသားအခေါ်အတော်

ဥပမာတစ်ခု ပြရာယ်ဆိုရင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ပြသုနာဖြစ်တယ်ပျော်။ အခုဆိုရင်
အဲဒီအသုံးအန္တနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဓိုကာက်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မနစ်သက်မှန်းသိလို့
ဒေါ်အောင်ဆန်းကြည် အင်အားစုံက်က ‘ယုံကြည်ချက်အကျဉ်းသား’ လို့
ပြောင်းလဲပြောဆုံး သုံးနှင့်လာနေကြတာ အားလုံးအသိဖြစ်တယ်ပျော်။ နိုင်ငံရေး
အင်အားစုံတွေက်ကလဲ သူတို့ကို ရာဝဝတ်သားတွေနဲ့ တစ်တန်းတစ်စားတည်း
သဘောထားတာမျိုးကိုတော့ သူတို့ လုံးဝလိုလားနှစ်သက်ခြင်း မရှိကြဘူးပျော်။

ကြုံနှစ်ဆရာစံရာဝဝတ်သားလား

မကြာသေးခင်က ပြည်သူ့ခေတ်ရာနယ်မှာ ဆောင်ပါးရှင် မောင်ကိုနီ (တရား
ရုံးချုပ်ပြောနေ)က ကြုံနှစ်ဆရာစံဟာ ရာဝဝတ်သားလားမျိုးချုပ် တော်လုန်ရေးသမား
လားဆိုတဲ့ မေးခွန်နဲ့နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဆိုတဲ့ အခိုပ္ပာယ်ကို ရှင်းပါဖို့ကြုံးစားခဲ့တာ
တွေ့လိုက်ရတယ်ပျော်။ ပြီတိသျော်ယဲ့တွေ့ဘက်က ကြည့်ရှင် ဆရာစံဟာ နိုင်ငံတော်
ပုန်ကေန်မှုကို ကျော်လွှာနဲ့ ရာဝဝတ်သား အမှန်ပဲပေါ့။ တောင်သူလယ်သမားတွေနဲ့
မျိုးချုပ် မြန်မာပြည်သူတွေနဲ့သားထဲမှာတော့ ဆရာစံဟာ တောင်သူလယ်သမား
အရေးတော်ပုံခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်လိုပဲ ခွဲမြှောမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဂဂ ကျောင်းသားနဲ့ မှုဒိမ်းသမား

အလားတူပါပဲ့၊ ကျွန်တော်မျက်တုံးထဲမှာ မိမိတို့ရဲ့လူငယ်ဘဝ တစ်ခုလုံးနဲ့ပါး အကျဉ်း
ဆောင်ထဲမှာ ကုန်ဆုံးသွားခဲ့ကြပါပဲ့ ဖြစ်တဲ့ ဂဂ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေရဲ့

မျက်နှာတွေနဲ့ ဟိုတေလာတုန်းက ဂျပန်တိုးရစ်မလေးတစ်ယောက်ကို အဓမ္မပြုကျင့် သတ်ဖြတ်မှုနဲ့ ပြစ်ဒဏ်ကျခဲ့ရသူရဲ့၊ မျက်နှာကို နှင့်ဗျားယဉ် မြင်ယောင်မိတယ်ပျ။ သူတို့ကိုသာ ရာဝဝတ်သားချင်း အတူတူပဲလို့ မြင်လိုက်ရင်ဖြင့် ဒီပိုကရေစိ အင်အားစုများရဲ့ အသားနှုတ်တော့မလိုလို ဖြစ်နေတဲ့ ရင်ထက အနာ ဆာနဲ့ အပက်ခံလိုက်ရသလိုများ ဖြစ်သွားလေမလားလို့ တွေးပြီး သက်ပြင်းပူးကြီးတစ်လုံးကို မှတ်ထုတ်လိုက် မိတယ်ပျား။

၂၉၁ နိုဝင်ဘာ ၂၀၁၁

ပြည်သူတွေ ပါဝင်ရမယ့် နိုင်ငံရေးတစ်ဆက်ဆန်းပြီ

ပြတိသူကိုလိုနိုင်ယဲအစိုးရကို ရရာလက်နက် မီးကျိုးမောင်းပျက်တွေနဲ့ ခုခံ
တော်လှန်ခဲ့တဲ့ လယ်သမားခေါင်းဆောင်ကြီး ဆရာစဲ ကြိုးပေးကွပ်မျက်ခြင်း ခဲ့ခဲ့ရမှု
(၈၀) နှစ်မြောက် အခမ်းအနားကို ဆရာစဲရဲ့ ဂုဏ်တော်လှန်ရေး အခြေစိုက်ခဲ့ရာ
သာယာဝတီပြုမှု နိုင်ငံရေး အင်အားစဲတွေနဲ့ နိုင်ငံရေး ပါတီတွေက ကြိုးမျှပြီး
ပထမဆုံးအကြမ်အဖြစ် ကျင်းပခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကို ကြားသိခဲ့ရတယ်ပျော်။

အဲသလိုပဲ ကိုလိုနိုင်ခေါ်မှာ မြန်မာပြည်သူတွေကို ပထမဆုံး နိုင်ငံရေးမျက်စီ
ဖွင့်ပေးခဲ့သူ၊ အဲဒီတုန်းက ပြတိသူနိုင်ငံသား မြန်မာပြည် ဘုရင်ခဲ့ကို ‘ကရက်ဒေါက်
ကော်တော်’ဆိုတဲ့ မောင်းထုတ်တဲ့စကားနဲ့အတူ နိုင်ငံရေးတရားများကို ရဲ့ရဲ့တော်ကို
ဟောပြောခဲ့သူ ဆရာတော် ဦးဥတ္တာမရဲ့ မွေးနေ့ နှစ်လည် အမှတ်တရ အခမ်းအနား
မှားကိုလည်း ရန်ကုန်မှာရော၊ ရရိုင်ပြည်နယ်မှာပါ မကြာသေးမိုကာ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့
တယ်ပျော်။ အဲသလိုပဲ ရှစ်လေးလုံး အမှတ်တရပဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှား
ပူဇော်ကန်တော့ပဲ့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ရဲ့ မွေးနေ့ပဲ့ အကြံ့သား
လွတ်မြောက်ရေး ဆုတော်ပဲ့ စတဲ့ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဆက်နှံယ်နေတဲ့ လူပဲရှားမှုတွေ
အခုတော်မှာ ပဲ့စိုက်လာနေခဲ့တာ အားလုံးအသိဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါအပြင်
NLD ဒီချုပ် ပါတီဝင်ဟောင်းတရီး၏ စည်းရုံးစိစဉ်တဲ့ လမ်းလျှောက် ချိတ်ကြပဲ့ နဲ့
လယ်သမား တရီး၏ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ပဲ့တွေလည်း မကြာသေးမို့ လပိုင်းအတွင်း
ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်ပျော်။

လွတ်ပြိုးချမ်းသာခွင့်

အားလုံးသီကြတဲ့အတိုင်း ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲရဲ ရလဒ်အဖြစ် အစိုးရသစ်တစ်ရပ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပြီးတဲ့နောက်မှာ ပြစ်ဒဏ်လျှော့ပေါ်သက်သာခွင့်ပဲခေါ်ခေါ် လွတ်ပြိုး ချမ်းသာခွင့်ပဲခေါ်ခေါ် သမ္မတလက်မှတ် ရေးထိုး ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ အမိန့်တွေကြောင့် အကျဉ်းသားတွေ လွတ်မြောက်လာခဲ့ကြတာ နှစ်ကိုယ်ရှိသွားပြီဖြစ်တယ်ပျော်။ ပထမဆုံး အကြိမ်မှာ ပြစ်ဒဏ်တစ်နှစ် လျှော့ပေါ်ပေးလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ ဖော်ပြချက်ကြောင့် ပြည်သူတွေမှာ ခဲ့လေသမျှ သဲရောက်ဖြစ်သွားခဲ့ကြရပေမယ့် ဒုတိယအကြိမ်မှာ နာမည်ကြီးတရာ့ချို့အပါအဝင် ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းချုံထားရသူ နှစ်ရာကျို ပါလာတဲ့အချက်နဲ့ မကြာခင် နောက်ထပ် လွတ်ပေးဖို့ရှိပါ သေးတယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတော် အစိုးရတာဝန် ရှိသုတေသနချို့ရဲ ပြောစကားတွေကြောင့် ပြည်သူတွေဟာ တတိယအကြိမ် လွတ်ပေးမှုကို မျှော်လင့်ခြင်းကြီးစွာဖြင့် စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ကြတယ်ပျော်။ ဒုတိယအကြိမ် တုန်းက မြန်မာနိုင်ငံ လူအခွင့်အရေးကော်မရှင်ရဲပန်ကြားမေတ္တာရပ်ခဲ့ချက် ထွက်ပေါ်လာပြီး နောက်တစ်နေ့မှာ အကျဉ်းသားတွေ ပြန်လွတ်လာခဲ့တာမှို့ တတိယ အကြိမ် အတွက် ပြည်သူတွေရဲ မျှော်လင့်ချက်ဟာ လူအခွင့်အရေး ကော်မရှင်ရဲခဲ့ဒုတိယအကြိမ် ပန်ကြားချက် ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပြီး နောက်တစ်နေ့ကစလို့ တစ်ဟုန်ထိုး လင်းလက်တောက်ပလာခဲ့တယ်ပျော်။

ပေးခွန်းထုတ်လာကြပြီ

ဒါပေမဲ့ အားလုံးသီကြတဲ့အတိုင်း အဲဒီပန်ကြားချက် ထွက်ပေါ်လာခဲ့တာ အခုခိုရင် ရော်သတ္တသုံးပတ်လောက်ရှိသွားခဲ့ပြီ ပြစ်ပေးမယ့် ပြည်သူ အားလုံးမျှော်လင့်စောင့်ဆိုင်းနေကြတဲ့ တတိယအကြိမ် အကျဉ်းသား လွတ်မြောက်မှုက ပေါ်ထွက်မလာ သေးဘူးပျော်။ ဒီအခြေအနေကြောင့် ပြည်သူတွေအကြား အားမလို့ အားမရဖြစ်တဲ့ လေသိတွေ ပေါ်ထွက်လာနေပြီး တရာ့ခြိုရင် သမ္မတကြီးဦးသိန်းစီးအစိုးရရဲ့ ဒီမိုကရေး ကတိကဝဝတ်များအပေါ် မေးခွန်းထုတ်မှုတွေတောင် ပြန်လုပ်လာခဲ့ကြတယ်ပျော်။

အတည်ပြုနိုင်တဲ့သတ်ငါးတွေ

ဒီအချိန်မှာ အကျဉ်းသားတွေကို တတိယအကြိမ် ပြန်လွတ်ပေးရေးကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အတည်မပြုနိုင်တဲ့ သတ်ငါးတွေလည်း အမျိုးမျိုးကြားနေရတဲ့ပျော်။ အဲဒီသတ်ငါး

တွယ်မှာ လွှတ်ခါနီးမှ နိုင်ငံတော်ရဲ အမြင့်ဆုံးအာဏာပိုင် ယဉ်ရားဖြစ်တဲ့ 'ကာကုလ်
ရေ့နဲ့ လုပ်ချေး ကောင်စီဆီက အတည်ပြုချက် မရလို မလွှတ်သေးတာဆိုတဲ့
သတင်းမျိုးလည်း ပါတယ်ပျော် ဒီသတင်းက တရားဝင်ထွက်ပေါ်လာတဲ့ သတင်း
မဟုတ်ပေမယ့် ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်နိုင်တာမို့ ကျွန်ုတော်တို့လို ပြည်သူတွေရဲ့ နား
မျက်စီး ပါးစပ်အဖြစ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တာဝန်ပေးထားတဲ့ စတုတွေမလုပ္ပါယ်သားတွေ
အတွက်တော့ လုံးလုံးလျားလျား လျှစ်လျှော့လျှလိုမရရှိတဲ့ သတင်းမျိုးဖြစ်တာကြောင့်
ဖြစ်နိုင်ခြေကို တွက်ချက်ရာမှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ကြရတယ်ပျော်

အကြံပေးအဖွံ့ဝင်ရှုစား

အဲသလို ကျွန်ုတော်တို့ အပါအဝင် ပြည်သူတွေက သို့လော သို့လော စဉ်းစား နေကြ
ခိုန်မှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတရဲ့ အကြံပေးအဖွံ့ဝင် တစ်ဦးက 'အခုခုလော နိုင်ငံရေး
လုပ်ရားမှုကလေးတွေ ဟိုနေရာ ဒီနေရာမှာ ပေါ်လာတာမျိုးလေးတွေ ရှိနေတော့
အကျဉ်းသားများ တတိယအကြိမ် လွှတ်ပေးရေးကိစ္စရှိ လူကြီးတွေက သေသေ
ချာချာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နေကြတယ်နဲ့ တုပါတယ်' ဆိုတဲ့ စကားကို ဂျာနယ် တစ်ခု
ထဲမှာ ဖတ်လိုက်ရတော့ ကျွန်ုတော်ရောမှာတင်ပြခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေးလုပ်ရားမှုတွေနဲ့
အကျဉ်းသားတွေ တတိယအကြိမ် ပြန်လည်လွှတ်မြောက် လာရေး နောင်နော်ကြားနေရတဲ့ကိစ္စ ဆက်များဆက်စပ်နေသလားလို့ စဉ်းစားစရာတွေ ဖြစ်လာ
တယ်ပျော်

ပြည်သူ့အနိုးရဆိုတာ

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ဒီမိုကရေးစနစ်ဆိုတာ 'ပြည်သူတွေအတွက် နိုင်ငံတော်
အာဏာကို ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် ကိုင်တွေယိုစီမံ ခန့်ခွဲအသုံးပြုတဲ့ ပြည်သူအနိုးရစနစ်
For the people, by the people, of the people ဖြစ်တယ်ပျော်၊ တစ်နည်းပြောရှင်
ဒီမိုကရေးစနစ် ဆိုတာ နိုင်ငံရဲအရေးအရာ အားလုံးမှာ ပြည်သူတွေက တာဝန်
သိနိုင်အပြည့် နှီးနှီးကြားကြား တက်တက်ကြွောက်နဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်
တဲ့စနစ်ဖြစ်တယ်ပျော်၊ ဒါကြောင့် ဒီမိုကရေးစနစ် စနစ်ကို ဖော်ဆောင်မယ်ဆိုတဲ့စကားရဲ့
အမိဘယ်ဟာ နိုင်ငံအရေးပဲခေါ်ခေါ်နိုင်ငံရေးပဲခေါ်ခေါ်နိုင်ငံရဲအရေးကိစ္စအားလုံးမှာ
ပြည်သူတွေ တက်တက်ကြွောက်ပါဝင်လုပ်ရားလုပ်ဆောင်လာအောင် စည်းရုံးဖျောင်းဖျိုး
ဆွဲလှုံးဆော်ရေးပဲ ဖြစ်တယ်ပျော် ပြည်သူတွေမှာ အဲဒီအသိမျိုးမရှိရင်တော်

ရှိလာအောင် လုပ်ပေါမာဆိုတော့ ပြည်သူတွေ သူတို့အသိနှင့်သူတို့ အဲသလို လုပ်ဆောင် လာတာမျိုးတွေအပေါ် စိုးရိုးမှုပုံနှင့်နေစရာ အကြောင်းမရှိဘူးပျော်။

နိုင်ငံရေးနှင့်ဝေးခဲ့ခြင်း အကြောင်း

အဲဒီအသိ အဲဒီအလေ့အထမိုးဟာ ကျွန်ုတ်တို့ပြည်သူတွေအတွက် အသစ်အဆန်း မဟုတ်ဘူးပျော်၊ အများကြီးရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ဖြူးပြီး အများကြီးကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်ခဲ့ဖူးတဲ့ အသိနဲ့ အလေ့အထတွေဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါပေမဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ နစ်ပေါင်း ၅၀ နီးပါး လောက်က ပေါ်ထွက်လာခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ခုက မြန်မာနှင့်ဗြိုင်မှုပုံးမြန်မာနှင့်ရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ လက်တွေ့အရ မြန်မာပြည်သူ လူထုအများစုံကြိုးကို နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်အပြင်ဘက်မှာ ခေါက်ထားခဲ့ခြင်းကြောင့်သာ မြန်မာပြည်သူတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးဟာ ‘ကြားလေသွေး’ ဝေးနေခဲ့ကြရတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒီအခြေအနေရဲ့ အကျိုးဆက်အဖြစ် အဲဒီကာလတစ်လျောက်လုံး နီးပါးမှာ မြန်မာပြည်သူတွေဟာ နိုင်ငံရေးအရ ထုတိုင်းလေးလှုတိုင်းမြိုင်း နေခဲ့ကြပြီး ယိမ်းတိုက်ထားတဲ့ ကြွေးကြေားသံတွေ အသက်မပါတဲ့ လက်သီးလက်မောင်းတန်းမှုတွေထဲမှာ ရှုပ်သောရှုပ်များသွာ် လုပ်ရှားရှင်သနရင်း အစိုးရနဲ့ ပြည်သူ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး ဖယ့်ကြည် မလေးစားကြရာမှ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံ ရေစန်မျောလုနီးပါး အခြေစိုက်ခဲ့ရတာ အားလုံးအသိဖြစ်တယ်ပျော်။

အခုအချိန်မှာတော့ အဲဒီအခြေအနေကို ပြောင်းပါန်လုန်ပစ်ဖို့ အစိုးရကရော နိုင်ငံရေးသမားများကပါ ကြိုးစားနေကြပြီဖြစ်တယ်ပျော်။ ပြည်သူတွေရပ်လုံးက နီးကြားတက်ကြွေးမှုအပြည်နဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်လုပ်ရှားမှသာ ဆိုက်ရောက် နိုင်မှာဖြစ်တဲ့ ဒီမိုကရေးပန်းတိုင်းသို့ ဦးတည်လျောက်လုမ်း နေပြီဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒီလို အချိန်မျိုးမှာ ပြီးချမ်းတဲ့ နိုင်ငံရေးလုပ်ရှားမှုတွေဟာ ငြုက်မသိတော့ ဆက်ရက် ချိုးထင် အချက်မသိတော့ သမက် သူခိုးထင်ဆိုသလို စိုးရိုးမှုပုံနှင့်နေရမယ့် အရာမဟုတ်ဘဲ ကြိုးဆိုအားပေးကြည်ရမယ့်အရာတွေသာ ဖြစ်ကြောင်းပါပျော်။

နိုင်ငံရေးလုပ်ရမှာ မင်္ဂာက်ပါနဲ့

ကြာက်စိတ်ဟာ လူသား၏ မွေးရာပါ ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်တယ်လို မန်သာပေဒ
ပညာရှင်တွေက ဆိုတယ်ပျော်။ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ခွဲန်အား အင်မတန်ကြီးမားတဲ့
ခိုင်နိုင်ဆောတို့လို သတ္တုဝါကြီးတွေ၊ ရည်လျားတဲ့ အစွယ်ရှိတဲ့ဆင်လို သတ္တုဝါကြီးတွေ၊
ခွဲန်အားရော၊ လျင်မြင် ဖျတ်လတ်မှုပါရှိတဲ့ ကျော်တွေ ခြေသံတွေလို သတ္တုဝါတွေ၊
အင်မတန် အဆိပ်ပြင်းတဲ့ ဓမ္မလိုက်းလို သတ္တုဝါတွေ အလယ်မှာ အဲဒီ စွမ်းပကားတွေ
တစ်ခုမှုမပါဘဲ မွေးဖွား ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ လူသားတွေအဖို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မြင်မြင်
သမျှဟာ ကြာက်စရာတွေချဉ်းဖြစ်ခဲ့မှာ အခုန်ပဲပွာ်။ အဲဒီ သတ္တုဝါကြီးတွေအပြင်
မြေငလျင်လှပ်တာ၊ မိုးတောင်ပေါက်ကွဲတာ၊ မိုးကြီးပစ်တာ၊ ရေကြီးတာ၊ တော့မိုး
လောင်တာ စတဲ့ သဘာဝ ဘေးခိုးတွေကိုပါ ကြုတွေ့ပြန်တော့ ကြာက်စိတ်ဟာ
လူသားတွေစိတ်ထဲ စွဲခဲ့မြဲမြဲ အမြစ်တွယ်လာခဲ့ပြီး ကြာက်စိတ် ပိုးဆက်
တစ်ခုက တစ်ခုကို လက်ဆင့်ကမ်းခဲ့တဲ့အရာ ဖြစ်လာခဲ့တယ်ပျော်။ ဒီကနေ့ သိပ္ပါယာ
အတော်ကလေးမြင့်မှာ၊ ထိုးတက်တဲ့ ခေတ်ကလေရောက်နေတာတောင်မှ လူအတော်
များများ အမောင်ကို ကြာက်တာ။ မိုးသဲကြီး၊ မဲကြီးရွာရင် ကြာက်တာ၊ ဓမ္မကို
မြင်ရင်ကြာက်တာ စတဲ့ ကြာက်စိတ်တွေဟာ လူသား ဘိုးဘေးသိဘင်တွေရဲ့
မျိုးပို့တော်ခုဖြစ်တယ်လို့၊ မန်သာပေဒ ပညာရှင်တွေက ယူဆကြာင်း ကျွန်တော်
ဖတ်ခဲ့ရဖူးတယ်ပျော်။

အကြာက်လွန်ပြီဆိုရင်

မန်သာပေဒ အယူအဆအရ ကြာက်စိတ်ဟာ လူသား၏ မွေးရာပါ ပိုးတစ်ခု
ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်တာမို့ လူတွေ ကြာက်တတ်တာ ဆန်တဲ့ ကိစ္စတော့ မဟုတ်ဘူးပျော်။

ဒါဟာ မူမှန်တဲ့ ကိစ္စတစ်ခုလိပ် ဆိုရမယ်ပျ။ ဒါပေမယ့် လူတစ်ယောက်၊ လူအသိင်း အစိုင်းတစ်ခု၊ လူအဖွဲ့ အစည်းတစ်စုံဟာ တစ်စုံတစ်ခုကို ကြောက်သုင့်တဲ့ အတိုင်း အတာထက်ပိုပြီး ကြောက်၍ နေပြီဆိုရင်တော့ အဲဒါဟာ အက်လိပ်လို (Phobia) လို ခေါ်တဲ့ အကြောက် လွန်ကဲမှ ဖြစ်နေပြီဆိုတဲ့ သဘောပဲပျ။ ပြောကိုမြင်လိုက်တာနဲ့ လူတိုင်းတွေနဲ့ ဖြစ်သွားကြတာ သဘောဝဖြစ်ပေမယ့် တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးစေးတွေ ပြန်ပြီး လုပ်မရရှားမရဖြစ်သွားတာ။ သတိမှုမြောသွားတာမျိုးကတော့ ဒါးဘီးယားသာ ဖြစ်တယ်ပျ။ ကြောက်တာဟာ စိတ်ရောဂါ မဟုတ်ပေမယ့် အကြောက်လွန်တာ ကတော့ စိတ်ရောဂါတစ်ခုဖြစ်တာမို့ အဲဒီလူ အဲဒီလူ အသိင်းအစိုင်း အဲဒီလူ အဖွဲ့အစည်းဟာ စိတ်ရောဂါခွဲက်နေပြီ မူမှန်တော့ဘူးလို့ ပြောရတော့မှာပဲ ဖြစ် တယ်ပျ။ စိတ်ရောဂါရှင်တစ်ယောက် သူကိုယ်သူ မစောင့်ရောက်နိုင်၊ သူဘာဝတွက် လုပ်တဲ့ အနာဂတ်တစ်ခုကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ တည်ဆောက်နိုင်မှာ မဟုတ်သလိုပဲ စိတ်ရောဂါ ခွဲက်ပြီး မူမှန်တဲ့ လူအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဟာလည်း ပြီးချမှုး သာယာစည်ပင်ဝပြောတဲ့ အနာဂတ်တစ်ခုကို မဖန်တီးနိုင်မှာတော့ သိပ်ကို သေချာ တယ်ပျ။

အကြောက်လွန်သူ အာဏာရပျော်

လူသမိုင်းတစ်လျှောက်မှာ လူရည်နည်းနည်းပိုလည်းတဲ့ အလွှာတစ်ခုက ကျွန်းတဲ့လူ အမှားစုံကြိုးစုံ ကြောက်စိတ်ကို ဒါးဘီးယား အဆင့်သိ ရောက်သွားအောင် ပါးပါးနောက်နပ် ပုံကိုင်စေစေးတွေနဲ့ပိုပြီး လူသားအားလုံး ပိုင်ဆိုင်တဲ့ အရင်းအမြစ် ဓနဉ�စ္စနဲ့မွေးရာပါ ပိုင်ခွင့်တွေကို မောင်ပိုင်စီးခဲ့ကြတာ သမိုင်းကို ဓမ္မစိုင်းနှင့်ကျကျ လေ့လာသူတိုင်း အသိဖြစ်တယ်ပျ။ သမိုင်းဖြစ်ပေါ် တရာ့မှာ ကျတော့လည်း အကြောက်လွန်ရောဂါ ခွဲက်နေသွားတွေကိုယ်တိုင် အာဏာ ရလာကြပြီး သူတို့က လူအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးကို ဒုက္ခပင်လယ်ဝေအောင် လုပ်ခဲ့ကြတာတွေလည်း ရှိခဲ့တယ်ပျ။ အမှန်းတရားကြောင့် အဲသလို လုပ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပေမယ့် စိတ်ပညာသဘောအရ အမှန်းတရားဆိုတာ အကြောက်တရားရဲ့ အမြင့်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်တာမို့ အခြေခံကတော့ အကြောက်တရား၊ အကြောက်လွန်ကဲမှုပဲ ဖြစ်တယ်ပျ။

နားအာဏာရှင် ဟစ်တလာက ဂျျှေးလှမိုး၊ ပြောက်သန်းလောက်ကို ရက်ရက် စက်စက် သုတေသနရှင်းလင်းခဲ့တာ၊ မဟာနိတွေက ကအွေးအီးယား ပညာတတ်တွေကို သုတေသနရှင်းခဲ့တာ၊ ရဝမ်ဒါမှာ ဟူတုတွေက တွော်သီတွေကို သတ်ဖြတ်ခဲ့တာ၊ သောစီးယားမှာ ဆုံးတပ်ဖွဲ့တွေက မူစလင်တွေကို အစုလိုက်အပြုလိုက်

သတ်ဖြတ် ခဲ့တာ။ ဆုဒ်နိုင်ငံ ဒါန္မာဒေသမှာ အာရပ်နှစ်ဖွားအစိုးရရဲ့ကြောထောက် နောက်ခံပေးမှုနဲ့ အာရပ်နှစ်ဖွား ဂျွန်ကျာစိမြင်းစီး သေနတ်ကိုင်တွေက အာဖရိက နှစ်ဖွား ပြည်သူတွေကို နိုင်စက်သွေးပန်း သတ်ဖြတ်ခဲ့တာ စတဲ့ လုပ်ရပ်တွေ အားလုံးရဲ့ပင်မလှ့ဆောင်ရင်းက ဖိုးဘီးယားပဲ ဖြစ်တယ်ပျ။

နိုင်ခြားသားကြောက် ရောဂါ

သေသေချာချာပြန်ပြီး လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်လိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာလည်း ဖိုးဘီးယားတွေ ရှိခဲ့တာကို တွေ့ရမှုပဲပျေား နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် လူမျိုးခြား လက်အောက်မှာ ကျွန်သပေါက်ဘဝနဲ့ နေထိုင်ခဲ့ရတဲ့ ကျွန်တော်တို့ လူအဖွဲ့အစည်းမှာ အထင်ရှုး အပေါ်လွှင်ဆုံး - ဖိုးဘီးယားကတော့ (xenophobia) လို့ခေါ်တဲ့ သုစိမ်းကြောက်ရောဂါ နိုင်ခြားသားကြောက် ရောဂါပဲပျေား အခုအချိန်မှာ အဲဒီရောဂါ အတော်ကလေးလော့ပါသွားပြီးဖြစ်ပေမယ့် တခိုက္ခကတော့ ပြည်သူ အစိတ်အပိုင်းတွေ ထဲမှာတော့ နိုင်ခြားသား ဆိုရင် ငါတို့ ပြည်တွင်းရေး ဝင်စွက်မယ့်သူတွေလား၊ ငါတို့ ပစ္စည်းတွေလာခို့၊ လာလိမ့်၊ လာလုမယ့်သူတွေလား၊ ငါတို့ကို ကျွန်ပြီးလာတဲ့ ကိုလိုနိုင်လက်သစ် တွေလားစတဲ့ သံသယတွေနဲ့ ဖိုးဘီးယား အပျော့စားတွေကို ဆက်လက် မွေးမြှေထားကြဆဲ ဖြစ်တယ်ပျ။

နိုင်ရေးပိုးဘီးယား

သမိုင်းတစ်ကျွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေရဲ့ အရေးပါတဲ့ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအတွင်း ‘ကွန်မြှေနှစ်ပိုးဘီးယား’ ရောဂါလည်း စွဲကပ်ခဲ့ဖူးတယ်ပျ။ အဲဒီရောဂါက တော့ ပြည်တွင်းပြည်ပ ကွန်မြှေနှစ်ရောချိန်ကျဆင်းသွားမှုနဲ့အတူ အခု အချိန်မှာ အတော်ကလေး အရိုက်ကျသွားခဲ့ပေမယ့်လုံးလုံး၊ အက်းသေသွားပြီလို့ မဆိုနိုင်တဲ့ အခြေအနေမှာတော့ ရှိနေသေးတာ ဖြစ်တယ်ပျ။

လွှာနဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ နီးပါး ကာလအတွင်း မြန်မာပြည်သူလှုထ အများစု ကြီးအတွင်း နက်နက်ရှုံးရှုံး အမြစ်တွယ် စွဲကပ်နေခဲ့တဲ့ ဖိုးဘီးယားကတော့ ‘နိုင်ရေးပိုးဘီးယား’ ပဲ ဖြစ်တယ်ပျ။ ၁၉၆၂ မှာ ပေါ်ထွန်ခဲ့တဲ့ နိုင်ရေးစနစ်သစ်ကို ဦးဆောင်ခဲ့ကြသူတွေအနေနဲ့ အသလို ဖြစ်သွားစေဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့ကြတာ မဟုတ်ဘူးလို့ ကျွန်တော်ယုံကြည်ပေမယ့် လက်တွေမှာတော့ အခြေခံ ပြည်သူလှုထ အများစု ကြီးဟာ ‘နိုင်ရေး’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးကြားတာနဲ့ ‘နားကြောစိမ့်’ သွားလောက်အောင်

ကြောက်တာကြောတော့ အမှန်ပဲဖူ။ မြန်မာဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီကို အမြဲတေ
ပါတီအဖြစ်က ပြည်သူပါတီဖြစ်လာအောင် ကြီးစားခဲ့တာ ဆိုပေမယ့် အဲဒါဟာ
စာအုပ်ထဲနဲ့ အစည်း အဝေးခန်းမထဲတွေထဲမှာသာ ရှိခဲ့ပြီး ပြည်သူလူထု အများစုကြီး
အတွက်တော့ ‘နိုင်ငံရေး’ ဆိုတာ ငါတို့နဲ့ ‘လားလားမှ မထိုက်တဲ့အရာ’၊ အခွင့်ထူးခဲ့
လူတန်းစား တစ်ခုအတွက်သာ သီးသန့်ဖယ်ထားတဲ့ အရာတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့တယ်ပျော်။

အဲဒီ ဖိုးဘီးယားဟာ နောက်ထပ်ခေတ်သစ်တစ်ခုခဲ့ကန့်လန့်ကာအဖွဲ့ ဖြစ်တဲ့
ရှစ်ဆယ့်ရှစ် လုပ်ရားမှုဗြို့ နောက်မှာတောင် အားကောင်းကောင်းနဲ့ ဆက်ရှိနေခဲ့ပြီး
အခုအထိ အငွေ့တလဲလူ ဖြစ်နေသေးတာကို တွေ့ရတဲ့အပြင် သူက နောက်ဆုံးပေါ်
ဖိုးဘီးယားရောဂါသစ်တစ်ခုကိုတောင် ခေါ်လာတာကို တွေ့နေရတယ်ပျော်။

နိုင်ငံရေးမပိုးဘီးယား

အဲဒါကတော့ ‘နိုင်ငံရေးမပိုးဘီးယား’ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ရာစာတစ်ဝက်လောက် နိုင်ငံရေး
ဖိုးဘီးယားရောဂါနဲ့အတူ နေထိုင်လာနေတဲ့ မြန်မာပြည်သူတွေဟာ ၂၀၁၀
ဧပြီးကောက်ပွဲနောက်ပိုင်း ရှစ်တရက် ပြောင်းလဲသွားတဲ့ အခြေအနေတွေ
အထူးသဖြင့် မှတ်ပုံတင်ဖို့ NLD ဒီချုပ်က ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီးနောက် အခြေအနေတွေ
ကို အမိလိုက်ပြီး ‘စိုးဝါး’ ကြည့်ဖို့မစွမ်းနိုင်ဖြစ်နေကြတဲ့ အသေတွေကြားနေရတယ်။
သိပ်တော့လည်း မဆန်ဘူးပျော်။ ရှေ့ဆုံးတန်းက ရဲရဲရင့်ရင့် နိုင်ငံရေးလုပ်နေသူ
တဒ္ဒါကတောင် ‘ကျွန်ုတ်ကျွန်ုတ်ဟာ နိုင်ငံရေးသမား မဟုတ်ပါဘူး’ နိုင်ငံအရေး
လုပ်နေကြတာသာ ဖြစ်ပါတယ်’ လို့ ခံပါးဝါးပြောနေကြတာကို မကြာခဏကြားနေ
ရတဲ့ ပြည်သူတွေအတွက် နိုင်ငံရေး ပါတီဆိုတာ မဝင်အပ်တဲ့ နယ်မြေလိုလို
ဘာလိုလိုဖြစ်နေတာ နားလည်နိုင်တဲ့ ကိုစွဲဖြစ်နေတယ်ပျော်။

တကဗ်တော့ အခုအချိန်မှာ ဘာမှ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်နေခဲား အကြောင်း
မရှိတော့ပါဘူးပျော်။ နိုင်ငံရေးပါတီဆိုတာ နိုင်ငံကောင်းစားရေး အတွက် စွမ်းစွမ်းတမ်း
ခွဲပွဲခွဲခွဲ ထိတိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ အခြေခံသဘောထားအပြင်
အယူအဆ ရပ်တည်ချက်ချင်း တူသွေ့တွေ့ပေါင်း စုစုံစည်းထားတဲ့ အစုအစွဲတွေသာ
ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒီတော့ မိမိတို့ဟာ နိုင်ငံကောင်းစားရေးကို အားကြိုးမာန်တက်
ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ထိတိ ရောက်ရောက် လုပ်ဆောင်လိုသူဖြစ်တယ်လို့ မိမိကိုယ်မိမိ
ယုံကြည်တယ်ဆိုရင် မိမိနှစ်သက်ယုံကြည်ရာ ပါတီတစ်ခုထဲကို အမြန်ဆုံး ဝင်ရောက်
ပြီး လုပ်ဆောင်ရော့ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဘာကာင်န်းဖမ်းတာမဟုတ်

နိုင်ငံဝန်ထမ်းနဲ့ သာသနူဝန်ထမ်းတွေကလွှာပြီး ဘယ်သူမဆို မိမိတို့ နှစ်သက်ရာ ပါတီထဲဝင်ပြီး နိုင်ငံအကျိုးသယ်ပို့နိုင်ခွင့်ရှိတာ ဒီပိုကရေစိနဲ့ သွင်ပြင်လက္ခဏာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ပါတီထဲဝင်ပြီး လုပ်တာဟာ (မကြာသေးခင်ကအထိ အမျိုးသား နိုင်ငံရေးလို့ သုံးသုံးနေကြတဲ့) အမျိုးသားရေးကို ကျောခိုင်းတာ လုံးဝ (လုံးဝ) မဟုတ်သလို တချိုက္ခစ္စပဲစဲနေကြသလို အာဏာင်န်းဖမ်းတာလည်း လုံးဝ (လုံးဝ) မဟုတ်ဘူးပျော်။

စတုတ္ထမဏ္ဍားပိုင်သားတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ စာပေါ် ရုပ်ရှင်၊ သဘင်၊ ဂိုတာ၊ အနုပညာမီဒီယာလောကသားတွေအနေနဲ့လည်း ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရှင်းရှင်း လင်းလင်း သဘောပေါက်ထားသင့်တယ်ပျော်။ ဒီလောကသားတွေအနေနဲ့ မိမိတို့ဆန္ဒ ရှိရင် ကြိုက်တဲ့ပါတီ ဝင်နိုင်ရမယ်ပျော်။ မီဒီယာလို့ခေါ်တဲ့ လူထဲဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းတွေမှာ မိမိတို့ရဲ့ဖန်တီးမှုများကို တင်ပြတဲ့အခါ မိမိတို့ ဝင်ထားတဲ့ ပါတီကို အခွင့်သာစေမယ့် တစ်နည်းကြောရင် ဘက်လိုက်မှုပါတဲ့ ဖန်တီးမှုမျိုးတွေ မဟုတ်ဘူး ဆိုရင် စတုတ္ထမဏ္ဍားပိုင် လောကသားအဖြစ် မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ လိပ်ပြာသန့်သန့်ခံယူ နိုင်ကြပါတယ်ပျော်။

အရေးကြီးနိုင်ငံရေး အချိုးအကျွေတာစ်ခုနှင့် ရိုးသားပွင့်လင်းသော ရှုမြင်ချက်

ဟံသာဝတီးဝင်းတင်ခေါ်ဆရာဦးဝင်းတင်ရဲ့ထူးခြားတဲ့ အင်တာပျူး၊ အမေးအဖြတ်ခုကို ပန်းရွှေကြာ စာအုပ်တိုက်က၊ စာစောင်းယောကျေး ထုတ်ဖို့ စီစဉ်နေတဲ့ အကြောင်း ကျွန်တော်ကို ပြောပြတော့ သူတို့ရဲ့ စေတနာကို ချက်ချင်း သဘောပေါက် လိုက်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီ အင်တာပျူးဟာ ခေတ်သစ် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး သမိုင်းကို ပြန်ရေးတဲ့အခါ အရေးပါတဲ့ မှတ်တိုင်တစ်ခုနဲ့ ဆက်စပ်ပတ်သက် နေလိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၂၀ပြည့်နှစ် ပါတီခုဒီမိုကရေစိအထွေထွေရွှေးကောက်ပွဲမှာ အပြတ်အသတ် အနိုင်ရခဲ့တဲ့ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ဟာ နိုင်ငံရေး လောကခံအမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းခဲ့ရပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၂၀ကျော်မျှကြာအောင် ဆက်လက် ရှုပ်သည်နေခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၈ခုနှစ်ကျေတော့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အတည်ပါပြု၍ တာကို မျှက်မောက်ပြုခဲ့ရတယ်။ အဲဒီနောက် ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့ တည်တည်တိုးခဲ့ရတယ်။ ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲကို အမျိုးသား ဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်က သပိတ်မောက် ခဲ့တယ်။ ရွှေးကောက်ပွဲဝင်မယ့် ပါတီတွေ ပါတီမှတ်ပုံတင်ရမယ်လို့ စဉ်းကမ်း သတ်မှတ်တဲ့အခါ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်က မှတ်ပုံမတင်ပါဘူး။ ဒါတင်မက ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်လို့ Vote No မဟုတ်ဘူး။ No Vote လို့နှိုးဆော် ခဲ့တယ်။ အဲဒီ သဘောထားတွေကို ဆုံးဖြတ်အကောင်အထည် ဖော်ရာမှာ ဆရာဦးဝင်းတင်ဟာ အရေးပါတဲ့ အခန်းကလ္လာက ဦးဆောင်ပါဝင်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် တို့ သိခဲ့ပါတယ်။

သည်လိန့်၊ ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲဟာ အချေအတင် အပြင်းပွား စေဖန်သံများနဲ့ အတူ ပြီးမြောက်သွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီရွှေးကောက်ပွဲ ရလဒ်ကို အခြေခံပြီး ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေနဲ့ အညီ ဖွဲ့စည်းတဲ့ သမွာတိုးသိန်းစိန် ခေါင်းဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ များမကြာမိမှာပဲ အမျိုးသားဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ တရားဝင် ရပ်တည်ခွင့်နဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး မေးခွန်းတွေ ထုတ်လာတယ်။ အဲဒီအချိန်ပိုင်းတွေဟာ တိုင်းပြည်အတွက် အရေးကြီးတဲ့ အချိန်ပိုင်းတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစိ အဖွဲ့ချုပ် ဘာလဲ ဘယ်လဲပေါ့။

သို့သော် ပြည်ထဲရေးဌာနက အမျိုးသားဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ရပ်တည်များနဲ့ ပတ်သက်လို့ မေးခွန်းထုတ်လာခိုန်နဲ့ မရှေ့မနောင်းမှာပဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဦးအောင်ကြည်တို့ တွေ့ဆုံးမှုအထူး အဲဒီကနေ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ နိုင်ငံတော်သမွာတိုးသိန်းစိန် တွေ့ဆုံးမှုအထူး ဆက်တိုက်ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ အမျိုးသား ပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး အလားအလာကောင်းတွေကို မျှော်လင့်နိုင်တဲ့ အနေအထားတွေ ပေါ်ပေါက်လာတယ်။

သည်လိန့်၊ ၂၀၁၁ခုနစ်မကုန်ခင် နိုင်ဘာလ ၁၈ ရက်မှာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစိ အဖွဲ့ချုပ် ပါတီ မှတ်ပုံတင်ဖို့နဲ့ မကြာခင် ကျင်းပမယ့် ကြားဖြတ်ရွှေးကောက်ပွဲတွေမှာ ပါဝင်ယဉ်းပိုင်းမယ်ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ထွက်ပေါ်လာတယ်။ ဒါတွေဟာ မြန်မာ နိုင်ငံရေးမှာ ကြိုးစွာသော အချိုးအကျွေများပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အများကြီး ခင့်ချိန်တွက်ဆ ပြီးမှ ချမှတ်ခဲ့ရတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်များဖြစ်တယ်လို့နှားလည်ပါတယ်။

ယခု စာစောင်ယ်လေးတစ်စုအဖြစ်ထုတ်ဝေတဲ့ ဆရာတိုးဝင်းတင်နဲ့ မော်နီတာ ဂျာနယ် အင်တာပြုးဟာ အထက်ဖော်ပြုခဲ့တဲ့ အခြင်းအရာတွေအပေါ် ဆရာတိုးဝင်းတင် ရုံးများ ပွင့်လင်းတဲ့ သဘောထားအောင် တွေကို ဖော်ထုတ်ထားတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာက နောက်လာမယ့် ရွှေးကောက်ပွဲတွေမှာ ဘယ်အခန်းကမှ မပါဘူးလို့ ပြောတယ်။ သို့ပေမယ့် ပါတီရဲ့ ရှုရှုပုံင်းနှင့်ကို ဆုံးဖြတ်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေမှာတော့ အင်တိုက်အား တိုက်ပါဝင်ရမယ့် အနေအထားမှာ ရှိတယ်။ ပါဝင်လုပ်ဆောင်မှာပါ လိုဂဲ ပြောချင်ပါတယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အရှိန်သွေးနဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်ကို စွမ်းချက်မရှိ ယုံကြည်သုတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဆရာတိုးဝင်းတင်က ‘ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်’ ဟာ ပြင်ပမှာတောင်မှ လုပ်ငန်းတွေကို မပျက်မကွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့တယ်ဆိုရင် လွတ်တော်ထဲ ရောက်သွားတဲ့ အခါမှာလည်း ဖြစ်နိုင်တဲ့ နည်းတွေနဲ့ လုပ်သွားမှာပါ။ ထိရောက်တဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်တွေတော့ ပေါ်လာ လိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်’ လို့ ပြောသွားပါတယ်။

ဆရာတိုးဝင်းတင်ဟာ သတင်းစာဆရာဘဝမှာရော နိုင်ငံရေးသမား ဘဝမှာပါ ကျွန်တော်ရဲ့၊ ဆရာလည်းဖြစ်၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဖက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကံတူအကျိုးပေး အတူတကွ ကြံခဲ့ရတာတွေလည်း အများကြီးပါ။ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကျော်ပျော် ဆရာ ဦးဝင်းတင်နဲ့ စိတ်ချုပ်နဲ့ ဆက်ဆံခဲ့ရတဲ့တစ်လျှောက် ကျွန်တော် ယုံယုံကြည်ကြည် အာမခံခဲ့တာကတော့ ဆရာရဲ့ဖြူစ်မှုကိုပါ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာရဲ့ဖြူစ်မှုဟာ ဆရာရဲ့သတင်းစာဆရာဘဝမှာရော နိုင်ငံရေးသမား ဘဝမှာပါ အများက လေးစားတန်ဖိုးထားခြင်းခဲ့ရတဲ့ ဂုဏ်ရည် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

အလျှော့သင့်လို့ ဆရာနဲ့အတူတွဲအလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်းတစ်ယောက်ဆိတ်က မကြာသေးခင် ရက်ပိုင်းအတွင်း ကျွန်တော်ထဲ ပေးပို့တဲ့ email ကိုဖော်ပြည့်ကိုပါတယ်။ ဆရာအပေါ်လွှဲတွေက ဘယ်လို့သဘောထားကြသလဲဆိတာ တွေရှုပါလိမ့်မယ်။

Dear Saya,

I was glad to read about your efforts to establish a foundation for Saya U Win Tin.

I worked with U Win Tin at the Hanthawaddy when it was first moved and set up in Mandalay from 1969 to 1973.

I was the Deputy General Manager with the Hanthawaddy at that time.

I have since then, over 40 years, never met a finer or more respectable person than U Win Tin. He is a credit to the world of journalism and is also a very honorable and capable person.

I was extremely happy to hear that all of you have volunteered to establish a foundation in his name. I am sure Saya U Win Tin's remarks are going to be "he is only doing what he believes to be the right thing and will probably say he does not deserve this honor". I also noticed the comments about him "receiving and giving away most of all that he has received" in the news article that I read. That is second nature with U Win Tin over the years that I worked with him.

I would also like to send in my contribution to the foundation in his honor. I would appreciate if you will kindly let me know where and

who should I address it to ?

Please give my regards to Saya U Win Tin and the Hanthawaddy family.

Thank you.

With Metta,

Tin Maung Khin
Owings Mills, Maryland, USA

အထက်ပါပေးစာထဲကလိုပါပဲ။ ဆရာတိုးဝင်းတင်ဟာ အလွန်မှ လောဘနည်းသူ၊
ကိုယ်ကျိုး လုံးဝမကြည့်သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှာမှ ရှားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားစာရင်းထဲမှာ
ထိပ်ဆုံးက ပါသူဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်ုတ်တော်ဟာ ဆရာနဲ့ နေရာတိုင်း သဘောတူသူမဟုတ်ပါဘူး။
ဆရာပြောသမျှ အားလုံးအမှန်ခိုပြီး ထောက်ခံသူ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာကို
ကြည်ညိုလေးစားတန်ဖိုးထားတာက သတ်သတ်၊ ကျွန်ုတ် သဘောမတူတာတွေ
ကို စောဒက္ခပြီး ပေးနှေ့နေးတာက သတ်သတ် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို လုပ်ခွင့်
ရတဲ့အတွက်လည်း ကျွန်ုတ်က ဆရာကို ပိုပြီး လေးစား ခဲ့ပါတယ်။

ဆရာကလည်း သူမှုနဲ့သူပါပဲ။ အများက ထောက်ခံလို့ မိုးခါးရေး သောက်တဲ့ထဲ
ဆရာမပါဘူး။ သို့ပေမယ့် ဆရာတိုးဝင်းတင်က တာဝန်ခံယူမှုရှိသူ ဖြစ်ပါတယ်။
ဒီမိုကရေစိကို အပြည့်အဝ ယုံကြည်သူဖြစ်ပါတယ်။ အများချေ သဘောဆန္ဒကို
လိုက်နာပါတယ်။ တစ်ခုနှစ်တည်းမှာ (သူသာဘောဆန္ဒက လူကြောက်နည်းနေရာင်တောင်မှ)
သူအမြင်သူအတွေးကိုတော့ ရိုးသား ပွင့်လင်းစွာ တင်ပွဲပုံသူဖြစ်ကြောင်း ကြုံအင်တာ
ပြု။ တွင် လေ့လာတွေ့နှုမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။
ဒီမိုကရေစိ အရေးတော် အောင်ပါစော်။

၂၂၁ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၁

ရှာနယ်တွေ စိပြုးပတ်ကောင်းလာဉီးမယ်

အခုံတေသန ရှာနယ်တွေ စိပြုးပတ်ကောင်းလာတယ်ပျော် အဲဒါကတော့ ကျွန်တော့ မိတ်ဆွေတစ်ဦး ပြောလိုက်တဲ့ စကားဖြစ်တယ်ပျော် သူက တစ်ခါကတော့ စာသမားလို့ ဆိုနိုင်လောက်အောင် စာဖတ်သူဖြစ်တယ်ပျော် ဒါပေမယ့် ဒီဘက် ဆယ်လေးပါးမြောက် နှစ်အတွင်း ကုန်ပစ္စည်းတွေကို ကွန်ရက်ဖွံ့ပြီး ဖြန်ပြုးရောင်းချတဲ့စနစ် (Multi Level Marketing) တစ်ခုအတွင်း ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရင်း စီးပွားရေး အတော်ကလေး ပြောဆိုလာခဲ့ပြီး အရင်ကလောက် စာကြိုးပေကြိုးတွေ မဖတ်နိုင်တော့ပေမယ့် စာဖတ်ဝါသနာ ရင့်သနသူမျိုး တစ်ကျော်ပြန် ရှာနယ်ခေတ်ပြီးကစလို့ ရှာနယ်တွေကို စုစုပေါင်းမက် အားပေးလာခဲ့သူဖြစ်တယ်ပျော်

င်္ဂါးအဆိုကို အသေးစိတ်လင်းစမ်းပါဉီးပျေလို့ ကျွန်တော်က တောင်းဆို လိုက်တော့ သူက ဒီလိုရှင်းပြုတယ်ပျော် ‘ဟုတ်တယ်လော်’ င်္ဂါးသိတဲ့အတိုင်း ရှာနယ်ခေတ်တစ်ကျော်ပြန်လာတာက (၁၂၉၀) ခန်းတွေကုန်ခါနီးလောက်မှာဖြစ် မယ်၊ အတိအကျတော့ ကျွန်တော် မသိဘူး၊ ထားပါတော့၊ အဲဒီမှတိုင်မိတုန်းက ကျွန်တော်တို့မှာ လုံးချင်းတွေကလွှဲရင် ဖတ်စာရာဆိုလို့ သတင်းစာပဲရှုတယ်၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင် သတင်းစာဆိုတာကလည်း ကျွန်တော်တို့အတွက် နာရေးကလွှာပြီး ဘာမှဖတ်စရာပါတာ မဟုတ်ဘူးပျော် အဲဒီတော့ ရှာနယ်တွေ ပြန်ထွက်လာတော့ ကျွန်တော်တို့ စမ်းသာအားရှိကြိုဆိုအားပေးခဲ့ကြတယ်၊ ရှာနယ် ဧည့်ခြေခေတ်တစ်ခေတ်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ အီးဝေတို့ ဧည့်တို့ ပွင့်လင်းတို့ မုန်ပြေားတို့ ပြည်သူကြယ်တို့ သတင်းရှာနယ်တို့ခေတ်ကို ကျွန်တော်တို့က မီခဲ့ဖူးသူတွေဆိုတော့ အဲဒီခေတ်ကို တမ်းတော်မြင်ယောင် ရင်း အဲဒီခေတ် တစ်ကျော်ပြန်လာလေမလားဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့လည်း ပါတာပေါ်ပျော်၊ ဒါပေမယ့် င်္ဂါးလဲ သိတဲ့အတိုင်း စာပေ ဆိုတာ နိုင်ငံရေးခဲ့လောက်အောက်ခံဆိုတော့ အဲဒီအချိန်တုန်းက နိုင်ငံရေးအခြေအနေက

ကောင်းတာမဟုတ်ဘူးလေ။ နိုင်ငံရေး အခြေအနေ မကောင်းမှုတော့ အဲဒီအောက်မှာ ထွက်နေတဲ့ ဂျာနယ်တွေခဲ့ရ အခြေအနေတွေကလည်း ကျွန်တော်တို့ ပျော်မှန်း သလောက် ဘယ်ကောင်း နိုင်ပါမလဲ။ ဒါပေမဲ့လည်း နိုင်ငံတော်အဖို့ရော ထုတ်ဝေတဲ့ တစ်ခုတည်းသော အာဘော်နဲ့ တစ်မျိုးတည်းသော သတင်းအမျိုးအစား တွေကိုပဲ ထည့်သွေးဖော်ပြနေနေတဲ့ သတင်းစာအပေါ်ပြီး ငွေ့စိတ်ကုန်နေကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့လို သတင်းဆာလောင် ငတ်မှတ်နေသူတွေအတွက်တော့ အဲဒီတုန်းက ထွက်လာတဲ့ ဂျာနယ်တွေဟာ တကယ်ကို စိတာမင်တွေဖြစ်ခဲ့တာ အမှန်ပါပဲ။ စာပေစိစစ်ရေး အဖွဲ့ကလည်း တင်းကျပ်တဲ့ မူဝါဒတွေကို အတန်သင့်လျှော့ပေါ့ပေးလိုက်တာပဲလား ဒါမှုမဟုတ် စစ်ရတဲ့ ဂျာနယ်တွေ များလာလို့ စွဲ့အောင် မစစ်နိုင်တော့တာပဲလား တော့ မသိဘူး။ ဂျာနယ်တွေမှာ ပြည်သူတွေ ဖတ်ချင်တဲ့ သတင်းအမျိုးအစားတွေ ပါစပြလာခဲ့တယ်ပဲ။ ဒါပေမယ့် အကန်အသတ်တွေက အတော်များများ ရှိနေဖြစ်တာ ကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှတာ ဆတ်တင့်င့်ဖြစ်ရတာတွေ ကတော့ ခဏာခဏပေါ့ပျား ဟော ... အခုတော့ အဲခြေအနေက အတော်ကြီး ပြောင်းလဲသွားပြီပဲ။ ပုင်းပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် မဲသွားမထည့်ခဲ့တဲ့ (၂၀၁၀) ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့ တက်လာတဲ့ သမုတ္တားသိန်းစိန်အဖို့ရဲ့ မယ့်ကြည်နိုင် လောက်စရာ လုပ်ပုဂ္ဂတွေ ကြောင့် ကျွန်တာတွေကိုထားပိုး ဂျာနယ်တွေဟာ ဖတ်လို့ အရမ်းကောင်းလာတယ်ပျား။ အခုလို့ ဖြစ်မလာခင်က ကျွန်တော် ဂျာနယ်နစ်စောင်ပဲ ပုံမှန်ဝယ်ဖတ်တယ်။ အခုတော့ ပုံမှန်ဝယ်ဖတ်တဲ့ ဂျာနယ်တောင် (၆)စောင်ရှိတယ်။ ဒါတောင် အားမရ သေးဘူး။ နောက်ထပ် ဂျာနယ်လေးပါး ခြောက်စောင်လောက်ကို အားဆိုင်က ငါးဖတ်သေးတယ်။ ကိုယ်ဖတ်ချင်တဲ့သတင်းတွေက ဂျာနယ်တိုင်းလိုလိုမှာ ပါနေကြတော့ အခုအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့လို့ သတင်းဆာလောင်သွေးတွေကို ဟင်းခွက် (၃၀၀) နဲ့ နောက်ပွဲတော် တည်တဲ့ နာရသိပတ္တေမင်းနဲ့ နိုင်းရတော့မလိုဖြစ်နေပြီပဲ။ ပိုဆိုးတာက အခုရက်ပိုင်း ပိုလိုချုပ်အောင်ဆန်းအတ္ထားပွဲတိရပ်ရှင် အတော်ကား ရိုက်ကူးမယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ဟိုဂျာနယ်မှာများ အဲဒီနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်းထူးကလေးပါမလား။ ဒီဂျာနယ်မှာများ သတင်းဆန်းကလေး ပါမလားဆိုပြီး ဂျာနယ်တိုင်း လုန်နေရတာ အမောပဲပျို့။

ကျွန်တော်မိတ်ဆွေဆီက အဲဒီစကားတွေကြားခဲ့ရပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော် (Consumerism) လိုခေါ်တဲ့ စားသုံးသူ ပဓာနဝါဒအကြောင်း တွေးနေမိတယ်ပဲ။ အဲဒီစကားလုံးက ဘောဂဇ္ဈာယ်ပယ်က အသုံးအနှစ်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်ပဲ။

ကုန်ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖျူးရောင်းချေသူ (Supplier) နဲ့ ဝယ်ယူစားသုံးသူ (Consumer) ဆိုတဲ့ အမိကအစိတ်အပိုင်းကြီးနှစ်ခုနဲ့ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ဈေးကွက်ဆိုတဲ့ ကမ္ဘာလောကမှာ စားသုံး သူကသာ ပစ္စနဖြစ်တယ်။ စားသုံးသူက အရာရာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ အနေအထားရှိမှုသာ အဲဒီစီးပွားရေးစနစ်ကို ပုန်ကန်တဲ့ ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်လို ခေါ်နိုင်မယ်။ အဲဒီစီးပွားရေးစနစ်ကသာ ရေရှည်ခဲ့ကြော်ငြုပိုင် တောင့်တင်းတဲ့ စီးပွားရေးရှိဖြူးတိုးတက်မှု (sustainable growth) ကို ဖိန်တီးနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေး ပညာရှင်တွေရဲ့ အယူအဆဖြစ်တယ်ပျော်။

နိုင်ငံရေးရှုထောင်က ပြည်သူတွေ အဲဒီစားသုံးသူ ပစ္စနဖိုးတာဟာ ပြည်သူတွေ က အာဏာပိုင်စီးတဲ့ ဒီမိုကရေစိစနစ်ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အပ်ချုပ်ရေးဆိုတဲ့ ဝန်ဆောင်မှုကို ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖျူးရောင်းချေတဲ့ အစိုးရဆိုတဲ့ (Supplier) နဲ့ ဝယ်ယူစားသုံးသူတဲ့ ပြည်သူဆိုတဲ့ (Consumer) နှစ်ဦးမှာ ပြည်သူက အမိကနေရာမှာရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ် ဖြစ်တာကြောင့် ဒီမိုကရေစိစနစ်ဟာ စားသုံးသူပစ္စနနိုင်ငံရေးစနစ် ဖြစ်တယ်လို ကျွန်တော် ဆိုခြင်းဖြစ်တယ်ပျော်။

အားလုံးသိကြတဲ့ အတိုင်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို ၁၉၆၂ က ၁၉၈၈ အထိ အပ်ချုပ်သွားခဲ့တဲ့ အစိုးရကလည်း သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးစနစ်ဟာ ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစိဖြစ်တယ်လို ပြောခဲ့ကြတယ်ပျော်။ ၁၉၈၈ က ၂၀၁၀ အထိ အပ်ချုပ် သွားခဲ့ကြတဲ့ တပ်မတော်အစိုးရမှားကလည်း နိုင်ငံမှာ ပါတီနဲ့ ဒီမိုကရေစိစနစ် ပြန်လည် သွတ်သွင်းတည်ထောင်ပေါ့ပါပြီလို ပြောခဲ့ကြတာပဲပျော်။

ဒါပေမယ့် လက်တွေ့မှာတော့ မြန်မာပြည်သူလှည့် အများစုတိုးကရော ဒီမိုကရေစိနိုင်တာကာ အသိုင်းအစိုင်းကပါ ပထားမခေါတ်ကို တစ်ပါတီအာဏာရှင် ခေတ်၊ ခုတိယခေတ်ကို စစ်အာဏာရှင်ခေတ်အဖြစ် သဘောထားခဲ့ကြတာ အားလုံး အသိဖြစ်တယ်ပျော်။ အကြောင်းကတော့ ဒီမိုကရေစိဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေ ဘယ်လောက သုံးသုံး တကယ်လက်တွေမှာ ပြည်သူ (Consumer) တွေရဲ့သွေ့ဟာ အစိုးရ (Supplier) ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် ဘယ်တုန်းကမှ မလွှာမျှမှုံးနဲ့ နိုင်ခဲ့တာကြောင့်ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အခုတော့ အားလုံးသိကြတဲ့ အတိုင်း ရာစိတစ်ဝါလောက် တည်ရှိခဲ့တဲ့ အဲဒီအနေအထားဟာ လပိုင်းအတွင်း အကောင်းဘက်ကို ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီး အဲဒီ တူရှုချက်အတိုင်း ဆက်လက်ပြောင်းလဲမယ့် အရိပ်လက္ခဏာတွေကိုလည်း မြင်တွေ နေရတာပဲပျော်။ အစိုးရခေါင်းဆောင် တွေက ‘ကျွန်တော်တို့ ဘယ်တော့ နောက်ပြန် လုပ်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး’ ဆိုတဲ့ စကားကို အခွင့်ကြုတိုင်း ထပ်တပဲလဲ

ပြောနေကြပြီး အဲဒီစကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်၊ စစ်အာဏာရှင်စနစ်တွေဘက်ကို ဘယ်တော့မှ ခေါင်းပြန်မလှည့်တော့ဘူးဆိုတာ ဖြစ်တယ်လို့ နားလည်နိုင်တယ်ပျ။ ဒါဟာ စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဖြစ်လဲ လက်ရှိအစိုးရခေါင်းဆောင် တွေအနေနဲ့ ဘယ်လောက်ပဲ ပြင်းထန် နက်ရှိပိုင်းတဲ့ နာကျင်ပင်ပန်းမှုတွေ ကြုံတွေ၊ ခံစားကြရတဲ့တိုင်အောင် ပြည်သူတွေကအားလုံးပိုင်စိုးတဲ့ ဒီစိုကရော်နိုင်ငံရေးစနစ်ကို မဖြစ်မနေ အကောင်အထည်ပေါ်လာအောင် တည်ဆောက်သွားကြဖို့ သိန့်ကြာန်ချ ထားကြပြီ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆနိုင်တယ်ပျ။

အဲဒီတော့ နှစ်ပါးဆယ်နှီးပါး ပေးတာပဲ ယူ၊ ကျွေးတာပဲ စားလာခဲ့ကြရတဲ့ ‘သတင်းခေတ်’ စားသုံးသူတွေအနေနဲ့လည်း ရောမှာ ရှာနယ်တွေ အခုထက်တောင် ပိုပြီးတော့ ဖောက်တောင်းလာဖို့ ရှိနေသေးတယ်လို့ ကျွန်တော် ဟောကိန်းထုတ်နိုင်တယ်ပျ။ အခုလောလောဆယ် စာဖတ်သူ (consumer) တွေနဲ့ စာပေဖန်တီးထုတ်လုပ်သူ (supplier) တွေကြား အရုံအတားတစ်ခုရှိနေသေးပေမယ့် အဲဒီ အရှုံအတား တဖြည်းဖြည်း ပါးလျားဖျော့မိန့်လာပြီး နောက်ဆုံးမှာ လုံးလုံး ပျောက်ကွယ်သွားကာ ရင်ခုန်သံချင်း တိုက်ရှိက်ဆက်သွယ်နိုင်တဲ့ တစ်နဲ့ စားသုံးသူရဲ့ ရင်ခုန်သံက ထုတ်လုပ်သူရဲ့ ရင်ခုန်သံကို အပြည့်အဝစေားနိုင်မယ့် တစ်နဲ့ မကြာမိရောက်လာတော့မှာ သေချာတယ်လို့ ကျွန်တော် ပြောချင်တယ်ပျ။

တံခါးဟောင်းကြီးရဲ့တက္ခိုက္ခိုမြည်သံ

အခုံတေလော စာပေဟောပြောပွဲအချို့လိုက်ဟောရင်၊ ဟသာတ လျှော့နာပေ ခရီးမှာ
ဆရာတိုးအောင်သင်နဲ့ပြန်ဆုံးခဲ့တယ်ပျော်။ အင်မတန် အဟောအပြော ကောင်းတဲ့ဆရာ
တိုးအောင်သင်က ဂျွှန်တော်ကို သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်အလုပ်တွေနဲ့ပဲ နှစ်မြုပ်နေဖြိုး
ရသာပေ မရေးရေကောင်းလားလို့ တပျော် တောက်တောက် ဝေဖန်တာကို လိုပြုပြီး
ခဲ့ခဲ့ရတယ်ပျော်။ သူနဲ့ အတူ ခရီးသွားရင်း လွှာနဲ့တဲ့နှစ်သုံးဆယ်လောက်က စာပေ
ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှာ ဆရာအောင်သင်း ပြောပြခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခု
အကြောင်း ပြန်ပြီး သတိရနေမိတယ်ပျော်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ယဉ်ပါး

အဲဒီဟောပြောချက် အနှစ်ချုပ်က နိုင်ငံခြားသား စာရေးဆရာတစ်ယောက်
သူကိုယ်သူ တွေ့ရှိသွားခဲ့ပုံအကြောင်း ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီစာရေးဆရာရဲ့အီမံ့က
တံခါးမကြီးဟာ နှစ်တွေကြာ ရာသီဥတုက တိုက်စားတော့ တံခါးပေါက်နဲ့ အံကျ
မဖြစ်တော့ဘူး။ အပြင်ကို ထွက်တိုင်း အပြင်က ပြန်လာတိုင်း ဒိမ်ထဲဝင်တဲ့အခါ
အဲဒီတံခါးမကြီးဟာ အားနဲ့မပြီး ဖွင့်မှုရတယ်။ ဒါတောင် တက္ခိုက္ခိုနဲ့ အသံမျိုးစုံက
မြည်သေးတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်နေတာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြောပြီး စာရေးဆရာတို့
တစ်အီမံ့သားလုံးဟာ အဲဒီတံခါးကြီးရဲ့ တက္ခိုက္ခို မြည်သုံးနဲ့ ကောင်းကောင်းကြီး
ယဉ်ပါးနေကြပြီး။

တက္ကာကျိုကိုလွမ်းသလိုလို

တစ်နှစ်တော့ စာရေးဆရာဟာ လေးငါးခြားကိုရက်လောက်ကြာတဲ့ ခရီးရှည်တစ်ခု ထွက်သွားတယ်။ ခရီးက ပြန်ရောက်လာပြီး အိမ်ထဲဝင်ဖို့ အဲဒီတဲ့ခါမကြိုးကို ဖွင့်လိုက်တော့ တဲ့ခါးက ကျိုကျိုမပြည်တော့ဘူး။ လျှောခနဲ့အသာလေးပွင့်သွားတယ်။ အဲဒီ ပထမဆုံး အတွေ့အကြုံမှာတော့ စာရေးဆရာဟာ ဘာမှုထူးထူးခြားခြား မစေစားရဘူး။ ဒါပေမယ့် နောက်နေ့ တွေမှာလည်း တဲ့ခါးက ဖွင့်လိုက်တိုင်း အဲသလိုပဲ အလွယ်တက္ကာ လျှောခနဲ့ လျှောခနဲ့ပွင့်သွားတဲ့အပေါ် စာရေးဆရာက စိတ်အနောင့်အယောက်ဖြစ်သလိုပဲ ခံစားလာရတယ်။ သူနဲ့ မသိစိတ်ထဲမှာ တဲ့ခါးပွင့်တိုင်း အခြင်က နှစ်ပေါင်းများစွာ ယဉ်ပါးလာခဲ့သလိုပဲ တက္ကာကျိုမပြည်ပြီးမှ ပွင့်သွားတဲ့ အတွေ့အကြုံကို လွမ်းဆွဲတဲ့သလိုလို ခံစားနေရတယ်။ အခုအချိန်မှာ ဖွင့်လိုက်တာနဲ့ တဲ့ခါးက ဘာသံမှ မကြားဘဲ လျှောခနဲ့အလွယ်တက္ကာပွင့်သွားတဲ့အပေါ် သူရင်ထဲမှာ ဟာတာတာကြိုးဖြစ်ပြီး သူမှာအပြစ်ရှိသလိုလို ခံစားနေရတယ်။

အဟောင်းဆွဲငင်မှာက ရှိန်းထွက်ပို့

အဲဒီစာရေးဆရာဟာ နောက်ပိုင်းမှာ အဲသလို ဘာကြောင့်ဖစ်ရသလဲ ဆိတာကို ပြန်သုံးသပ်ကြည့်တော့ အဟောင်းမှာ ခေါက်ရှိကျိုး အရို့စွဲနေကြတဲ့ လူသားတွေရဲ့ သဘာဝတစ်ခု၊ ‘အသစ်’ က လွယ်ကူ ချောမွေတယ် ဆိုရင်တော်မှ ခက်ခဲတဲ့ ‘အဟောင်း’ က ဆွဲငင်မှာထဲက ရှိန်းထွက်ဖို့ ခက်ခဲလေ့ရှိကြတဲ့ သဘာဝတစ်ခုအကြောင်း ရှာဖွေတွေနိုင်သွားခဲ့တယ်လို ဟောပြောခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အခုဆိုရင် ခရစ်နှစ် ပြက္ဗာဒီဇိုင်အရ နှစ်ဟောင်းကုန်လို့ နှစ်သစ်ကူး သွားခဲ့ပြီတွာ။ မိမိကိုယ်ကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်သုံးသပ်တဲ့ အလုပ်ဟာ ဘယ်အချိန် ဘယ်အခါမျိုးမှ လုပ်ရမယ့်အလုပ်ဖြစ်တယ်ဆိုပြီး သတ်မှတ်မထားပေမယ့် ယေဘုယျအားဖြင့်တော့ ကျွန်းတော်တို့ လူသားတွေဟာ ဒီအလုပ်ကို နှစ်ဟောင်း အကုန် နှစ်သစ်အစမှာ လုပ်လေ့ရှိကြတာဖြစ်တယ်ပျော်။ အထူးသပြုင့် နှစ်သစ်တစ်ခုအရောက်မှာ အဲဒီအလုပ်ကို မှတ်မှတ်ရရ အလေးအနေက် ထားပြီး လုပ်လေ့ရှိကြတာဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့် ကျွန်းတော်လည်း အခုလို့ နှစ်သစ်ကူးအခါသမယမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ရပ်တန် စစ်ဆေးတဲ့ အလုပ်ကို ခါတိုင်းထက် အချိန်ပိုပေးပြီးလုပ်ဖြစ်ခဲ့တယ်ပျော်။ ချစ်စွာသော စာဖတ်ပရိသတ် များ အပါအဝင် မြန်မာပြည်သူအားလုံးလည်း အဲသလို လုပ်ဖြစ်ကြလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်းတော် မျှော်လင့်တယ်ပျော်။

သံသယနဲ့မနာဂုံး

မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေး ပိသုကာကြီး ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးတွေ ဟာ သံသယနဲ့ မနာလို့မှုအားကြီးတယ်လို့ ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ကျွန်တ် ဖတ်ခဲ့ဖူး တယ်ပျော်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းစကားဆိုရင် ဘယ်တော့မှ မမှားဘူးလို့ မပြောနိုင်တာ မှန်ပေမယ့် ပိုလ်ချုပ် တိုင်းပြည်ကို ဘယ်လောက်အထိ ချစ်မြှုတ်နိုးတယ်။ အသက် အရွယ်နဲ့မလိုက်အောင် အရည်အသွေး ဘယ်လောက် ထူးချွန် ထက်မြှုက်တယ်။ ဘယ်လောက်ရိုးသားဖြစ်စင်၊ အာယာတာ၊ မန်မာန ကင်းစင်တယ်ဆိုတဲ့ အများလက်ခံ ထားကြပြီးသား လေးစားချက်တွေအရ ပိုလ်ချုပ်ရဲ့ အဲဒီစကားဟာ ကျွန်တော်တို့ အသေအချာ အလေးထား ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရမယ့် စကားဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်တော့ ယူဆတယ်ပျော်။

ပြည်သူတွေရဲ့မျှော်လင့်ချက်

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း အခုအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ဒီမိုကရေစိရေး ဦးတည်တဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကို စတင်မြင်တွေ့နေရတဲ့ အချိန် ဖြစ်တယ်ပျော်။ ရာစာစံဝင်ကိန္ဒိပါးကာလအတွင်း ဒီလိုမြင်ရတာ (တစ်နည်း) ပြည်သူတွေရဲ့မျှော်လင့်ချက်တွေ အခုလောက် နိုင်နိုင်မာမာ တောက်ပ လင်းလက်နေတာ ဒါ ပထမဆုံး အကြိမ်ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ရှိရှိသားသား ဆိုချင်တယ်ပျော်။

လွှတ်လပ်စွာသံသယဖြစ်ခွင့်

သမိုင်းအတွေအကြုတွေကြောင့် လက်ရှိ အစိုးရအပေါ်ကိုရော လူထဲခေါင်းဆောင်တွေ အပေါ်ကိုပါ သံသယစိတ်ရှိသူတွေ ရှိနေကြ ဦးမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် နားလည်နိုင်တယ်ပျော်။ ဒီမိုကရေစိက သဘောထားကြပြားမှုရှိတာကို လက်ခံသဘောတူ agree to disagree တာမို့ လွှတ်လပ်စွာ သဘောထားကြပြားခွင့်၊ လွှတ်လပ်စွာ သံသယဖြစ်ခွင့် ရှိတာကို ကျွန်တော် လက်ခံပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သံသယဟာ ရှိသွင့်တဲ့အတိုင်းအတော်တော် ပိုရင်တော့ အဲဒီသံသယကို ရင်ဝယ်ပွေ့ထားရသူကိုယ်တိုင် ပုံပြင်းလောင်မြှုက် ရမှာဖြစ်သလို သူပုတ်ဝန်းကျင်က လူတွေဟာလည်း အဲဒီအပူရှိန်ကြောင့် စေဒါနခံစားကြရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ရေကူးပြီးလိုက်နေမယ့်အတာ

ဒီဝင်ဘာလ ၁၀ရက်နောက ဒေါ်အောင်ဆန်းစဉ်ကြည် ဌားချမှု နိုဝင်းခဲ့ရ မူ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပြည့် ဂုဏ်ပြုပွဲမှာ ဆရာတိုး ဟံသာဝတီးဝင်းတင်က ဒီမိုကရေစီပိုးတိုင်ဆိုသို့ လျောက်လုမ်းရာမှာ ပိုမိုတို့နဲ့ အမြင်ချင်းမတုသုတေသာကို ‘ရေကူးပြီးလိုက်နေမယ့်အတာ’ ဒေါ်အောင်ဆန်းစဉ်ပုံကိုင်နေတဲ့ လျောက်ပေါ်တိုက်လိုက်ပြီး ရိုင်းကုလ္ပ်ကြပါ။ လျော်တဲ့သူ ပိုများလာရင် ပန်းတိုင်ကို ပိုပြီးမြန်မြန်ရောက်ပါ လိမ့်မယ်’ လို့ ကမ်းလုမ်းခဲ့တယ်ပျော်။

ဒီမိုကရေစီဘာ ဌားချမှုစွာလုပ်ဆောင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး မတူကွဲပြားခြားနားတဲ့ အမြင်သဘောထားထုတ်ဖော်မှုတွေကို လက်ခံ ရုံသာမက ကာကွယ် စောင့်ရောက်မှုပါပေးတဲ့စနစ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီမိုကရေစီပိုးတိုင်ဆိုသို့ ရေကူးပြီး အရောက်လုမ်းနေသုတေသာကိုလည်း အပြစ်ဆိုစရာ အကြောင်း မရှိတူးပျော် လျောကို နောက်က ဆွဲမထားဘူးဆိုရင်ပေါ်ပျော်။

မနာဂုံတာ အကုသိုလ်စိတ်

ပိုလ်ချုပ်ပြောခဲ့တဲ့ စိတ်ထားနှစ်ခုမှာ သံသယသာလျှင် အလေးထား ဆွေးနွေးအပ်တဲ့ အကြောင်းအရာဖြစ်ပြီး မနာဂုံဝိုင်နှစ်တို့မှုဆိုတာကတော့ အကုသိုလ်စိတ်တစ်မျိုးသာဖြစ်တာကြောင့် အကျယ်ချွဲ ဆွေးနွေးစရာမရှိတူးပျော်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစဉ်ကတော့ မှုဒ်တာစိတ်ထားကို လူတိုင်းထားနိုင်ရင် လောက်ကြီး ဌားချမှုမယ်လို့ ပြောသွားတယ်ပျော်။ မနာဂုံဝိုင်နှစ်တို့မှုံးဆန်ကြောင်းတာကိာ မှုဒ်တာစိတ်ပဲပျော်။

ယုံကြည်မှု ရှုံးတန်ပါ

သံသယအကြောင်းဆက်ပြောရရင် ကျွန်ုတ်ကတော့ ယုံကြည်မှုမရှိရင် ဘာအလုပ်မှ ရှုံးဆက်လုပ်မရဘူးလို့ ယုံကြည်လက်ခံထားသူဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ပေါ်ပေါ်နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲတွေ အကြောင်းစဉ်းစားတဲ့အခါ ကျွန်ုတ်က သဘောလွှာယ်သူပဲပြောပြော သံသယထက် ယုံကြည်မှုကို ရှုံးတန်းပိုတင်ပြီး လုပ်ဆောင်ချင်သူ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ပြည်သူတွေရဲ့ ယုံကြည်မှုကို အလွှာသုံးစားလုပ်ရင်တော့ လုပ်တဲ့သူတွေကို သိမ်းခုံရုံးက ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချက်ချမှာပေါ်ပျော်။ အခုအခိုန်မှာ ကျွန်ုတ်တို့ပြည်သူတွေအနေနဲ့ တံခါးဟောင်းကြီးရဲ့တက္ခိုက္ခိုမြည်သံကို စွဲလမ်းမနေသင့်တော့ဘူး ထင်တာပဲပျော်။

တော်လျှန်မြို့ေဆက်မှ တည်ဆောက်ရေးမြို့ေဆက်သို့။

လူမှုရေးသိပ္ပံပညာရင်အများစုက လူသားမြို့ေဆက်တစ်ဆက်ရဲ့ သက်တမ်းကို နှစ်အစီတ်လို့ သတ်မှတ်ထားကြပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ ယေဘုယျအားဖြင့် အသက်အစီတ်ဝန်းကျင်လောက်မှာ သားသမီး ပွားစီးကြတယ်လို့ သတ်မှတ်ပြီး အဲဒီအချိန်မှာ မိခင် အင်တွေက မြို့ေဆက်ဟောင်။ မွေးဖွားလာတဲ့ သားသမီးတွေက မြို့ေဆက်သစ်။ အဲသလိုနဲ့ မြို့ေဆက်တစ်ဆက်တမ်းကို ၂၅ နှစ် လို့ ယေဘုယျ သဘော ယဉ်ဆောင်ရွက်ပေါ်ခဲ့ကြတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

မြို့ေဆက်နှစ်ဆက် ပေါက်ဖွားခဲ့ချိန်

အဲဒီအယူအဆအရ ပြောရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ နိုင်ငံရေးစနစ် တစ်ဆစ်ချို့ ပြောင်းလဲ သွားခဲ့တဲ့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကနေ နိုင်ငံရေးစနစ် နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် သမိုင်း တစ်ပတ်လည် ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြန်တဲ့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အထိ ကာလအတွင်း မြို့ေဆက် နှစ်ဆက် ပေါက်ဖွားရှင်သန်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဆိုကို သဘော တူတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရွှေအနာဂတ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဖို့ ကြိုးပမ်း ချက်တစ်ခုအနေနဲ့ အဲဒီမြို့ေဆက်နှစ်ခုရဲ့ သဘောသဘာဝ၊ စရိတ်လကွေကာ အသွင် အပြင် ဟန်ပန်အမှုအရာတွေ အကြောင်း ကျွန်တော်တို့ ပိုင်းဝန်းစဉ်းစား ကြည့်ကြရ အောင်။

ပန္းပေါ်ကျေရောက်လာတဲ့တာဝန်

‘သေသုကို ရှင်သုက တ ၅’ ဆိုတဲ့ အမျိုးအစားထဲမှာ တိပိဋ္ဌာန်က ပါဝင်သူတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ စာရေးဆရာတိး ဝန်းမော်တင်အောင်က သူခဲ့သားဖြစ်သူကို ပြောကြားခဲ့တဲ့ စကားတစ်ခွန်းဟာ ခုချိန်ထိ ထင်ရှားတဲ့ အဆိုအမိန်တစ်ခုအဖြစ် ကိုကားနောက်ရပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ‘ငါသား ...လူတစ်ယောက်ခဲ့တာနှစ်းကို သူ ဖြတ်သန်း ကျော်လွှားနေတဲ့ခေတ်ကြီးက သူပုံးပေါ်တင်ပေးလိုက်တဲ့ သမိုင်းပေး တာဝန်ကို သူ ဘယ်လောက် သယ်ပိုးထမ်းဆောင်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ အချက်နဲ့ တိုင်းတာ ရမှာပဲ’ ဟူ၍ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာပန်းမော်တင်အောင်ရဲ့ အဆိုအမိန်နဲ့ ကိုက်ညီမယ်ဆိုရင် ၁၉၆၂-၂၀၁၁ မှာ ရှင်သန်လွှဲပုံးများဆက်နှစ်ဆက်ခဲ့ပုံးပေါ်ကျေရောက်လာခဲ့တဲ့ သမိုင်းပေး တာဝန်က ဘာလဲ။ သူတို့ဟာ အဲဒီတာဝန်ကို သယ်ပိုးထမ်းဆောင်ခဲ့ကြခဲ့လာ။ အဲဒီမေးခွန်းတွေကို ဖြစ်ဆိုနိုင်ဖို့အတွက် သူတို့ ကြံးတွေခဲ့ရတဲ့ သမိုင်းဆိုင်ရာ အဖြစ် အပျက်တွေနဲ့ သူတို့ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ သမိုင်းဆိုင်ရာ ခရီးစဉ်ကို အရင်ဆုံး စောင့်ကြည့်သင့်ပါတယ်။

သမိုင်းဖြစ်ရပ်နှစ်ခု

နိုင်ငံရေးတစ်ခေတ်ပြောင်းချိန်မှာ ပထမဆုံး လုပ်ယဉ်များဆက် ကြံးတွေ့ခြင်ဆိုင်လိုက်ရတဲ့ အထင်ရှား အပေါ်ဂျင်ဆုံးသမိုင်းဖြစ်ရပ်က ဘာလဲ။ သွေးလွှမ်းတဲ့ စုလိုင် ၇ ရက် ဖြစ်ရပ်နဲ့ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးရဲ့ ထင်ရှားတဲ့သက်းတော်စုံပျောက်ကွယ်သွားမှုကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အဆောက်အအိုကြီး ဖောက်ခွဲ့ ဖျက်ဆောင်ရွက်ခဲ့လိုက်ရတဲ့ ဖြစ်ရပ်တို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ခေတ်တစ်ခေတ်ရဲ့ ကန့်လန်ကာအဖွင့်မှာ အဲဒီလိမ့်း ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုနဲ့ တစ်ချိန် တည်းတစ်ပြိုင်တည်းကြံးတွေ့လိုက်ရပြီးတဲ့နောက်မှာ အဲဒီခေတ်ရဲ့ပထမမျိုးဆက်ဟာ ‘အဲကြိုတ်’တဲ့မျိုးဆက် ဖြစ်လာခဲ့တော့တာပါပဲ။ သူခဲ့သာမိုင်းပေးတာဝန်ဟာလည်း အာဏာရှင်ဖြေဖျက်ရေးနဲ့ ဒီမိုကရေးပြန်လည် ထွန်းကားရေး ဖြစ်လာခဲ့တော့တာပါပဲ။ ဒီလိုနဲ့ လူအဖွဲ့အစည်းရဲ့ စီမံခန့်ခွဲသူ အခြမ်းမှာ ‘ရေဘး ပေါက်တာ မလိုချင်ဘူး ရေပါတာပဲလိုချင်တယ်’ ဆိုတဲ့အယူအဆ၊ ‘မှန်မှန်မှားမှား အောက်က အထက်ကို နာခဲ့ရမယ်’ ဆိုတဲ့ အယူအဆ၊ ‘တစ်သွေး တစ်သံ တစ်မိန့်’ ဆိုတဲ့ အယူအဆတွေ လွှမ်းမှုးတွင်ကွယ်လာချိန်မှာ လူအဖွဲ့အစည်းရဲ့ အစီမံ အခန့်ခွဲခဲ့ အခြမ်းမှာလည်း ‘ခင်ဗျားတို့ မိုးကောင်းတုံး ဗျာထားဦးပေါ့။ ကျူးပို့တို့ မိုးကောင်းမှ မိုးကြိုးပါ

ပစ်ချလိုက်မယ်' ဆိုတဲ့ အယူအဆ၊ 'နေသေးသပ ချွဲထဲက ချို့သွေးသပ တမြဲမြေ' ဆိုတဲ့ အယူအဆ၊ ကဗျာမကျေဘူးဟေးဆိုတဲ့ ခံစားချက်တွေ ပုံနှိပ်ကြီးစိုး လာခဲ့ပါတယ်။

တော်လုန်မျိုးဆက်

အဲဒီအခြမ်းရဲ့ အတက်ကြဆုံးအပိုင်းဖြစ်တဲ့ လူငယ်မျိုးဆက်ရဲ့ ခံစားချက်ကတော့ အပြင်းထန်ဆုံးပါပဲ။ သူတို့ရောင်ဘတ်တစ်ခုလုံးကို သိမ်းပိုက်ထားတာက အထက်က ကျလာတဲ့ အရာမှန်သမျှကို ဆန်ကျင့်ဖို့ဆန်ဖို့အာခံဖို့ တော်လုန်ဖို့ဆိုတဲ့ အတွေးပါပဲ။ အထက်က ကျလာတဲ့ အရာတိုင်း မှားတာ မဟုတ်ဘူးလို့ သူတို့မှတွေးနှင့်ကြတော့ပါဘူး။ ဒါမှမဟုတ် မတွေးချင်ကြတော့ပါဘူး။ သူတို့ခေါင်းထဲရှိနေတဲ့ အတွေးက လက်ရှိရှိနေတဲ့ လူမျှရေး။ နိုင်ငံရေးစနစ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ရိုက်လှဖြို့ဖျက် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ဖို့ပါပဲ။ အထက်ကလာတဲ့ အရာမှန်သမျှ ဟာ သူတို့အတွက် အလေးထား လိုက်နာ လုပ်ဆောင် အကောင်အထည်ဖော်ရမယ် အရာတွေမဟုတ်ပါဘူး။ ကဗျာက်ယဉ်က လုပ်ဖို့ ပြောင်လျောင်သရောဖို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ကို လွှမ်းမိုးနေ့ချေတာက ကပ်စထရှိ၊ ချေဂွေတားရား၊ မော်စိတ်း၊ ဟိုချို့မင်း၊ ဂျို့ဆောရိဇ်၏ ငုယ်ပန်ထံရှိ၍၊ ချောအိမန်၊ ဂျုလီယက်ဖူးချိစ်စတဲ့ တော်လုန်ရေ့သူရဲ့ကောင်းတွေရဲ့ ဝိညာဉ်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီခေါတ်ရဲ့ ဒုတိယမျိုးဆက်အခြေအနေကရော ဘယ်လိုလဲ။ ပထမမျိုးဆက်က လက်ဆင့်ကမ်းပေးခဲ့တဲ့ စစ်ကြောရေးခန်းတွေ၊ သားပိုက်ကောင်တရားရုံးတွေ၊ အကျော်ထောင်တွေနဲ့ ခေါက်တုံးလူးလာလုပ်နေခဲ့ရတဲ့ အခြေအနေပါပဲ။ အဲကြိုတ်ရ လွန်လို့ သွားတွေ ပျက်စီးပြီး ပထမမျိုးဆက်ဝင်တွေ အချယ်မတိုင်ပါ သွားဆရာဝန်နဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးနေရချို့မှာ ဒုတိယ မျိုးဆက်ကလည်း သွားဆရာဝန်ဆီး သွားဖို့ ခြေလှမ်းပြင်နေရတဲ့ အခြေအနေပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ မျိုးဆက်နှစ်ဆက်စလုံးဟာ သူတို့ပုံးပေါ်သမိုင်းက တင်ပေးခဲ့တဲ့ ဒီမိုကရေးပြန်လည် ထွန်းကားရေးတာဝန်ကို သယိုးထပ်းဆောင်ခဲ့ကြတယ်လို့ ဆုံးရပါလိမ့်မယ်။

ဖြုပျက်ရေးနှင့်တည်ဆောက်ရေး

ရှုထောင်တစ်ခုကနေ ပြောရရင်တော့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၅၀၈ဆယ်အတွင်း ကျွန်တော်တို့မိုင်ငံမှာ ရှင်သန်ခဲ့တဲ့ မျိုးဆက်နှစ်ဆက်ဟာ ဖြုဖျက်ရေးကိုပဲ ဦးတည်အားသန်ခဲ့တဲ့ ဖြုဖျက်ရေးကိုပဲ ကျွန်းကျင်ခဲ့တဲ့ မျိုးဆက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့မှာ တည်ဆောက်ရေးအတွေးအကြံမရှိပါဘူး။ အတွေးအကြံမရှိပါဘူး။ အတွေးအကြံမရှိပါဘူး။ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုတာ ဝေလာဝေးပါပဲ။

နိုင်မာတော့တ်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ မဆိုထားနဲ့ နိုင်မာ တော့တ်တ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု တည်ဆောင်တဲ့ အတတ်ပညာကိုတောင် အပန်းတကြီး လေ့လာ သင်ယူကြရမယ့် အနေအထား ဖြစ်ပါတယ်။

စပ်မိလို့ပြောရရင် ကျွန်တော် အခုပြောနေတဲ့ ဖြို့ဖျက်ရေး မြို့ဗာက်ရဲ့ ရှေ့က မြို့ဗာက်ကျေတော့ ကွဲအက်ရေး ခွဲထွက်ရေးမြို့ဗာက်လို့ ပြောစရာဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဂျိမ်းဘိအောက်ပြီး နိုင်ငံရေး အသင်းအပင်းတွေ ကွဲအက် ခွဲထွက်လာခဲ့ကြတာ တို့ပုံမာအစည်းအရုံးကြီးတောင် ကွဲခဲ့တာပါပဲ။ လွတ်လပ်ရေးခေတ်ကျေတော့လည်း ကွန်မြှာန်ပါတီကွဲ၊ ပြည်သူ့ရော်ကွဲ၊ ဖဆပလကွဲ၊ သန်ရှင်းဖဆပလကနေ ပြည်ဆောင်ရပါတီ (ပထစ) ဖြစ်လာပြီး ပထစထဲမှာ ဦးစိုလိနဲ့သင် အပ်စတွေကွဲ ပမည်တတွေ ကွဲနဲ့ အကွဲသံသရာ လည်မဆုံး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

မတူတာကို ပေါင်းစပ်လို့မူရ

၁၉၈၈-၁၉၉၁ အမျိုးသားဒီဇိုကရေးအဖွဲ့ချုပ် စည်းရုံးရေးမှာ တစ်ဦးအဖြစ် ကျွန်တော်နဲ့ အတူ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ အလုန်နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းတစ်ယောက် (ယခု ကွယ်လွှာပါပြီ)နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို သတိရမိပါတယ်။ အဲဒီကာလက စေ သပိတ်အပ်စကွဲတွေကို ကျွန်တော်တို့က အဖွဲ့ချုပ်အလုံအောက်မှာ တစ္ထတစ်နှင့်တည်းပါဝင်ကြိုးစည်ရုံးကြရတာကို။ တော်တော့ကို ခက်ခက်ခဲ့ခဲ့နဲ့ မြှိုန်ယ် စည်းရုံးရေးအဖွဲ့တွေ ဖွဲ့နိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြရပါတယ်။ တစ်ခါတော့ ပြည်မြိုက သပိတ်အပ်စဟောင်းလေးစုကို စုစည်းစိုးကြိုးစားရင်း ဘယ်လိုမှ ညို့နိုင်းလို့မရတဲ့ အခါ သူက ကျွန်တော့နားကုပ်ပြီး ခုလို ပြောပါတယ်။ ‘ကိုဝံသရေး ကျူးပါက အလုန်လုပ်လာခဲ့တာပဲ။ ကျူးပါက ကျူးပါတဲ့ အတွေ့အကြုံက သဘောထားချင်း မတူတဲ့ လူတွေနဲ့ ညို့နိုင်းနေစရာမလိုဘူး။ မတူတာတွေကို ပေါင်းစပ်ဖို့ ကြိုးစားရင်လဲ သပိတ်မကြာဘူး ကွဲအက်မှာပဲ။ ဒါကြောင့် ကျူးပါတဲ့ ပေါ်လစိက ကွဲအက်ရေးမှ ခွဲထွက်ရေးသို့ပဲ။ အော့ ကျူးပါတဲ့လုပ်နေရတာက ကွဲနေပြီးသားအဖွဲ့တွေကို ညီညွတ်ရေး ရအောင် လုပ်နေရတား ပြောင်းပြန်။ ရင်းရင်းစပြောရရင် ကျူးပါက အဲဒီအလုပ် အတွေ့အကြုံလဲမရဘူး။ ယုံလဲ မယ့်ကြည်ဘူး။ ဒီတော့ သူတို့တွေကို ပေါင်းစည်းနိုင်အောင် ငင်ဗျား တစ်ရက် ကြိုးစားကြည့်း မရရင် ကျူးပါတဲ့ပြော’ လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော် တကယ်ပဲ ကြိုးစားကြည်ပါတယ်။ နောက်ဆုံး ဘယ်လိုမှ စုစည်းလို့မရတော့ လက်မြောက်ပြီး သူကို အပ်လိုက်ပါတယ်။ သူက သပိတ်အပ်စ လေးစထဲက အသင့်ဆုံးလို့ သူယူဆတဲ့ အပ်စတစ်စုနဲ့ ဘယ်အပ်စမှ မပါသူ အပြင်လူတာချို့

အမူဆောင်များအဖြစ်ရွှေးချယ်ပြီး ကြည်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန် သုံးစုထက် မကျေနပ်သူတွေ ထွက်သွားကြပါတယ်။ တဗြားပါတီတွေနဲ့ ဆက်သွယ် လုပ်ကိုင် သွားကြပါတယ်။ ကျွန်တော့ရဲသော်ကြီးက အဲဒီအတွက် စိတ်မကောင်းမဖြစ်ဘူး။ လူတွေ ပိုသန်သွားတာဖြစ်လို့ ပိုကောင်းတယ်လို့ သုံးသပ်ပါတယ်။ ဟုတ်ကဲ သူရွှေးလိုက်တဲ့ အဖွဲ့များလဲ နှစ်နှစ်နှီးပါးလောက်တော့ ခံပါတယ်။ ဘုရား ရွှေးကောက်ပွဲနှီးတော့ ကွဲအက်သွားပြန်ပါတယ်။ ဒီလိုပါပဲ။ ဒါဟာ နိုင်ငံရေးပါပဲ။

ယုံကြည်မှတော့ ရှိရမှာပဲ

အားလုံးသိုံးကြတဲ့အတိုင်း အခုအခိုန်မှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော်သစ်ကို တည်ဆောက်ဖို့ကြိုးပမ်းနေချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသား ပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး ဖြစ်စဉ်တစ်ခုအတွင်း ဖြတ်သန်းနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ညီညွတ်ရေး ကိုတော့ တည်ဆောက်ယူရမှာပါ။ ဒီကန္တော်ဟာ တည်ဆောက်ရေးခေတ် ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်မှု ထားရှိရမှာပါ။

ဒီကန္တော်က လူငယ်ပျိုးဆက်တွေရဲ့ ပခုံးပေါ် တင်ပေးလိုက်တဲ့ တာဝန် ကတော့ ပထမဆုံး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တည်ဆောက်ရေးပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဘာကို တည်ဆောက်ရမှာလဲဆိုရင် ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံတပ်သားကောင်းတွေဖြစ် အောင် မိမိကိုယ်မိမိ ပျိုးထောင်ကြဖို့ လေ့ကျင့်သင်ကြားကြဖို့ပါပဲ။

ဒီနိကရောင်သရီးနီးအောင်ပင်လျှပ်း

နှစ်သစ်မှာ ပထမဆုံးထွက်ပေါ်လာခဲ့တဲ့ သမ္မတရဲ့ လွတ်ပြီး ချမ်းသာခွင့် အမိန့်ကြောင့် အတော်ကလေး စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်သွား ခဲ့တဲ့ ကျွန်းတော် ပထမအမိန့်ထွက်ပြီး ရက်သတ္တန်းပတ်တောင် မကြာသေးတဲ့ အခိုင်မှာ ထပ်မံထွက်ပေါ်လာတဲ့ လွတ်ပြီး ချမ်းသာခွင့် အမိန့်နဲ့ နောက်တစ်နှစ်မှာ ကြားရမြင်ရတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကြောင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောရရင် တကယ့်ကို လိုက်လိုက်လဲလဲ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်ပျော်။ ယခု ငန်နဝါရီ ၁၃ ရက်မှာ လွတ်လိုက်ပုံက အစလိုက် အပြုံလိုက် လွတ်လိုက်တာ ဆိုတော့ ပျော်စရာတောင် ကောင်းသေးလို့ ပြောရမလို ဖြစ်နေတယ်။ သို့ပေမယ့် ဒီတစ်သုတ်မှာ မလွတ်ဘဲ ကျွန်းနေသူတဲ့ အတွက် စဉ်းစား မိလိုက်ပြန်တော့ ကိုယ်ချင်းစာနာစိတ်နဲ့ ရင်ထဲ ဆိုသွားမိတယ်ပျော်။ ကျွန်းသူတွေလည်း အမြန်လွတ်လာကြပါစေလို့ ဆုတောင်းနေပါတယ်။

ကြံ့မှုးတယ်

ကျွန်းတော့ရဲ့ သတင်းစာသမားဘဝနဲ့ နိုင်ငံရေးဘဝ ရာစိန် တစ်ဝက်ခန့်ကာလ အတွင်း ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းချုပ်ငါးခံထား ရသွေးတွေ အစလိုက် အပြုံလိုက် ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာတဲ့ အဖြစ်အပျက်မျိုးကို လေးငါး မြောက်ကြို့ ခုနစ်ကြို့ ထက် မနည်း ကျွန်းတော် ကြံ့ခဲ့ဖူးတယ်ပျော်။ အထူးသဖြင့် ကိုယ်တိုင် နိုင်ငံရေးလောကထဲ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း လွတ်ပြီး ချမ်းသာခွင့် ကြေညာပြီး ဖြစ်စေ မကြညာဘဲ ဖြစ်စေ ယုံကြည်ချက် အကျဉ်းသားတွေ အတော်များများ သို့မဟုတ် တစ်ယောက်မကျို့ လွတ်မြောက် လာတဲ့ အဖြစ်မျိုးတွေကို ကြံ့တွေခဲ့ဖူးတယ်။ သို့ပေမယ့် ခုတစ်ကြို့မြောက် ထူးထူးခြားခြား ဝမ်းမြောက် ပျော်ရွှေ့တယ်ဆိုတဲ့

ခံတာမူမျိုး ရင်ထဲမှာ မပေါ့ခဲ့တာ အမျှန်ပဲဖျား ‘ဧည့် ... လွတ်လာကြပြီကို’ ဆိုတဲ့ အသိလောက်ပဲ ရှိခဲ့တယ်ဖြူ။

ကျေးဇူးမတင်ပါဘူး

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင် အဲသလိုလွတ်ပေး တဲ့အတွက် ကိုယ့်နဲ့ ယုံကြည်ချက်ချင်း တူသုတေသနတောက်က ကြည့်ပြီး ဝမ်းသာပေမယ့် လွတ်ပေးတဲ့ အစိုးရကို တစ်ခါမှ ကျေးဇူး မတင်ခဲ့ဖူးသူးဖြူ။ အစကတည်းက မဖမ်းသင့်ဘဲ ဖမ်းထားခဲ့သုတေသနကို လွတ်ပေးတာ ဘာကျေးဇူးတင်စရာ ရှိလိုပဲဆိုတဲ့ သဘောပဲ ရှိခဲ့တာဖြစ်တယ်ဖြူ။

မျှော်လင့်ချက်နဲ့မဆက်စပ်

အရင်က ယုံကြည်ချက်အကျဉ်းသားတွေ အစုလိုက် အပြုံလိုက် ပြန်လွတ်လာခဲ့ကြတဲ့ အပေါ် ကျွန်းတော်စိတ်ထဲ ထူးထူးခြားခြား ဝမ်းသာ ပျော်စွင်မူ ဘာကြောင့် မရှိခဲ့ရတာလဲ ဆိုတာရဲ့ အကြောင်းရင်းကို စဉ်းစား ကြည့်လိုက်တော့ အဲဒီလွတ်မြောက်မူ တွေနဲ့ ကျွန်းတော် အပါဒေဝင် မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ ဒီမိုကရေစိရေး မျှော်လင့်ချက် အကြော်းဆက်စပ်မှ မရှိသလောက်နဲ့ပါး ဖြစ်လိုလိုဆိုတာကို သွားတွေ့တယ်။ တစ်စုနှင့် ပြောရရင် အဲဒီအခေါက်တွေတိုနဲ့ က ယုံကြည်ချက် အကျဉ်းသားတွေရဲ့လွတ်မြောက်လာမှုက ကျွန်းတော်တို့ရဲ့ ဒီမိုကရေစိရေးမျှော်လင့်ချက်အပေါ် သက်ရောက်မူ မရှိသလောက် ဖြစ်ခဲ့လိုပဲဖြစ်တယ်ဖြူ။ ‘သူတို့လွတ်မြောက်လာတာ ဝမ်းသာပေမယ့် ငါတို့ဘဝတွေက ခုံရှင်းအတိုင်း ဆက်ရှိမှုပါပဲ’ ဆိုတဲ့ အတွေးက လွမ်းမိုကြီးစိုးနေခဲ့တာကြောင့် ဖြစ်တယ်ဖြူ။ တော်လှန်ရေးကော်စီ အစိုးရလာက်ထက် လမ်းစဉ်ပါတီ အစိုးရ လက်ထက်၊ နိုင်းတော်ဦးစိုးစိုးပြားရေး အစိုးရလာက်ထက်၊ နိုင်းတော်အေးချမ်းသာယာရေး အစိုးရလာက်ထက်တွေမှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးတဲ့ ယုံကြည်ချက်အကျဉ်းသား အစုလိုက် အပြုံလိုက် လွတ်မြောက်မူတွေက မိမိတို့ရဲ့ ဒီမိုကရေစိရေး မျှော်လင့်ချက်ကို ထူးခြား သိသာစွာ ပိုမို လင်းလက်တော်က်ပစ္စားမြင်း မရှိခဲ့တာ မြန်မာပြည်သူတွေ အသိဖြစ်တယ်ဖြူ။

ဂွတ်ဂွတ်ကျွတ်ကျွတ်အောင်သွားပြီ

ဒါပေမဲ့ အခုတစ်ကြိမ်ကတော့ အမိုးယောက သိပ်ကိုထူးခြား လေးနက် နေတယ်ဖြူ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အငြင်းပွားမှုတွေ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ အခြေခံ

ဥပဒေနဲ့ ရွှေကောက်ပွဲတိုကတစ်ဆင့် တက်လာ ခဲ့တာဖြစ်ပေမယ့် ပြည်သူဆန္ဒကို အလေးထားတဲ့ လုပ်ရပ်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု လုပ်ဆောင်ခဲ့တာကြောင့် ပြည်သူလုထိနဲ့ ယုံကြည်မှုကို တိုးတက်ရရှိလာနေခဲ့တဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ ရှေ့တစ်လုမ်းတိုး နောက် တစ်လုမ်းဆုတ်သလို ဖြစ်နေတဲ့ လုပ်ဟန်ကြောင့် ပြည်သူယုံကြည်မှုရရှိရေး စာမေးပွဲမှာ မော်ဒရောရှင်း ထိုင်ရမလိုဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံတော်သမ္မတိုးသိန်းစိန်ဟာ အခုနောက်ဆုံးလုပ်ရပ်နဲ့ လွှာတွေတိုကျတ်ကျတ် အောင်မြင်သွားခဲ့လိုပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဆက်ညိုနိုင်းသွားရင် ရလောက်တယ်

အခုအထိ ယုံကြည်ချက်အကျဉ်းသားဆိုတဲ့ အသုံးအနှစ်းကို လက်မခံ သေးတာ၊ ကျွန်ုတ်တို့က ယုံကြည်ချက်အကျဉ်းသား အနည်းငယ်ကျွန်ုတ်နေ သေးတယ်လို့ ပြောနေရတာ စတဲ့ကိစ္စတွေကိုတော့ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ အနာဂတ်ကို မြှေ့တွေးပြီး ဆက်လက် ညိုနိုင်းသွားရင် ရနိုင်ကောင်းတယ်လို့ ကျွန်ုတ် ယူဆတယ်ပျော်။

အခုဆုံး ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံရောတိုးသွားနိုင်ဖို့ကိစ္စမှာ အရေးအကြီးဆုံး အခြေခံပြဿနာကြိုနှစ်ခုထဲက တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ယုံကြည်ချက် အကျဉ်းသားများ လွှတ်မောက်ရေးကိစ္စပြောလည်သွားခဲ့ပြီဖြစ်သလို နောက်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဌိုင်းချမ်းရေး ကိစ္စမှာလည်း အလားအလာကောင်းတွေ မြင်တွေ့နေရပါ ဖြစ်တယ်ပျော်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တာခါ့ချွဲ့ခေါင်းဆောင်တွေ ရင်ထဲသံသယတွေကျွန်ုတ်သေးပြီး အဖွဲ့တစ်ခုနဲ့ တိုက်ပွဲတွေ ဆက်ဖြစ်နေဆဲ ဖြစ်ပေမယ့် သမိုင်းတစ်ပတ် ပြန်လည် သွားလောက်အောင်တော့ အခြေအနေ မဆိုနိုင်ဘူးလို့ ကျွန်ုတ် ယုံကြည်နေ တယ်ပျော်။

သံချွေးကိုက်ငွေတဲ့ တံ့ခါးကြီး

ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံရဲ့နှစ်ပေါင်းရှည်ကြာ ပိတ်ထားခဲ့မှုကြောင့် ပတ္တာတွေ သံချွေးကိုက နေတဲ့ ဒီမိုကရေစိတ်ခါးကြီးဟာ စောရာမှာ ဟရာမှ တဖြည်းဖြည်းချင်း ကျယ် သထက်ကျယ်စွာ ပွင့်ဟလာနေပြီလို့ ကျွန်ုတ်မျက်စိတ် မြင်နေတယ်ပျော်။ ပြောရရှင် ဒီမိုကရေစိတ်လားတဲ့ ရဟန်းရှင်လုကောင်းသား ပြည်သူတွေနဲ့ နိုင်ငံတကာ မိတ်ဆွေ အသိုင်းအဓိုင်းတွေရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုကို သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန်အဖိုးရက တပ်မဲ့ လိုက်လျော့ခဲ့တာလို့ ပြောနိုင်မယ်ပျော်။

ပြတ်စပ်င်းတောင်းအရှင်တွေ

တံခါးပိုပိုပြီး ပွင့်လာချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရာစာစိဝင်လောက် ပိတ်ထားခဲ့တဲ့ အခန်းထဲက ပရမ်းပတာ၊ ကသောင်းကန်း၊ ဖရီဖရဲ့ အလဲလဲ အပိုပိုဖွဲ့နေတဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုလည်း မြင်တွေ့နေရပိုပြစ်တယ်ပျော်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တံခါးကို ပွင့်သထက်ပွင့်လာပြီး နောက်ဆုံးမှာ ဟင်းလင်းဖြစ်သွားအောင် ကြိုးပမ်းနေကြရမယ့် တစ်ချိန်တည်းမှာ အခန်းထဲက ပြတ်စပ်င်းတောင်း အရှုပ်အထွေးတွေကိုလည်း အားကြိုး မာန်တက် ရင်းကြလင်းကြရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒီမိုကရေစိန့်မတန်တဲ့ ပိတ်တွေ

ပထမဆုံး လူည်းကျင်းရှင်းထုတ်ကြရမှာကတော့ ဒီမိုကရေစိန့် အလေးမထား ခဲ့တဲ့စနစ်ဆုံး ကြိုးစိုးခဲ့တဲ့တစ်လျှောက်လုံး တဖြည်းဖြည်းချင်း ရင့်သန အမြတ်စွဲ လာခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းထဲက ဒီမိုကရေစိန့် မထိုက်တန်တဲ့ အတွေးအခေါ် အညွစ်အခွမ်း အဟောင်းအမြင်း အမိုက်သရိုက်တွေ ဖြစ်တယ်ပျော် ပုံင်းတာ၊ စိတ်ဓာတ်သိမ်ဖျင်းတာ၊ တစ်ယောက်အပေါ်တစ်ယောက် မကောင်းသတင်းလွင့်တာ၊ ကိုယ့်ဘက်သာ မနာလိုတာ၊ မှုဒါန်းတာ၊ တရား ခေါင်းပါးတာ၊ ငါသာ အသိဆုံး အတတ်ဆုံး အတော်ဆုံးလို့တွေ့တာ၊ ကိုယ့်နဲ့မတူတဲ့ သဘောထားကို စိတ်ရှည် သည်းခံနိုင်စွမ်း မရှိတာ၊ ပြိုင်ဘက်ကို ကိုယ့်အရည် အသွေးတက်လာအောင် ကူညီပုံပိုးနေသူအဖြစ် မမြင်နိုင်ဘဲ အပြတ်ရှင်းပစ်ရမယ့် ရန်သူလို့ သဘောထားတာ၊ ချက်အောက်ထိုးပြီး အနိုင်ယူချင်တာ၊ ဘယ်သူသေသေ ငတော်ရှင်ပြီးရော စိတ်မွေး တာ၊ အမှန်တက်ယ် ရှုက်ရမယ့် ကြောက်ရမယ့်အလုပ်ကို မရှုက်မကြောက်လုပ်ပြီး အမှန်တက်ယ် မရှုက် မကြောက်ရမယ့်ကိုစွဲတွေ့ကို ရှုက်တာ ကြောက်တာ။ ပြောရ ရင်တော့ ပြောမဆုံးပေါင် တော့သုံးထောင်ပဲပျော် တစ်ခါလည်း ကျွန်တော် စိတ်ရှုလက်ရှိ ရောပြီးပြီ့ပျော်။

တာထွေက်မှတ်မျှသာ

နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်လောက် ဒီမိုကရေစိန့် ကွာရှင်းပြတ်ခဲ့ထားခဲ့ရတာ ဆိုတော့လည်း ဒီမိုကရေစိဟာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေအတွက် သုစိမ်းတရာ့ဆုံးသလို ဖြစ်ပြီး အား ပြန်တွေ့ချိန်မှာ အမ်းတမ်းတမ်းဖြစ်နေတာက သဘာဝကျပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီမိုကရေစိန့် ပြန်ပြီး ယဉ်ပါးလာအောင် စုံမက်မြတ်နိုးစွာ ရွှေးချယ်ခဲ့တဲ့ လမ်းဖြစ်တဲ့

အတွက် ဘယ်လောက်ဝေးဝေး လျှောက်လှမ်းကြရမှာပဲ ဖြစ်တယ်ၤ။ နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းတွေနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ ဒီမိုကာရေစီအဖိုးရစစ်စစ် တစ်ရပ်ကို ရွှေးချယ်ဖွဲ့စည်း နိုင်ခဲ့တယ်ဆိုရင်တောင် အဲဒါဟာ ဒီမိုကာရေစီခနီးကြမ်းရဲ့ ပန်းတိုင်မဟုတ်သေးဘဲ တာထွက်မှတ်သာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို မြန်မာ့သမိုင်။ ကမ္မာ့သမိုင်းတွေက အကြိမ်ကိုမ် သက်သေပြုခဲ့ပြီးဖြစ်တာဖို့ ကျွန်ုတ်ကတော့ ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံအဖိုး အခုအခြိန်မှာ ဒီမိုကာရေစီပန်းတိုင်ဆီသို့ ကြုံခိုး နီးအောင် အတော်လုမ်းရှုံးမယ် လိုပဲ ဆိုလိုက်ချင်တယ်ပျော်။

၁၂၁ စန်နဝါရီ၊ ၂၀၁၂

ကြီးနိစစ်နဲ့ ပျော်ကရက်

‘ကြီးနိစစ်ဆိတာ ဘာလဲလို့ အသက် ဂုဏ်ကြောက် ဘွဲ့ချုပ်လှယ် တစ်ယောက်က မေးပါတယ်၊ ကျွန်းတော်ကတော့ ရှေးတုန်းက ဖလက်ဖိုင်တွေကို အလဲအနိကလေး တပ်ပြီး ရုံးတွေမှာ သုံးတာလို့ ဖြေလိုက်တယ်။ ပျော်ကရေစီ ယဉ်ရာရဲ့ သက်က အဖြစ် ပြောကြ တာလို့ ယော်ယူလောက် ပြောပြထားတယ်။ အသေးစိတ် ရှင်းပြန်ရင် ဆရာအနေနဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုံး ရေးပေးပါလား’

မွန်ပြည်နယ်က လာတဲ့ စိတ်ဆွေ့ပြီး ဦးချစ်ရိုက ပြောတာပါ။ ကျွန်းတော်က နိုင်ငံရေးဝါဘာရ အသိဓာန် ဟာအပ် ပြုစုတားသူဆိတော့ ရှင်းပြန်ရင်မယ် ထင်လိုပါတဲ့ တကယ်ကတော့ ကျွန်းတော်လည်း ဦးချစ်ရို သိသလောက်ပဲ သိပါတယ်။ ကြီးနိစစ်အကြောင်း နက်နက်ရှုံးရှုံး သိတယ်လို့ မပြောနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အစိုးရ အပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ သက်ဆိုင်တာတွေ သိချင်တာရှိရင် ကျွန်းတော့ရဲ့ သက်ရှိအသိဓာန်လို့ မေးပြန်နေကျ အဆင့်မြင့် ပျော်ကရောင်းကြီး အန်ကယ် ကြီးဦးစိုးမောင်ထဲ ဖုန်းဆက်မေးရပါတယ်။

ဦးစိုးမောင်က စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းပြုပါတယ်။

‘ခင်ပျားတို့ သိထားသလို ဖလက်ဖိုင်မှာ အလဲအနိတပ်ပြီး အထက်ကို တပ်ပြရတဲ့စစ်ဆိတာ ဟုတ်တယ်။ ပြုတိသွေ့တွေ၊ အပ်ချုပ်ရေးစနစ်က ပါလာတဲ့ အလေ့အကျင့်ပဲ။ ဖလက်ကို အရောင်စွဲထားတယ်။ အနိုးအပြား အပြုံပေါ့၊ အနိုးအရေးတို့။ အပြားက သာမန်၊ အဖြောကတော့ ကျူးပဲလဲ မေ့တော့တော့ဖြစ်နေပြီး အသုံးနည်းပါတယ်။ ကြီးအနိုးအရေးကြီးတယ်ဆိုပေမယ့် တင်ရတဲ့ အဆင့်တွေက များတယ်။ ရုံးဝန်ထောက်ကနေ တတိယအတွင်းဝန်၊ သူကမှ ခုံတိယအတွင်းဝန်၊ အဲဒီကနေ အတွင်းဝန်၊ အတွင်းဝန်က မဆုံးဖြတ်နိုင်ရင် ဝန်ကြီးဆီ ပို့တယ်။’

ဝန်ကြီးဆီကမှ ပြန်ချေပေးတွေ့လဲ ခုနအတိုင်း တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ပြန်လာတာ။ ပြန်လာတဲ့ အမိန့်ထဲမှာ မရှင်းတာ ရှိရင် ခုနအတိုင်း ပြန်တင်း ပြန်ကျ လုပ်ပြန်ရော့၊ အဲဒါကြောင့် ပျော်ရှုကရေစိ အပ်ချုပ်ရေးယဉ်ရားမှာ အဆင့်တွေများတယ်။ ကြန်ကြာတယ် ဆိတ်ဘာကို ကြိုးနှစ်နှစ်လို့ တင်းတားပြောတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ ပျော်ရှုကရေစိနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခင်ပျားတို့ မိမိယာတွေကရော့၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေကရော့ ပျော်ရှုကရေစိမှန်သဲမျှ အားလုံးမကောင်းဘူး ပြောနေကြတာ မဟုတ်သေးဘူးပျော်ရှုကရေစိတဲ့ အခန်း၊ ကရေစိက အပ်ချုပ်ရေး၊ အခန်းထဲက အပ်ချုပ်တယ်လို့ ပြောတာ။ အဲဒိစန်နဲ့ အပ်ချုပ်သုကို ပျော်ရှုကရောက် ခေါ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျပ်တို့ လုပ်ခဲ့တုန်းက အခန်းထဲချည်း ထိုင်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်လမှာ နစ်ပတ်လောက် က နယ်တွေ ထွက်နေရတာ။ ပြည်သူတွေ ကြားကို ရောက်နေတာပဲ့။ သိပ္ပါမောင်ဝ စာတွေ တွေ့တာယ်မဟုတ်လာ။ အဲဒါ ပျော်ရှုကရောက်ဆိတဲ့ လူတွေ နယ်လူညွှေ့ အလုပ်လုပ်ကြရတာကို ပြောတာပဲ့။ ခုခေတ်ကျမှ အခန်းထဲထိုင်ပြီး လက်မှတ်ချည်း ထိုးနေကြတာပျော်ရှုဘာပဲပြောပြော ကြိုးနှစ်နှစ်ဆိတာ အစိုးရယဉ်ရားမှာ အထက်တင်လိုက် အောက် ချလိုက်လုပ်ပြီး ကြန်ကြာနေတတ်တာကို ပြောတာလိုပဲ ရှင်းပြလိုက်ပါ။”

အန်ကယ်ကြီး ဦးစိုးမောင်ဆီက သိသင့်သလောက် သိရပြီး နောက်ထပ် အသိ မိတ်ဆွေ ပျော်ရှုကရောက်ဟောင်းတစ်ယောက်ဆဲ လုမ်းမေးပါသေးတယ်။ သူကလဲ ဦးစိုးမောင် ပြောသလောက်ပဲ ပြောပြတယ်။ သိပ္ပါမောင်သူ သူက ကျွန်ုတ်တော့ ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူပြောချင်တာလေးတွေကို အဆစ်ပြောလိုက်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်က ပြည်သူမှုခေတ်မှာ ဖော်ပြုခဲ့တဲ့ “စိုလ်ညာကေလမ်းမှ တော်ဝင်စင်တာ သို့” ဆောင်းပါးပါ ပျော်ရှုကရောက်ဟောင်း တစ်ယောက်နဲ့တွေ့ပဲ ကျွန်ုတ်တော့ ရေးထားတာ ကို သူက ထောက်ပြပါတယ်။

‘ခင်ပျားရေးလိုက်တာဟာ ပျော်ရှုကရောက်ဟောင်းအားလုံးကို မဆိုလိုဘူးဆိုတာ ကျွန်ုတ်နားလည်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရှုကရောက်တွေရဲ့ စရိတ်လက္ခဏာဟာ အားလုံး ဒီလိုချည်းပဲလို့ ထင်မြင်စရာ ဖြစ်သွားရင် မိတ်မကောင်းစရာပေါ့။ ခင်ပျားရေးထားတာက ခင်ပျားနဲ့ ရွယ်တူတန်းတူလောက် အသိမိတ်ဆွေဆိုတော့ ဒီဘာကိုခေတ် နစ် လေးပါဆယ်အတွင်း ပျော်ရှုကရောက် တစ်ယောက်လို့မှန်းလို့ရတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ ကိုစိုးမောင်တို့လို့ အသက် ၈၀ တစ်စိုက် ပျော်ရှုကရောက်ဟောင်းအများစုက အဲသလို မဟုတ်ကြပါဘူးပျော်ရှုက ကျွန်ုတ်တို့၊ ရှောက အိုင်စီအက်စ် ဦးတင်ထွေ့တို့လို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကြည့်ပျော်။ စိုလ်ချုပ် အောင်ဆိုးကတော် ခေါ်ပြီး သုံးခဲ့တယ် မဟုတ်လာ။ ဦးတင်ထွေ့တို့ကလဲ နိုင်ငံရေးသမားတွေကို လေးလေးစား ဆက်ဆဲ

ပြီးကိုယ်ကျမ်းကျင်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးဟောနဲ့ တိုင်းပြည်ကို အလုပ်အကျွေးပြုခဲ့ကြတာပဲ။ ဘဇ္ဇဝ ပြည်နှစ် ပါတီစုဒီမိုကရရဲ့ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးဘင္ဂီး ဆိုရင်လည်း ခင်ဗျားတို့ ပြောတဲ့ စကားနဲ့ ဆိုရင် အကြီးစား ပျော်ရှုကရက် ကြီးပဲလေ။ ဒါပေမယ့် သူဘယ်လို ဦးဆောင်သွားသလဲ၊ တွေ့တယ် မဟုတ်လာ။ လွှတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်အောင် တာဝန်ယူသွားခဲ့တာပဲ။ ခင်ဗျားနဲ့ တွေ့တဲ့ အငြိမ်းစား အရာရှင်ကြီးဆိုတာက ဒီဘက်ခေတ် ပျော်ရှုကရက်ထဲက ဖြစ်မယ်။ ပြည်သူတွေ့ကြား မဆင်းဘဲ အခန်းထဲက မထွက်တဲ့ လူစားတွေ ဖြစ်မယ်။ သူတို့က နိုင်ငံရေးသမားတွေကို အထင်မကြီးတာလဲ မဆန်ပါဘူး။ သူတို့တွေနေရတာက နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ ထောင်နှစ်ခေါ် လျှောက်နေကြသွားချဉ်းပဲလေ။

‘အတိုက်အခဲနိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ အမြတ်းဖြစ်နေမှာ မဟုတ်ဘဲ နောက်ရွေးကောက်ပွဲ တစ်ခုခုမှာ တစ်လျှည်းတစ်ပြို အာဏာနိုင်တယ်လို့ မျှော်ဗုံနဲ့ လိုရတဲ့ ဒီမိုကရရဲ့နိုင်ငံရေးစနစ်အောက်မှာ ပျော်ရှုကရက်တွေဟာ နိုင်ငံရေးသမားတွေ ကို အထင်သေး အမြင်သေး မဆက်ဆုံးပါဘူး။ အတိုက်အခဲ ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ အစိုးရ ဖြစ်လာမယ့် အခွင့်အလမ်းမရှိနိုင်တဲ့ တစ်လမ်းသွား နိုင်ငံရေးစနစ်အောက်မှာ တော့ ပျော်ရှုကရက်တွေက အတိုက်အခဲနိုင်ငံရေးသမားကို ပမာမခန့် လုပ်ကြမှာပဲ။ အာဏာရပါတီဘက်က ပင်လို့ သူတို့ကို ဘယ်သူကမှ အရေးမယူဘူးလော့ အတိုက် အခဲကို ပစားပေးတယ်လို့ အာဏာရှုသူက ပြီးငြင်သွားရင်သာ ကုလားထိုင် လုပ်မှာ ကို။’

‘ပြုတိန်နိုင်ငံလို လေဘာပါတီက အစိုးရဖြစ်လိုက်၊ ကွန်ဆာပေးတစ် ပါတီက အစိုးရဖြစ်လိုက်နဲ့ နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ အချိန်မရွေးအစိုးရဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ နိုင်ငံမျိုးမှာ ပျော်ရှုကရက်တွေဟာ နိုင်ငံရေးသမားမည်သူကိုမဆို အထင်မသော်ဘူး၊ ပမာမခန့်မှပုလုပ်ရဘူး။ သူတို့စိတ်ထဲက အထင်သေးနေရင်တောင် ကာယက်မြောက် အားဖြင့်တော့ လေးလေးစားစား ဆက်ဆံကြပါတယ်’

ကျွန်တော်က အငြိမ်းစား ပျော်ရှုကရက်ကြီးကို ကျော်းတင်ကြောင်း ပြောပြီး ဖုန်းချလိုက်ရပါတယ်။

မေတ္တာ ကရာဇာ မှန်တာ နိုင်ငံရေး

သူတို့ပဲ သူတို့သတ်းတွေ

အခုတေလော ပူရှုလိက သတင်းဂျာနယ်တွေ အားလုံးလိုလို၍သာမက နိုင်ငံရေး
စီးပွားရေးသတင်းကို ဦးစားမပေးတဲ့ အနေပညာလို ဂျာနယ်မျိုးတွေမှာတောင်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစွဲကြည်၊ အမျိုးသားဒီပိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်နဲ့ ရှစ်သာယ်ရှစ်မျိုးဆက်
ကျောင်းသားတွေရဲ့လုပ်ရှားမှု သတင်းတွေ အလျှောပယ် ပါရှိနေတဲ့ကိစ္စပတ်သက်ပြီး
မလိုလားသူတွေရဲ့အသိုင်းအဓိက်းမှာ တိုးတိုးတိုးတိုး သဖေနှစ်းလုပ်နေကြတယ်ဆိုတဲ့
သတင်းတွေ ကြားနေရတယ်ပြီ၊ အဲဒီထဲက တချိုကဆိုရင် အဲဒီဂျာနယ်တွေကို ‘လူ
တစ်ယောက်သတင်း’ ပါတီတစ်ခုသတင်း၊ လူတစ်စုသတင်းတွေကိုပဲ လောင်းပေး
ချေကားပြီး ရေးနေကြတယ်၊ အလက်း ဂျာနယ်တွေ၊ ဘာစတုတွေမလိုင်လ’ ဆိုပြီး
ပစ်ပစ်ခါခါ ပြောဆိုနေကြတယ်လို သိရတယ်ပြီး

ကြိုက်ဖို့မကြိုက်ဖို့လုပ်ယူလိုပရ

လောကမှာ လူတစ်ကိုယ် အကြိုက်တစ်မျိုး၊ လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေ ရှိကြ တာကြောင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းကြည်တို့ မင်းကိုနိုင်တိုကို ချစ်ခင်ကြည်သို့ လေးစားသူ တွေ့ သူတို့မျက်နှာကိုပဲ တစိမ့်စိမ့်ကြည့်နေချင် သူတို့၏ဘွားရာ နောက်ကိုပဲ တကောက် ကောက် လိုက်နေချင်တဲ့သူတွေ့ရှိနေတဲ့ တစ်ချိန်တည်း မှာပဲ သူတို့မျက်နှာ မမြင်ချင်၊ သူတို့အသံ မကြားချင်သူတွေ့လည်း ရှိနောက်တယ် ဆိတာ သဘာဝကျေတဲ့ ဂိုစ္စတစ်ခု ဖြစ်တယ်ပဲ။ ဒီမိုက်ရောစိတ်မှာ ကြိုက်သူတွေ့ကို မကြိုက်နဲ့လို့ ဘယ်သူကမှ အမိန့်ပေးပိုင်ခွင့် မရှိသလို မကြိုက်သူတွေ့ကိုလည်း ကြိုက်ရမယ်လို့ ဘယ်သူကမှ

အမိန်ပေါ်ပိုင်ခွင့်မရှိဘူးပျော်။ အရာကိစ္စတစ်ခုကို ကြိုက်ဖို့ဆိုတာ ဘယ်သူမှ လုပ်ယူလို့မရတဲ့ လူ တစ်ယောက်ရဲ့ မွေးရာပါအခြေခံအခွင့်အရေး ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲဒီအခွင့်အရေးကို လေးစားတန်ဖိုးထားတာဟာ ဒီပိုကရေစိစနစ်ရဲ့ အင်မတန်မှ နှစ်သက်မြတ်နှီးစရာ ကောင်းတဲ့ အခြေခံမှုတစ်ခုပဲ မဟုတ်လားပျော်။

ဓတ္ထတ္ထမဏ္ဍားကြိုင်ကို အထင်လွှာရင်တော့

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ မင်းကိုနိုင်နဲ့ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်တို့ကို ကြိုက်ချင် ကြိုက်၊ မကြိုက်ချင်နော်။ ဒီကိစ္စမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘာမှဝင်ရောက် စွက်ဖက်ပိုင်ခွင့် ပြောပိုင်ခွင့်မရှိဘူးပျော် ဒါပေမဲ့ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် အဖြစ် နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲကတော် လေးစားတန်ဖိုး ထားကြဖို့ အထူးပြု ပြောကြေားလာခဲ့တဲ့ ဓတ္ထတ္ထမဏ္ဍားကြိုင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အထင်အမြှင် လွှဲမှားဖူးရှိနေတယ်လို့ ယူဆရင်တော့ ဓတ္ထတ္ထမဏ္ဍားကြိုင်လောကသား တစ်ဦးအနေနဲ့ အဲဒီ အထင်အမြှင်လွှဲမှား နေသုတေသနကို ကောင်းမွန်သော စေတနာအရင်းခံပြီး ရှင်းပြုဖို့ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်ပျော်။ ဓတ္ထတ္ထမဏ္ဍားကြိုင်အပေါ် အမြှင်တိမ်းစောင်းနေသူတွေအနေနဲ့ သူတို့ရဲ့အမြှင် သဘောထားကို လူသိရှင်ကြေား ပြောသည်ဖြစ်စေ တိုးတိုးတိတ်တိတ်ပဲ ပြောသည်ဖြစ်စေ တစ်နည်းနည်းနဲ့ သိလာပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ‘ဆိုရေရှိက လိုအပ်လေ၏၏ ဆိုစများများ၊ ထားပချေမှု၊ ငါ့ဝါန်ရှိလို့’ ဆိုတဲ့စကားအတိုင်း ပီဒီယာ လမ်းကြောင်းကတစ်ဆင့် ပြန်လည်ရှင်းလင်းတင်ပြဖို့ လိုအပ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်တယ်ပျော်။

စာဖတ်ပရီသတ်အားပေးမှုရှိမှု

ပထမဆုံး ရှင်းပြုရမှာက ပုဂ္ဂလိကရာနယ်တွေရဲ့ အခြေခံသဘော သဘာဝဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ထုတ်ဝေတဲ့ စာနယ်င်းတွေအဖို့ သူတို့ ရှင်သန်ရုပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် စာဖတ်ပရီသတ် (တန်နည်း) ပြည်သူလှတဲ့ ထောက်ခံအားပေးမှုဟာ အရေးအကြီးဆုံး မဟုတ်ပေမယ့် ပုဂ္ဂလိက စာနယ်င်းတွေ အတွက်တော့ စာဖတ်ပရီသတ်တွေရဲ့ ထောက်ခံအားပေးမှုဟာ အသက်ပို့သွေး ဖြစ်ပါတယ်။ စာဖတ်ပရီသတ် အားပေးမှုမရှိတဲ့ ဘယ်ပုဂ္ဂလိက စာနယ်င်းမှ ရေရှည်ရှင်သန်ရုပ်တည်နိုင်ခြင်း မရှိဘူးပျော်။ ဒါကြောင့်လည်း ပုဂ္ဂလိကစာနယ်င်းမှာ စာဖတ်ပရီသတ်များနှင့်သမျှုံး များများရဲ့ အာရုံကို ညီညာသိမ်းသွင်းနိုင်ရေးဟာ

ဘယ်တော့မှ မပြီးဆုံးနိုင်တဲ့ အကြီးဆုံး ပြိုင်ပွဲဖြစ်တယ်ပျော်၊ ‘အဝါရောင် ဂျာနယ်လစ်င်’လို့ခေါ်တဲ့ လျှပိုန်းကြိုက် စာနယ်လင်းလောကမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ‘လေးနက်တဲ့ ဂျာနယ်လစ်င်’ ခေါ်အတည်အခန့် စာနယ်လင်းလောကမှာပဲဖြစ်ဖြစ် စာနယ်လင်းတွေ ဟာ ကိုယ့်ဆို ပရိသတ်များများ ရောက်လာအောင် ဆွဲဆောင်စည်းရုံးတဲ့ အလုပ်ကို တော့ မဖြစ်မနေလုပ်ကြရတာပဲပျော်။

တပေပွဲတ်လပ်ခွင့်မြည်းစမ်းချိန်

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံမှာကလည်း နှစ်ပေါင်း ပါးဆယ်ကြာ ကာလအတွင်း နိုင်ငံတာကာ ဒီမိုကရေစီ စံချိန်စည်းများနဲ့ အတိုင်းခံနိုင်တဲ့ စာပေ လွှတ်လပ်ခွင့်ဆိုတာကို မနေ့တစ်နေ့လောက်ကမှ စတင်မြည်းစမ်းခွင့်ရခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်က မြန်မာပြည်သူတွေဟာ သူတို့ ဘာဖတ်ချင်တယ် ဘာမဖတ်ချင်ဘူးဆိုတာကို မကြာသေးခင် လအနည်းငယ်ကမှ ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရရှိလာခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ နှစ်ပေါင်း များစွာ ဖန်လောင်အိမ်ကလေးထဲ နေခဲ့ရရှာကနေ သမုဒ္ဒရာ ပြင်ကျယ်ကြီးထဲ ရောက်သွားတဲ့ ခြော့ကလေး နားဖို့တော် သတိမရနိုင်လောက်အောင် ကူးခတ်ပေါ်ဆွင်နေသလိုပဲ နှစ်ပေါင်းများစွာ မဖတ်ချင်တာပဲ ဖတ်ရှု ဖတ်ချင်တာလည်း မဖတ်ရတဲ့ အခြေအနေကနေ ရှတ်ခြည်းလွှတ်မြောက်သွားခဲ့ကြတဲ့ ပြည်သူတွေဟာ သူတို့တစ်လျှောက်လုံး ဖတ်ချင်နေခဲ့ကြတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ အေသာင်နောက် တောင်းဆိုနေကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့်လည်း စာဖတ်ပရိသတ်ရဲ့ လိုအင်ဆန္ဒကို အမြဲမပြတ် အကဲခတ် နေကြရတဲ့ ဂျာနယ်တွေက ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်း အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်နဲ့ ရှစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးဆက်ကျောင်းသားတွေရဲ့ လုပ်ရှားမှု သတင်းတွေကို အဆက်မပြတ်တင်ဆက်နေကြတာပေါ့ပျော်။

ယူသားချင်းစာနာ ရှုဏောင့်

မလိုတမာဖြစ်နေသွားတွေအနေနဲ့ ဒီကိစ္စကို လူသားချင်းစာနာတဲ့ ရှုဏောင့် ကလည်း ကြည့်သင့်တယ်လို့ ကျွန်ုတ် ယူဆတယ်ပျော်။ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံရဲ့ လွှတ်လပ်ရေး ခေါင်ကြီးခဲ့သော် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ ၁၉၈၈ က ၂၀၁၁ အထိ ၂၃ နှစ်ကျော် ကာလအတွင်း အိမ်အကျယ်ချုပ်နဲ့ ၁၅၇ နှစ်ကြာ နေခဲ့ရသူဖြစ်တဲ့အပြင် အမို့ အဖွဲ့ ရင်သွေးတွေက အဝေးမှုမှု တစ်ကိုယ်တည်း အထိုက်နှိမ်ရှိနေတဲ့ အခြေအနေမှာ ခင်ပွန်းသည်ခဲ့နောက်ဆုံးအချိန်မှာတောင် အနားမှာရှိရှိနေခွင့်မရခဲ့ ရျာပန်တောင်

လိုက်ပါပို့ဆောင်ခွင့်မရအသု ဖြစ်တယ်ပျော်။ NLD ဒီချုပ်ပါတီဆိုရင်လည်း ပါတီသက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံး ထောင်းထောင်းညာက်ညာက် ကြေလှအောင် ဖြစ်ခဲ့ရတယ်ပျော်။ အဲသလိုပဲ ရှစ်ဆယ့်ရှစ်ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေဆိုရင်လည်း သူတို့ရဲ့လူငယ်ဘဝ တစ်ခုလုံးကို အကျဉ်းထောင်တွေထဲမှာ ပေးဆပ်ခဲ့ကြရသူတွေ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့် ဘာသာတရားအားလုံးရဲ့ အခြေခံဖြစ်တဲ့ မေတ္တာ၊ ကရဏာ၊ မှန်တာရှုထောင့်က ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း သူတို့ကို ပြည့်သူတွေက ချစ်ခင်ကြတာ သူတို့သတင်းတွေ ဂျာနယ်တိုင်းမှာ ပါနေတာတွေဟာ ပိတ်ပွားရမယ့်ကိစ္စတွေ မဟုတ်လားတွေ။

မှန်တာနည်းနေကြလေသား

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က သူ ဌိမ်၊ ချေမ်းရေးနိုင်ယူရခြင်း၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပြည့်မြောက်ချိန် ဂဏုပြုအမ်းအနားမှာ ‘မေတ္တာဆိုတာ ကိုယ့်နဲ့ အဆင့်အတန်းချင်းတန်းတူရည်တူတွေအပေါ်ထားတဲ့ ချစ်ခင်နစ်လိုစိတ်၊ ကရဏာဆိုတာ ကိုယ့်အောက်နိမ့်တဲ့သူတွေအပေါ်ထားတဲ့ ချစ်ခင်နှစ်လိုစိတ်၊ မှန်တာဆိုတာ ကိုယ့်ထက်မြင့်တဲ့သူတွေအပေါ်ထားတဲ့ ချစ်ခင်နှစ်လိုစိတ် ဖြစ်တယ်။ ကျွန်းမတို့နိုင်ငံက ပြည့်သူတွေကြားမှာ မေတ္တာနဲ့ ကရဏာ စည်ပင် ဖွံ့ဖြိုးပေါ်ယုံ မှန်တာစိတ်ထားတဲ့ကိစ္စမှာ နည်းနည်းအားနည်းနေသာလားလို့ ကျွန်းမ ထင်မိတယ်’လို့ ပြောခဲ့တယ်ပျော်။

ဒီနိုက်ရေစိုးဆိုတာ စိတ်ထားမြင့်မြတ်သူများနဲ့သာ ထိုက်တန်တဲ့ စနစ်ဖြစ်တာမျိုးကျွန်းတော်တို့ကိုယ်တိုင် စိတ်ထားမြင့်မြတ်သူရဲ့အခြေခံ အရှုပ်သုံးချဖြစ်တဲ့ မေတ္တာ၊ ကရဏာ၊ မှန်တာစိတ်ထားပြည့်ဝသူတွေ ဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားရင်း၊ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေလည်း အဲသလိုဖြစ်လာစေဖို့ စိုင်းဝန်း ကြိုးပမ်းကြပါစိုးလားတွေ။

လွတ်တော်နိုင်ငံရေး နှင့်သီရိလာ အဖြစ်သိ.

ဒပြီလ ၁ ရက်နေ့မှာ ကျင်းမာရ်မြို့ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ အပါဒေဝင် ယဉ်ပြုပို့ကြမယ့်
ပါတီတွေဟာ အခုန်ရင် တရားဝင် မဲဆွဲ စည်းရှုမှုတွေကို စတင်လုပ်ဆောင်နေကြပြီ
ဖြစ်တယ်ပဲ။ ၂၀၁၀ ဧပြီကောက်ပွဲကို သပိတ်များကိုခဲ့တဲ့ ၃၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲ
အနိုင်ရ NLD ဒီချုပ်ပါတီ ပြန်လည်ပါဝင်လာတဲ့ အဲဒီရွေးကောက်ပွဲဟာ အစိုးရာသစ်
လက်ထက်မှာ မြင်တွေအဲကြရတဲ့ အားတက်မျှော်လင့်စရာ မြင်ကွင်းတွေအရရော်
ပြည့်တွင်း ပြည်ပက စိတ်ဝင်တေား အနီးကပ်ဆောင်ကြည့်လေ့လာ အကဲခတ်
နေကြမယ့် အနေအထားအရပါ ယောဘူယျအားဖြင့် ချောချောမွေ့မွေ့ အောင်အောင်
မိမိမိမိ ပါးအဲ့သွားနိုင်လို့မယ်လို့ ကျွန်ုတ်ကတော့ ထင်မြင်ယူဆထားတယ်ပဲ။

ଲୁଟ୍ଟିଟୋଟୀଟେ ରୋଗିବୃତ୍ତାଃ ପଦ୍ୟ

အဲဒီရွှေကောက်ပွဲအပြိုများ ဘယ်ပါတီက ကိုယ်စားလှယ်လောင်းဘယ်နှယောက် အနေ့ခံကြပြီး ဘယ်ပါတီက ကိုယ်စားလှယ် အများဆုံးနဲ့ အနိုင်ရွားသူများ မယ်ဆိုတာကို အတပ်မပြောနိုင်ပေမယ့် လောလောဆယ်မြိုင်တွေကြားသိနေရတဲ့ အခြေအနေတွေ အရ ရာခိုင်နှုန်းအတော်များများ ပြောနိုင်တာဘတ်ခုကာတော့ NLD ဒီချုပ်ပါတီ၏ ကိုယ်စားလှယ်တဲ့ လွတ်တော်ထဲ ရောက်သွားမှာဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲပဲ။

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ဘုရားရွှေးကောက်ပွဲမှာ တော်ပြီကမ်းပြုထောက်ခဲ့ပေါ်တော်နဲ့ အနိုင်ရခဲ့ပေမယ့် နိုင်ငံအရေးအရာများကို စိမ့်ခန့်ခွဲခွင့် မရရှိခဲ့တဲ့ NLD ဒီချောပါတိဟာ အဆင့်ဆင့်သော ပါတီခေါင်းဆောင်များကဲ့ကန့်ကွက်သူများရှိ တစ်ခဲနှင်း

သဘောတူညီမှုနဲ့ ချမှတ် ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ ရွှေ့ကိုင် ကြေညာချက်ကို ကိုင်စွဲပြီး (၂၀၁၀) ရွှေးကောက်ပွဲကို သပိတ်မှုံးကို အောင် ဖြစ်တယ်ပျော် လူထုခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအီမှုအကျယ်ချုပ်က လွှတ်မြောက်မလာခင် နှစ်နှစ်ကျော် ကာလအတွင်း ပါတီကို သဘောတရားအရ ဦးဆောင်မှုများခဲ့တဲ့ သတင်းစာဆရာကြိုး ဦးဝင်းတင်ဆိုရင် အခုကျင်းပါ့ ပြင်ဆင်နေပြီဖြစ်တဲ့ ကြားဖြတ်ရွှေးကောက်ပွဲကိုပါ အစောင့်တုန်းက ဆက်လက်ပြီး ပြတ်ပြတ်သားသား ဆန့်ကျင်ခဲ့သူ ဖြစ်တယ်ပျော် သူက နိုင်ငံရေးဆိုတာ လွှတ်တော်တွင်း နိုင်ငံရေးတစ်ခုတည်းရှိတာ မဟုတ်ဘူး လွှတ်တော် ပြင်ပနိုင်ငံရေးလည်းရှိတယ်။ ပြည်သူတွေခဲ့ထောက်ခဲ့မှုသာရှိတယ်ဆိုရင် NLD ပါတီဟာလည်း တရားဝင်တယ်။ လွှတ်တော်ပြင်ပ နိုင်ငံရေးကိုလည်း လုပ်လို့ ရှုတယ်ဆိုတဲ့ သဘောထားနဲ့ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေက မွေးဖွားလာတဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲ မှန်သမျှကို သပိတ်မှုံးရေး ရပ်ချက်ကို ကိုင်စွဲထားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ NLD ကလည်း ဆရာကြိုး ဦးဝင်းတင်ရဲ့ အဲဒီသဘောထားအတိုင်း ရပ်တည်းရှိတယ်ပျော်။

အပြောင်းအလဲတွေကြောင့် ပြောင်းလဲတာ

ဒါပေမဲ့ အခုတော့ NLD ရဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲသပိတ်မှုံးရေး သဘောထားဟာ အတိတ်မှာ ကျိုန်စစ်ခဲ့ပြီဖြစ်တယ်ဆိုတာ အားလုံးအသိ ဖြစ်တယ်ပျော်။ NLD ရဲ့ ရပ်တည်ချက် ဘာကြောင့်ပြောင်းသွားခဲ့ရတာလဲ။ အမိက အကြောင်းရင်းကတော့ ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့ တက်လာတဲ့ အစိုးရင့် အရေးပါတဲ့အခြေခံသဘောထား ရပ်တည်ချက်တချို့ ပြောင်းလဲလာမှုပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အများမျှပေါ်လင့်မထားခဲ့ကြတဲ့ အစိုးရင့် အဲဒီသဘောထား အပြောင်းအလဲတာဆိုပေါ် မှတည်ပြီး NLD က သူရဲ့ မှလရပ်တည်ချက်ကို စွဲနွဲလွှတ်ပြီး လွှတ်တော်ထဲဝင်ဖို့ပဲ့ဖြတ်ခဲ့တာလို့ သိရတယ်ပျော်။

ဒါပေမဲ့ ဒီခုံးဖြတ်ချက်နှုပ်တ်သက်ပြီး ဆရာဦးဝင်းတင်က ဒါဟာ မိမိတို့ရဲ့ လွှတ်တော်ပြင်ပ နိုင်ငံရေးကို လွှတ်တော်ထဲသို့ တို့ခဲ့တာသာ ဖြစ်တယ်လို့ ပြောဆိုထားပြီး ဒုတိယအကြိမ် မှတ်ပုံတင်ပြန်တင်တဲ့ NLD ပါတီမှာ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာတဲ့ လူထုခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကလည်း မိမိတို့ပါတီ ရွှေးကောက်ပွဲဝင်တာ ဟာ အမိကအားဖြင့် ရည်ရွယ်ချက်ကြိုးသုံး အကြောင့်သာဖြစ်တယ်။ အဲဒီတွေကတော့ နိုင်ငံမှာ တရားဥပဒေဒို့မီးရေးပေါ်တွေ့းလာစေဖို့ ဦးမျှမှုံးရေးရရှိဖို့နဲ့ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေထဲက ပြည်သူတွေ အကျိုးစီးပွားနဲ့ မကိုက်ညီတဲ့အချက်တွေကို ပြင်ဆင်ဖို့တို့ ဖြစ်တယ်လို့ ပြတ်ပြတ်သားသား ရှင်းရှင်းကင်းကင်း ပြောထားတယ်ပျော်။

ရွှေးချင်းရွှေးမယ်ဆိုရင်

The Voice ဂျာနယ် အတွေ့ (၈)၊ အမှတ် (၈) မှာ ဆောင်းပါးရှင်ကျော်လင်းဦးက ‘လွှာတ်တော်နိုင်းရေးနှင့် လွှာတ်တော်ပြင်ပ နိုင်းရေး’ ဆိုပြီး ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးထားတယ်ပျော် သူက သူ့ဆောင်းပါးကို ‘အကယ်၍ လွှာတ်တော်နိုင်းရေးနှင့် လွှာတ်တော်ပြင်ပနိုင်းရေးနှစ်ခုအနက် တစ်ခုကို ရွှေးချယ်ရန် စာရေးသူကို တစ်ခု တစ်ယောက်က မေးလာခဲ့လျှင် လွှာတ်တော်နိုင်းရေးကိုသာ ရွှေးချယ်မီမည်ဖြစ်သည်’ ဆိုတဲ့ ဝါကျော် စထားပြီး ထိုးနိုင်းမှာ ရှုပ်နှီတွေက လွှာတ်တော်နိုင်းရေး (တစ်နည်း) အခြေခံဥပဒေသောင်အတွင်း နိုင်းရေးကို ကျော်ခိုင်းကာ လမ်းပေါ်ဆန္ဒ ပြုခွဲတွေနဲ့ အစိုးရကို ဖြတ်ချို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြတာကြောင့် လူအများအပြား သေဆုံးအကျင့်ရာရှု တိုင်းပြည်လည်း အကြီးအကျယ် ဆုံးစုံနှစ်နာ ခဲ့ရကြောင်း ဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်းရေး မှာလည်း ရေရှည်မှာ လွှာတ်တော်တွင်း နိုင်းရေးကို ဇော်ပေးကြရမှာ ဖြစ်ကြောင်း ရေရှည်မှာ လွှာတ်တော်နိုင်းရေးမှာ ပါဝင်သူတို့သာ အစိုက်လာတ်ဆောင်များ ဖြစ်လာကြမှာ ဖြစ်ပြီး လွှာတ်တော်ပြင်ပနိုင်းရေးမှာ လုပ်ရှားနေသူတွေကတော့ အတိပို တွေသာ ဖြစ်လာကြမယ့် အကြောင်းနဲ့ နိုင်းချုပ်ထားတယ်ပျော်

အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးကြောင့်

ကျို့တော်အနေနဲ့ ဆောင်းပါးရှင်ကျော်လင်းဦးရဲ့ အယူအဆနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လက်မခံနိုင်စရာမရှိဘူး၊ ဖြည့်စွက်ဆွေးနွေးစရာပဲ ရှိတယ်ပျော် ရေရှည်မှာ လွှာတ်တော်နိုင်းရေး ပိုမိုအားကောင်းလာပြီး လွှာတ်တော်နိုင်းရေးသမားတွေသာ ‘ဗာတ်လိုက်’ တွေ ဖြစ်လာဖို့အတွက် လွှာတ်တော်ဟာ အမှန်တကယ်ပြည်သူကို တစ်ရာရာခိုင်နှစ်းကိုယ်စားပြုတဲ့ ပြည်သူလွှာတ်တော် ဖြစ်လာဖို့ လိုတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်

ဆိုလိုတာက အချိန်နေတဲ့ လွှာတ်တော်ဟာ ဘယ်လိုလွှာတ်တော်လဲ။ လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလုပ် အများစုံ အနိုင်ရရှိထားတာ ဘယ်ပါတီလဲ။ အဲဒါပါတီဟာ ဘယ်လို ပေါ်ပေါက်လာသလဲ။ အဖွဲ့ဝင်တွေကို ဘယ်လိုစုံဆောင်းခဲ့တာလဲ စတဲ့ စတဲ့ အချက်တွေဟာ ပြည်သူအားလုံး သိပြီးသားပြစ်တယ်ပျော်။ အခုအခြို့မှာ အဲဒါတွေကို ပြည်သူတွေ ထုတ်မပြောကြတာက အတိတ်ကို ကျော်ခိုင်းစွန်းခွာပြီး ပြည်သူဆန္ဒကို အလေးထားကြောင်း တစ်နောက်မြေား ပိုပိုပြီး ပြသလာနေတဲ့ အစိုးရနဲ့လွှာတ်တော်ရဲ့ လုပ်ရပ်တွေနဲ့ အတိတ်ထက် အနာဂတ်ကိုသာ ပိုပြီး အာရုံရောက်နေကြတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး နှလုံးသားကြောင့် ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒါပေမဲ့ လူထုခေါင်းဆောင် အော်အင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ NLD ပါတီကတော့
အမျိုးသွားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ အတိတ်ကို အတိတ်မှာပဲ ထားခဲ့ရေးဆိုပြီး ၂၀၀၈
အခြေခံဥပဒေကို မတို့မထိဘဲ နော့မဟုတ်ဘူးပျော်အား တဲ့အတိုင်း
ရွှေးကောက်ပွဲမှာ ပါဝင်ယဉ်ပြုပြီး အနိုင်ရလို လွှာတ်တော်ထဲ ရောက်သွားတဲ့အခါ
အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကို တွေ့န်းတိုက်တိုက် လုပ်ဆောင်မှာပဲလို့ မျှော်လင့်
ရတယ်ပျော် လူထုကလည်း ပြင်သင့်တာတွေကို ပြင်စိုးပြီးကြတာကို အင်တိုက်
အားတိုက် ပိုင်းဝန်းပုံးကူးပို့ကြမှာ သေချာတယ်ပျော်။

၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေ၊ ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲဆိုတဲ့ ပေးထားချက်တွေအရ
အနည်းဆုံး အဲဒီအခိုန်အထိတော့ ဆက်ပြီးရှိနော်မှာ ဖြစ်တဲ့ လွှာတ်တော်ပြင်ပနိုင်ငံရေး
အင်အားစုတွေကလည်း အဲဒီလုပ်ရပ်ကို ထောက်ခံပုံးပို့ကြမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။
အဲဒီအခိုန်မှာ ပြည်သူ့တွေရဲ့ ဆန္ဒတွေ လွှာတ်တော်နိုင်ငံရောနည်းလမ်းကောတစ်ဆင့်
အောင်မြင်စိုး အရေးမှာ အခရာကျတာကတော့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်မှားရဲ့
သဘောထားပဲဖြစ်တယ်ပျော်။ ချောချောမွေ့မွေ့ ညာင်ညာင်သွားသွား အောင်မြင်
သွားမယ်ဆိုရင်တော့ လွှာတ်တော်နိုင်ငံရေးဟာ အမှန်တာကယ်ပဲ ‘ပူးတိုင်းကြိုက်တဲ့
နှင့်ဆိုခိုင်’ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်နေတယ်ပျော်။

၁၅၁ အောင်ဝါရိုး ၂၀၁၂

ကောင်ဝံသ သတိဆွဲလိုက်ပြ

အခုရက်ပိုင်းအတွင်း အပြိုမ့်ခွေနှစ်ခွေ ကြည့်ဖြစ်ခဲ့တယ်ပျ။ ဒီလို ပြောလိုက်လို့ ဘယ့်နှယ်...နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးရင် နာမည်ခံထားတဲ့ မောင်ဝံသ ဘယ်လိုတွေ ဖြစ်နေတာလဲ။ တစ်ခါမှ မလုပ်ဖူးတာတွေ လုပ်နေပါလာ။ ဟိုတစ်ခါတုန်းကဗောလည်း ရုပ်သံကလွှာတဲ့ ဘောလုံးပွဲ ကြည့်တယ်ပြောတယ်။ အခုလည်း အပြိုမ့်ခွေ ကြည့် ဖြစ်တယ်ပြောပြန်ပြီ။ နုပ်တွေ ဝက်အုံတွေ နည်းနည်းများ ချောင်နေရေ့လာ။ သူငယ်များပြန်နေပြီလာ။ အဲသလိုတော့ မထင်လိုက်ကြပါနဲ့တော့ သူငယ်ပြန်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူငယ်ပြန်တဲ့အချုပ်လည်း မရောက်သေးပါဘူးပျ။ အဲဒီအချုပ် ရောက်ရင်လည်း ကျွန်းတော်ကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သူငယ်ပြန်မယ်လို့ မထင်ဘူးပျ။ အကြောင်းကတော့ စဉ်းစားခြင်းအလုပ် စွဲစွဲမြဲမြဲလုပ်သူတွေဟာ ဦးနောက်အာရုံကြော တွေ အမြဲတော်များ သွောက်လက်တက်ကြောလို့ သူငယ်ပြန်ဖို့အလားအလာနည်းတယ်ဆိတဲ့ အေးဘက်ဆိုင်ရာ အယုအဆတစ်ခုကို ဖတ်ဖူး ကြားဖူးထားတာကြောင့် အဲသလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အတော်ကလေး စိတ်ချေထားမိတာ ဖြစ်တယ်ပျ။

ဗျားဇွှေးကြီးဝါးခြပ်း

ဦးနောက်အလုပ် သိပ်လုပ်သူတွေ သူငယ်ပြန်နိုင်တဲ့ အလားအလာ နည်းတယ်ဆိတဲ့ အယုအဆ ဘယ်လောက်အထိ ခိုင်မာတယ် မခိုင်မာဘူးဆိုတာကို သေသေချာချာ မသိပေမယ့် လတ်တလောမှာတော့ ဦးနောက်အလုပ် များလွှာနဲ့ လို့ တစ်ခါတုန်းပါများ မရှုံးနိုင် မကယ်နိုင်ဖြစ်လောက်အောင် မွန်းကျပ်မိတာတော့ အမှန်ပဲပျ။ ဦးနောက် အလုပ်ဆိုရာမှာလည်း အမိကအားပြင့်တော့ ရေးတဲ့ သားတဲ့အလုပ်ပေါ့တော့ ‘ပြည်သူ တိုက်စကားပြန်’ တို့ ‘စတုတ္ထမရှိုင်လောကသားတို့’ စတဲ့ ကိုးကိုးကျယ်ကျယ်

စကားလုံးတွေ သုံးပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပေးထားတဲ့ တာဝန်တွေကြောင့် ကျွန်တော်မှာ (ဆရာသိပ်မောင်ဝရဲ့ဝတ္ထုဆောင်ပါးတွေ ထဲမှာ ပါသလို) ဖွားခြားကြီးရဲ့ပါးခြမ်းထက် ပိုကြာက်စရာ ကောင်းတဲ့ တာဝန်ပါးခြမ်းရဲ့ကျောကျောအောင် ပြင်းတဲ့ ရိုက်ချက်နဲ့ စာတွေ မပြတ်ရေးနေရတယ်ပျော် ရောရလွန်းလို့ တစ်ခါတစ်ခါ ဆရာ မြှသန်းတင့်ရဲ့ စကားတစ်ခွန်းကို ကြားယောင်မိပြီး ဆရာကို မျက်နှာပူမိတယ်ပျော် ဆရာက “စာရေးဆရာနှစ်မျိုးရှိတယ်၊ တစ်မျိုးက စာတွေသာ အများကြီးဖတ်ပြီး သိပ်မရေးဖြစ်တဲ့စာရေးဆရာ” အဲဒါစာရေးဆရာမျိုးကို ‘အမြဲ’လို့ ခေါ်ချမယ်၊ နောက်တစ်မျိုးကတော့ စာတွေ ကြုံးရေးရလွန်းလို့ မဖတ်ဖြစ်တော့တဲ့ စာရေးဆရာ။ အဲဒါ စာရေးဆရာမျိုးကိုတော့ ‘အကန်း’လို့ ခေါ်ချမယ်”လို့ ပြောခဲ့ဖူးတာဖြစ်တယ် ပျော် အဲဒါတော့ ဆရာပြောတဲ့ ‘အကန်း’စာရေးဆရာ စာရင်းထဲမှာ ဝါဝါနေပြီလားလို့ တွေ့ပြီး ဆရာကို မျက်နှာပူမိတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အဲသလို လက်က မီးခီးထွက်လောက်အောင် ရေးရလွန်းလို့ တစ်ခါတစ်ခါ စိတ်ကိုထွက်ပေါက်ပေးတဲ့အနေနဲ့ ဘောလုံးပွဲတဲ့ အပြိုမ့်ခွေတို့ ကြည့်ပြီး (ခုတလေ ဆိုရင် စာပေဟောပြောပွဲခွေတွေ ထိုင်ကြည့်နာတောင်ပြီး) အပေါ်းဖြေတဲ့ အကျင့် လုပ်ထားရတယ်ပျော်။

ပြည်တော်ပြန် သီးနှစ်သီး

အပြိုမ့်ခွေတွေက ပြည်တော်ပြန်သီးနှစ်သီးနဲ့ ပြည်တွင်းက လျှောင်တော်တရီးပူးပေါင်းပြီး ပထားဆုံးအနေနဲ့ မျှော်စင်ကျွန်းမှာ တင်ဆက်ခဲ့တဲ့ အပြိုမ့်ခွေနဲ့ သီးလေးသီးစလုံးနဲ့ ပြည်တွင်းက အခြားလျှောင်တော်အချို့ပါဝင်ပြီး လာကနာဦးဆောင် တင်ဆက်ခဲ့တဲ့ တောင်ရှုံးပြီးက အပြိုမ့်ခွေတို့ဖြစ်တယ်ပျော်။ ကျွန်တော်လည်း မွန်းကျုပ် နေတဲ့စိတ်တွေကို ဖြေလျှော့တဲ့အနေနဲ့ တစ်ညာမှာ အလုပ်တွေအကြောင်း ဘာတစ်ခုမှ မတွေးတော့ဘဲ နှစ်ခွေစလုံး ပြီးတဲ့အထိ အားရပါးရ ကြည့်ပစ်လိုက် တယ်ပျော်။

အဲဒါအပြိုမ့်ခွေနှစ်ခွေ ကြည့်ပြီးတော့ ကျွန်တော်စိတ်ထဲ ပေါ်လာတဲ့ ခံစားချက် လေးတွေကို စာဖတ်သူတွေနဲ့ မျှော်ဝေခဲ့စားကြည့်ချင်လို့ ဒီဆောင်ပါးကို ရေးလိုက် တာဖြစ်တယ်ပျော်။

ဘကိုမှ မကြောက်ဘဲ ပြက်လုံးထုတ်

ကြည့်ပြီးသူတွေတော့ သိကြပြီးဖစ်ပါလိမ့်မယ်။ အငြိမ်နစ်ခုစလုံးမှာ လျှောင်တော်တွေ ဟာ ဘာကိုမှ ကြောက်ရှိစိုးရိမ်ပုပန်မှ မရှိကြတဲ့ ပုံမျိုးနဲ့ ပြက်လုံးတွေကို ရဲ့တင်းတင်း အားရပါးရ ထုတ်ထားကြတာဖစ်တယ်ပျော်။ မကြောသေးမီ လအနည်းငယ်လောက် ကဆိုရင် စဉ်းစားကြည့်လိုတောင် မရရှိနိုင်လောက်တဲ့ ပြက်လုံးမျိုးတွေကို ပြက်ခဲ့ကြ တာကို တွေ့ရတယ်ပျော်။ ပြောရရင် မြန်မာပြည်သူတွေ (တစ်နည်း) အငြိမ်ပွဲလာ ပရီသတ်တွေဟာ သူတို့ဆယ်စုနှစ် ဝါးခဲ့လောက် အထူးသဖြင့် ဒီဘက် ဆယ်စုနှစ် နှစ်ခဲ့လောက် ပြင်းပြင်းပြပြ ထုတွေ့တောင့်တနောက်တဲ့ ပြက်လုံးမျိုးတွေကို အဲဒီအငြိမ် နှစ်ခုမှာ ကြေားခဲ့ကြရတယ်ပျော်။

ပရီသတ် ဟတ်ထိပုံမရ

လူထုတစ်ရပ်လုံးရဲ့ အကျိုးအတွက် စတေားပေးဆပ်ခဲ့တဲ့ ဘဝတစ်ခုအပေါ် ကျွန်တော်တို့၊ လေးနက်တဲ့ ကျေးဇူးတင်မှုကို ဖော်ပြကဗျာဖစ်ပါတယ်လို့ ပြောဆိုခဲ့တာ ဖစ်တယ်ပျော်။

ဆိုလိုတာကတော့ မင်္ဂလားရှုပ်ပုံပါတဲ့ ငွေစက္ကားထုတ်ဝေတဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ မင်္ဂလားက တောင်အာဖရိက နိုင်းအပေါ် ပြုခဲ့ဖူးတဲ့ ကျေးဇူးနဲ့ နိုင်းစာလိုက်ရင် ဘာမှမပြောပလောက်အောင် သော်မှားသိမ်နှင့်လွန်းလုပါတယ်လို့ ဝန်ခဲ့ ပြောဆိုလိုက်တာဖြစ်တယ်ပျော်။ နိုင်ငံ အင်ကြီးတစ်ဦးအပေါ် နောက်မျိုးဆက် ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးက ကျေးဇူးသိစိတ်အပြည့်နဲ့ ပြောဆိုလိုက်တဲ့ စကားမှန်း ပေါ်လွင်ထင်ရှား နေတယ်ပျော်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရှုပ်ပုံ

ကျွန်တော်တို့ဆိုမှုလည်း လွှာတ်လပ်ရေးပိဿာကာ အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရှုပ်ပုံ ရိုက်နိုင်ထားတဲ့ ငွေစက္ကားတွေ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိသွားဖို့ အစီအစဉ်ရှိရှိ ဖို့ လွှာတ်တော်ကိုယ်စာလှယ်တစ်ဦးက မေ့မြန်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးက ပြန်လည်ပြောကြားသွားတဲ့ သတင်းကို တလောက သတင်းစာမှာ ဖတ်လိုက်ရတယ်ပျော်။

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ တပ်မတော်ရဲ့ အင်လည်း ဖြစ် နိုင်ငံ့လွှာတ်လပ်ရေးအတွက် စွမ်းစွမ်းတမ်းကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်ရင်း တိုင်းပြည် အတွက် အသက်ကို စတေားပေးဆပ်သွားခဲ့သူလည်း ဖစ်တယ်ဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ မြန်မာ

နိုင်ငံသားအားလုံးဟာ တစ်သောာတည်း ရှိကြပေမယ့် ဘုရား၂ နောက်ပိုင်း ကာလ တစ်ခုအတွင်း မြန်မာပြည်သူလုထ အများစုကြီးရဲ့ ရင်ထဲမှာ ကသိကအောင့် မကျေမဆုပ်ဖြစ်စရာလေးတွေ ရှိခဲ့တယ်ပျော်။ ပြည်သူတွေရဲ့ ရင်ထဲက အသံအစစ် အမှန်ကို နားစွင့်နေရတဲ့ ပြီဒီယာလောကသားတစ်ဦးအနေနဲ့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင် မြန်မာပြည်သူတွေက သူတို့မိဘဘိုးဘွားဘိဘင် အရင်းအချာတွေ ထက်တောင် ပိုမြို့ လေးစားမြတ်နိုင်နိုင်ထားတဲ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန့်ဟာ အဲဒီနှစ်ငါးဆယ်ကာလ အထူးသဖြင့် ဒီဘက် ၂၂ နှစ်ကာလအတွင်း တမင် ရည်ရွယ် ချက်ရှိရှိမေ့မှိန်ဖျော်တော့အောင်လုပ်ထားခြင်း ခံနေခဲ့ရတယ်လို့ ခံစားနေခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒီလို ခံစားခဲ့ရတာကလည်း အကြောင်းမှုမဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းရင်း အလုံ အလောက် ရှိတယ်ပျော်။ အထူးသဖြင့် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစိစေတ် ၁၉၄၈.၆၂ ၂၂ ကို သိပ္ပါ လိုက်တဲ့လူကြီးတွေမှာရှိတဲ့ အကြောင်းရင်းက ပိုလိုတောင် လုံလောက်တယ်ပျော်။ ၁၉၄၂ ၂ နောက်ပိုင်း ပိုလ်ချုပ်ရဲ့ အခေါ်းကဏ္ဍတွေကို တဖြည်းဖြည်းချင်း ဘယ်လိုလျှော့ချုပ်ချောင်းလာခဲ့ကြသလဲဆိုတဲ့အကြောင်း သူတို့က ကောင်းကောင်းရှင်းပြနိုင်ကြတယ်ပျော်။

ဝည့်ဆုံးထဲ ပရှုတ်ရဲ့အောင်

နိုင်ငံတော်က ဦးစီးကျင်းပတဲ့ အားလာနည်နောက်အခမ်းအနားတွေကို တစ်ချိန်က နိုင်ငံအကြီးအကဲ့ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ရာကနေ နောက်ပိုင်းမှာ ဝန်ကြီးအဆင့် လောက်သာ တက်ရောက်စေခဲ့တာအစ အစိုးရရုံးဌာနကျောင်းတွေမှာ စတိ လောက်သာ ကျင့်ပေလာခဲ့တာ အလယ်၊ ငွေစက္ကာပေါ်မှာ ပိုလ်ချုပ်ပုံအစား အခြား ပုံတွေ ဝင်လာတာအဆုံး ပိုလ်ချုပ်ရဲ့အရေးပါမှု ဖျော်မြိုင်လာမှုအပေါ် ထုတ်မပြောရ ပေမယ့် ပြည်သူတွေ ရင်ထဲ မသက်မသာ ခံစားလာခဲ့ကြတာ အဲဒီကာလတွေ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အခြားအနေ တရွေ့ချွေ့ပိုဆိုလာချိန်မှာ ပိုလ်ချုပ်ပုံကိုတောင် စည့်ဆုံးမှာ မချိတ်ပုံလောက်တဲ့အထိ ဖြစ်လာပြီး ထောင်ထဲ ပိုလ်ချုပ်ပုံ သွင်းလာတာကိုတောင် တရားမဝင်ပစ္စည်း နှီးသွင်းမှုနဲ့ စွဲချက်အတင်ခဲ့ရတဲ့အထိ ဖြစ်လာခဲ့တာ အားလုံး အသံဖြစ်တယ်ပျော်။

အလွှာတစ်ခုပြန်တည့်သွားပြီ

ဒါပေမဲ့ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပုံရှေ့မှာ ပိုလ်ချုပ်သမီးနဲ့ သမွှတ်ကြီးတို့ ကြည်လင်သော အပြုံးကိုယ်စိန့် ပုံပေနေကြတဲ့ပဲ သတင်းစာထပ်ပါလာပြီးတဲ့ နောက်မှာတော့ ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံမှာ ရာစာတစ်ဝ်ကောက် တည်ရှိနေခဲ့တဲ့ ‘အလွှာ’တစ်ခု ပြန်တည့်သွားခဲ့ပြီ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင် ပြည်သူတွေဟာ သူတို့နှစ်ပေါင်း များစွာ လိုလာတောင့်တနေခဲ့ကြတဲ့ သမွှတ်ကြီးသိန်းစိန်းနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ တွေ့ခဲ့ဆွေးနွေး ခဲ့ကြတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းထက် အဲဒီဓာတ်ပုံကြောင့် ပိုပြီး ‘ဟတ်ထိ’ သွားခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။ စစ်အစိုးရအဆက်ဆက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူတို့ရင်ထက် မကျေလည်မှုတွေဟာ အဲဒီဓာတ်ပုံကြောင့် အတော်များတဲ့ အတိုင်းအတာအထိ ပြောလျှော့သွားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒါကြောင့် ဒီအချက်ကို အလေးအနှစ်ပြုပြီး နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ပိုလ်ချုပ်ပုံပါတဲ့ ငွေစက္ကာအသစ်တွေ ထုတ်ဝေခဲ့မယ်ဆိုရင် အစိုးရဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ ချိုစ်ခင်နှစ်သက်မှုကို ထပ်မံရရှိမှာဖြစ်တဲ့အပြင် နိုင်ငံတော် အခုလျှောက်လုမ်းနေတဲ့ လမ်းကြောင်းနဲ့လည်း အံဝင် ခွင့်ကျကွွက်တိပဲလို့ ကျွန်တော်ကတော့ ယုံကြည် နေမိတယ်ပျော်။

၂၁၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၁၂

အချိန်တရားသူကြီး၏ အဆုံးအဖြတ်

မကြာသေးမှာ တစ်ရက်က ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ အင်တာနက်သတင်းတစ်ပုဒ်ကြောင့် ကျွန်တော့ အတွေးစတွေ ရှည်လျားသွားမဲ့တဲ့ အကြောင်း ပြောပြချင်တယ်ပဲ။

သတင်းက ဖော်ပါရိုလာ ဘေးရက်နှစ်နဲ့ ရေးသားပေးပို့ခဲ့တဲ့ ဘီဘီစီသတင်းပဲ။ သတင်းတည်ရာအရပ်က မြောက်ကိုရိုးယား နိုင်ငံဖြစ်ပြီး မကြာခင်က ခရီးလျဉ်းရှင်း မိုးရထားပေါ်မှာ နဲ့လုံးရောဂါရကြောင့် ရှုတ်တရာ်က ကွယ်လွန်သွားခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ အဲဒီ နိုင်ငံရဲ့ ခေါင်းဆောင် ကင်ကျူးအဲရဲ့အသက် ဂုဝ် ပြည့် မွေးနေ့မတိုင်မိမှာ သူရဲ့မြင်းစီးနေပုံ စရာမကြေးရပ်တုပြုးတစ်ခုကို မြို့တော်ပြုယ်မှာ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပုံကို ဘီဘီစီ သတင်း ထောက်က ရေးသားတင်ပြ ထားတာဖြစ်တယ်ပဲ။

ကင်ကျူးအဲရဲ့ ပထမဆုံးကြေးပန်းပုံရပ်တုဖြစ်ပြီး ကွယ်လွန်သူ သူဖော် ကင်အီဆွန်းရဲ့မြင်းစီးကြေးရပ်တုဘေးမှာ ကပ်လျက်တည်ရှိတဲ့ အဲဒီ မြောက် မိတာ အမြင့်ရှိ ရပ်တုဖွင့်ပွဲသို့ မြောက်ကိုရိုးယား နိုင်ငံရဲ့ ထိပ်တန်းအရပ်ဘက်နဲ့ စစ်ဘက် ခေါင်းဆောင်မှား တက်ရောက်ခဲ့တယ်လို့ သတင်းမှာ ဖော်ပြထားတယ်ပဲ။

ထူးထူးဆန်းဆန်းတွေ

ကင်ကျူးအဲ ရှုတ်တရာ်က ကွယ်လွန်သွားခဲ့တုန်းက သူတို့နိုင်ငံမှာ ထူးခြားတဲ့ သဘာဝ အခြင်းအရာတဲ့ အီဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း မြောက်ကိုရိုးယား အစိုးရ မိဒီယာ (အဲဒီနိုင်ငံမှာ ပုဂ္ဂလိက မိဒီယာလည်း တစ်ခုမှုမရှိပါဘူး) က ဖော်ပြုခဲ့ပုံတွေကို ကျွန်တော် ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်မှာ ရေးသားခဲ့ပြီး ဖြစ်တာကို ဖတ်ခဲ့ကြသွားတွေ မှတ်မိနေကြလိမ့်မယ် ထင်တယ်ပဲ။ ကင်ကျူးအဲကွယ်လွန်သွားချိန်မှာ သူမွေးရပ်မြှုအနီးက မိုးတောင် ဟောင်းတစ်ခုမှာ နှင့် မှန်တိုင်းတစ်ခု အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ ကျေရောက်လာခဲ့ပြီး ရောကန်ထဲက ရော့တွေကို မိုးကြိုးထိမှန်ခဲ့ကြောင်း အဲဒီ မိုးတောင်ရဲ့ ကျေရောက်တောင်

တစ်ခုပေါ်မှာ ကင်ကျူးအီကို ဂုဏ်ပြုထွင်ထုတေသနတဲ့ စာသားတွေဟာ ထူးထူးဆန်းဆန်း တစ်နေ့လုံး လင်းလက် တောက်ပနေခဲ့ကြောင်း စသဖြင့် ဖော်ပြုခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျ။

ဂုဏ်ပြုလိုပြင့် မဆုံးနိုင်

ကင်ကျူးအီဟာ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှာ ကျယ်လွန်သွားခဲ့တာဖြစ်ပြီး သူ ကျယ်လွန်ချိန်မှာ အသက် ၆၉ နှစ်ရှိပြုဖြစ်တယ် ပျော် သူ ကျယ်လွန်သွားခဲ့ပြီးနောက်မှာ မြောက်ကိုရှိရယားအစိုးရ (အဲဒီအစိုးရက သူ့ချုပ်သွားဖြစ်သူ အသက် ၃၀ ဝန်းကျင်သာ ရှိသေးတဲ့ ကင်ကျူးအန်း ဦးဆောင်တဲ့ အစိုးရဖြစ်ပေါ်တယ်) က သူကို အမှတ်တရ ဂုဏ်ပြုတဲ့လုပ်ဆောင်မှုတဲ့ ပြုလုပ်ခဲ့တယ်ပျော်။ အဲဒီထဲမှာ တောင်နဲ့ရှိတဲ့ချုပ်သွား ရှိနိုင်တဲ့ ကြွေးကြေားသံတစ်ခုကို စရာမစာလုံးကြီးတွေနဲ့ ထွင်ထုတာ သူရှုပ်ပုံ ရှိကိန်ထားတဲ့ တဲ့ဆိပ်ခေါင်းတွေ၊ ဆုတ်ဆိပ် တွေ၊ ရွှေဒါးတွေ ထွေဒါးတွေ ထုတ်ဝေတွေပါတယ်ပျော်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့မှာတော့ မြောက်ကိုရှိရယားအစိုးရက ကင်ကျူးအီကို နိုင်ငံခဲ့အမြင်ဆုံး ဂုဏ်ပြုဖြစ်တဲ့ ကြည်း၊ ရေးလေ တပ်ပေါင်း၊ ရွှေ့အကြီးအကဲဘဲ့ထူးကို ပေးအပ်ချိန်းမြင့်လိုက် ကြောင်း ကြည်းခဲ့တယ်ပျော်။ အဲဒီဟာ မြောက်ကိုရှိရယားနိုင်ငံကို ထူးထောင်ခဲ့သူ သူဖောင်ကင်အီဆွန်းရရှိခဲ့တဲ့ ဂုဏ်ပြုဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒီသတင်းကို ပေးပို့ခဲ့တဲ့ ဘိဘိစီသာတင်းထောက်က မြောက်ကိုရှိရယားနိုင်ငံမှာ စားနပ်ရိက္ခာ မလုံလောက်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိုးရိမ်ပူးပန် မူတွေ ဆက်ရှိနေချိန်မှာ အစိုးရကတော် ‘တောက်ပသော ကြယ်၏နေ့’ လို့ သူတို့ တင်စားခေါ်ပေါ်ထားတဲ့ ကင်ကျူးအီရဲ့ ၇၀ နှစ်မြောက် မွေးနေပွဲကို အထိမ်းအမှတ်ပြုတဲ့ အခမ်းအနားတွေ ကျယ်ကျယ်ပိန်းပိန်းကျင်းပပြုလုပ်သွားဖို့ စိစဉ်ထားတယ်လို့ ယုံကြည်ရကြောင်းဆိတဲ့ ဝါကျွန်း သူသတင်းကို ပိတ်ထားတယ်ပျော်။

ကွန်ပြုနှစ်ဝန် ဘယ်လိုပဲ

ဒီသတင်းကိုဖတ်ပြီး ကျွန်းတော် အတွေးစတွေ ရှည်လျားမီခဲ့တယ်ပျော်။ ပထမဆုံး ခေါင်းထဲပေါ်လာတဲ့ စကားလုံးကတော် ‘ကွန်ပြုနှစ် စနစ်’ဆိုတဲ့ စကားလုံးပဲပျော်။ လက်တစ်ဆုပ်စာ စက်ရဲ့ အလုပ်ရုံပိုင်ရှင် သူငြော်ကြီးတွေက သူတို့ကိုယ်တိုင် ဒါမှမဟုတ် သူတို့ရဲ့ကိုယ်စားလှယ်တွေကတစ်ဆင့် စစ်တပ်၊ ရဲအဖွဲ့တရားရဲ့၊ ထောင်စတဲ့ လက်နက်ကိုရှိရယာတန်ဆာပလာတွေကို အသုံးပြုပြီး လုပ်အားကလွှဲလို့

ဘာအရင်အနိမ့်မှ မရှိတဲ့ အလုပ်သမားတွေရဲ့ ကုပ်သွေးတွေကို စိတ်ထင်တိုင်၊ အားရပါးရ ရုပ်မျိုးနေတဲ့ကာလမှာ အဲဒီစနစ်ကို ဖြေလဲ ဖျက်သိမ်းနိုင်စွာ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကားလုပ်မှုခံစား အဲနိဂုံယ စတဲ့ တွေးခေါ်ရှင်တွေ ရာဖွေတွေရှိ ဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့တဲ့ ကွန်မြှာန်စနစ်ဟာ နှစ်ပေါင်း တစ်ရာကော်ကြာလာပြီးတဲ့နောက်မှာ ဘယ်လို ရုပ်ဆင်အဂါရိနေပြီလဆိတ်တာကို တွေးနေမိတာ ဖြစ်တယ်ပျ။

ဒီကနေ့ ခေတ်ပြုပြန်င်ရေးသိပ္ပါယူရှင်တွေက ကွန်မြှာန်ဆိတဲ့ နိုင်ငံတွေ အကြောင်းစာရင်းတို့ကြတဲ့အခါ မြောက်ကိရိုးယားနဲ့ ကျူးဘားကို ရှေ့ရှိစွာ ကွန်မြှာန် နိုင်ငံတွေအဖြစ် ဖော်ပြလေ့ရိုက်တယ်ပျ။ မြောက်ကိရိုးယားကိုတော့ (Secretive Hermit Communist State) ဆိတဲ့ အထူးပြုချက်နဲ့ ပါတွေပြီး ဖော်ပြလေ့ ရှိက်တယ်ပျ။ အလွန်လျှို့ဝှက်ပြီး တော့မှုရသောလို ကောစာကျင့်တဲ့ ကွန်မြှာန် နိုင်ငံပေါ့ဝား။

အာဏာအမွှံခံပုံချင်းတူညီ

အဲဒီနိုင်ငံနှစ်ခုအကြား တူညီမှတွေ အတော်များများရှိနေတဲ့အနက် ထူးထူးခြားပြားပေါ်ပေါ်လွင်လွင် မြင်တွေနေရတာတစ်ခုကတော့ နှစ်နိုင်ငံစလုံးရဲ့ အာဏာဆက်ခံပုံ ယနေ့ရှားစနစ်ဖြစ်တယ်ပျ။ ကျူးဘားမှာ အားလားရှင်ဘာတစ္ဆေတာအစီးရှုက တော်လန်ဖယ်ရှားခဲ့တဲ့ ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင် ဒီဇယ်ကပ်စထရှိဟာ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်လောက် နိုင်ငံကို အပိုမီးခြုံပဲ့နောက် သူ အာဏာလွှာပေးခဲ့သူက သူရဲ့ညီအစ်ရင်းရောလ်ကပ်စထရှုဖြစ်တယ်ချား။ အဲသဲလိုပဲ မြောက်ကိရိုးယားနိုင်ငံကို ထူထောင်ခဲ့သူ ခေါင်းဆောင်ကြီးကင်အီဆွန်းကလည်း နိုင်ငံကို နှစ် ၄၀ ကျော် အပ်ချုပ်ခြုံပဲ့နောက် သားဖြစ်သူ ကင်ရှုခါကို အာဏာလွှာပေးခဲ့တယ်။ ကင်ရှုခါ ကလည်း သူ မသေခဲ့မှာကို သားဖြစ်သူ ကင်ရှုအနီးကို အာဏာလွှာပေးဖို့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး သူကွုယ်လွှာနွားတော့ သူသားက နိုင်ငံခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာခဲ့တယ်ပျ။

ဆွေဝည်မျိုးဆက် အန္တရာယ်ကင်းပါး

အဲဒီတော့ အဲဒီအမာခံရှေ့ရှိစွာ ကွန်မြှာန် နိုင်ငံနှစ်ခုကို ကြည့်ရင် နိုင်ငံကို ထူထောင်ခဲ့သူ ခေါင်းဆောင်တွေအနေနဲ့ ကွန်မြှာန် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို ငါနဲ့ ငါသားစဉ် မြေားဆက်တွေကပဲ ဦးဆောင်ထူထောင်မှသာ အောင်မြင်နိုင်လို့မယလို့ ယုံကြည့်နေကြတာများလာ။ ဒါမှမဟုတ် မိမိတဲ့ ဆွေဝည်မျိုးဆက်တွေရဲ့ အသက်အိုးအောင်စဉ်းစိမ်းကို ဒီနာည်းနဲ့ ကာကွယ်ထားမှပဲ လုံခြုံစိတ်ချေရလိမယလို့ တွေးထားကြလေသလား။ ဘယ်လိုသဘောလဲဆိတ်တာ မပြောနိုင်ဘူးပျ။ ဒီနှစ်နိုင်ငံက အာဏာ

ဆက်ခံ ပုံစနစ်ဟာ မူးခြားတို့ အီနှင့်ရှယ်တို့၏ လမ်းညွှန်မှုနဲ့ ကိုက်ညီသလား မကိုက်ညီဘူးလားဆိုတာလည်း ကျွန်ုတော် တွေးလို့မရဘူးပျော် ကွန်မြှုန်စနစ်မှာ လူသားတွေအတွက် အမှန်တကယ် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမယ့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တွေ အများအပြားရှိတယ်လို့ အခုအထိ ခိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည်နေခဲ့ဖြစ်တဲ့ ကျွန်ုတော် မိတ်ဆွေတစ်ဦးကတော့ ကွန်မြှုန်စနစ်နဲ့ ပဒေသရောင်စနစ်ရဲ့အာဏာဆက်ခံပုံချင်း ဟာ ပြုခါးတစ်လမ်းသံတစ်လမ်း ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်ပါတယ်လို့ ပြောတယ်ပျော်။

ရုပ်တုတွေ

နောက်ထပ် ရှည်မိတဲ့ ကျွန်ုတော်ရဲ့အတွေးစတစ်ခုကတော့ ရုပ်တုတွေနဲ့ ပတ်သက် လို့ဖြစ်တယ်ပျော်။ အားလုံးသိကြတဲ့တိုင်း ရုပ်တုဆိုတာ သွားလေသူတွေရဲ့ ကျေးဇူး ဂုဏ်ကို အပြောအောက်မေ့ဆိုခြင်သတိရနေစေချင်လို့ ရည်ရွယ်ပြီး နောက်လူတွေက ထုလုပ်ကြတာဖြစ်တယ်ပျော်။ ကျွန်ုတော်တို့ နိုင်ငံမှာဆိုရင်လည်း သင်ကိုယ်တော်မိုင်း ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဆရာဝါး သင်ဖိုးလှကြိုး ဆရာတော်ဦးဝိစာရူ ဆရာတော်ကို စတဲ့ နိုင်ငံကို အကျိုးပြုခဲ့ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေရဲ့ ရုပ်တုတွေရှိတယ်ပျော်။ အဲသလိုပဲ အခြားသောနိုင်ငံတွေမှာလည်း သူတို့နိုင်ငံသမိုင်းမှာ ထင်ရှားခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ရုပ်တုတွေရှိကြတယ်ပျော်။

ဒါပေမဲ့ ရုပ်တုတွေကို ဘယ်ခေတ်မှာ ထူးခဲ့တယ်၊ ဘယ်သူတွေက ထူးကြတယ်။ ရုပ်တုတွေရဲ့သက်တမ်းဘယ်လောက်ကြောကြား ခံတယ်ဆိုတဲ့ အချက်တွေက နိုင်ငံတွေ ရဲ့ သမိုင်းဖြစ်စဉ်တွေကို လှစ်ဟန်ကျိုးနေလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်ုတော်ယူဆ တယ်ပျော်။ တချို့ရှုပ်တုတွေဟာ သမိုင်းရဲ့စစ်ဆေးမှု (ရာသိတရာ့ရဲ့စစ်ဆေးမှုမဟုတ်) ကို ခံနိုင်ရည် ရှိကြပါး တချို့ကတော့ ခံနိုင်ရည်မရှိကြဘူးပျော်။ တချို့ရှုပ်တုတွေက သမိုင်းခေတ် အဆက်ဆက်မှာ ပြည်သူတွေရဲ့ ရှိသေးလေးစားမှုကို ရရှိခဲ့ပေမယ့် တော်ချို့ကတော် ရုပ်တုကို ကိုယ်စားပြုသူ ကွယ်လွန်သွားပြီးနောက် ဖြုံချုပ်ရှားခဲ့ရတယ်။ တချို့ကတော် သူမသေခင်မှာတင် သူရုပ်တု ဖြုံချုပ်ရှားခြင်းခဲ့ရတယ်ပျော်။ ဆက်ဒ် ဟူစိန်လိုပေါ့ပျော်။ အဲဒီတော့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တစ်ဦးရဲ့ ရုပ်တုဟာ အဲဒီနိုင်ငံက ပြည်သူတွေရဲ့ ဆန္ဒအမှန်ကို ထင်ဟပ်သလား၊ မထင်ဟပ်ဘူးလားဆိုတာကို အဆုံး အဖြတ်ပေးတာကတော့ အချိန်တရားသူကြီးပဲဖြစ်တယ်လို့ တွေ့နေမိကြောင်းပါပျော်။

နိုင်ငံရေးမှာ ပြည်သူ့အများစု ပါဝင်ရမယ်

နိုင်ငံရေးစာပေ စီတ်ဝင်တေား လေ့လာခဲ့ကြသူတိုင်း ဖရန်စစ် ဖုက္ကယားမားရဲ့ ‘သမိုင်းနိုး’ အယူအဆကို သိကြပါမှမယ်။ အနည်းဆုံးတော့ ကြားဖူးကြ လိမ့်မယ်လို ကျွန်ုတော် ယုံကြည်တယ်ပျ။ နိုင်ငံရေးစာပေ လေ့လာမှုကို အစပျော်နေကြတဲ့ မျိုးသက်သနလုပ်ယောက်တွေက် အဲဒီအယူအဆ သဘော တရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြရရင်တော့ ကွန်မြားနေစ်ဝနဲ့ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစိပါဒတို့ နယ်ပယ်အားလုံးမှာ ပြိုင်ဆိုင်ကြတဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို တင်စား ခေါ်ဝေါထားတာဖြစ်တဲ့ ‘စစ်အေး’ (Cold war) ဟာ ဘာလင်တဲ့တိုင်း ပြုကျွမ်း ဆိုပိုယက်ပြည်ထောင်စု ပြုကွဲမှုတို့နဲ့အတူ နိုးချုပ် သွားခဲ့ပြီးတဲ့နောက် လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစိစနစ်ကို တူတူတန်တာနဲ့ ပုံးချင်းယူဉ်နိုင်တဲ့ သဘောတရားရယ်လို ထပ်မံပေါ်ထွက်လာခဲ့ခြင်း မရှိသေးဘူး။ အနာဂတ်မှာလည်း ပေါ်ထွက်လာဖွယ်မရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် အယူအဆသဘောတရား တိုက်ပွဲအပေါ်မှာ အခြေခံထား တဲ့ သမိုင်းဖြစ်စဉ်ကိုးဟာ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစိ စနစ်ရဲ့အနိုင်ရရှိမှုနဲ့အတူ နိုးချုပ်သွားခဲ့ပြုဆိုတာပဲ ဖြစ်တယ်ပျ။

ဒီမိုကရေစိလိုင်းသဘောတရား

ဆန်းသစ်ရဲရင့်တဲ့ အယူအဆတို့ ကြံ့ရမဲဖြစ်တဲ့ဓမ္မတာအတိုင်း အဲဒီအယူအဆ ပေါ်ထွက်လာချိန်မှာ လက်မခံနိုင်တဲ့ ပညာရှင်တွေက အဲဒီ အယူအဆကို ချေဖျက်ဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြတယ်ပျ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအယူအဆကို စင်ပေါ်က ဆင်းသွားရလောက် အောင် အလဲထိုးချလိုက်နိုင်တဲ့ အယူအဆ တစ်ခုခုကို ကျွန်ုတော် ဉာဏ်မိသလောက် ပြောရရင်တော့ မတွေ့ရသေးဘူးပျ။ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစိစနစ်ဟာ လူသားတွေ

တိထုပ်ဖန်တီးထားတဲ့စနစ်ဖြစ်တဲ့ အားလုံး၌ ချွတ်ယွင်းချက်တွေ၊ အပြစ် အနာအဆာတွေ ရှိတာ အမှန်ပဲ ဖြစ်တာကြောင့်၊ အဲဒီအားနည်းချက်တွေကို ထောက်ပြပြီး လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစိစနစ်တို့ တိုက်နိုက်တာတွေရှိခဲ့ကြပေမယ့် ဘယ်ဟညာရှင်ကမှ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစိစနစ်ထက် ပိုကောင်းတဲ့စနစ်တစ်ခု တိထုပ်ဖော်စပ် ပြနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ မရှိသေးတာကို တွေ့ရတယ်ပျော်။ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစိ စနစ်ရဲ့ ခန္ဓာဖော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖုက္ခယားမားနောက်ပိုင်းပေါ်လာတဲ့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ သုံးသပ်မှုတွေထဲမှာ လက်ခံနိုင်ဖွဲ့ အကောင်းဆုံး၊ သုံးသပ်မှုအဖြစ် ဒီမိုကရေစိ ဒီရေတက်တဲ့ကာလနဲ့ ကျွတ်ကာလကို တွေ့က်ချက်ပြထားတဲ့ ‘ဒီမိုကရေစိလိုင်း’ သဘောတရားသာ ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာကို တွေ့ကြရမှာဖြစ်တယ်ပျော်။

ကြေားဒီမိုကရေစိ

ဒီနေရာမှာ နိုင်ငံရေးကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ထိန်းချုပ်ထားပြီး (တစ်နည်း) လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစိစနစ်ကို လွှတ်မပေးဘဲ စီးပွားရေးပိုင်းမှာပဲ တစ်စုံတစ်ခု သော အတိုင်းအတာအထိ လွှတ်လပ်ခွင့်ပေးထားတဲ့ နည်းလမ်းကို ကျင့်သုံးရင်း စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ရရှိလာခဲ့ကြတဲ့ တရုတ်၊ ပိုယ်ကိန်၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှား၊ (ပတ်ချုပ်းလက်ထက်) တောင်ကိုရှိယားလို့ နိုင်ငံတွေကို ထောက်ပြပြီး ‘ကြေား ဒီမိုကရေစိ’ (တစ်နည်း) ရေရှာဒီမိုကရေစိဟာ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစိကို ပုံးချင်း ယူဉ်နိုင်တဲ့ အယူအဆသဘောတရား၊ ဖြစ်သယောင်ယောင် ပြောဆိုကြတာတွေ ရှိလာခဲ့တာ အားလုံးအသိဖြစ်တယ်ပျော်။

ရေရှည် မကြံ့နိုင်ပါဘူး

ဒါပေမဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ အခြေခံလွှတ်လပ်ခွင့်တွေကို ကန်သတ်ပိတ်ပင် တားမြစ် ထားတဲ့ အဲဒီကြေား ဒီမိုကရေစိ၊ ရေရှာဒီမိုကရေစိ စနစ်အပေါ်မှာ တည်ဆောက်ထား တဲ့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ လူမှုရေး၊ တည်ပြုမှု တို့ဆိုတာတွေဟာ ရေရှည်ခဲ့ကြိုင်တောင့်တင်းတဲ့ (sustainable) အရာတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့အချက် တစ်နေ့ တွေား ထင်ရှားပေါ်လွင်လာတာကို အဲဒီနိုင်ငံတွေ လျော်က်လုမ်းနေတဲ့ လမ်းကြောင်း ကို လေးလေးနောက် လေ့လာရင်ပဲ တွေ့ရှိနိုင်တယ်ပျော်။

တစ်စတင်စ လစ်ဘရယ်ဖြစ်ဟနာကြပါ

တောင်ကိုရီးယားနိုင်တော့ အာဏာရှင် ပိုလ်ချုပ်ကြီးဟောင်း ပတ်ချုပ်ပါး လက်ထက်မှာ စီးပွားရေးဖြိုးတိုးတက်မှု စတင်အရိုန်ရဟာခဲ့တာ ဖြစ်ပေမယ့် အခုခုချိန်မှာ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစိတင်ပြည့်နီးပါးရှိနေတဲ့နိုင်တဲ့တစ်ခု ဖြစ်နေပြီပျော် စင်ကာပူနဲ့ မလေးရှားတို့ကလည်း လိုက္ခမ်ယူနဲ့ မဟာသီယာ မိဟာမက်တို့ နောက်ပိုင်းမှာ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစိစနစ်ဘက်ဆိုသို့ တစ်စ တစ်စ ပိုမိုလျင်မြန်စွာ ချိုးကျွဲလာနေပြီ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ထိုကိုနမ်က သူခဲ့စီးပွားရေး အောင်မြင်မှုကို ဆက်ထိန်းထားနိုင်ဖို့ အာဏာရှင်စနစ်နဲ့ ဒီမိုကရေစိစနစ်ကို မဖြစ်မနေ အလဲအထပ် လုပ်ရတော့မယ့် အခြေအနေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေခြင်း နိုင်ငံရေးသဘောတရား ဆန်းစစ်ဝေဖန်သူတွေကို မျက်စိလည်သွားစေခဲ့ဖူးတဲ့ တရှတ်နိုင်ငံကြီးဟောလည်း ပုလင်းလည်ပင်းနဲ့တူတဲ့ ‘ဒီမိုကရေစိ မွန်းကျပ်မှတ်’ နားဆိုသို့ တရွေ့ချွေးတိုးတက်ရောက်ရှိလာနေပြီဖြစ်တာ ကြောင့် မကြောခင် ထွက်ပေါ်လာမယ့် မျိုးဆက်သစ်ခေါင်းဆောင်စ မဟုတ်ရင်တောင် သူတို့ နောက်မှာ ပေါ်လာမယ့် ခေါင်းဆောင်စတစ်စုစုပေါ်ဘာ စစ်မှုနဲ့ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစိစနစ်နဲ့ နိုင်ငံမတည်းထိမှု၊ အဲဒီနှစ်ခုထဲက တစ်ခုခုကို မဖြစ်မနေ ရွှေးရတော့မယ့် အခြေအနေကို အနေးနဲ့အမြန် ရောက်ရှိလာတော့မယ်လို့ ဟညာရှင် အချို့က သုံးသပ်ပြောဆိုရေးသားနေကြတယ်ပျော်။

ပွင့်လင်းကျွေးမှုအဖွဲ့အစည်းတည်ဆောက်

အဲဒီတော့ ဒီမိုကရေစိထူးထောင်ရေးလမ်းကြောင်းကို ချွေးထားပြီးဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်သမိုင်းအတွေ့အကြုံ အရရော နိုင်ငံတကာ (အထူးသဖြင့် အာရာတန်ဖိုးလို့ တစ်ချိန်က ဝင်ကြားခဲ့ကြတဲ့ ဒေသတွင် နိုင်ငံတွေလဲ) အတွေ့အကြုံတွေအရပါ မရှိတ်မယ့် ဆက်လုပ်ဖို့ကတော့ ဒီမိုကရေစိစနစ် ဖွံ့ဖြိုးသထက် ဖွံ့ဖြိုး၊ စည်ပင်သထက် စည်ပင်လာအောင် ကြိုးပမ်းတည်ဆောက်ကြဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အဲသလို တည်ဆောက်တဲ့ နေရာမှာ နိုင်ငံရှားအပေါ်ပိုင်းအလွှာဖြစ်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေပြုရေးနဲ့ တရားစီရင်ရေးဆိုတဲ့ အနိုင်ရှုံးလွှုံးကြီးသုံးရှုပ် တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု အပြန်အလုန် စစ်ဆေးထိန်းကျောင်းတဲ့နည်းလမ်းနဲ့ လွှုတ်လပ် အမိုအခိုက်စွာ ရပ်တည်သွားနိုင်ရေးကို တာဝန်ရှိသုတေဂုဏ်လပ်ဆောင်နေကြတဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ နိုင်ငံရှေးအောက်ပိုင်းအလွှာဖြစ်တဲ့ အခြေခံပြည်သူလုထိုးကလည်း ဒီမိုကရေစိစနစ်ရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ‘ပွင့်လင်းတဲ့လွှာအဖွဲ့အစည်း’ (open Society) တစ်ခုကို အားသွေ့ခွန်စိုက် တည်ဆောက်နေကြရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အားတက်စရာကောင်၊ တာ့ကတော့ အစပိုင်းမှာ ဖို့မိမိပုံမှုတွေ ရှိခဲ့ကြရပေ
မယ့် အခုအချိန်မှာ အဲဒီဖြစ်စဉ်နှစ်ခုလုံးဟာ ဟန့်ချက် ညီညီရှုကို တိုးသွားနေတာကို
မြင်နေရခြင်းပဲဖြစ်တယ်ပျော်။ မထူးပိုင်းကြီး (၃)ရပ် အထူးသဖြင့် အပ်ချုပ်ရေးမထူးပိုင်းနဲ့
ဥပဒေပြုရေးမထူးပိုင်းအကြား အပြန်အလုန် စစ်ဆေး ထိန်းညီမှ စနစ် တစ်နောက်း
ပိုမိုပိုပြင်လာနေတာကို တွေ့မြင်နေရတဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ ပြည်သူလှလု အတွက်
ပွင့်လင်းလူအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာရေး လုပ်ရားမှုတွေကလည်း အရှင်ရစ်
ပြုလာနေတာကို တွေ့နေ ရတယ်ပျော်။

ရှစ်ဆယ့်ရှစ်တွေ့ရဲ့ အဝပျိုးလုပ်ဆောင်မှု

ကျွန်တော်တို့နှင့်မှာ နိုင်ငံရေး ပြပိုင်ပြောင်းလဲမှုတွေကို တကယ်တမ်း လုပ်လာတဲ့
အချိန်ဟာ အင်မတန်မှ တို့တောင်းလဲသေးပေါမယ့် ဒီမိုကရေးရဲ့ အခြေခံအဂါရပ်
တစ်ခုဖြစ်တဲ့ လူထုအခြေပြု အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု အပြုံး
အရိုင်းပေါ်ပေါက်လာနေသလို မကြာသေးခင်ကဗျာ ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာခဲ့ကြတဲ့
ရှစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးဆက် ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တွေကလည်း သူတို့ ကတိအတိုင်း
ဒီမိုကရေးနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးရဲ့ သော့ချက်ကိုစွဲတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ပွင့်လင်းလူ
အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက် လာရေးကို မရပ်မနား ကြိုးပမ်းနေကြတာ တွေ့ရလို့
ပြည်သူတွေနဲ့အတူ ကျွန်တော်တို့တွေလည်း ချွင်လန်းဝမ်းပြောက်အားတက်မိတယ်
ပျော်။ လတ်တလော ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ မြှင့်မှုနိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းနဲ့ ဆက်စပ်မှု
လည်း ရှို သီးခြားကောင်းလွတ်မှုလည်း ရှိတဲ့ သူတို့ရဲ့ တိစွဲဖန်တီး ဦးဆောင်
အဝပျိုးလုပ်ကိုရိုင်စိုးများ (creative Initiative) အတွက်လည်း လေးစားချီးကျျီး
ပါတယ်ပျော်။

ဒါပေမဲ့ လုပ်စရာတွေကတော့ အများကြီးရှိနေပါသေးတယ်။
အထူးသဖြင့် ဒီမိုကရေးဆိုတာ ပြည်သူလှလုတဲ့ ဆန္ဒနဲ့ကိုက်ညီတဲ့ အပ်ချုပ်မှု
စနစ်ဖြစ်တဲ့အတွက် နိုင်ငံရေးရပ်ဝန်းထဲသို့ ပြည်သူအများစုကြီး ရောက်ရှိလာ
စေရေးဟာ နိုင်ငံရေးတက်ကြလုပ်ရားသူတိုင်း ထာဝရ ထမ်းဆောင် နေရမယ့် တာဝန်
ဖြစ်တယ်လို့ တို့က်တွေနဲ့နှီးဆော်လိုက်ချင်တယ်ပျော်။

အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလပြသနာ အခါး။

ကျွန်တော်တိ၊ နိုင်ငံဟာ အခုအခိုန်မှာ အင်မတန်ဖူ သိမ့်မွေ့ နက်နဲ့သလောက် အင်မတန်မှုလည်း ကိုယ်ချုပ်ထွေးတဲ့ အခြေအနေတစ်ခုအတွင်း ရောက်ရှိနေ တယ်လို့ ကျွန်တော် မြင်နေတယ်ပျော်။

ဘာကြောင့် ဒီလို ပြောရသလဲဆိုတော့ အာဏာရှင်စနစ်မှုသည် ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို ကူးပြောင်းလဲတဲ့ နိုင်ငံတွေထဲမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အသွင် ကူးပြောင်းပဲ့ ကူးပြောင်းနည်းဟာ တဗျားနိုင်ငံတွေနဲ့ တစ်မှတုးခြား ကွဲပြားနေပြီး ကိစ္စကလည်း မပြတ်သေးလို့ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ပုံသေနည်းဆင်တူယိုးမှား

အာဏာရှင်ကနေ ဒီမိုကရေစီကို ကူးပြောင်းလဲ နိုင်ငံအများစုဟာ ပုံသေနည်းဆင်ဆန် လို့တောင် ပြောစရာဖြစ်အောင် ဆင်တူယိုးမှား ဖြစ်ခဲ့ကြတာ တွေ့ရှုမှုပါ။ လူထူးအုကြောင်းပြုစွဲ၊ နိုင်ငံတာကာက ထောက်ခံအားပေါ်တဲ့ လက်နက်ဂိုင် တော်လှန်ရေးကြောင့် ဖြစ်စေ အာဏာရှင်တွေပြုတ်ကျပြီး (တုန်းရှား အီဂျစ် လစ်ချားစသည်) ဒီမိုကရေစီ ရွှေးကောက်ပွဲတွေကတစ်ဆင့် ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေ အာဏာရလာခဲ့ကြတယ်။ ခြင်းချက်တစ်ခုကတော့ ချက်ကိုစလိုပေါက်ကိုယားက ကတ္ထိပါတော်လှန်ရေးပါ။ ကွန်မြှုနှစ်အာဏာရှင် အစိုးရနဲ့ လူထူးအုကြောင်းဆောင် တွေ စောင်ဆွဲနေးကာ သဘောတူညီမှု ရရှိပြီး ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပတယ်။ ရွှေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရတဲ့ အတိုက်အခံများ လက်ထဲ ပြိုးချမ်းစွာ အာဏာလွှာပြောင်းပေါ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကတ္တိပါတော်လှန်ရေးနဲ့။

ကျွန်တော်တို့ဆီမှာလည်း ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီးတွန်းက နောက်ဆုံး သမ္မတ ဒေါက်တာမောင်မောင်က သုံးလအတွင်း ပါတီစုဒ်မိမိကရေး ရွှေးကောက်ပွဲတွေ ကျင့်ပေးပေးမယ်လို့ ကတိပေးပြီး ကမ်းလှမ်းခဲ့ပေးမယ် တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ကြလို့ မြန်မာ့ ကတ္တိပါတော်လှန်ရေး ဖြစ်မလာခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့က ချက်တွေထက် တစ်နှစ်ကျော် စေပါတယ်။

လမ်းစဉ်ပါတီအစိုးရဆီက တပ်မတော်က အာဏာလွှာပြောင်းယူပြီး ၁၉၉၀ ပါတီစုဒ်မိမိကရေးရွှေးကောက်ပွဲကျင့်ပေးပေးခဲ့ပေးမယ် အနိုင်ရတဲ့ အမျိုးသားဒီမိမိကရေး အဖွဲ့ချုပ်ကို အာဏာမလွှာပေးတဲ့အတွက် ကတ္တိပါ တော်လှန်ရေးအနားရောက်ဖို့ ၈၀၈သထက်၈၀၈ခုပါတယ်။ အဲဒီကတည်းက ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ ဒီမိမိကရေး အသွင်ကူးပြောင်းရေးပုံစံဟာ ကဗျာမှာ ရှိခဲ့ပြီးတဲ့ ပုံသေနည်းတွေနဲ့ တွေ့ခြားစီဖြစ်ခဲ့ပြီ လို့နားလည်းရောက်လာတယ်။

ထင်သာမြင်သာ အပြောင်းအလဲများ

၁၉၉၀ကနေ ၂၀၁၁ မတ်လအတွင်း ဖြစ်ရပ်တွေ အခြေအနေတွေကို စာဖတ်သူများ သိပြီးသားလို့ ယူဆတဲ့အတွက် ဒီဆောင်းပါးမှာ ပြန်မည့်နှင့်တော့ဘဲ ၂၀၁၁ခုနှစ် မတ်လမှာ သမ္မတ၊ သမ္မတမှာ သို့သိန်းစိန် အစိုးရ တက်လာပြီးချိန်ကိုပဲ ဆက်ကြည့်ရအောင်။

၂၀၀၈ခု အခြေခံဥပဒေကို လက်မခံတဲ့အတွက် ၂၀၁၀ ရွှေးကောက်ပွဲမှာ မပါဝင်ခဲ့တဲ့ အမျိုးသားဒီမိမိကရေးအဖွဲ့ချုပ်ဟာ ၂၀၁၂ခု ၁ပြီလ ကြာဖြတ် ရွှေးကောက်ပွဲကို ဝင်ပြီး လွှတ်တော်ထဲကို ဒီချုပ်အမတ်တွေ ရောက်လာတယ်။ အရေးကြီးတဲ့ စေ မြို့ဆက်ကော်မူးသားခေါင်းဆောင်တွေအားလုံး နှစ်ရှည် အကျဉ်းကျခံနေရာက လွှတ်လာကြတယ်။ တစ်ချိန်က ထောင်များနဲ့ ထောင်သား ဆက်ဆံရေးလိုများပဲ ရှိခဲ့ကြသူတွေ ယခုတော့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် လက်ခွဲ နှုတ်ဆက်ကြာ ပြီးပြီးစွဲငွေ့ ရယ်ရယ် မောမော ပြောကြဆိုကြာ အတူတွဲပြီး သိချင်းတွေဆိုကြာ ကခုန်ကြနဲ့ မြင်ရယ့်ပြည်သူအပေါင်းဟာ တကယ့်ကို စိတ်ဘဝ် ချမ်းမြှောများမြှင့်ကွင်းတွေ ဖြစ်တယ်ပဲ။

ဒီနိကရေခါစစ်စစ်လို့ပြောဖို့လည်း ခက်

ဒါပေမဲ့ အခြားတစ်ဖက်မှာလည်း စစ်အာဏာရှင်စနစ်အဖြစ် ရှုမြင်ထားခဲ့ကြတဲ့ မူလလက်ဟောင်း အပ်ချပ်ရေး စနစ်ရဲ့အခြေခံအုတ်မြစ် ကတော့ ဘာမှမပြောင်းလဲဘူး နိုင်အတိုင်း (Intact)ရှိနေတုန်ပဲလို့ ရှုမြင်နေသူတွေလည်း အများကြီး ရှိနေတယ်ပျော် အဲသလို ရှုမြင်စရာ အထင်ရှား အမြင်သာဆုံး ဥပမာကတော့ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေ ဖြစ်တယ်ပျော်။ “တပ်မတော် သည် နိုင်ငံတော်၏ ဦးဆောင်ကဏ္ဍတွင် ရှိသည်” ဆိုတဲ့ အခြေခံမှုပေါ်မှာ ရေးဆွဲထားတဲ့ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဒီမိုကရေခါနိုင်ငံ စစ်စစ် ဖြစ်နေပါပြီလို့ သေချာပေါက် ပြောဖို့ ခက်နေတာလည်း အမှန်ပဲပျော်။

ဝေါးမရနိုင်သူတွေ ရှိနေခို့

ဒီတော့ အချို့သူတွေအာဖို့ ဒီကနေ့၊ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အမိက ထမ်းဆောင်ရမယ့် တာဝန်ဟာ တော်လှန်ရေးလား၊ တည်ဆောက်ရေးလား ဆိုတာ ပြတ်ပြတ်သာသား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မဆုံးဖြတ်နိုင်ဖြစ်နေကြတယ်ပျော်။ သူတို့အမြင်အရ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေကြီးရှိနေသေးတာကြောင့် တော်လှန်ရေးကို ဆက်လက်ဆင်းစွဲးပယ်လို့ ယုံကြည်နေခိုင်းနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်းမှာ လက်တွေ့ပြောင်ပေါ်မှာ မျက်စိနဲ့ တပ်အပ်မြင် နေရတဲ့ နိုင်ငံရေးအပြောင်း အလဲတွေ့ကလည်း သူတို့ကို တည်ဆောက်ရေးသမားတွေ ဖြစ်နိုင်သူမျှ အမြန်ဆုံး ဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားကြဖို့ တောင်းဆိုနေပြန်တယ်။ သူတို့ အမိက လုပ်ရမှာက တော်လှန်ရေးလား၊ တည်ဆောက်ရေးလား ပေါ့ပေါ့တွေးသူများ အဖို့ အရေးမကြီးလုပေမယ့် လေးလေးနှက်နှက် ဆင်ခြင် တွေးတော်တံ့သူများ အဖို့တော့ တကယ်ကို ဝေါးမရနိုင် (dilemma) ဖြစ် လောက်တယ်ပျော်။

ဘာလုပ်ခုကိုင်ထားရပါဘူး

ခုရက်ပိုင်းအတွင်း ရှစ်ဆယ့်ရှစ် မျိုးဆက်ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်စိုးဖြစ်တဲ့ ကိုမင်းကိုနိုင်က သူရဲ့ ဥရောပခိုးစဉ်အတွင်း သူဟာ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကို မကျော်းကျင်ပါဘူးလို့ ပြောခဲ့ကြောင်း အင်တာနှက် သတင်းတွေမှာ တွေ့လိုက်ရတယ်ပျော်။

တကယ်ဆုံး မင်းကိုနိုင်တို့လို့ အသက်ငါးဆယ်ဝါးကျင်း မျိုးဆက်ဟာ နိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် တကယ်ကို အကောင်းဆုံး အသင့်တော်ဆုံး

မျိုးဆက်ပဲ မဟုတ်လားပျော်။ အကောင်းဆုံးသော တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးသမားတွေဟာ သူတို့အချယ်တွေထဲက ထွက်လာတာများတယ်ဆိုတာ ကမ္ဘာ သမိုင်းကို လေ့လာကြည့်ရင် တွေ့နိုင်တယ်ပျော်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုတ်တို့ဆီမှာက နိုင်ငံကို အချစ်ဆုံးလူတွေက ဘဝတစ်လျှောက် လုံး တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေနဲ့ပဲ ယဉ်ပါးခဲ့၊ လက်ရှိ တိုင်းပြည်အခြေအနေက လည်း ကြောင်လိုလို ငါးလိုလို (ရှေ့ချိသုံးခုနဲ့ ဖျုံးတိုး)၊ အဲဒီတော့လည်း သူတို့လို မြန်မာ့နိုင်ငံရေးရဲ့ ရှေ့ချိုးတိုး တစ်နေရာမှာ ရှိနေသူတွေသာမက ကျွန်ုတ် နေတဲ့ တက်ကြ လူပ်ရှားသူတွေပါ အလုန်စုံကိုင်ထားကြရတာ မဆန်းဘူးပေါ်ပျော်။

ကွဲအက်ရေးမှ ခွဲတွေက်ရေးသို့။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်ုတ် ကိုယ်တွေ့တစ်ခု ထည့်ပြောစရာ ရှိပါတယ်။ ဘုရားခုနှစ် အောက်တို့ဘာ၊ နိုင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာလောက်က ကျွန်ုတ်ပါဝင် ဆောင်ရွက်နေတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီကြီးတစ်ခုရဲ့ မြို့နယ်စည်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရေးတာဝန်နဲ့ နယ်တွေကို ခရီးထွက်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ထက် အသက်အချယ်ရော နိုင်ငံရေးပါပါကြီးရင့်တဲ့ စီနိယာနိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်နဲ့ အတူတူအလုပ်လုပ်ခဲ့ရတာပါ။ ကျွန်ုတ်တို့ရဲ့ အစိမ်အလုပ်က ရှစ်လေးလုံး သပိတ်ကြီးတွေနဲ့ က ကိုယ့်အစရွှေ့ကိုယ် ပါဝင်ဆင်နဲ့ကြတဲ့ အင်အားစုတွေကို စုစည်းပြီး မြို့နယ်စည်းတွေမှာ လက်တွဲလုပ်ကြဖို့ ညီညွှန်း ဖွဲ့စည်းပေးရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နေရာအတော်များများမှာ အပ်စုတွေတွေကို စည်ရုံးရေး အဖွဲ့တစ်ခုတည်းမှာ ပူးပေါင်းလုပ်ကြဖို့ ညီညွှန်းဆွေးနွေး အောင်မြင်ခဲ့ပေမယ့် မြို့ကြီး တရီ့မှာ ဘယ်လိုမှ ညီပေးလို့ မရခဲ့ပါဘူး။ ဆွေးနွေးရင်း ဆွေးနွေးရင်း စိတ်မရှည်နိုင် တော့တဲ့ စီနိယာကြီးက လူတွေ ကွယ်ရောမှာ ကျွန်ုတ်တို့ကို လက်ကုတ်ပြီး ပြောတယ်။

‘ကျွုပ် တစ်သက်လုံး လုပ်လာတဲ့ နိုင်ငံရေးအတွေးအကြောက် ကွဲအက်ရေးမှ ခွဲတွေက်ရေးပဲပျော်။ အခြေခံသဘောထားချင်း တူသလား၊ တူအောင်ညှိလိုရှုသလား၊ တူအောင်ညှိတယ်ဆိုတာကလည်း ကျွုပ်တို့ပါတီက ပြောတာကို ဆွေးနွေးအက်ပါတီက လက်ခံဖို့သို့တာပဲ။ လက်မခံနိုင်ဘူးဆိုရင် သွားပေတော့ သူမထွက်ရင် ကိုယ်ထွက်ပဲ။ ညီညွှတ်ရေးဆိုတာ တဲ့တွေနဲ့ ဆွဲပြီး ကပ်ထားသလို လုပ်လိုမှရတူး ဒီမြို့မှာ ခုအတိုင်းဆုံး ဖွဲ့စည်းရေး ဘယ်လိုမှ လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး’ လို့ ပြောပါတယ်။

ကျွန်ုတ်က ကျွန်ုတ်နည်းနည်း ကြီးစားကြည့်ချင်သေးတယ် ပြောတော့ သူက ခင်ပျော် စမ်းချင် စမ်းကြည့်လေလို့ ခွင့်ပြုပါတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်ုတ်က အပ်စုတွေ လေးငါးခါက သပိတ်ခေါင်းဆောင်တွေကို အစည်းအဝေး တစ်ခုတည်းမှာ

မျက်နှာချင်းမဆင့်ခိုင်းဘဲ တစ်အပ်စုချင်းနဲ့ သီးခြားစီ တွေ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့ ဘယ်သူတွေနဲ့ဆို တွဲလုပ်နိုင်တယ်၊ ဘယ်သူတွေနဲ့ တွဲလုပ်နိုင်ဘူးဆိုတာ သဘောထားရအောင် မေးပါတယ်။ နောက်ဆုံး တွဲလုပ်နိုင်သူတွေချည်းပဲကို စည်းအဖွဲ့ အမှုဆောင်များအဖြစ် ရေးချုပြု သူတို့ သဘောတူကြောင်း လက်မှတ်ထိုးနိုင်းပါတယ်။ အဲဒီစာရင်းကို ကြော်လိုက်တော့ကဲ့ မကျေနှင့်တဲ့ အပ်စုချို့က လူနည်းစုတွေ လောက်ပဲ တြားပါတီတွေကို ဝင်သွားကြတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ဆီမှာတော့ အပြန် အလုန်သည်းခံပြီး လက်တွဲလုပ်နိုင်တဲ့ လူကောင်းတွေကို ရလိုက်ပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာ ကျွန်ုတ်နှစ်ယောက မှတ်ချက်ပေးပါတယ်၊ ‘ခင်ဗျာနည်းက အလုပ်တော့ ဖြစ်သားပဲ’ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်အပ်စုကနေ ခွဲထွက်လာပြီး စည်းအဖွဲ့တဲ့မှာ ပူးပေါင်းတဲ့လူတွေဟာ ဆိုင်မှာမူ ရှိမရှိ မသေခြားဘူး။ သူတို့ကို သတိထားရမယ်’ လို့ ပြောပြန်ပါတယ်။

အမြင်အဖိုးဖိုးလုပ်နည်းအဖိုးဖိုး

အခု ကျွန်တော်ပြောပြတဲ့အတွေ့အကြံဟာ လက်ရှိတိုင်းပြည် အခြေအနေကို
ထင်ဟပ် ပြောချင်တာ မဟုတ်ပါဘူး နိုင်ငံရေးမှာ အမြင်အမျိုးမျိုး လုပ်ထဲ့ လုပ်နည်း
အမျိုးမျိုး ရှိတော်တာကို ပြောချင်တာပါ။

အထူးသဖြင့် ယခုအချိန်အခါလို ပုံမဟုတ် ပတ်မဟုတ်၊ တော်လှန်ရေးလား
တည်ဆောက်ရေးလား ဝေခွဲရန် ခက်နေသူတွေ ရှိနေသေးတဲ့အခြေအနေကို
အမြတ်ထုတ်ဖို့ကြိုးစားနေသူတဲ့ကိုလည်း ကျွန်ုတော်ကတော့ မြင်နေရသလိုပဲပြု။
နိုင်ငံရေးအခြေအနေတွေ ပြောင်းလဲလာတယ်ဆိတာကို ရှိရှိုးသားသား လက်မခံ
နိုင်တဲ့သူ စစ်အကောင်တွေဟာ မျက်လှည်အကွက်ဆန်းတစ်မျိုး တိတွင်ပြီး ပြနေ
တာဖြစ်တယ်လို့ရှိရှိုးသားသား မြင်နေတဲ့သူတွေကို ကျွန်ုတော် ဘာမှ မပြောလိုပါဘူး။
သူတို့ကတော့ လက်ရှိအခြေအနေကို အကောင်းမြင်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူတိုင်းမှာ
လွှာတ်လပ်စွာ ထင်မြင်ယူဆပိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေတွေ
တကယ် ပြောင်းလဲသွားခဲ့ရင် သူတို့ လက်ရှိရထားတဲ့ စည်းစိမ်းသွားတွေ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်
အကောင်တွေ ဆုံးရှုံး ဒါမှမဟုတ် လျော့ပါးသွား တော့မလားဆိတ်တဲ့ စိုးရှိမိုးပုပ်စိတ်နဲ့
အခြေအနေတွေကို တမင်သက်သက် မလိုပ်မသက် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်နေအောင်
လုပ်နေတဲ့သူတွေလည်း ရှိနိုင်တယ်လို့ ကျွန်ုတော် ယူဆတယ်ပြု။ သူတို့ဟာ ကိုယ်တိုင်
မီးရှိလို့ ရရင်ရာ မရရင်လည်း သူဘာသာသူ ပေါ်လာတဲ့ မီးစကလေးတွေကို
မီးတောက်ကြီးတွေ ဖြစ်လာအောင် ဓာတ်ဆီဝင်လောင်းပေးနေကြတယ်လို့ ကျွန်ုတော်
ခံစားနေရတယ်ပြု။

ရှိုးရှိုးသားသား အမြင်သဘောထားမတူတဲ့သူတွေကိုတော့ ဒီပိုကရေစိရဲ့
သဘာဝမို့ဘာမှ ပြောစရာမရှိပေမယ့် အဲသလို မရှိုးသားတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ဖျက်လို
ဖျက်ဆီးလုပ်ချင်နေသူတွေရဲ့ အကွက်ထဲ မဝင်မိအောင် ရှောင်ရှားနိုင်ဖို့ ကတော့
ဒီပိုကရေစိဘက်တော်သားတိုင်းသတိထားသင့်တယ်လို့ နှီးဆော်လိုက်ရကြောင်း
ပါဘူး

၂၄၊ ဆောင်ဝါရီ၊ ၂၀၁၃

အတိက်အခံအကွန်းရွေးကောက်ပွဲရလဒ်

ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်က ပြည်သူ့ခေတ်ကျာနယ်မှာ ရွေးကောက်ပွဲ သင်ခန်းစာ နှမူနာ အချိုခေါင်းစဉ်နဲ့၊ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲတုန်းက ကျွန်တော့ရဲ့ရဲ့တောင်းတင်း အဘမခံချက် လွှဲခေါ်ပြီး ပဲခူးတိုင်းမှာ ဒီချုပ် တစ်နေရာရွှေးခဲ့တဲ့အကြောင်း ရေ့ခဲ့ပါတယ်။ ဒဲဒီ အကြောင်းအစပ်နောက်တော့ လောလောဆယ် ပြည်နယ်တချိုက တိုင်းရင်းသား ပါတီတွေက နောက်ရွေးကောက်ပွဲတွေကျရင် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ပါတီကြီးတွေ သူတို့ဆို မှာ လာမပြိုင်စေချင်ဘူးလို့ အတိအလင်း သဘောထားထုတ်ဖော်ကြတာကို ကြားသိနေရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်မြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ် တစ်ခုမှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ကိစ္စရဲ့ အောင်မြစ်ကို ခုအချိန်မှာ ၁၁၁ ကြောင်းပြန်မလုန်ချင်တော့ပါဘူး။ ၉၀ ပြည့်နစ် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အမတ်လောင်း တွေ ရွေးချယ်ချိန်မှာ ကျွန်တော် အင်းစိန်တောင်ထဲ ရောက် နေပါတယ်။ ၁၉၈၉ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နောက် ဒီချုပ်ပါတီငြာနချုပ်ပဲ့ထဲကနေ စဟိုကော်မတီ ဦးမိုးသူနဲ့ ကျွန်တော်ကို ဖမ်းသွားတာပါ။ စစ်ကြောရေးစာန်းနဲ့ ထောင်ထဲမှာ ကိုးလကျော် ပုံမ ၁၀ (က)နဲ့ ထိန်းသိမ်းထားပြီး ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပောင် တစ်လလောက်အလိုမှာမှ ပြန်လွှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဝေါမြို့နယ် အမှတ် ၂ မဲဆန္ဒနယ်ကနေ အမတ်လောင်းအဖြစ် ဝင်အရွေးခဲ့ဖို့ ပုံစံတွေကို ဒီချုပ်က ထောင်ထဲကို ပို့ရှိကိုတာ ကျွန်တော်က လက်ခံသဘောတူကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုး ပြန်ပို့လိုက်တာဖြစ်လို့ အမတ်လောင်း တစ်ယောက်အနေနဲ့ ပြန်လွှတ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ကို ပြန်လွှတ်တဲ့နောက် အိမ်ကို တန်းပြီး ပြန်မပို့သေးဘူး။ င်္ဂီ္ဂား ထိန်းသိမ်းခံနေရတဲ့ ကိုးလကျော်အတွင်း တည်ဆောက်ပြုပြင်ရေးတွေကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ကြီး ဘယ်လောက် တိုးတက်နေတယ်ဆိုတာ လိုက်ပြုမယ်ဆိုကာ ကားနဲ့

လုညွှန်ပြပါတယ်။ ရွှေးကောက်ပွဲအတွက် ပါတီတွေခဲ့မဲဆွယ်ပိုစတာကြီး တွေကိုလည်း
ပြပါတယ်။ အဲသလိုပြရင်၊ ‘ခင်ဗျားတို့အဖွဲ့ချုပ်ကတော့ အမတ်လောင်းအဝေးတည်လို့
ရန်တွေဖြစ်ကြာ တဲ့မြေကိစည်ရှိနဲ့နဲ့ ရိုက်မောင်းတွေ ဖြစ်ကြာ ခင်ဗျား
သိပ်မကြားခင်ကြားပါလိမ့်မယ်’ လို့ပြောပါ သေးတယ်။

ဒေါ်ပြန်ရောက်တဲ့နေ့ချင်းမှာပဲ အခြေအနေတွေ သိရပါတယ်။ သို့ပြုမယ့်
လမ်းမှာ ပြောလိုက်သလောက် ဆိုးဆိုးဝါးဝါးမဟုတ်ပါဘူး။ ထုံးစံအတိုင်း အမတ်
လောင်း ရွှေးချယ်ရေးမှာ ပြသောနာဖြစ်ခဲ့တဲ့နေရာတွေရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီအထဲ ပုံးတိုင်း
ပြည်မြို့နယ်လည်း ပါဝင်နေတာပါပဲ။ ပဟိုက ရွှေးချယ်လိုက်သူကို လက်မခဲ့လိုတဲ့
အောက်ခြေပါတိဝင်တဲ့ချို့က သူတို့ သဘောကျတဲ့ အေသာခဲ့ ဒီချုပ်အဖွဲ့ဝင်
တစ်ယောက်ကို တစ်သီးပုဂ္ဂလအမတ်လောင်းအဖြစ် တင်ပြီး ယဉ်ပြုပြုခဲ့တာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ ကျွန်တော် မရှိတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီပြသောနာတွေ ဖြစ်ခဲ့တာ အမတ်လောင်း
စာရင်းတွေ ထွက်ပြီး မတောင်ဆွယ်နေကြပြုဆိုတော့ ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့ပါဘူး။
မဲဆန္ဒရှင်အများစုက ဒီချုပ်ကို ထောက်ခဲ့မဲပေးချင်တယ်။ သို့ပြုမယ့် ခမောက်
အမှတ်အသားနဲ့ ယဉ်ပြုပြုတဲ့ အမတ်လောင်းရယ်၊ သူတို့က ဒီချုပ်တစ်ယောက်လိုပဲ
သိထားတဲ့ တစ်သီးပုဂ္ဂလအမတ်လောင်းရယ် ကြားမှာ မတွေ့ကွဲကိုနဲ့ပြီး ကြားထဲက
တစည်း အမတ်လောင်းက အနိုင်ရသွားတယ်။ သည်နစ်ယောက်ရဲ့ မဲစုရပ်ပိုင်းဟာ
တစည်းအမတ်လောင်းရသွားတဲ့ မဲထက် အများကြီးသာတယ်။ သို့ပြုမယ့် မဲကွဲသွားလို့
နစ်ယောက်လို့ ရှုံးခဲ့တော့ပါ။ ဒီလို့ ဖြစ်ရင်းဟာ ဘာမှ မထူးဆုံးပါဘူး။
တောင်ကိုရှိုးယားမှာ ၁၉၆၇ခုနှစ်က အလားတူ အဖြစ်မျှး အဝင်အရှား ဖြစ်ခဲ့ဖူးလို့
လေ့လာသူအတော်များများက အဲဒီအကြောင်းကို နိုင်ငံရေး သိပုံသင်ခန်းစာတစ်ခု
အဖြစ် လေ့လာမှတ်သားခဲ့ကြပါတယ်။

တောင်ကိုရှိုးယားမှာ ‘ကွမ်ဂျိုံ’ အဲကြော်ကြီးလို့ ပြည်သူအများသွေးမြေကျခဲ့ပြီး
တောင်းဆိုသန္တပြုပွဲများစွာ ဖြစ်ပွားအပြီးမှာ အာဏာရှင် ချိန်အုံမှုမဲက သမ္မတကို
လွှာတ်တော်က ရွှေးတဲ့စနစ်ကနေ ပြည်သူလုထိတိုက်ရိုက်ဆန္ဒမဲပေးရွှေးချယ်တဲ့
စနစ်သို့ပြောင်းလဲတဲ့ အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်မှ ပြုလုပ်ပေးခဲ့တယ်။ ပထမဆုံး
တိုက်ရိုက်မဲပေး ရွှေးကောက်တဲ့ပွဲမှာ အာဏာရှင် ချိန်အုံမှုမဲက သူလူရှင်း ပိုလ်ချုပ်ကြီး
နိုင်တော့ကို စစ်မှုထမ်းအဖြစ်က ထွက်စေပြီး သမ္မတလောင်းအဖြစ် ဝင်အရွှေးခဲ့
ခိုင်းတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ လက်ယာအပ်စုက ကင်မ်ယန်းဆန် ကလည်း
သမ္မတလောင်းအဖြစ် စာရင်းတင်တယ်။ တစ်သက်လို့ အတိုက်အခဲ့ လုပ်လာသူ
ပြည်ပြေးဖြစ်လိုက်၊ ဝရမ်းပြေးဖြစ်လိုက်၊ ထောင်ကျေလိုက်နေခဲ့ရသူ လက်ပဲယိမ်နှင့်

ရေးသမားကြီးလို့လူသီများတဲ့ ကင်မ်ဒေးဂျာကလည်း သမ္မတလောင်းအဖြစ် စာရင်းတင်ပါတယ်။ ဒီတော်ကြိမ်မှာ သုတေသနစံယောက်ထဲက တစ်ယောက်က နောက်ဆုတ်ပေါ့မြို့နိတော့ကို အတိုက်အခံတစ်ယောက်တည်းက ယုံပြုပို့အပ်မှုကြိုးသူတိုင်းပြည်ရဲ့ နားမျက်စီများက စိုင်းဝန်း တောင်းပန်ကြပေမယ့် ဘယ်သူကမှ နောက်မဆုတ်ပေါ့ပါဘူး။ သည်လိုနဲ့ နောက်ဆုံးတော့ ပိုလ်ချုပ်ကြီးနိတော့က အနိုင်ရကာ သမ္မတအဖြစ်သွားပါတယ်။

ဒါနဲ့မပြီးသောွား။ နိုင်ငံရေးနိုတာ ဘယ်လောက် သိမ်မွေ့သုပ္ပါယ်နှင့် နိတော့သမတသက်တမ်းအတွင်း ကင်မ်ယန်းဆန်က နိတော်ပါတီနဲ့ ပေါင်းလိုက်တယ်။ နောက်တစ်ကြိမ်ချေးကောက်ပွဲကျတော့ အာဏာရပါတီရဲ့ သမ္မတလောင်းအဖြစ် ကင်မ်ယန်းဆန်ကို ရွှေးလိုက်တယ်။ ကင်မ်ယန်းဆန်နဲ့ ကင်မ်ဒေးဂျာ တစ်ပွဲချင်းပြန်ဖိုကြတဲ့အခါ ကင်မ်ဒေးဂျာရဲ့သွားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူမှာက မူလသူ့ကို ထောက်ခံတဲ့ အပိုင်းပဲရှိတယ်။ ကင်မ်ယန်းဆန်ကျတော့ မူလသူအပိုင်းအပြင် အာဏာရပါတီကို ထောက်ခံတဲ့ မဲတွေပါ သူဆီဝင်ကြန်တာကို။ ကင်မ်ဒေးဂျာမှာ တတိယအကြိမ်ဝင်ပြုင်တော့မှ သမ္မတအဖြစ်ပါတော့တယ်။ (သူနဲ့ ယုံပြုင်သူက အစိုးရနဲ့နှီးစပ်သူဆီပြီး လူထဲမဲက သူဆီပြုရောက်သွားတာပါ။)

ကျွန်တော် ဆောင်းပါးရဲ့မူလိုးတည်ချက်ကို ပြန်ကောက်ပါမယ်။ တိုင်းရင်းသား ဒေသ(ပြည်နယ်)တွေမှာ ပြည်မက နိုင်ငံရေးပါတီကြိုးတွေ ၂၀၁၅ကျေရွင် လက်ရောင်ကြပါလို့ မေတ္တာရပ်ခံနေကြတာကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား သင့်ကြောင်း ပထမ ဆောင်းပါးမှာ ကတည်းက ကျွန်တော် ပြောခဲ့ပါတယ်။ ပါတီကြီးက အမတ်လောင်းကို ပါတီကြို့ရဲ့ စဉ်းရုံးရောနဲ့ အခြား အရှင်အဝါများကြောင့် မဲပေးသူတွေ အများကြို့ရှိနိုင်သလို တိုင်းရင်းသားပါတီက အမတ်လောင်းကိုလည်း တိုင်းရင်းသားချင်းဆိုတဲ့ သံယောဇုန်နဲ့ မဲပေးကြမှုပါပဲ့ သိပေမယ့် မဲတွေကွဲသွားတဲ့အတွက် သုတေသနစံယောက်စလုံး နိုင်ခြားနည်းပါလိမ့်မယ်။

၁၀ပြည့်နှစ်ရွှေးကောက်ပွဲတို့က ရှမ်းပြည်နယ်မှာ SNLD က နေရာအများစုံ နိုင်ခဲ့တယ်။ ရနိုင်ပြည်နယ်မှုလည်း ALD က အများစုံနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ မှန်ပြည်နယ်မှာ လည်း မွန်ပါတီက အတော်များများနှင့်ခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော် မှတ်ပိုပါတယ်။

၁၂၆၀ပြည့်နှစ် ရွှေးကောက်ပွဲတို့က ဦးနဲ့ သန်ရှင်းဖဆပလကို ပုံအော မဲပေးခဲ့ကြတဲ့အတွက် ယခင်ရွှေးကောက်ပွဲ(၁၉၅၆)တွေနဲ့က အမတ်နေရာ ၄၆နေရာရဲ့တဲ့ အတိုက်အခံတပ်ပေါင်းစုံ (ပမည်တဲ့ဟာ အမတ်တစ်နေရာပဲ နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ပြည်သူချုစ်တဲ့ ပိုလ်များချုပ်ဟောင်းကျော်တော်သည်ပင်လျှင် တစ်သီးပုဂ္ဂလအဖြစ်

ဝင်ပြိုင်တာ အနိုင်မရခဲ့ပါဘူး။ ဥဝပြည့်နစ်တုန်းက ဒီချုပ်အနေအထားဟာ ၁၉၆၀ ပြည့်နစ်က သန့်ရှင်းဖဆပလနဲ့ ဆင်တူပါတယ်။ ဟိုတုန်းက နှမ နဲ့ ဖြစ်ခဲ့သလို ဥဝပြည့်မှာလည်း စုမ် စု ဖြစ်ခဲ့တာပါ။

သို့သော် ဟိုတုန်းက သန့်ရှင်းဖဆပလက ပြည့်နယ်တွေမှာ တိုင်းရင်းသား ပါတီတွေနဲ့, ရွှေးကောက်ပွဲ မဟာမိတ် (electoral alliance) တွေ ဖွံ့ဖြိုး အပေးအယူ လုပ် ယဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြတယ်ဆိတာ လေ့လာသင့် ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာ အကျိုးဆက်တွေ ဖြစ်ပေါ်တတ်တဲ့ ထုံးစံအတိုင်း အဲသလို ရွှေးကောက်ပွဲ မဟာမိတ်လုပ်ခဲ့ခြင်းရဲ့ဂယက် တွေလည်း ကျွန်းခဲ့တာပါပဲ။ ဦးနုဟာ နောက်ပိုင်းမှာ ဝေဖန်မှုတွေအများကြီးနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါတယ်။ ရွှေးကောက်ပွဲ မဟာမိတ်ပုံစံအချို့ အကြောင်း နောင် အလျှပ်း သင့်ရင် တင်ပြပါဉီးမယ်။

၁၆၊ မတ်၊ ၂၀၁၃

ဒီမိကရေစီဆိတာ အခ်လိပ်ဝါဘာရတစ်ခုဖြစ်ပေမယ့် အခုအချိန်မှာ ရေဒီယိုတို့ ကက်ဆက်တို့ မော်တော်ဆိုင်ကယ်တို့ မော်တော် ပိကယ်တို့ကို မွေးစား စကားလုံး တစ်လုံးအဖြစ် မြန်မာဝါဘာရာဏ်တိုက်ထဲသို့ တရွေ့ချွဲ သက်ဆင်းရောက်ရှိ လာနေပြီ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒီမိကရေစီလို့ဆိုလိုက်တာနဲ့ အက်လိပ်စာ မပြောနဲ့ မြန်မာစာ တောင်မတတ်တဲ့ ကျော်လက်ဒေသက တော်သူတောင်သားတွေကတောင် ‘အရေး ကိစ္စ မှန်သမျှမှာ ပြည်သူလှယ် အများစုကြိုးရဲဆန္ဒက အခရာဖြစ်တဲ့စနစ်’ဆိုတာကို သိနေကြပါပြီ။

နားရည်ဝင်နပါပြီ

အထူးသဖြင့် မကြေမီလပိုင်းတွေ အတွင်း ဒီမိကရေစီဆိတဲ့ စကားလုံးဟာ
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ကြားရလွန်းဖတ်ရလွန်းလို့ လူတိုင်းလူတိုင်းကိုယ့်အိမ်တောင်စု
င် တစ်ယောက်ရဲနာမည်ကို သိသလိုပါ။ သိနေကြတဲ့အမည် (Household Name)
တစ်ခုဖြစ်နေပါပြီ။ ရုပ်သံလွှာင့်မိမိသိသလိုပါ။ ပုံနှိပ်မိမိသိသလွှာ ကတစ်ဆင့်
နားလည်တ်ကျွမ်းသူတွေရဲ့ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်း ပညာပေးမှုတွေကြောင့်လည်း ပြည်သူ
တွေ၊ အထူးသဖြင့် ဂျာနယ်တွေ အရောက်အပေါက် ရှိတဲ့ ဖြို့နေပြည်သူတွေဟာ
ဒီမိကရေစီနှုပ်တ်သက်ပြီး အတော်ကလေး နားရည်ဝင်နပါပြီဖြစ်တယ်လို့ ယူဆနိုင်
တယ်ပျော်။

ပြည်သူက အရှင်သခင်

ဒီမိုကရေစိဟာ ပြည်သူအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီမိုကရေစိစနစ်မှာ ပြည်သူ တွေဟာ သုတိ လွတ်လပ်ပြို့ချုပ်လုံခြုံစွာ စီးပွားရာများ ရှာဖွေလုပ်ကိုင်နေထိုင် နိုင်ရေးကို မျှော်မှန်းပြီး လုအားဖြူအစဉ်းတစ်ခုရဲ့ ပင်မလုပ်ငန်းဆောင်တာကြီး သုံးခုဖြစ်တဲ့ ဥပဒေပြုရေး အပ်ချုပ်ရေး တရာ့စီရင်ရေးတို့ကို သူတို့ကိုယ်စား လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ အစိုးရအထိတာကို ရွှေးချယ်ကြတာဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့် ဒီမိုကရေစိစနစ်မှာ ပြည်သူက အရှင်သခင်၊ အစိုးရက အစေခံ၊ အဲသလို သုံးနှစ်းတာ ရင့်သီးတယ်ဆိုရင် ပြည်သူက အလုပ်ရှင် အစိုးရ အလုပ်သမားဖြစ်တယ်ပျော်။ အစိုးရက မီဘ၊ ပြည်သူက သားသမီးဆိုတဲ့ တင်စားချက်မျိုးဟာ သက်ရှိုးဆံပိုင် ပဒေသရာဇ်စနစ်အတွက်သာ ဖြစ်ပြီး ဒီမိုကရေစိစနစ်နဲ့ လားလားမှ မသက်ဆိုင် မဆီလျဉ်တဲ့ တင်စားချက် ဖြစ်တယ်ပျော်။

အခွင့်အဂေါးနဲ့တာဝန်

ဒါပေမယ့် ဒီမိုကရေစိစနစ်မှာ အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့အချက်တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ လမ်းလျောက်ရာမှာ ဘယ်ခြေနှောခြေ ဟန်ချက်ညီညီလုမ်းမှ လိုရာခရီးကို တည်တည်ပိုမိုပြု ဟန်ကျေပန်ကျရောက်နိုင်မှာ ဖြစ်သလို အခွင့်အရေးနဲ့တာဝန် တိုက်ရိုက်အချို့နဲ့ တည်ရှုနေတယ်ဆိုတဲ့အချက်ကို ပြည်သူတွေ သဘောပေါက်နား လည်ကျင့်ကြံ့လုပ်ကိုင်ကြမှသာ ဒီမိုကရေစိစနစ် ပိုပြင်စွာ အကောင်အထည်ပေါ်လာ နိုင်မယ်ဆိုတာဖြစ်တယ်ပျော်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ ပါတီစုံလစ်ဘရယ် ဒီမိုကရေစိစနစ် ရပ်ဆိုင်သွားခဲ့ချိန်ကစလို့ ဒီကနေ့အထိ (တစ်နည်း) ၁၉၆၂ ၂၉၈၅ ၇ ရက် အရေးအခင်းကစလို့ ၂၀၀၇ သံယာတော်တွေရဲ့မေတ္တာပို့ကြချိတဲ့ အရေးအခင်းအထိ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေ ဒီမိုကရေစိဆိုတဲ့ ပြည်သူအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို တောင်းဆုံး လာခဲ့ကြတာရဲ့ အဓိပ္ပာယ် အစစ်အမှန်က ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်သူတွေဟာ ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် အပ်ချုပ်နိုင်စွုမျိုးသွေ့ ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို လူသိရှင်ကြေး ကြညာလာခဲ့ကြတာပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

တပ်မတော်ဒေါင်းဆောင်တွေ

အခုတော့ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း နိုင်ငံတို့နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကြာ လက်ဆင့်ကမ်း အပ်ချုပ်လာခဲ့ကြတဲ့ တပ်မတော်ဒေါင်းဆောင်တွေက ပြည်သူတွေရဲ့ အဲဒီကြညာ

စကားကို ကြားလည်းကြား အသိအမှတ်လည်း ပြခဲ့ပြီဖြစ်ပုံရတာကြောင့် ဒီမိုကရေစိ စနစ်ကိုလည်း ဦးဆောင်မှုနေရာကနေ စတင် အကောင်အထည်ဖော်နေပြုဖြစ်တယ်ဟု။

ဓမ္မာဂါဒခွင့်အငောင်

လူတစ်ယောက် သူ့ဘဝသူ အပ်ချုပ်စိမ်ခိုန့်ခွဲတဲ့ ကိစ္စဟာ ဘယ်သူမှ လူယူလိုမရတဲ့ အဲဒီလူခဲ့မှုးရာပါ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးဖြစ်တဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာ သူ မလွှာမသေ့ ထမ်းဆောင်ရမယ့်တာဝန်လည်း ဖြစ်တယ်ပျော်။ တာဝန်ဆိုတာကို သိမှုသာ သူဟာ အဲဒီအခွင့်အရေးကို ရမှာဖြစ်တယ်ပျော်။

အခုအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေ ရာစာစ်ဝက်လောက် ဆုံးရုံးခဲ့ကြရတဲ့ အခွင့်အရေးတရီးပြန်ရကြပြီဖြစ်ပေမယ့် မရသေးတဲ့ အခွင့်အရေးတွေ အများအပြား ရှိနေသေးတယ်ဆိုတာ အားလုံးအသိ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီအခွင့်အရေးတွေ ရလာစေစိုး ဆက်လက် တောင်ဆုံးရေးဟာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေရဲ့ တာဝန် ဖြစ်တယ်ပျော်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီအခွင့်အရေးတွေနဲ့ ထိက်တန် သူတွေဖြစ်ကြောင်း ပြသဖို့ကိစ္စဟာလည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့တာဝန်ပဲဖြစ်တယ်ပျော်။

ရေသနကို ကူးသတ်နေရသလို

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အတွေ့အကြုံတွေအရရော နိုင်ငံတကာရဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ အရပါ ဒီမိုကရေစိနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းဟာ ရေသနကို ကူးသတ်နေရတဲ့ လုပ်ငန်းဖြစ်တာကြောင့် ကူးသတ်တာ ရပ်လိုက်တာနဲ့ အောက်ဘက်ကို ပြန်မော ပါသွားပြီး အဆုံးတစ်နောက် အာဏာရှင်စနစ်ဆိုတဲ့ ရေအောက်ကို ပြန်မြပ်သွားမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

မျက်ခြည်မပြတ်တောင့်ကြည့်ရမယ်

ဒီမိုကရေစိစနစ်မှာ ပြည်သူတွေရဲ့ အရေးကြီးတဲ့ တာဝန်တစ်ခုကတော့ မိမိတို့ ရွှေးချယ်တင်မြောက်ထားတဲ့ အစိုးရခဲ့လုပ်ရပ်များကို မျက်ခြည်မပြတ် သတိနဲ့ စောင့်ကြည့်နေဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ အကြောင်းကတော့ အဲသလို မလုပ်ရင် အစိုးရ တွေဟာ တဖြည်းဖြည်းချင်း အောက်ခြေလွှာတော်ပြီ ရွှေးကောက်ခံ အာဏာရှင်စနစ် အဲဒီကမှတ်ဆုံး ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း အာဏာရှင် စနစ်ဆိုသို့ လျောကျသွား နိုင်တာကြောင့်ပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဟန်ဂေရီမှာ ဝဟာဖြီ

အဲဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး မကြာသေးခင်က ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ နိုင်ငံတာကာ သတင်းတချို့ အကြောင်း ပြောပြချင်ပါတယ်။ တစ်ခုက ဟန်ဂေရီ နိုင်ငံကလာတဲ့ သတင်းပျော် အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း နှစ်ဆယ်ရာစွာအစောပိုင်းမှာ ဟန်ဂေရီဟာ ဆိုပို့ယက် ပြည်ထောင်စုရဲ့ ပတ်လမ်းကြောင်းအတွင်း ကွန်မြှောနစ် တစ်ပါတီ နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်တယ်ပျော် ဒါပေမယ့် ဆိုပို့ယက် ပြည်ထောင်စုပြီးကွဲ့ သွားခဲ့ပြီး နောက်မှာ ဟန်ဂေရီဟာလည်း အခြား အရေးကျရောနိုင်ငံ အများအပြားနည်းတူ ပါတီစုံဒိုကရောစိစ်ကျင့်သုံးတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့တယ်ပျော်။ ပြန်လည် ပြင်ဆင်ရေးခွဲ့ ခဲ့တဲ့ အခြေခံဥပဒေမှာလည်း ဒီမိုကရောစိစ်ကျင့်နဲ့အညီ နိုင်ငံသားတွေရဲ့ အခြေခံ လူ အခွင့်အရေးတွေကို ကာကွယ်စောင့်ရောက်တဲ့ ဖော်ပြချက်တွေ ထည့်သွင်းခဲ့တယ်ပျော်။ ဒါပေမယ့် မကြာသေးခင်က ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲမှာ အနိုင်ရပြီး အစိုးရဖြစ်လာ တဲ့ပါတီက အဲဒီအခြေခံဥပဒေထဲက ပြည်သူတွေနဲ့ အခြေခံရပိုင်ခွင့်တွေကို အကာ အကွယ်ပေးထားတဲ့အချက်တွေကို ပယ်ရှား ပစ်ဖို့ ကြိုးပမ်းလာတာကြောင့် အတိုက် အခဲ့ ပါတီတွေက စိုင်းပြီး ကန်ကွက်နေကြရတယ်ပျော်။

ဒီနိုင်ချေးဆေတ်ကို ပြင်စိကြီးတားလာတယ်

နောက်တစ်ခုက ချိုလီကလာတဲ့သတင်းပျော် အာဏာရနေတဲ့ စဟိုလက်ယာယိုး အစိုးရက ၁၉၃၃ က ၁၉၃၀ အထိ အုပ်ချုပ်သွားခဲ့တဲ့ လက်ယာဝါဒီ စိုလ်ချုပ်ကြီး အောင်ကတ်စတိ ပိန့်ချေး အစိုးရလက်ထက်ကာလကို ကျောင်းသင်ရှိသမိုင်းစာအပ်တွေ မှာ အစဉ်အဆက် 'အာဏာရှင်ဆေတ်'ကို သုံးနှစ်းလာခဲ့တာကို 'သာမန်အုပ်ချုပ်ရေး ဆေတ်ကာလ' တစ်ခုလိုပဲ ပြင်ဆင်သုံးနှစ်းရေးသားဖို့ ကြိုးပမ်းနေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လိုလည်း ချိုလီနိုင်ငံရေးလောကမှာ အောင်ကယ်ရှိကိုပြီး အပြင်ပွားမှုတွေ ဖြစ်နေတယ်လို့ နိုင်ငံခြားသတင်းတွေမှာ ဖတ်ရတယ်ပျော်။

ဂိတ်ချေပက်ချေနေလိုမာရ

နိုင်ငံတာကာသတင်းလောကမှာ အဲဒီလိုမျိုးသတင်းတွေ မကြာမကြာ ပေါ်ထွက်လာ လေ့ ရှိတာကို ကွန်တော် သတိပြုမိတယ်ပျော်။ ဒီသတင်းတွေကို ကြည့်ရင် အာဏာရှင် စနစ်က အသွင်ကူးပြောင်းယူလာရတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ဒီမိုကရောစိစ်ကျင့်ဟာ ရန်သူ

ပတ်လည် အပိုင်းခံနေရတာမျိုး မဟုတ်ဘူး ဆိုရင်တောင် အမြဲတမ်း အေးအေးလူလှ စိတ်ချေလက်ချေနေလို့ရတဲ့ အနေ အထားမျိုး မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သတိပြုစီဉ် တယ်ထင်တယ်ပျော် ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို အမှန်တကယ် မယ့်ကြည်ပေမယ့် အခြေအနေ အရ မတတ်သာလို့ ဒီမိုကရေစီလိုက်ရတဲ့လူတွေ၊ အစကတော့ ဒီမိုကရေစီပါပဲ နောက်တော့မှ ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ အနေကြောပိုးတဖည်းဖည်းချင်း အောင်တိုကရေစီ ဖြစ်သွား တတ်တဲ့လူတွေရဲ့ အန္တရာယ်တွေက အမြဲနောက် ဖြစ်တယ်ပျော်။

တော်ကြည့်နေရပယ်

ဒါကြောင့် ကိုယ်ဆောက်ထားတဲ့ အဆောက်အအုံကို ရေရှည်ခံအောင် အမြဲပြုပြင် မွမ်းမံနေရသလိုပဲ ကျွန်ုတ်တို့ ပြည်သူ့တွေဟာလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ရော ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ကိုယ်က အသိအမှတ်ပြုထားရသူတွေကိုပါ ဒီမိုကရေစီစနစ် တည်တဲ့ခိုင်မြေရေးအတွက် အမြဲမပြတ် တစ်ရုံမလပ် အရိုင်တကြည့်ကြည့် စောင့်ရောက် စစ်ဆေး လေ့လာ သုံးသပ်နေကြဖို့ လိုအပ်ကြောင်းပါဝါဌာ။

နိဒါနလည်းမဟုတ် ကြောက်အိပ်မက်လည်းမဟုတ်

သေသူကို ရှင်သူက တရတယ်ဆိုတဲ့ လူအမျိုးအစားထဲမှာ ထိပ်ဆုံးတန်းက ပါဝင်တဲ့ ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံရဲ့ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက လူ တစ်ယောက်ရဲတန်ဖိုးကို ရှိုးသားဖြောင့်မတဲ့မှာနဲ့ အမှန်တရားကို ချစ်မြတ်နိုးမှုဆိုတဲ့ စုနှင့်နှစ်ခုနဲ့ တိုင်းတာရမယ် လို့ မိန့်ကြားခဲ့ဖူးတယ်ပျော်။

အမှားနဲ့အမှန်ကို သိရမယ်

ရှိုးသားဖြောင့်မတဲ့မှုဆိုတာက လူတစ်ယောက်ရဲ့မွေးရာပါ ကိုယ်ပိုင် ဂုဏ်ရည်လည်း ဖြစ်နိုင်သလို လူလောကထဲရောက်လာပြီးနောက်မှ လေ့ကျင့် ပြုစပ်ပျော်ထောင်ယူလို့ ရနိုင်တဲ့ အခြင်းအရာလည်း ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါပေမယ့် အမှန်တရားကို ချစ်မြတ်နိုး ခြင်းဆိုတာကတော့ ပညာနှင့်သာ ဆိုင်တဲ့ ကိစ္စ သက်သက်ဖြစ်ပြီး ပညာဆိုတာကလည်း မွေးရာပါ ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်ရည်မဟုတ်ဘဲ လူလောကထဲ ရောက်လာပြီးနောက်မှသာ အချိန်နဲ့အမျှ ဖြည့်ဆည်းရင်း ကုလိုလို ကြယ်ဝလာနိုင်တဲ့အရာမျိုး ဖြစ်တယ်ပျော်။ (ဒါနေရာမှာ ဉာဏ်ကောင်းတာနဲ့ ပညာပြည့်စုတာ မတူဘူး၊ မွေးရာပါ ဉာဏ်ကောင်းသူ တိုင်း ပညာပြည့်စုတု့သူ ဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သဘောတူကြမယ်ထင်ပါတယ်) လူတစ်ယောက်ဟာ အမှန်တရားကို မချစ်မြတ်နိုးခင် ဘယ်ဟာအမှန် ဘယ်ဟာ အမှားဆိုတာကို အရင်သိအောင်လုပ်ရမှာ ဖြစ်ပြီး အဲဒါကို ပညာမျက်စီနှင့်သာ ခွဲခြား သိမြင်နိုင်တာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အခါးအခြင်းအရာနှစ်ခုစလုံးဟာ လူသားတိုင်းမှာ ရှိရမယ့် လိုအပ်ချက်တွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မေးခွန်းထဲတိစရာမလိုတဲ့ အချက်ဖြစ်တယ်ပျော်၊ ဒါပေမယ့် သာမန် အရေးကိုစွဲတွေ့မှု လူတစ်ယောက်ဟာ ရှိသားဖြောင့်မတဲ့ မှုဆိုတဲ့ အခြင်းအရာ တစ်ခုတည်းနှင့်နှင့် လုံလောက်ပေမယ့် လွှတ်လုပ်ပြီးချမှတ်သာယာဝပြောတဲ့ လူဘောင် လောကတစ်ခု၊ လူဗုံအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၊ နိုင်ငံတစ်ခု တည်ဆောက်ရေးမှာ ထက်သန တက်ကြွား ပါဝင်လှပ်ရှားသွားဖို့ ရည်သနပိုင်းဖြတ်ထားသူများအတွက်တော့ အမှန်တရားကို ချမှတ်မြတ်နိုင်ဖို့အတွက် ဘယ်ဟာ အမှန် ဘယ်ဟာအမှားဆိုတာကို ခွဲမြေားသိမြင်နိုင်စွမ်းရှိဖို့ တစ်နည်းပြောရရင် ပညာပည့်ဝသူတွေဖြစ်ဖို့ သိပ်ကို အရေးကြီး တယ်ဆိုတာ အထူး ပြောစရာရှိမယ် မထင်ဘူးပျော်။

သမိုင်းကိုမှန်မှန်ကန်ကန် သိရမယ်

ပညာဆိုတာ စကားလုံးက နှစ်လုံးတည်းပေမယ့် ဖွင့်ဆိုလိုမဆုံးတဲ့ အရာဖြစ်တာမို့ ဒီနေရာမှာ ကျွန်းတော်ပြောချင်တဲ့ ကိုစွဲတစ်ခုအတွက်ပဲ သီးသီးသန်ဖွင့်ဆိုခွေး နေ့ချင်တယ်ပျော်။ အဲဒါကတော့ အတိတ် ပစ္စာပွန် အနာဂတ် တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်စဉ်နော်၊ အကြောင်းနဲ့အကြော်းဆက်စပ်နေမှု (တစ်နည်း) သမိုင်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အသိပညာ အကြောင်း စတာတို့ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ကျွန်းတော်တို့ဟာ အတိတ်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မှန်မှန်ကန်ကန်ဓမ္မစိုက်ကျေကျျေ နားမလည်ဘူးဆိုရင် မှန်ကန်တဲ့ အနာဂတ်တစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့အတွက် ပစ္စာပွန်မှာ မှန်ကန်တဲ့ အတိပြစ်တွေကို ချိုင်းပေါ်ခဲ့တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှာ ထက်သန်တက်ကြွား ပါဝင်ဆောင်ရွက် လိုသူများအတွက် မြန်မာ့သမိုင်းကို မှန်မှန် ကန်ကန် သိမြင်သဘောပေါက် နားလည်ရေးဟာ အရေးအကြီးဆုံး ဖြည့်ဆည်းရ မယ့်အသိပညာ တစ်ခု ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဝင်နိုင်သူတွေကငြေားတဲ့ သမိုင်း

သမိုင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး မှန်မှန်ကန်ကန် သိမြင်နားလည် သဘောပေါက် ရေးဆိုရာမှာ လေ့လာသူတွေအနေနဲ့ စာတွေအများကြီး ဖတ်ဖို့လိုအပ် တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကတော့ ရှင်းတယ်ပျော်။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုနှင့်တည်းမှာ အဲဒါနဲ့ တန်းတဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အလုပ်တစ်ခု လည်း ရှိသားတယ်ပျော်။ အဲဒါကတော့ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မှတ်တမ်းမှတ်ရာ

စာအပ်စာတမ်းများအဖြစ် ရှိမနေတဲ့ ဒါမုမဟုတ် စာအပ်စာတမ်းအဖြစ် ရှိနေပေမယ့်
တရားဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်လာနိုင်ခြင်း မရှိကြသေးတဲ့ အဖြစ်အပျက်အကြောင်းအရာ
သုံးသပ်ချက် အမြင်သဘောထားတွေကို ရှာဖွေလေ့လာဖတ်ရှုတဲ့ အလုပ်ပဲ ဖြစ်တယ်
ပျော်အကြောင်းကတော့ ‘စစ်ပွဲတစ်ခုပြီးဆုံးသွားပြီး နောက်ပိုင်း ထွက်ပေါ်လာတဲ့သမိုင်း
စာအပ်တွေဟာ စစ်နိုင်သူတွေက ရော့တဲ့သမိုင်းတွေသာ ဖြစ်တယ်’ ဆိုတဲ့ စကားလိုပဲ
ဒီကနေ့ မြန်မာမှာရော ကမ္မာမှာပါ ရှိနေတဲ့သမိုင်း စာအပ်အများစုဟာ စစ်နိုင်သူ
တွေရော့တဲ့သမိုင်းတွေ ဖြစ်တာကြောင့် အဲဒါတွေကိုပဲ ဖတ်ရှုလေ့လာပြီး
မြုပ်ဂွဲယော်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို လေ့လာဖတ်ရှုခြင်း မရှိဘူးဆိုရင် ‘တစ်ဖက်
ကန်း သမိုင်းအမြင်’ တွေကိုပဲ ရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပြီး အကျိုးဆက်အဖြစ် အဲဒီလူပုဂ္ဂိုလ်
အတွက်ရော နိုင်ငံအတွက်ပါ အင်မတန် အစွဲရှာယ်ကြီးမှာကြောင့် ဖြစ်တယ်ပျော်

ဇေးခွန်းထုတ်စရာတွေ

‘ပုဂ္ဂရာဝင် တုတ်တမ်းပြောရတယ်’ ဆိုတဲ့ စကားပေမာလိုပဲ ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံ
သမိုင်းမှာလည်း အခုအထိ လုမ္မားစုက ကောကျေနှင့်နပ်လက်ခံကောကျေလည်သွားကြပြီ
လို့ မပြောနိုင်သေးတဲ့ကိစ္စတွေ အတော်များများ ရှိနေသေးတာ အားလုံးအသိဖြစ်တယ်
ပျော် ဥပမာ တချို့ကို အော်ပြရရင် မြန်မာပြည် ကျွန်ုဘဝရောက်တာ အဲဒီတုန်းက
တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်တွေ ညုံလိုလာ။ ဒါမုမဟုတ် အဲဒီတုန်းက ကမ္မာကြီးမှာ
ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ တိမ်ညွှတ်မှုအရ ရောင်စွဲလို့ မရဘဲ ဖြစ်ကိုဖြစ်သွားခဲ့တာလာ။
ဘုရင် မှာ ရခဲ့တဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ အစစ်အမျှန် လွတ်လပ်ရေးလာ။ ရွှေ့ပြည်စိမ်
လွတ်လပ်ရေးလာ။ ဝမာပြည်ကွန်မြှေနှစ်ပါတီ နစ်ခြမ်းကွဲတာ ဘယ်သူ့ကြောင့်လဲ။
ဝမာပြည်ကွန်မြှေနှစ်ပါတီ တော့နိုတာ မှန်သလား။ မှားသလား။ ပြည်တွင်းစစ်ခဲ့အစိက
တရားခံဟာ ဝမာပြည်ကွန်မြှေနှစ်ပါတီတိုလာ။ ဖဆပလအနီးရထဲက ဆိုရှယ်လစ်
အုပ်စုလား။ ဘုရား၂မှာ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းတာဟာ တကယ်ပဲ ပြည်ထောင်စုကြီး
ပြုကွဲမယ့်အစွဲရှာယ် ရှိနေလိုလား။ ဘုရင် လူထားအကြမ်းကြီးဟာ တိုင်းဆူပြည်ဖျက်
ဆူပူးမှုလား၊ ဒီမိုကရေစိအရေးတော်ပုံလား။ ဘုရားဝေ ရွှေ့ကောက်ပွဲနိုင်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေး
ပါတီကို အာဏာမလွှာတာ ဘာကြောင့်လဲ။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ကမ္မာပေါ်မှာ လက်နက်ကိုင်
ပုန်ကန်တဲ့အဖွဲ့ အများဆုံးရှိနေတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်နေခြင်းနဲ့ ကမ္မာပေါ်မှာ အရှည်ကြာ

ဆုံး ပြည်တွင်းစစ် ရို့နေတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်နေရခြင်း၊ ဤ ဘဝါမြစ်အကြောင်းရင်းတွေ (Root Causes) က ဘာလဲ သေဖြင့် ဖြစ်တယ်ပျော်။

အမှန်တရားရှာဖွေဖော်ထုတ်ရေး

သမိုင်းဆိုတာ ရှုန်းမထွက်နိုင်အောင် နှစ်နေရမယ့် နှဲဒါနိုင်တစ်ခု မဟုတ်တဲ့အပြင် တစ်ခိုန်တည်းမှာ မေ့ဖျောက်ပစ်ရမယ့် ပြောက်အပိုပ်မက်တစ်ခု မဟုတ်တာလည်း သေချာတယ်ပျော်။ ဒါကြောင့်လည်း ပဋိပက္ခက လွတ်ပြောက်သွားခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ‘အမှန်တရား ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရေးနှင့် အမျိုးသား ပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးကော်မရှင်’ တွေ ပေါ်ထွက်လာနေကြတာပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။

နှစ်တက်ချချခွဲတနေကြရမယ့် ဂါထာတစ်ပုဒ်

ဂါထာတစ်ပုဒ်ဆိတ္တဲ့ ခေါင်းစဉ်ပါ စကားလုံးကို ကြည့်ပြီး မောင်ဝံသ နိုင်ငံရေး ဆောင်းပါးတွေ ရေးနေရာက ကွိုရလိုင်း ကူးသွားပြီလားလို့တော့ မထင်လိုက်ပါနဲ့ပါ။ မကြာသေးခင်တစ်ရှက်က ကိစ္စတစ်ခုနဲ့ ရန်ကုန်ဆင်ခြေဖူး မြို့နယ်တစ်ခုကို တက္ကာစီနဲ့ သွားခဲ့ရာမှာ တက္ကာစီဒိုင်ဘာရှေ့က မှန်အောက်မှာ ကပ်ထားတဲ့ စာရွက်ကလေး တစ်ခုက်က ကျွန်တော့ကို အတွေးရောလျှော့ကြာမှာ နစ်မျှာသွားစေခဲ့တဲ့ အကြောင်း ပြောပြချင်လိုပါတွာ။

အဲဒီစာရွက်မှာ ရေးထားတဲ့စာသားက တို့တို့နည်းနည်းလေးပါ။ ‘ဤ ... မပျော်နဲ့ မမေ့နဲ့ မကောက်နဲ့’ လို ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတို့တို့နည်းနည်း စာသားလေးက ကျွန်တော့အာရုံကို တစ်လျော်ကလုံး ဖမ်းစားထားတာမူ့ ကျွန်တော့မှာ တစ်ခုခုကို လွယ်ထားရောလို သယို့ထားရောလို ခံစားနေရလို အဲဒီခံစားချက်ပျောက်သွားအောင် အခုလို စာရွက်ပေါ်ချရေးလိုက်ရတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

အဲဒီစာသားတို့တို့ကလေးက ကျွန်တော့အတွေးတွေ့ကို ဆွဲဆွဲနဲ့ သွားလိုက်တာ မဆုံးနိုင်အောင် ရှည်လျားသွားစေခဲ့တာကြောင့် လက်လှမ်းမီ သလောက် အရဖြတ်ပြီး စာဖတ်သူတွေနဲ့ မူးဝေခံစားကြည့်ချင်လို အခု ဒီဆောင်းပါးကို ရေးတာဖြစ်တယ်ပျော်။

ကျွန်တော်ဟာ လက်ရှိမှာ နိုင်ငံရေးနဲ့ဆက်နှစ်ယ်နော့တဲ့ စာနယ်လင်းသမား တစ်ယောက်ဘဝကို ဖြတ်သန်းလျော်ကိုလှမ်းနေသွားဖြစ်တာမူ့ အဲဒီ ‘ဤ ... မပျော်နဲ့ မမေ့နဲ့ မကောက်နဲ့’ ဆိတ္တဲ့ စာသားလေးကို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံခဲ့နိုင်ငံရေးဘဝဆိတ္တဲ့ နောက်ခံကားရောမှာ ထားပြီး သုံးသပ်ဆင်ခြင် ကြည့်နေ မိတယ်ပျော်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ အမျိုးသားစာဆိုကြီး ဆရာတော်ကျိုရှုကဗျာတစ်ပုဒ်ကလို ဖွံ့ဖြိုး

တိုးတက်စည်ပင်ဝါပြောဖို့ သဘာဝရပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေတွင် ပြည့်ပြည့်စုစု လုံလုံလောက်လောက် ရှုပါလျက်နဲ့ ဘာကြောင်အခုလို နောက်ကျ နောက်ကျဖြစ်နေရ တာလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို အဲဒီသတိပေးချက် သုံးခဲ့နဲ့ တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပြီး အဖြော့ ကြည့်မိတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

သယံဇာတာကျို့စာ

ပထမဆုံး မပျင်းနဲ့ဆိုတဲ့ သတိပေးချက်အကြောင်း ကျွန်တော် တွေ့ကြည့်တယ်ပျော်။ ‘သယံဇာတာကျို့စာ’ ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို ဒီကန္တာ နိုင်ငံရေးလုံလာသူ အများစု သံရှိကြပါလိမ့်မယ်လို ကျွန်တော် ထင်တယ်ပျော်။ အဲဒီဝေါဟာရကို သယံဇာတပေါကြယ်ဝ ပေမယ့် ပြည်သူ့အများစုက ဆင်းခဲ့ပြောနေနောက်တဲ့ အာဆရိကာက နိုင်ငံတွေအကြောင်း ရည်ညွှန်းဖို့ အသုံးပြုလေ့ရှိကြပေမယ့် အဲဒီအာဖရိကနိုင်ငံတွေနဲ့ချည်း သက်ဆိုင် တာတော့ မဟုတ်ဘူးပျော်။ အလျှော်ပေါကြယ်ဝတဲ့ သယံဇာတရင်းမြစ်တွေကြောင့် ကိုလိုနိဂုံးပြုခဲ့ခဲ့ရတာ၊ ကျွန်ဘဝက လှတ်မြောက်ပြီး နောက်မှာတောင် အဲဒီ သယံဇာတတွေကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် နိုင်ငံသားအချင်းချင်းကြေး စစ်ပွဲတွေ ကြောင့် နိုင်ငံသားတွေဟာ ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ကြိုးပေးအားထုတ်လုပ်ကိုင်ချင်စိတ် နည်းပါးတဲ့ ပျင်းရိုရှာတွေ ဖြစ်လာကြတာ စတဲ့အချက်တွေကို ပေါင်းရှုံးပြီး ‘သယံဇာတ ကျို့စာ’ ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို သုံးနှစ်းခဲ့ကြတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

လူတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိတဲ့ စနစ်

ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဟာလည်း အဲသလိုမျိုး ကျို့စာသင့်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတစ်ချုပြစ်တယ်ပျော်။ ဒါပေမယ့် အခုအချို့မှာ အဲဒီကို နှုန်းနှုန်းရှိုင်း ရှိုင်း သဘောပေါက်လာခဲ့ကြသူများက အဲဒီကျို့စာကို ဖယ်ရှားနိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေကြပြီးပျော်။ တစ်နည်းပြောရင် နိုင်ငံရဲ့ ဘိုးဘွားပိုင် သယံဇာတ ရင်းမြစ်မှားကို နိုင်ငံသားတိုင်း လူမျှးစုတိုင်း တရားမျှားတစ္ဆေးတန်းတူညီမျှေး အေားခွင့်ရှုံးစေမယ့် ဒီမိုကရေစိစနစ်တဲ့ တည်ဆောက်ဖို့ ကြိုးပေးအားနေကြပြီးပျော်။ အားလုံးသို့ အတိုင်း ဒီမိုကရေစိစနစ်ဆိုတာ ပြည်သူတွေအတွက် ပြည်သူ တွေကိုယ်တိုင် ပါဝင်တည်ဆောက်တဲ့ ပြည်သူ့အနီးရာနစ်ဖြစ်တာဖို့ ဒီစနစ်ဟာ နိုင်ငံကောင်းစားရေးအတွက် လုတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိတဲ့ စနစ်ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့် ကုန်လွှန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပါးဆယ်ကျော်ကာလတုန်းကလို မကောင်းလည်း အစိုးရ ကြောင့် ကောင်းလည်း အစိုးရကြောင့်ဆိုပြီး အစိုးရတစ်ခုတည်းအပေါ်ကိုချည်း ပုံချို့ပြီး

ပြည်သူတွေက နေသာသလိုနေ၊ ပျော်ရှိပြီးငွေ့တွေဝေးကိုမျဉ်းနေလို့ ရတဲ့စနစ်ပို့
မဟုတ်တော့ဘူးပျော်မှုပြည် ကောင်းစားရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံသားတိုင်း
(ဝမာတွေအပါဒေဝင် တိုင်းရှင်းသားအားလုံး) ထထွေွေလုံလဝိရိယအပြည့်နဲ့ ရန်း
ကန်လုပ်ရှားနေကြရမယ်ဆိုတာကို 'မပျော်နဲ့' ဆိုတဲ့ စာသားလေးက တောင်းဆို
နေတာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ

နောက်တစ်ခုက 'မမေ့နဲ့' ဆိုတဲ့စာသားပျော် ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့
ကိုကွယ်ဆည်းကပ်လဲလောင်းရာ ကျေးဇူးရှင်အစစ် ဖြစ်တော်မူတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်
ပရီနိုဗာန်ပြုခါနီး လူသားတွေကို နောက်ဆုံးမှာကြေားသွားတဲ့ မိန့်မှာချက်ကလည်း
'မမေ့နဲ့' အပွဲမာအေန သမားအေးထဲ ဆိုတာပဲဖြစ်တယ်ပျော် အိုရမှာ မော့နာရမှာ မော့
သောမှာ မော်ပြီး ကာမဂ်၏အာရုံတွေထဲမှာ ပျော်ပျော်ကို နစ်များကျင်လည်နေ
တတ်ကြတဲ့ လူသားတွေရဲ့သားဝေ အကြောင်း မြတ်စွာဘုရားဟာ ကောင်းကောင်း
သိတာမို့ ပရီနိုဗာန်ပြုခါနီးမှာ အရေးအကြေားဆုံး မိန့်မှာချက်အဖြစ် အဲဒီစကားကို
ထားပစ်ခဲ့တာဖြစ်တယ်ပျော်။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က လောကုတ္တရာရေးအတွက် အဲဒီအမှာစကားကို ထားရစ်ခဲ့တာ
ဖြစ်ပေမယ့် နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးဆိုတဲ့ လောက်ကိုစွဲမှာလည်း အဲဒီမိန့်မှာချက်ကို
ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသားအားလုံး ဦးထိပ်ပန်ဆင်ထားကြရမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်
ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မမော့မလေ့ရှာ မပေါ့မလစ်သော သတိရှိသူများကသာ နိုင်ငံကို
မှန်ကိန်တဲ့လမ်းကြောင်းပေါ်ကနေ ပန်းတိုင်ဆီသို့ ရောက်ဦးဆောင်ခေါ်ယူသွား
နိုင်ကြမှာဖြစ်တာကြောင့် ဖြစ်တယ်ပျော် မိမိတို့ရဲ့ သမိုင်းကို မော့လေ့တဲ့၊ မစောင့်
ရောက်၊ မကာကွယ်၊ မထိန်းသိမ်းတဲ့လူမျိုးတွေဟာ ကဗျာမှာ ရှေ့တန်းရောက်ဖို့ဝေးစွဲ
ကဗျာပေါ်ကနေ အပြီးတိုင် မျိုးတဲ့ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့တဲ့ သာမကတွေရှိခဲ့တာမို့
အဲဒီလိုလူမျိုးတွေ စာရင်းထဲ ပါမသွားရအောင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသားအားလုံး
သမိုင်းကို မော့လေ့သူတွေ မဖြစ်လို့ လိုတယ်ပျော် သမိုင်းကို မမော့မှုလည်း ကျွန်တော်
တို့ဟာ သမိုင်းမှာ ရှောက လူတွေကျော်လွှန်သွားခဲ့တဲ့ အမှားတွေ တစ်ကျော်ပြန်
ကျော်လွန်ခြင်းမှ ရှောင်ရှားနိုင်ကြမှာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

လူလိပ်လူကောက်တို့နိအောင်းရာ

နောက်ဆုံးတစ်ခုက ‘မကောက်နဲ့’ ဒီစာသားဖတ်ရတော့ ‘ရှိုးသားမှုသည် အကောင်းဆုံး မူဝါဒဖြစ်သည်’၊ ‘အဖြောင့်ဆုံးလမ်းသည် အတိုဆုံး လမ်းဖြစ်သည်’ ‘ဖြောင့်သော် စားမကုန် ကောက်သော် စားမလောက်’ ဆိတ္တဲ့စကားပုံတွေနဲ့အတူ ကျွန်တော်တိနိုင်ငံရဲ့ သမိုင်းက နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တချိနဲ့ ရှိုးသားဖြောင့်မတ တည်ကြည်မှုမရှိတဲ့ လုပ်ရပ်တွေအကြောင်းက ကျွန်တော်ထိတဲ့ ပေါ်ပေါက်လာတယ် ပျော်။ နိုင်ငံရေး အလုပ်ဆိတာ အများအကျိုးကို ချက်ဆောင်သယ်ပိုးရတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ အလုပ် (တစ်နည်း) လောကကို စောင့်ရောက်တဲ့အလုပ်တစ်ခုဖြစ်ပေမယ့် ဒီလုပ်ငန်း နယ်ပယ်ထဲမှာ ကောက်ကျွန်ညံစ်ပတ်တဲ့ လူတွေပါ ပါဝင်နေတာကတော့ ကဲ့ကြွားရဲ့ သရော်လောင်ပြောင်ချက်တစ်ခုပဲ ဖြစ်တယ်ပျော်။ ဒါကြောင့်လည်း အနောက်တိုင်း ဒသသုပညာရှင်တစ်ဦးက ‘နိုင်ငံရေးသည် လုလိမ်လူကောက်တို့ နိအောင်းကျေကိုစားရာ နယ်ပယ် ဖြစ်သည်’ လို့နာနာကြည်းကြည်း မှတ်ချက်ချ ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်ပျော်။

နိုင်ငံလုပ်လပ်ရေးအတွက် သက်စွဲကြီးပမ်း ဆောင်ချက်ခဲ့တဲ့ စိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းကို သူ့ရှိုး စားရှိုးကမ်းလုပ်ပြီး လူသတ်မှတ် ဖမ်းဆီးအရေးယူ အပြစ် ပေါ်ရမေစိုး ကြိုးပမ်းခဲ့တာ၊ ကိုယ်အာဏာရဖို့အတွက် နိုင်ငံခေါင်းဆောင် အများ အပြားကို ရက်ရက်စက် စက် လုပ်ကြုံသတ်ဖြတ်ခဲ့တာ၊ မိမိမှာ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာ ရှိုတုန်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ရဲသော်ရဲဖက်တွေကို ထောင်ထဲထည့် တစ်ကျွန်းပို့ပြီး ညည်ပန်းနိုင်စက် ခဲ့တာ စတဲ့ စတဲ့ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် ဆိုသူတွေရဲ့ ချက်အောက် ထို့ တဲ့ တတ်လမ်းတွေ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ ပြောမဆုံးပေါင် တော့သုံးထောင်ရှိခဲ့တာ အားလုံးအသိဖြစ်တယ်ပျော်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ကတော့ အခုပြောပြုခဲ့တဲ့ကိုစွဲတွေ အပါအဝင် ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံရဲ့ အတိတုံး ပစ္စာပန်း အနာဂတ် အကြောင်းစုကို ကျပ်ကျပ်နလုံးသွင်းရင်း ‘ဥုံး မပျော်နဲ့ မမေ့နဲ့ မကောက်နဲ့’ ဆိတ္တဲ့ဂါထာကိုပဲ တဖွေ့ ချတ်နေမိတယ်ပျော်။

အရင်ရှင်စနစ်အတွင်းက တော်လျှန်ငျး

အရင်ရှင်စနစ်ရဲ့အနာဂတ် ခေါင်စဉ်နဲ့ ကျွန်တော့ စာအပ်တစ်အဖြစ် ထွက်ခဲ့ဖူးတယ်။ အခု ဆောင်ပါးက အဲဒီ စာအပ်ရဲ့ နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် အောင်ပိုင်းမှာ ကဗ္ဗားမျိုးရေးဦးဆောင် နိုင်ငံကြီးဖြစ်တဲ့ အမေရိကန်မှာ Real Estate လိုခေါ်တဲ့ အိမ်ခြေမြေ ရွေးကွက်ပြုကဲပြီး အရှေ့မအိမ်ခြေမြေ ကုမ္ပဏီကြီးတွေ အေါ်လီခံသွား ကြရတယ်။ အဲဒီရဲ့အကျိုးဆက်အဖြစ် တစ်ကဗ္ဗာလုံး (အထူးသဖြင့် ကဗ္ဗားမျိုးရေးကိုဦးဆောင်နေကြတဲ့ စက်မှုဖြေဖြိုးပြီး နိုင်ငံအားလုံး လိုလို)မှာ ဘဏ္ဍာရေး ရွေးကွက် ကသောင်းကန်း၊ ဖြစ်မှုတွေ ပေါ်ပေါက်လာပြီး ကဗ္ဗားမျိုးရေး ဖြေဖြိုးတိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံး စီးပွားရေး ပျက်ကပ် (depression) လို့ မခေါ်နိုင်သည်တိုင်အောင် စီးပွားရေး ထိုင်မှုင်း နေ့ကျွေလေးမှုများ (recession) လိုခေါ်နိုင်လောက်တဲ့ အကျပ်အတည်းကြီး တစ်ခုအတွင်းရောက်ရှိ သွားခဲ့တယ်။

အရင်ရှင်စနစ်နဲ့ပက်သက်ပြီး အဲဒီစနစ် ထွန်းကား တွင်ကျယ် လွမ်းမိုးနေရာ နိုင်ငံတွေက တက္ကသိလိုကြီးတွေကပဲ မွေးထုတ်ပေးလိုက်တဲ့ ပညာရှင်တွေရဲ့ပြန်လည် ဆန်းစစ်သုံးသပ်ပေါ်နိုင်တာတွေ တစ်နည်းပြောရင် အရင်ရှင်စနစ်ရဲ့ကိုယ့်ကို ကိုယ် ပေါ်နေးတွေဟာ အဲဒီအဖြစ်အပျက်ကြီး နောက်ပိုင်းမှာ ပေါ်ထွက်လာခဲ့ ကြတာ မဟုတ်ပေမယ့် အဲဒီအဖြစ်အပျက်ကြီး နောက်ပိုင်းမှာ ပိုမြို့နောက်ရှိင်းပို့ပြီး ကျယ်လောင် လာတယ်လို့ ကျွန်တော်ယူဆပါတယ်။

အခုလည်း ပြတိနိုင်ငံက ဘောဂတေသပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ကျွန်ကရေးက အရင်ရှင်စနစ်ရဲ့ အတိတ်ပစ္စိပုံ အနာဂတ်အကြောင်းကို ကွန်မြှုံးနှစ်စနစ်ရဲ့

ခေါင်ကိုင်ဖခင်ကြီး ကားလုမ္မာစ်ရဲအဆိုအမိန့် တွေကိုနောက်ခံကားထားပြီး သုံးသပ်ပြထားတဲ့ ဆောင်ပါးတစ်ပုဒ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပြန်တယ်။သူ့ဆောင်ပါးရဲအာဘော်ကို သူ့လေသံအတိုင်း အနှစ်ချုပ် ပြီးဖော်ပြပါရစေ။

ကားလုမ္မာစ်နှင့်မြို့မြင်လာကြ

၂၀၀၈ ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်ပဲ၊ ဘေးထွက်ဆိုးကြီး တစ်ခုအဖြစ် ၁၉၉၄၃ ဂျာမျန်အတွေးအခေါ် ပညာရှင်နဲ့ တော်လှန်ရေးသမားကြီး ကားလုမ္မာစ်ရဲ အရင်ရှင် စနစ်နှင့်ပတ်သက်တဲ့ ရှုမြင်သုံးသပ် ချက်တွေ မှန်တယ်လို့ စတင်ထင်မြှင့် ယူဆလာတဲ့သူတွေ တစ်နောက်ခြားပိုများလာနေပါတယ်။အရင်ရှင် စနစ်ဟာ လုံးလုံးလျားလျား တည်ပြုမှုမရှိတဲ့စနစ်တစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သုံးသပ်ချက်ပါ။အရင်ရှင်စနစ်ဟာ တစ်ခုထက်တစ်ခု ပိုပိုပြီးကြီးလာတဲ့ စီးပွားရေး စန်းပွဲမှုနဲ့ ပေါ်ကဲ့စွာင့်စဉ် ပျက်စီးမှုတွေ (booms and busts) ကိုထုတ်လုပ်ပေးပြီး အဲဒါ တွေကြောင့်ပဲ အဆုံးတစ်နောက် ပျက်စီးချုပ်ပြုမှုသွားမယ်စနစ်ဖြစ်တယ်လို့ မှုံးချုပ်က ယုံကြည်ခဲ့ပါတယ်။ အရင်ရှင်စနစ်ရဲမှုသတိစရာတွေကို သည်မှာခဲ့နိုင် ကြတော့တဲ့ တစ်နောက် လူထုတော်လှန်ရေးကြီး တစ်ခု ပေါ်ပေါ်လာပြီး အဲဒီတော်လှန်ရေးကြီးက ကုန်ထုတ်စွမ်းအားလည်း ပိုကောင်။ လူအဖွဲ့အစည်းကိုလည်း အများကြီးပိုပြီး လူသားဆန်လာစေမယ့် ကွန်မြှုစွမ်းစနစ်ကို အရင်ရှင် စနစ်နေရာမှာ အစားထိုးပေးလိမ့်မယ်လို့ မှုံးချုပ်ကဟောကိုနဲ့ထုတ် ခဲ့ပါတယ်။

ကွန်မြှုစွမ်းစနစ်နှင့်နှင့်ပတ်သက်တဲ့ မှုံးချုပ်ရဲ့ဟောကိန်းက မှားခဲ့ ပါတယ်။ဒါပေမယ့် အရင်ရှင်စနစ်အတွေး တော်လှန်ရေးတစ်ခု ပေါ်ပေါ်လာလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ သူရဲ့ သုံးသပ်ချက်ကတော့ ဘုရားသခင်ရဲ့ တမန်တော်တစ်ဦးရဲ့ ဟောကြားချက်လိပ်မှန်ကန်ခဲ့ပါတယ်။

မှုံးချုပ်တို့ခေတ်တွေ့နဲ့ လက်တစ်ခုပဲစာ ဘူးစာ ရေပေါ်ခါ တစ်စုလောက်ပဲ ရရှိခဲ့စားခဲ့ကြရတဲ့ အရင်အနီး ပိုင်ဆိုင်မှုလည်းရှိပြီး လွှာတ်လပ်လုံခြုံမှုလည်းရှိတဲ့ လူလတ်တန်းစား ဘဝကို အခြေခံတော်မှာ လူများစုပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိလာအောင် အရင်ရှင် စနစ်က လုပ်ပေးခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ မှုံးချုပ်တို့ရဲ့၁၉၉၄၃ အရင်ရှင်ခေတ်က လူများစုမှာ ပိုင်ဆိုင်မှု ဆိုလိုပဲလာနတ္ထိဖြစ်တယ်။ သူတို့မှာရောင်းစရာဆိုလို့ လုပ်အားသာရှိပြီး ရွေ့ကွက်တွေပြီးကွဲရွှေ့သွားတာနဲ့ ကြီးမားတဲ့ ဘဝရုပ်တည်ရေး အကောက်အခဲတွေ့ကြတော်ရောင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အရင်ရှင်စနစ် တရွေ့ရွေ့ဖြုပြုးတဲ့ တတ်လာတာနဲ့အမှု အဲဒီစနစ်ရဲ့အသီးအပွင့်တွေကို ရရှိခဲ့စားနိုင်တဲ့ လူတွေပိုပြီးများလာလိမ့်မယ်။

လူတွေဟာ သူတို့အနာဂတ် အတွက် ပူပန်ခရာမလိုတော့ဘူး။ စုင္းအိမ်ပို့ဆိုင်မှုနဲ့
မြင့်မာတဲ့ အငြိမ်းစား လစာတွေရဲ့ ကာကွယ် စောင့်ရောက်မှုအောက်မှာ လူများစု
ကြီးဟာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြုံ မရှိဘဲ သူတို့ရဲ့အနာဂတ်ကို ကောင်းကောင်းကြီး စိမ့်
ခန့်ခွဲနိုင်ကြတော့မှာဖြစ်တယ်လို့ အရင်ရှင်စနစ်ဘက်က ခုခဲ ကာကွယ်လှတွေက
ပြောလေ့ရှိခဲ့ကြတယ်။ ဒီမိုကာရောစိစနစ် ဖြေဖြိုး ကြီးထွားလာမှုမှန်ညစ္စပျော်ကျော်နဲ့
အတူ လူတိုင်းဟာ အလယ် အလတ်တန်းလွှာဝင်တွေ ဖြစ်လာကြပါမယ်လို့သူတို့က
ဟောကိန်း ထုတ်ထားကြပါတယ်။

ဟောကိန်းနဲ့ ပြောင်းပြန်

လက်တွေဘဝမှာတော့ ပြီးခဲ့တဲ့အနှစ်နစ်ဆယ် သို့မဟုတ် သုံးဆယ်ကာလ
အတွင်း ပြုတိန့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနဲ့ အခြားသောဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်အများ
အပြားမှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တာတွေဟာ အဲဒီဟောကိန်းနဲ့ ပြောင်းပြန်ပါပဲ။ အလုပ်အကိုင်
တွေက လုံခြုံမရှိ အတိတ်တိန်းကရှိခဲ့တဲ့ ကုန်သွေ့သွေ့နဲ့ အသက်မွေးဝင်ကျောင်း
အလုပ် အများစုလည်း အငွေ့ပျော်သွားကြပြီ အလုပ်တစ်ခုတည်းကို တစ်သက်လုံး
စွဲ့ပြု လုပ်သွားရှုံးဘဝအတွက်ပြည့်စုံ လုံလောက်တယ်ဆိုတဲ့ အော်အနေ
ဟာလည်း ရာဝဝင်ထဲမှာ ကျော်ရစ်ခဲ့ပြီ။

မနက်ပြန် ဘာဖြစ်မယ်မသိသူတွေ

မနက်ဖြန်သူတို့ဘဝဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာကို မသိဘဲ တစ်နှစ်တာ အတွက်လဲ ရှင်သန်
နေထိုင်နေကြတဲ့လူတွေ ပိုစိပြုးများလာနေတယ်။ နည်းပညာ တန်းကြောင့်
လုပ်အားဖြေးကွက် ရွှေလျားရွှေပြောင်းနိုင်စွမ်း အလွန်မြင့်မားနေတဲ့ ဒီကေနနေတ်
ကဗျာမှာ ပိုမိုအလုပ်ကို စွဲ့ပြုပြီ တာဝန်ကျေကျေလုပ်နေကြတဲ့လူတွေ အတွက်
အောင်မြင်ဖို့ အလား အလာ မရှိသလောက်ဖြစ်နေပြီး ကိုယ့်အတွက်ပိုပြီး အုပ်အရေး
အလားအလာကော်တဲ့ အသက်တစ်ခုခုကို စမ်းသပ်ပြောင်းရွှေ လုပ်ကိုင်ဖို့အပြောင်း
အဆင်သင့်ဖြစ်နေသူတွေက အောင်မြင်ဖို့ ရာခိုင်နှင့် များနေတယ်။

ခိုင်ဘတာတွေ လွှင့်ပါးကုန်မည်

မူးချွဲက ‘ကွန်မြှုနှစ်ကြညာစာတမ်း’ ထဲမှာ ‘ ခိုင်မာသော အရာတိုင်း
လွှင့်ပါးပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မည်’ (Everything that is solid melts into thin

air) လိုပေါ်သားခဲ့တယ်။ ၁၈၄၈ မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ အဲဒီကြေညာစာတမ်းထဲက အဲဒီစာသားဟာ အခုခုချိန်မှာ အံဖွေယူရအမြဲအမြင်ကြီးမားလှတဲ့ ဖော်ပြချက် တစ်ခုဖြစ်နေပြီ။

အရင်:ရှင်စနစ်ဟာ တော်လုန်ရေးတစ်ခုဆီသို့ တည်နေပြီဖြစ်တယ်။ဒါပေမယ့် မူးခွဲမျှော်လင့်ခဲ့တဲ့တော်လုန်ရေးမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကွန်မြှေနှစ်စနစ်က အရင်:ရှင် ဘဝကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်လိမ့် မယ်လို့ မူးခွဲက ဟောကိန်းထဲတဲ့ ခဲ့တယ်။ သူ့ပြောခဲ့သလိုပဲ အရင်:ရှင် လောကက ပျက်စီးနေပါပြီ။ ဒါပေမယ့် အရင်:ရှင် လောကကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်တာက ကွန်မြှေနှစ်စနစ်မဟုတ်ပါဘူး။ အရင်:ရှင်လောက ကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်တာက အရင်:ရှင်စနစ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

အရင်:ရှင်စနစ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အရင်:ရှင်ဘောဂေဒ၊ ပညာရှင် တစ်ယောက်ရဲ့၊ အမြင်ကိုယျေဝေလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ စာဖတ်သူတွေ အတွေးဆက်နိုင်ဖို့မျှော်လင့်ပါတယ်။

Ref: John Gray, A Point of View:
The Revolution of Capitalism.

ရန်နှစ်နှစ်းပြည့်ထောက်ခံပါရင်

ပြည်သူချစ် အနုပညာရှင် ဘဂနာ မြစ်ကြီးနားထောင်က လွတ်လာပြီး လွတ်ပြီးခွင့်နဲ့
စပ်လျှော့လို့ သူ့ အမြင် သူ့သဘောထားတွေကို ပိုဒ်ယာတွေနဲ့ ပြောတယ်။ ဖြစ်သင့်
ဖြစ်ထိုက်တာတွေကို လိုရင်းတိုရင်း ပြောသွားတယ်လို့ ကျွန်တော် သဘောရပါတယ်။

ထောင်က ခုလေးတင် ထွက်လာတဲ့ အနုပညာရှင်တစ်ယောက်ကတော်
သူ့သဘောထားကို ခုလို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြုသွားရင် စာဖတ်ပရိသတ်နဲ့
အပတ်စဉ် ထိတွေ့နေနဲ့ စတုတွေ့မထွေ့နိုင်အဖွဲ့ဝင် သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက်အနေနဲ့
ကျွန်တော်အမြင် ကျွန်တော် ဆန္ဒကိုလည်း ပရိသတ်ကို အသိပေးသင့်တယ်လို့
ယူမိတဲ့အလောက် ယခုလို ရောသာလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကနေ့သီတင်းကျွန်တော်လပြည့်နဲ့ နေထားနေမြတ် (၁၂အောက်တိုဘာ ၂၀၁၁)
မှာ မြန်မာပြည်အနဲ့ ထောင်တွေထက် အကျဉ်းသား ၆၀၀၀ ကျော် (၆၃၇၉ ဦး) ကို
နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး အမိန့်အမှတ် ၄၉/ ၂၀၁၁ အရ လွတ်ပေးတယ်။ ယုံကြည်ချက်
ကြောင့် အကျဉ်းကျော်နေရသူများ (နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား) များထဲက ဦးရေ ၁၀၀
ကျော်လောက်ပဲ ပါတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းကျော်နေရသူ
များ (နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား) များဆိတ်တာ ကျွန်တော်တို့က ခေါ်ဝေါ်ဗုံးနှစ်းတာပါ။
တရားဝင်ကြည်ချက်မှာ အကျဉ်းသားများလိုပဲ ပါရှိပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ‘စကားနောက် တရားပါ’ ဆိုတဲ့ မြန်မာဆိုရိုးစကား အတိုင်းဆိုရင်
အခေါ်အဝေါ် အသုံးအနှစ်နှင့် နောက်ကွယ်မှာ သဘောထားခံယူချက်တွေ ရှိနေ
တယ်လို့ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဘုရား တိုင်းဆူပြည်ဖျက် ဆူပူးများလို့ သုံးနှစ်းသူရဲ့ ခံယူချက်ဟာ ဘုရား မှာ
ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဒီမိုကရေစိတော်းဆိုတဲ့ လုထု လုပ်ရှားမှုများအပေါ် ရန်လိုတဲ့ သဘော

ထားဆိုတာ ပေါ်လှင်နေတာပါပဲ။ မလွှဲသာလို့သာ နောင်အခါ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုရေးသားခြင်း မပြုဘဲ မျိုးချာထားရသည့် တိုင်အောင် အဲဒီသဘောထားရှိသူဟာ ဒီမိုက်ရေးစနစ်ကို ဟန်ဆောင် ပန်ဆောင်တောင် လက်မခံရုံသာမက ဒီမိုက်ရေးလုပ်ရှုံးသူများအပေါ် အခဲမကျိုင်းဘဲ အာဟာတ ဤများနေမည်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု လွှတ်ပြေားချမ်းသာခွင့်ကြညာတဲ့နေ့မတိုင်ခင် တစ်ရက် အတိုမှာ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူအခွင့်အရေးကော်မရှင်က နိုင်ငံတော် သမ္မတထံ အဲတိုင့်ပေးစားပေးပို့ခဲ့တာကို အစိုးရသတ်စာတွေမှာ ဖော်ပြုခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီပေးစားထဲမှာ ‘ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးများချုပ်နှင့် အချို့နိုင်ငံတို့၏ မျှော်လင့်တောင့်တချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သော ‘ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းကျခဲ့ရသူများ’ (prisoners of conscience) အား လွှတ်ပေးရေးကိုစွဲ”လို့ဆိုပေမယ့် “ထိအကျဉ်းကျခဲ့နေရသူများမှာ တည်ဆောက်သွေ့မှု အပြုံးစား ကျခဲ့နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသော နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ရပ်တည်ချက်ကိုလည်း ကော်မရှင်က သဘောပေါက် ကြောင်း ဖော်ပြုရှိပါတယ်။

လွှတ်ပြေားချမ်းသာခွင့်ပေးတဲ့ အမိန့်ကို သေချာဖတ်ကြည်ရင် အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး သို့မဟုတ် အမျိုးသား စည်းလုံး ညီညွတ်ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ရပ်အနေနဲ့ လွှတ်ပြေားခွင့်ပေး တယ်လို့ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါဘူး။ အမိန့်စားထဲမှာ တရားဝင်ဖော်ပြထား ချက်များအာရိုရင် အကျဉ်းသားတွေကို ယနေ့လွှတ်လိုက်ခြင်း ဟာ လူသားချင်း စာနာ ထောက်ထားမှု၊ သနားချုပ်ခ်င်မှုကို အလေးထားခြင်းနဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့မေတ္တာ စေတနာအလျောက် ဆောင်ရွက်ချက် ဖြစ်တယ်လို့နားလည်ရပါတယ်။

သို့ပေမယ့် ဇာဂနာကဲ့သို့သော အကျဉ်းသားများကို ယုံကြည်ချက်ကြောင့် အကျဉ်းကျခဲ့ရသူများ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားအဖြစ် လက်မခံ လိုသူများ။ အဲသလို ခေါ်ဝေါ်သုံးနှစ်းခြင်းပင် မပြုလိုသူများကို အတော်အကျပ် သဘောထားပြောင်းစီး မျှော်လင့်မနေတော့ပါဘူး။ ကြောင်ဖြူတာ မည်းတာ ပြဿနာမဟုတ်၊ ကြောက်ခုတ် ဖို့က အမိန့်ဆိုသောလိုပဲ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားလို့ မသုံးနှစ်းချုပ်ရင်လည်း နေပါစေတော့၊ ကျွန်ုတ်နေသေးသာ မင်းကိုနိုင်း ကိုကိုကြိုးကိုဖြောက်ယူယော ကိုမြှော်အီး ကိုအုံဘွဲ့ကော်၊ ကိုဂျင်မိုး မမိုးမိုး စတဲ့ စေ မျိုးသက် ကော်ရင်းသား ခေါင်းဆောင်များအားလုံး ခွန့်ထွန်းပို့။ စိုင်းညွှန်လွှင် အစရိုးသော တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များ အားလုံးကို တစ်ဆက်တည်း ဆက်လက် လွှတ်ပေးသင့်ပါတယ်လိုပဲ ကျွန်ုတ်တော့ရဲ့ သဘောထားအောင်ကို တင်ပြလိုပါတယ်။

ယခု ထွက်ပြန်တဲ့ လွတ်ပြီးမှ ချမ်းသာခွင့်အမိန့်ဟာ တပ်မတော်သား ကိုယ်စားလှယ်များ အပါအဝင် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက အဆိုပြု ဆွဲးနွေးဆွဲးဖူးဖူးကြပြီး နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးထဲ ထောက်ခံတင်ပြခဲ့ကြရာမှ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ သိထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် သည်တစ်ခါတော့ အားလုံး လွတ်ပြီးခွင့်ရကြပြီး ဒီမိုကရေစိနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးမှာ တက်ညီလက်ညီ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ကြတော့ မယလို့ မူးပေါ်လင့်ထားတာပါ။ အဲသာလို့ မဟုတ်ဘဲ သူတို့တွေအားလုံး လွတ်ပြီးခွင့်မရဘူး၊ ကျွန်ုင်သူတွေကျွန်ုင် ချွန်သူတွေကို ချွန်ထားပြီးမယ် ဆုံးရင်ပြင့် ယခု နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး အမိန့်အမှတ် ၄၉/၂၀၁၁ အကောင်အထည်ဖော်မှုကို ကျွန်ုင်တော့ အနေဖြင့် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းပဲ ထောက်ခံနိုင်ပါပြီးမယ်။ ကျွန်ုင်တော့ ဆန္ဒ အမှန်ကတော့ ရာခိုင်နှုန်းပြည့် ထောက်ခံချင်နေကြောင်းပါပျော်။

နောက်ဆုံးတစ်ခု ပြောချင်တာတစ်ခု ရှိပါသေးတယ်။ ၁၂ အောက်တိုဘာ ၂၀၁၁ နေ့မှာ လွတ်ပြီးခွင့်ရလို့ အကျဉ်းထောင်အသီးသီးက ထွက်လာကြတဲ့ လွတ်လူများရဲ့သတင်းကို ၁၃ ရက်နေ့ထိတ် အစိုးရ သတင်းစာများမှာ လုံးဝ မတွေ့ရှိရတဲ့အတွက် ကျွန်ုင်တော့ စိတ်ထဲလေးလေးနေဖိပါ တယ်။ ဘာကြောင့်မှန်းတော့ မသိပါ။ ကျွန်ုင်တော်စိတ်လေး နေတာကတော့ လေးနေဖိပါပဲခင်ဗျာ။

